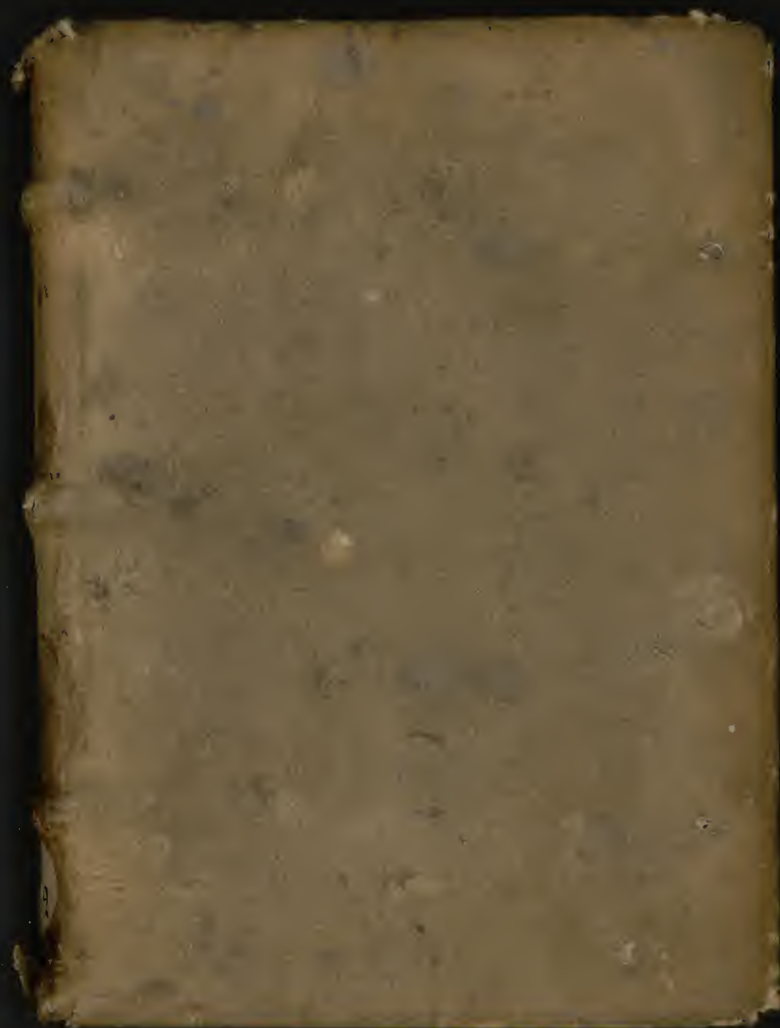

Fr. Johannes de Sepe Rothomagen[sis] ordinis predicatorum
ex superiorum dispensatione habita isto libro utitur

De sepe.

Sermones

Fratris Oliuerij Maillard

In Dominicis per annum; et de stipendio peccati, et gratiæ præmio.

Parisiis

Per Antonium Caillaut
In vico S. Jacobi, ad insigni
de la Couppe dor.

1498.

¶ Sermones fratris Oliuerii maillard de stipendio pcti: ꝛ gratie premio intitulati.

STipendia peccati mors. gratia aũt dei vita etna. Ad ro. 6. ca. Nichil iudicaui me scire int vos nisi Jesum xp̃m ꝛ hunc crucifixũ. prie ad coꝛ. 2. ca. Dñi ꝛ pauꝑes pctõres qui estis hic ꝯgregati ad audiẽdum aliqd ꝓ salute vr̃a: mater nr̃a sãcta ecclesia in ep̃la hodierna volẽs ostẽdere nobis incõueniens qd est viuẽdi in pctõ: ꝛ magnũ bonum qd est hr̃e gr̃am dei: declarat ꝑ beatũ Paulũ qd opꝫ facere ad fugiendum pctm̃ ꝛ ad hñdum diuinã gr̃am. Si qratis qd est illud qd possimus facere ad hñdum gr̃am? Humanũ dico dicit Paulus: nõ arduũ: non difficile: nõ superminẽs .i. ꝓpter fragilitatẽ carnis vr̃e. Ut sicut exhibuistis mẽbra vr̃a seruire imundicie ꝛ iniqtati ad iniqtatẽ: ita nũc exhibite mẽbra vr̃a seruire iusticie in sctificationẽ. Quẽ fructũ huistis tunc in illis in qbus nũc erubesciti. Nã finis illoꝝ mors est. stipẽdia pcti mors. Dicit paulꝰ Non loquor rigorose frẽs: sed benigne. Nolo vos ducere in montẽ ad imolandũ sicut ysaac. nec in lacum leonũ sicut daniel: sed dulciter vos alloquor vt ad minꝰ sicut exhibuisti corpus ꝛ aĩam manus ꝛ pedes ad seruiendũ pctõ: ponatis tantã penã seruire creatori vr̃o. Quẽ fructũ habuistis tũc in illis in qbus nũc erubescitis. Propterea dicit paulꝰ. Premia pcti ꝛ stipẽdia mors. Ideo materia vult duo suadere.

Primũ est pctm̃ detestare.
Scdm̃ est gr̃am dei cupire.

Ideo cepi secundũ verbũ allegatũ. quo nihil est melius ad cognoscẽdũ pctm̃ ꝛ ad illud detestandũ ꝛ gr̃am dei cognoscẽdam q̃ crux xp̃i. Uñ oẽs doctores q scripserunt de pctis conati sunt iuenire driam pcti mortalis a pctõ veniali. sed nichil est in mũdo qd melius sensibilit ꝛ visibiliter ostẽdat nobis qd sit mortale: qd veniale q̃ aspicere in cruce ꝛ ipsum xp̃m in ea pendẽtem. Uñ bernardꝰ Ex sublimitate remedii cogsco q̃titatẽ ꝑiculi mei. nisi eñi hec vulnera essent ad mortẽ eternã non oporteret a tanta maiestate tantã exhibere cõparationẽ. Propterea dicit Paulus. Oĩa pene mundãtur in sanguĩe ad he. 9. ꝛ sine sanguinis effusione nõ fieret remissio. ¶ Leuetis spũs videti vitã que ducitur ꝛ quõ sine difficultate aliqua sine vllo honore peccata perpetrãtur in quocũq statu ꝛ quõ oẽs se applicãt peccare mortaliter. Sꝫ audeo dicẽ q nullũ est ita durũ cor q si cogitaret grauitatẽ peccati: ꝛ attẽderet bonum qd est hr̃e gr̃am dei q nõ timeret si bñ ageret. Sed frater quõ cognoscemus hec? Dicit Bernardus ꝓpter grauitatẽ pcti. Uñ ambrosius. ꝛ refert magister in tertio di. 29. Decreuerat eñi deus ꝛc. Et nõ est iuẽtus qui posset aꝑire librũ ꝛ soluẽ signacula eius nisi leo Leo de tribu iuda. O pctõres ponamus hic aliquã personã que solum cõmisit vnũ pctm̃ mortale paruum si paruũ sit fas dicẽ cuiuscũq spẽi pcti vel generis aut circũstantie. Capiatis vnã solam voluntatẽ pcti luxurie deliberatã vel inuidie dico mortalẽ. qꝛ sunt aliq passiones iuuidie que nõ sunt mortales. Ueniat ꝑsona: faciat penitentiã quã voluerit quã fecerũt pr̃iarche añ xp̃i icarnationẽ lege posita vna sola volũtas ñ remitteret nisi aliud superueniret ꝛ nisi eẽt aliud remediũ. s. meritũ xp̃i

Hēmus textū actuū. 4. Nō est aliō nomē sub celo in q̄ oporteat nos sal uos fieri. Et. 10. huic testimoniū per hibent oēs pphete remissionē pctōꝝ accipere p nomē eius oēs q̄ credūt in eū. q2 nullū est meritū/suffragiū vel intcessio q̄ mediāte possum⁹ hr̄e pctōꝝ remissionē nisi in merito xp̄i. Sed qd faciem⁹ pctōres si casus sit talis: ꝙ de vno nō possumus soluere emēdam qd erit de tot scelerib⁹ ppe tratis? Uolo psuadere est hodie dies dn̄ica debemus sctificare aīas nr̄as ⁊ eas sctificare ē respicere si aīa sit in pctō ⁊ reiicere illud a ꝯsciētia re memorādo passionē illius q̄ p nobis effudit sanguinē ⁊ in dies patrē pro nobis depcat gemitib⁹ inenarrabi libus ꝙ si nō salariū peti qd expe ctamus ē mors etna Si aūt reuersi fuerim⁹ ⁊ illi placuerit dare gratiā suā saluabimur. put habet in vbis thematis snīa intna q̄ est Stipēdia peti mors: grā aūt dei vita eterna.

¶ Pro fundamēto mouet questio decisa a doctore subtili di. 46. q̄rti snīaꝝ sicut mō aperui materiā quā volo tractare ē de sallario peti ⁊ re tributione grē dei. Sallarium vero peti est mors etna. Questio est ista. Utrū pctō mortali ꝭm pn̄tem iusti ciam debeat mors ppetua. Si volu erimus sequi originē prout sibi ipu tatur. q2 apud n̄ros doctores nūꝙ asseruit aliquē heresim sed heresiar che ⁊ heretici seminauerūt in libris suis ꝙ asseruit saluatorē mūdi aliqn̄ moriturū pro illis q̄ sunt dānati vt aliqn̄ saluētur. Et q2 fides est ad op positū ideo articulus ille ē ꝯdānat⁹ Nam q̄ bona egerunt ibunt in vitā etnā ⁊c. Ideo dt schola: ꝙ pena erit ppetua. hoc ē vobis extraneū iuricō sultis: ꝙ pena dz adequari culpe. ⁊ ꝭm q̄titatem delicti erit ⁊ plagaꝝ modus. ⁊ ꝙ culpa momētanea pu niat pena etna hoc ē vobis durū. cū deus punit citra condignū. Sed de mitigatione pene aliq̄bus sunt alie nate aliq̄bus nō totalr̄ sz nō sic qui sint ppetue. Sed q̄ est rō huius ppe tuitatis? hētis rōnem perēptoriā do ctoris subtil' ⁊ bti thome in p̄ria. ⁊c. Sepatio alicuius psone ab aliq̄ cōi tate erit ppetua. si sit ppetua psona ob hoc sentiat in exiliū: q2 ad exiliū ꝯdānatus morit. ⁊ q2 aīa decedens in mortali p snīaz diffinitiuā a xp̄o capite ⁊ ab oībus mēbris xp̄o vniq̄ separat ⁊ psona ppetuo manet in eē ⁊ sic in culpa ppetua ideo pena erit ppetua. ¶ Leuate spūs dn̄i magr̄i reuerendi estis hic ⁊ estis theologi? Certe nulla est melior theologia: q̄ diligere deū. Timetis ne dāpnari magistri reuerēdi: fratres religio si: dn̄i mēdicantes ⁊ iuuenes bachala rii: p̄dicate audacter de pluralitate bn̄ficioꝝ donec fueritis mgr̄i ⁊ post ea capiatis tria aut quattuor bene ficia. Uos domicelle timetis dānari quare dānaremur? Quid debet fieri vni mucroni. a vng murtrier galice Estis hic gētes ⁊ custodes iusticie. si hac nocte fuissent tres vel q̄ttuor mali mucrones q̄ occidissent vnum hoīem: noctis capiūt eos ⁊ p̄ntātur corā vobis qd debet illis fieri? Ha betis legē ciuilē ad legē corneliā de cicariis. ff. pcutiēs ligno lapide fuste ex quo plage inferri pn̄t ex quibus mors sequit lege cornelia plectēdus venit. Habetis aliā legē. lege. Qui cedē. ⁊ venit de cedo cedis. i. macto mactas. viri humilioꝝ ꝯditionis ho micide volūtarii gladio feriuntur. Habet̄ tres alios textus in maiori volumie. Prim⁹ incipit miror. Se cūdus si quis viduā. Tertius si qs volūtate. Dicit glosa. ⁊ in fine vite

coronā accipiat. Si duceret ad vos talis homicida quid faceretis? Hoc ē manifestū: ꝙ ꝯdāpnaremus illum morti. Ideo dicit bñ imperator. Nos imperator discernim⁹: ꝙ si talis sit inuictus ꝛ sit magn⁹ hō ꝛ sublimis ꝯditionis seu princeps ponat in exilium. ꝛ si sit vilis ꝯditionis plectat capite. dicatis quid hoꝝ est dignius aīa vel corpus? vere nulla ē ꝯparatio. putrescet corpus in terra: aīa aūt redēpta xp̄i sanguine. q̄ occidit aīam suā: qui dat corpus morti dign⁹ est morte. Quid erit dñi pctōres de his qui ponūt aīam in mortē? Querite sapienti pbō. Sapiētie. 16. (hic exclama) Hō per maliciā occidit aīaꝫ suā. Vultis ꝙ dicā vobis pres religiosi estis duri sicut canes. aliqñ fui vobiscū ꝛ scio quō viuatis. Viri ecclesiastici q̄ dñaꝝ auditis ꝯfessiōes nūq̄ homicida q̄ occidit corpus fuit tm̄ dignus morte sicut ē dignus dānari q̄ se exponit pctō mortali. Qd remediū dñi? sinite audacter corpus vestrū leonib⁹. Apothecarii dctis qui ꝓ quo. Vos gētes ecclesie viuite quō placuerit. Volo dicere ꝙ si exposuim⁹ aīas pctō ꝛ occiderimus illas ponamus penā reddendi illis vitā prout colliḡ ex verbis thematis snīa interna ꝙ est Stipēdia peccati mors: gratia aūt dei vita eterna.

¶ In isto sermone
erunt due partes.

Prima de peccati detestatione
Stipēdia peccati mors.
Secunda de gratie optatione.
gr̄a aūt dei vita eterna.

Prima ps de q̄ volo loq̄ est de periculo in q̄ quis se expoīt pctō. Scđa de magno bono: qđ quis hꝫ per dei grām. ¶ Dicatis pr̄ si placet quod dānum est eē in pctō mortali? Si velemus ingredi materiā ꝛ querere q̄ dr̄ia est inter pctm̄ mortale ꝛ pctm̄ veniale esset magne difficultatis. Vñ ergo ꝯuenit prima dr̄ia peccati mortalis a veniali? Ite ad doctorē subtilem di. 32. scđi. ibi ponit tres distinctiōes ꝛ facit tres q̄stiones. vbi dicit ꝙ formale cuiuslibet pcti mortalis ē carētia q̄ deberet īesse in actu scđo nec opꝫ q̄rere cōclusionē sillogismi practici: sed opꝫ recurrere ad legem diuinā sic p̄cipiētem vel ꝓhibētem. Ideo prima di pcti mortalis a veniali est. licet dicat Aristoteles tertio ethicoꝝ: ꝙ quedā sunt que cōuoluta sunt malo. sed q̄ sint illa non dicit. Propterea dicit alius doctor dignus audiri: ꝙ tm̄ obligam̄ deo nr̄o qui multos actus ꝯstituit nobis veniales ꝛ non obligauit nos ad tales actus oīno euitādos aut cōmittādos q̄tuꝫ obligamur deo nr̄o remittenti pctā mortalia. Vultis scire dr̄iam inter mortale ꝛ veniale ad vidēdū ꝑadisuꝫ q̄tum opꝫ capere ꝓ salute. Initiū ꝛ pricipiū. Initiū certe ꝛ eē cāx pcti mortalis est istud qñ facimus aliq̄d qđ de⁹ ꝓhibuit faciēdū: vel qñ omittim⁹ aliq̄d qđ iussit faciēdū tūc est mortale pctm̄. Vñ dicit ābro. di. 35. scđi. Pctm̄ ē legis diuine trāsgressio ꝛ celestiū inobediētia mādatoꝝ. Pater an sit magnū incōueniēs peccare venialit? Pctm̄ veniale est solū ꝯ suasionē quā fecit saluator. sed an sit magnū incōueniēs peccare mortalit ꝛ cadere in pctō mortali? certe stipendia pcti mors. dicit Paulus. Videtis quō tribulātur paupes rurales q̄ sunt supra cāpos in ꝑsolutione ē magnū incōueniēs illis. Sꝫ dicit Aristo. vltimū terribiliū mors Vtinā q̄tum timemus mortē corporalem tm̄ timeremus mortē anime. Ideo stipendia peccati mors. In scriptā tres mortes reperim⁹.

Mortem naturalem.
Mortem culpabilem.
Mortem gehẽnalem.

Ille cognoscebat primã que dicebat secundi regũ. 14. Oẽs morimur ꝛ quasi aque dilabimur in terrã que nõ reuertũtur. Ille vero nõ ignorabat secundã Jacobi. 1. ca. Peccatũ cum cõsummatũ fuerit gñat mortẽ Tertiã non qui dicebat mors petõꝝ pessima. Et illa est eternalis. ¶ Dñi primo habemus mortẽ naturalem. hanc videmus quotidie corã oculis nostris ꝛ multũ lamẽtabilis est in aliquib⁹. Dic devnoquoqꝫ quõ pñes decedũt sine aliqua cõtione sacramẽtorũ aut dispõne ꝛc. ¶ Scdo habemus mortẽ culpabilẽ qñ. s. separat ab aĩa: ꝛ mortẽ eternã qñ ponũtur in igne inferni. Sed vñ veniũt iste mortes ꝛ vnde hñt ortum in nobis. vñ venit mors nãlis. Sapiẽs dicit. Deus mortẽ nõ fecit: nec delectatur in ꝑditione hoĩm. Unde ergo venit dicit sapiẽs. Impii ꝛ petõres asseruerũt sibi eã. Unde in scdo di. 19. Quilibet hõ (dicit Bonauẽtura) in statu ignoscẽtie erat ĩmortal': parti ꝑ naturã: parti ꝑ iusticiã originalẽ: partim per gratiã gratũ faciẽtem: parti per diuinã gr̃am hec oĩa ꝯfirmantẽ. Uide bonauẽ. ¶ Dñi casus est patẽs: ꝙ si pr̃es nr̃i nõ peccassẽt nũq̃ fuissem⁹ mortui. vñ sola dignatiõe dei nunq̃ mortui fuissent hoĩes Uñ paulus ad ro. 5. Sicut per vnũ hoĩem mors: ita ꝑ vnũ hoĩem vita. ¶ Scda mors vocat culpabil'. Uñ Augu. qd fecit aĩa in corꝑe h° fecit deus in aĩa. tolle aĩam a corpore q̃d manet nisi corp⁹ deforme. tolle aĩaz a deo q̃lis potit remanẽ. sicut videꝗ qñ aĩa est extra corpus ipẽ nõ videt nõ audit non põt ãbulare comedere nec loqui nec alios actus vitales exercere. sic aĩa a deõ per petm̃ seꝑata nullã bonã operationẽ meritoriã põt elicẽ. Sed q̃ est cã huius dic ysayas Iniq̃tates vr̃e diuiserũt inter vos ꝛ deũ vestrũ. Hoc tãgit oẽs cuiuscũqꝫ status. Iniq̃tates ꝛ petã vr̃a posũt dissionẽ ꝛ guerrã inter vos ꝛ deũ vr̃z ¶ Est tertia mors gehẽnalis ꝛ etna ꝛ est illa de q̃ Jo. in apo. dicit: In dieb⁹ illis querẽt hoĩes mortẽ ꝛ nõ iueniẽt. O mors (dt Augu.) q̃ dulcis esses tũc illis q̃bus amara fuisti Hec ẽ mors etna: a qua deus velit nos preseruare. Sed q̃ est cã istius? Salomõ. Corda filioꝝ hoĩm ĩplent malicia ꝛ ꝯtẽptu malicia mortali ꝛ post hec ad ĩferos deducẽtur. Domicelle ꝯsideretis petã vr̃a: videtis ne aliqñ mori aliquã de sociis vr̃is qñ eminet mors nonne dicit ha ha ha. Illa hora nõ curat ãplius ire ad cõuiuia cum episcopis: nec ãplius portare tunicas ꝛ habitus dissolutos. Ecce igit' stipẽdium peti mortalis: scz mors naturalis/culpabilis/eternalis ꝛ dãnabilis. Timeamus igit' has mortes: hoc est qd suadet paul⁹ dicẽs. Stipẽdia peti mors.

¶ Ueniamus ad scdm. Diceris frater per fidẽ vestrã concesso ꝙ ita magnũ malũ est esse in petõ: declaretis quid est habere gratiã. Utinã deus det nobis illã: q2 gr̃am ꝛ gloriam dabit dñs. Congregemus oẽs sanctos ꝛ sanctas ꝛ veniamus vsqꝫ ad virginẽ sacrã. dicam vltra veniamus vsqꝫ ad aĩam christi petam⁹ illis gratiã respõdent oẽs. Si non habeaꝗ ab aliquo maiori nobis nos non possumus vobis dare effectiue: licet bene meritorie possumus dare. Sed gratia effectiue datur a sancta trinitate. Frater q̃tuz bonũ est hẽre gr̃am? Hoc dicit Paul⁹ gr̃a dei est vita etna. qd intelligit tripl'r.

Primo essentialiter.
Secundo obiectaliter.
Tertio causaliter.
Essentialiter est vita eterna. qȝ ſm doctorē deuotū di. 27 2. Gr̄a ꝛ glīa sunt vnus ꝛ idē habitus. Et ſm doctorē subtilē charitas nunq̄ excidit ꝛ gratia ꝛ gloria sunt vnus ꝛ idem habitus differētes solo noīe. Scd̄o gratia dei est vita eterna obiectalit̄: qȝ hec est vita eterna vt cognoscant deū viuū ꝛ quē misisti Jesum xp̄m ꝙ nō nisi ex gratuita dignatiōe dei fieri pōt. Tertio gr̄a est vita eterna qua quis existēs in gratia meretur vitam eternā. Scd̄m qd̄ dicit xp̄s apostolis. Si q̄s sitit veniat ad me ꝛ bibat. Hoc aūt dicebat de spiritu quē accepturi erant. Dn̄i ꝛ mūdani vultis scire qd̄ maius est habere in hoc mūdo: faciatis viagia ꝛc. quis est finis: ē gratia. Sed q̄d est gr̄a: est vita eterna. Sȝ dicet aliq̄ mulier frater quō gratia est vita eterna plures habēt gratiā ꝛ nō vitam eternā. Ūn̄ gratia inesse alicui dicit ꝙ deus cum descēdat aīe per suam liberalē influentiā ꝛ subleuet. qd̄ pōt intelligi duobus modis.
Uno modo per modū quietis.
Alio modo per modū tendētie.
Primū est gloria per modū quietis ꝛ per modū tendētie est gratia. Dic persuasionē ꝛ delphino: posito ꝙ eēt vnus in francia ꝛ pater eius adhuc viueret talis esset rex in proxīa dispositione. Hoc mō qui est in gratia habet vitam eternā in dispositione. Sed quō gratia est vita eterna hec est sola q̄ diuidit inter filios regni ꝛ filios perditionis. Dicit Augustin⁹ in libro de trinitate. Unde gratia ponitur in aīa duobus modis.
Prīo ad modū vestimēti decorātis.
Scd̄o ad modū lucis illustrātis.

Prīo ad modū vestimēti decorātis. ſm qd̄ declarat Johānes in apoca. Beatus est qui habet vestimēta: ne nudus ābulet. Scd̄o modo ponitur ad modū lucis illustrātis. qd̄ declaratur de illis de quibus dr̄. Discedite a me nō noui vos: qȝ non erant ī statu gr̄e. opposito de moyse. noui te ex noīe. ¶ Audiuistis loqui de Ludouico rege: habebat duos archidiaconos duos principes: scȝ ducē burgūdie: ꝛ ducem britanie: ꝛ cognoscebātur frācigene a burgūdis ꝛ a britonibus per arma sua. ¶ Hoc modo declarat Augustin⁹. 14. et. 22. et. 21. libris de ciuitate dei. Sunt due ciuitates: scȝ hierusalem ꝛ babilonia. ꝛ sicut cognoscebātur frācigene a burgūdis per arma sua ꝛ per insignia: sic cognoscūtur ciues paradisi ꝛ inferni per insignia dāpnatoꝝ q̄ sunt pena eterna. Dn̄i an plēs īuenietur de vobis qui habent gratiā ꝛ fidem formatā charitate: vel qui hn̄t peccā an plures hn̄tes gratiā ꝛ abstinētes ab omni lapsu: an plures viuentes luxuriose qui induūtur pōpatice: ꝛ sic de aliis. Ueniat Orzeas ꝛ dicat quid sentit. Dic orzeas amice dei (exclama) nō est hic. dicit vlter ꝛ q̄d: veritas mīa sciētia dei fide formata per charitatē de generib⁹ singuloꝝ itellige. ꝛ quid ergo maledictū/mēdacium/adulteriū/furtum ꝛ cetera. ¶ Leuate corda. an sint plures viuētes in pctīs/luxuria/īuidia/rācore/odio/ꝛ sic de aliis q̄ꝫ in gr̄a. hoc nō est bonū studium dn̄i studentes studere ad dāpnationē eternā. Casus est patēs: ꝙ si capiam⁹ deductionē ꝛ pōderemus illud verbū esse in peccato est facere contra legem dei vel omittere preceptū clarum est inq̄ꝫ ꝙ plures sunt viuētes in peccato q̄ꝫ in gratia. ꝛ si vnus est qui habeat gra

tiam: centū sunt qui viuūt in pctīs suis. O deus eterne quod remediū? desperabimus: non nō. Reuertimini populę: agite penitentiā: facite bona opera. q2 salariū peccati est mors. salarium vero gratie ⁊ stipendia est gr̄a eterna Quā nobis donet in p̄nti ⁊ in futuro dulcis Jesus qui sine fine viuit ⁊ regnat Amen.

¶ Eadem die post prandiū

Nichil me iudicaui scire inter vos nisi dn̄m iesum xp̄m ⁊ hunc crucifixum vbi supra. Dn̄i ⁊ paupes peccatores si retinuistꝭ materiā quā tetigi mane debetꝭ habere desideriū aliquid faciēdi pro salute aīe vestre Mane paulus volebat persuadere ꝙ si tempore preterito seruierimus dyabolo: tempore futuro seruiamus deo. Sic nō oportet habere stipēdiū peccati: scȝ dāpnari. Pro iungēdo ābas materias cepi verbū secundo allegatū. Nichil me iudicaui ⁊c. Nam cognoscere peccatū suum pro statu isto ꝙ̄tum ad penam eternam est res īuisibilis ⁊ nō possumus cognoscere mortale supplevia nature. Habetis enim paganū Aristotelē: primo ethicorum qui bene cognouit quid bonum ⁊ quid malū: quid vē discortum. Sed q2 mortale obligat ad mortē eternā: ideo iudicio naturali ad cognitionē illius non potuit peruenire. qua via ergo: quo iudicio poterimꝰ illud cognoscere? Leuate spiritus vestros: nichil melius iudicaui nisi ꝙ videatis christū in cruce pendētem: ⁊ ipse docebit vos q̄d sit peccatū: ⁊ quid debetis amare.

¶ Unde postꝙ̄ beatus Paulus post raptum (quia vidit essentiā in raptu vt dicit beatus Augustinus in libro de videndo deū) postꝙ̄ vidit mysteria ordinum angelorū reuersus ad discipulos dixit eis. Pro vestra instructione ⁊ informatione nichil melius cognosco ꝙ̄ loqui de benedicto christo dulci crucifixo. ¶ Sed posset aliquis querere. Pater quid vultis dicere de ista cruce? Pro deducendo hanc materiā proposui deducere in istis sermonibus vnam figurā danielis quarto capitulo. ¶ Videbā enī in medio terre ⁊ ecce arbor alta magna ⁊ fortis nimis: ⁊ proceres eius contingēs celū. aspectus illius erat vsqꝫ ad terminos vniuerse terre. ⁊ folia eius erant pulcherrima. ⁊ fructus eius nimius: ⁊ esca vniuersoꝝ in ea. subter eam habitabāt aīalia ⁊ bestie. ⁊ in ramis eius conuersabantur volucres celi: ⁊ ex ea vescebatur omnis caro. Beatꝰ qui legit ⁊ qui ītelligit verba ꝓphetie huius. ¶ Leuate corda. Hodie facimꝰ festū beati bonauēture qui fuit doctor parisieñ ⁊ nō bibit vinum theologale: nec birrū habuit rotōdū sed bibit de vino quod exiuit de latere xp̄i. de vino scȝ illius qui pēdet in cruce (ostē de crucifixū) fertur de eo ꝙ ꝫm mentem beati frācisci intēdebat rl̄aȝ seruare. Etiā dicitur de eo [illegible] erat pulchrior ⁊ deuotior terre. [illegible] plus habuit scientiā suā aspiciēd[illegible] meditando in cruce ꝙ̄ aliomodo. [illegible] placet dicere de cruce? q̄d aspic[illegible] in ea. dicit Daniel. Vidi in medio terre arborē ⁊ erat ita alta ꝙ tangebat celū: ⁊ erat magna fortis ⁊ fructus eius dulcis ⁊ aues faciebant nidū suū in arbore: ⁊ subter eā habitabant bestie terre. Et gñaliter ex ea vescebat omis caro. Frater quid est

dictū q̄ arbor est in medio tre. Deus āut rex noster operatus est salutem in medio terre. ꝛ lignū vite erat in medio paradisi. Ad litterā arbor est crux xp̄i plantata in medio terre habitabil. vnde si fuissent tracti q̄ttuor linee a q̄ttuor brachiis crucis vsq ad. 4. t̄minos mundi certe fuissent eque magne: ꝛ iuenisses q̄ esset crux in medio terre. Sed sp̄ualiter quid est dicere q̄ arbor est in medio terre Uere est in medio triplici modo.
Tanq̄ ꝯmune meritum.
Tanq̄ ꝯmune gaudium.
Tanq̄ ꝯmune exemplū.
Meritū dicit Jo. in apoca. Agnus occisus est ab origine mundi. Et de gaudio dicit Paulus ad colo. primo capitu. pacificās. Per sanguinē crucis sue siue que in t̄ris siue q̄ in celis sunt. Tertio tanq̄ cōe exemplū s̄m q̄ declarat beatus Petrus in prima cantica. Christus pro nobis passus est vobis relinquēs exemplū Audite domi mei habetis fidem q̄ pro nobis sit passus in cruce ꝛ mortuus: an erat blaphemator: an malus dicit Esaias. nō. Sed ꝑpter scelus ppl̄i mei ꝑcussi eum. O dn̄i non pudet vos facere pctā nunc in oī statu ꝛ male agere. Alias tēpore Karoli magni. hec ciuitas fuit fons sciētie: ꝛ tēpore regis Ludouici fuit fons iustitie. sed verte foliū quid est nunc: vere abissus ꝛ fons iiquitat̄ ꝛ pctī quod remediū pater: Aspice arborē in medio terre. Hec suadebat Paulus qn̄ dicebat hoc sentite. non dicit cogitate vel intelligite vel videte sed hoc sentite. Frat hoc est facile dictu vt sciam quantū pctm̄ sit malum. Ducit nos Paulus ad crucē dicēs. Hoc sentite qd̄ xp̄us passus est pro destruēdo pctm̄. si sic facitis habet̄ corda duriora lapide si nō emolliātur Et quō sētiemus si crastina die a'l quis duceret ad patibulū. ꝛ veniret vnus qui diceret vobis. O dn̄a mea quidā ducitur ad patibulū. diceret ipa deus ꝑcat sibi: hoc nō tangit eā Scōs diceret. Dn̄a est vnus de maioribus citatis a a an sit verū. Tertius dicit. Dn̄a est vobis ꝑpīquus in sanguine hoc tāgeret eā. Et quartus venit qui dicit. Uere dn̄a non solū est parens ꝑpiquus: sed est pater vester vel sponsus tunc sentires aliquid. Ueniat quītus ꝛ dicat. Uere dn̄a dicit̄ q̄ estis causa sue mortis tunc non esset cor durū quod non deberet aliquid sentire. O q̄ grauia fuerūt pctā tua pro quibus necesse fuit xp̄z vulnerari. Audite verbū ꝛ aspicite arborē videte: cōe meritū: ꝛ cōe gaudium: atq cōe exemplū. ꝛ vobis subueniat q̄ ad destruendū peccatū vestrum venit amicus vester ꝛ spōsus Jesus ꝛ voluit mori: ꝛ si voluit pro nobis mori q̄ sumus causa sue mort̄ ꝑmanebimus nos semper in peccato Absit dicit Paulus. Qd̄ remediū dico fratres ꝑpter fragilitatē. Dn̄i mendicātes scitis ne si estis in pctō deus scit pctā vestra: gentes iusticie Uos officiarii q̄ emitis officia. Uere nūq̄ aliquis emit illa vt inde habēdo illa bonū forū faciat. Postea gētes eccl̄ie q̄d dicitis q̄ estis hic ad faciendū bonū vultū cū dn̄abus. Emēdate peccata. ꝛ si tēpore p̄terito offenderis deū ꝛ seruieritis dyabolo attēdite q̄ pauperrimū erit salariū quia mors eterna ꝛ sallarium vero gratie vita ꝑut colligit̄ ex sn̄ia eterna ꝛ sūcta que est. Stipēdia ꝛc̄.

¶ Pro fundamēto mouet̄ questio deteriata a Bonauētura di. 46. 4. sn̄iaꝝ. Mane dixi loquēdo de sallario pctī q̄ mors eterna ꝛ dāpnatio ꝑpetua dabit̄ his qui decidēt in pec

cato mortali. ratio est ꝑemptoria. ꝛ
Gregorius ꝛ Augustinꝰ referūt in
q̄rto. Et sic docti volūt ꝙ deus cre
ator dꝫ remūerare ſm personā ꝛ ſm
voluntatē ꝑsone: ꝛ ſm q̄litatē mali
debet dari pena. ſꝫ sic est ꝙ dāpnati
voluerūt sempˀ esse in peccato ꝛ offen
derunt eum qui est īfinitus. ideo pe
na debet eis esse īfinita: ſꝫ non īten
siue: saltē extēsiue. Et sic noluerunt
carere peccato sic nunq̄ careāt sup-
plicia. ꝛ Scotus addit ꝙ ratio q̄re
debent puniri est quia si ꝑsona aliq̄
sit separata ab aliqua cōītate ſnīa
diffinitiua seꝑatio tm̄ debet durare
q̄tum durat ꝑsona. Sed sic est ꝙ si
quis in morte sit captus in pctō seꝑ
atur a xp̄o ꝛ omnibꝰ electis in aīa
quantū ad sui naturā est īmortalis
ꝛ īfinite durat: īfinite ergo ꝛ ꝑpetuo
penis flagellabit. habetis Augusti.
in euchiridion ꝙ suffragia malꝭ nō
ꝓsunt ad totalē liberationē: ꝓsunt
tamē ad mitigationem. Questio est
verū mors dāpnatoꝝ vel pena possit
mitigari per ecclꝭie suffragia. Aliq̄
doctores voluerūt tāgere vnomō. Sꝫ
beatus Bōauētura dixit ꝙ dāpnatis
ꝑpetuo: neqꝫ quantū ad relaxationē
totalē: neqꝫ quātum ad mitigationē
totalē valent nec ꝓsunt suffragia.
Uos canoniste habetis ꝙ accessoriū
sequit naturā sui pricipalis. Unde
ratio quare defūcti iuuātur a viuis:
est ꝓpter vnionē capitis cū mēbris
Et q2 dānati separati ꝛ diuisi sunt
perpetuo a xp̄o ab ecclesia ꝛ electis
neqꝫ relaxari valēt neqꝫ mitigari in
penis. Leuate spūs dn̄i timetis dāp
nariꝭ habetis in dies tot p̄dicatores
ꝛ p̄dicationes ꝛ tm̄ de doctrina. De
quibus dr̄ Mathei. 4. Non in solo
pane viuit hō ꝛc. Jam deberetis eē
in gloria. sed nescio si maledictio so
domie veniet super hoc. fuit īiquitas

sororis tue sodomie abundātia panis
ꝛ ociū. Certe si xp̄s misisset tantos
ꝛ tot predicatores aliis ciuitatibus
p̄dicatores: scꝫ sermone ꝛ opere non
est dubiū quin mille ciuitates suffi-
cicter habuissent de p̄dicationibus q̄
vobis fiunt ꝛ cōuerse fuissent. Ti-
metis dānariꝭ frater si placet quare
dānaremur ꝛ iremus ad infernūꝭ
Dedi vnā persuasionē de mane ostē
dentē ꝙ homicida est dignus morte
applicabā moraliter: ꝙ hō peccans
mortaliter vel aīa est homicida: ꝛ ho
micida est dignus morte. ꝛ si est di
gnus morte: nichil restat q̄ dāpnari
r̄ndebiꝭ ꝑsuasioni quā dedi: frater
scio ꝙ que peccauerit actu opere ex
teriore dāpnabit sed hoc non feci licet
habueri multas malas voluntates
ꝓpterea tamē non dāpnabor. Bene
dicitis sed non satis. Habetis vestrā
legem. C. ad penā libri ad legē cor
neliā de cicaris. C. lege. is qui cū
tello āmbulauerit: hoīs ꝑimēdi causa
sicut qui hoīem occiderit lege corne
lia cohercetur. Scdꝫ est institutū d
publicis iudicibꝰ. §. Itē lex corne.
de cicaris. Similiter vos canoniste
habetis tres textus cōformes. Pri
mus incipit si quis post. dist. quita
Scds incipit oīs īiquitas de peni.
dist. prima. Tertius in eadē distin.
ꝛ īcipit. Tria sunt homicidioꝝ gnā
Primꝰ vult hr̄e ꝙ si fctō nō occidat
volūtate tn̄ occidit. Alii duo ondūt
ꝙ sola volūtate pctā ꝑpetrātur. Ec
ce casum. Tu capitaneꝰ vadis per
pōtem ꝛ per talē ꝛ talem vicū ꝛ īue
nies tres mēdicātes in brigavꝭ tres
scholares. vnus ex his voluit dare
alicui ictum: ꝛ habuit gladiū euagi
natū nec tetigit sed voluit illū occi
dere quid facies istiꝭ duces ipꝫ ad lo
cumtenentem: ꝛ si appellet duces il
lum ad magnā camerā in ꝑlamēto

tandē īterficeret sicut ille qui daret ictū q: habebat baculū euaginatū & pstō ad dandū ictū. O deus etne & si opʒ dāpnari pro sola voluntate: quid de opibus: an hoc sit consonū sacre scripture Mat.15.ca. De cor de exeūt male cogitatiōes furta ho micidia &c. Et postea sequitur. hec sunt que coinquināt hoīes. Audi sa pientē. Peruerse cogitatiōes sepant a deo. audi Paulū ad romaōs pmo ca. Qd nō solū digni sunt morte qui faciūt: sed qui cōsentiūt facietibus Helas dne que ostenditis pulchra vbera ad voluptatē & libidinē. ¶ Le uate capita vestra. Audite qd dicit lex diuina. Non solū qui cōmittit: sʒ que attentat: & non solū qui facit opus peccat: sed qui habet voluntatē Unde dicit saluator. Hec sunt que coīquināt. et dicit Paulus. Non so lum qui faciūt: sed qui habent volū tatē. Uos domicelle que alios aspi citis vt diligāt vos. Estis ne aliqū sup equos cū aliquo qui ducit vos. deus scit vbi ponitur man⁹. Habetis ne desideria volūtates corruptas qū estis in bancqtis cū epis. Et vos le nones qui habetis ita pulchrū sermo nem ad decipiendū populū. Et vos que frāgitis mrimoniū. Et vos de ceptores. Uolo dicere popule q nō solū pctō mortali actu exteriori: sʒ so la voluntate satis est ad dāpnandū Uolo psuadere q si volūtas delibe rata sufficiat ad peccandū capiam⁹ ɔsiliū Pauli q si seruiuim⁹ dyabo lo tēporib⁹ pteritis: reuertamur. sic modo nec si nec qua. q: qui in pecca tis moriēt dāpnabūtur: & qui in gra tia padisum possidebūt. Nam salla rium gratie dei taxatum est: sʒ vita eterna. Juxta verba thematis sūt a incerta stipendia peccati mors &c.

¶ Erunt due partes vt supra

¶ Quo ad pmū itelligite & videte quod bonū placuerit vobis dñi mei dicātes. Et notate q btūs Augusti nus libro 22. de ciuitate dei dicit duas citates vltimas. Unde est vnic⁹ fi nis oīm sicut est vna essentia & vnū principiū. et ī hoc non est contrari⁹ mgro quia vltima entitas seu finis subordinat glie electorū & ad istas puenim⁹ per duo itinera & tres con trarietates.

Prima est electiōis & reprobatiōis
Scda est meriti & trāsgressionis.
Tertia est bñdictionis & mledictiōis
¶ De pma Paulus ad roma. 11. ca. de Jacob & Esau qui priusq aliqd boni & mali egissent. Jacob dilexi. Esau autē odio habui. De scda ge nesis quarto ca. Si bene egeris: reci pies: sin autē male statim pctm tuū in forib⁹ aderit. De tertia loquebat ille qui dicebat Deutero. 11. En ppo no in conspectu vestro hodie bñdicti onē & mledictionē. bñdictionē si obe dieritis mādatis dñi dei vestri. mle dictionē si non obedieritis mādatis dñi dei vestri. Si recesseritis de via quā ego nūc ostendo vobis: & ābula ueritis post deos alienos quos igno ratis &c. ¶ Audite dñi īuito vos ad vnū de duob⁹ itinerib⁹ ad regnū ce leste. deus ducat vos & nos: vl ad in fernū. Dieu no⁹ en veulle preseruer Nā ad illas duas citates per duo itinera itur: & tribus cōtrarietatib⁹ puenit. Primū iter notatur in euan gelio. Lata est via que ducit ad pdi tionē: & multi igrediūtur per eam. Aliud etiā notatur ibidē. Arta est via que ducit ad vitā: & pauci igredi untur per eam. Similr itur p tres cōtrarietates. Pma cōtrarietas est de reprobatōe & electiōe nec de deo ɔquiri possum⁹. nā si placeat illi da re nobis gloriā dicere debem⁹ si pla

ceat q̄ sum⁹ saluati reḡciamur. Si autē q̄ dāpnemur nostris demeritis Sic dr̄ d Esau ꝛ Jacob q̄ elegit Jacob fratrē aūt Esau dānait. Scd̄a ꝯrictas ē meriti ꝛ trāsgressiōis. hoc dicit creator. Caym non plāgas de me: si bn̄ egeris recipies: si aūt male vixeris repies. certe hoc non sufficit in sensu diuiso: quia multi fuert̄ p̄destinati f̄m presentē iusticiā ꝛ bn̄ egerūt ꝛ tamē sunt dāpnati. Tertia ꝯtrarietas bn̄dictionis ꝛ mledictōis Jdeo dicebat Moyses pp̄lo israelitico. Propono tibi bn̄dictionē ꝛ mledictionē. Bn̄dictionē si obedier̄i mādat̄ dn̄i. Maledictionē si peccatis vacetis. De quibus erim⁹ dn̄i. fratres certe lata est via q̄re nō dimittem⁹ pctm̄ ꝛ capiemus ciuitatē bonā vere quia ꝓpter pctm̄ oritur omne malū q: mors nāl'is/spūal' ꝛ gehēnalis/ Unde qn̄ aliquis ꝓpinqu⁹ est morti incipit lāguescere: ꝛ habet infinitos langores: sic est de aīa se exponente pctō quia posito q̄ non esset alius infernus q̄ rabies ꝛ vesania quā habemus in hoc mūdo pro peccato adhuc sufficere nobis fugere pētz. Domini audiuistis ne alias loqui de pastillo linguarꝫ. Dedi tunc. xx. peccata lingue scd̄m ordinē alphabeti. Modo dabo quicq̄ mala que facit pctm̄ scd̄m ordinē alphabeti.

Primū peccatū est ꝯscientie amaricatiuum A

Secundū est bestialitatis introductiuum. B

Tertium eni est charitatis dissolutiuum. C

Quartum enim est demonis letificatiuum. D

Et quintum est excecatis generatiuum. E

Uolo dicere q̄ stipendia pcti mors quare quilibet mertio debet cauere a peccato ꝓpter incōuenientia que facit in aīa: quoniā nunq̄ fel ita fuit amarū aut aliqua potio tam amara dedit tanq̄ amaritudinē in stomacho sicut peccatū in anima. Huius habemus textū: figurā: ꝛ rationem: Textus hieremie scd̄o caplo. Scito ꝛ videte q̄ malum amarū est te dereliquisse dominū deum tuū Figura scd̄i regū ꝛ. 3. ca. Amō autē oderat Thamor sororē suam: ꝛ maius erat odiū q̄ amor quo eā prius dilexerat Ratio est bona: peccādo mortal'r voluntas libera contra dictamē sinderesis agit: ꝛ sinderesis semp̄ remurmurat. sed vbi remurmuratio ibi cōtradicio: ꝛ pugna ꝛ vbi pugna ꝑpetua ibi ꝛ amaricatio dura.

¶ Leuate spiritus. Uos dn̄i qui habetis regimē ciuitatis si pauperes vadant bene itelligitis. Certe dum bona bursa fit ꝛ c. erit laudatio ꝯmēdabis ne ꝓcessum. Erat quidē qui emerat bn̄ficiū suo nepoti. xx. mill' ꝛ habebat. 34. mill': comederat bene de sero in. 4. ꝛ mortu⁹ est nocte non habendo verbū cū sacerdote. Facite qd̄ placuerit vobis ꝛ ducite vitam quā volueritis quia si non esset alius infernus nisi remorsus ꝯsciētie satis esset ad seruandū se a peccato. Unde ambrosius in li. de officiis. Nulla pena grauior q̄ internū vuln⁹ ꝯscientie hec magis fugiēda q̄ rerū dispendiū vel exiliū: imo q̄ ipsa mors Loquimi de oibus rebus mūdi nulla maior rabies q̄ esse in peccato. Dices frat̄ nichil sentim⁹. Retinete verbū quia sicut ille qui comedit fel tūc non sentit. sed qn̄ est in gutture tunc eius percipitur amaritudo. Sic qn̄ habetis bn̄ficia habetis os plenū ꝛ nō sentitis amaritudinē. sꝫ in fine vite qn̄ videbitis dyabolū tūc sentietis amaritudinē. Audite figurā co

medistis ne pisces aq̄ dulcis: ꝛ pis
ces maris noīe macq̄reaulx: pater
non dicatis plus (les macq̄reaulx)
q꜠ viri vendūt vxores suas: ꝛ pater
filiā: ꝛ mater filiā. Habetꝭ in biblia
vestra. Et cenelt pas cōpte ne fable
nescript au liure des conoilles Rge
dauid: Dauid habebat duos filios.
Amon et Absalō. Et qn̄ mater Ab
salon fuit vxorata cū Dauid: h̄ebat
Dauid tunc Amon. Unde videns
Amō thamar tacito corde diligebat
eam: ꝛ languebat in domo Dauid ꝛ
icipiebat ille pallescē Ueit ionadas
dicēs. Amon dicatis michi quid ha
betis: estis pallidus. multū vere d't
Amō captus sum amore sororis mee
Thamar. Unde dicit Jonades. Fa
ciatis de īfirmo: simulate langorem
qn̄ eritis in lecto ꝛ visitabit vos pr̄
vr̄ petatis ab eo vt mittat Thamar
sororē; vr̄az ad seruiendū vobis. tali
male accidit quia dāpnatus est. Cū
rex audiuit eū infirmū: venit ad eū ꝛ
ait. Quō fili mi. dn̄e ait Amon sum
debilis modicū: ꝛ quid vultis īquit
pat. Certe dn̄e rex si soror mea Tha
mar faceret michi modicū offā essē
san⁹. Sūt ne hic matres que ducūt
filias suas ad loca dn̄or ꝛ introdu
cunt in camerā ꝛ claudūt ostiū sup
eas. Duxistis ne eas ad cp̄os. Ueit
thamar deferens secū offam. ꝛ bene
dicit Amon: itretis paruū studiū ꝛ
cepit eam dicit illa. O dn̄e mi non
faciatis rē hāc amore dei. Breuiter
habuit cū ea societatē. ꝛ post Amō
odiuit eam maiori odio q̄ amore di
lexisset. ꝛ posuit eā extra ꝛ noluit eā
pl⁹ videre. Tūc thamar lachrimās
exiuit ꝛ scidit caudā tunice ꝛ posuit
cineres super caput suū quā videns
Absalon dicit. Ha soror mea vos fu
istis cū Amō ne curetis dabo ei sa
lariū. ꝛ de facto bene soluit eū. Du
obus ānis sequētibus occidit Amō
Audite dn̄i q̄d est dicere Amon qui
violauit filiā: q̄d est dicere q̄ cubat
se: q̄d est dicere q̄ filia violatur ꝛc̄.
Amon filius pr̄is est volūtas ꝛ libe
rum arbitriū q̄ violant sinderesim.
Le macquereau est sensualitas que
dat ꝯsensū. Hoc nō ignorabat Pau
lus qui dicebat. Uideo aliā legē re
pugnantē legi mentis mee. Sed q̄s
est rex dauid: est deus qui vidēs oīa
pmittit ꝛ pmittēs oīa vnicuiq꜠ s̄m
q̄ suū est. Absalon in statu gratie q̄
facit hui⁹ rei rōnē; hiesū xp̄z. Sed
absalō pendēs p crines ī statu pctī
est dyabolus q̄ pꝑetrato pctō oderat
eā. Audite notā taliū sapientie. 5. ca
pitlo. Quid nobis ꝓfuit supbia aut
diuiciaꝝ iactātia: q̄d contulit nobis;
lassati sum⁹ in via pditionis: ꝛ sol
iustitie nō luxit nobis. Estis h̄ gros
si vespeliōes q̄ non soluitis tallias
credetis q̄ in aliq̄ pte alicui⁹ patrie
inuēta sint sex centū menagia lectis
ꝛ listheaminib⁹ ad dormiendū. Au
dite ponite hic malū diuitē q̄ eleuās
oculos suos cū esset in tormētis d't.
Pater abrahā misere mei. De quo
dicit Gre. Oclos quos culpa clau
dit pena aperit. Querite similiter ꝛ
Amō violanti sororē suā si tantā ha
buerit ꝯplacentiā sicut nūc h꜠ penā
Capite oēs alios dāpnatos. ꝛ venite
vsq꜠ ad Sardanapalū q̄rite ill' q̄d
ꝓfuit iactātia diuiciaꝝ. Scriptura
g bn̄ d't q̄ trāsacto pctō maior ē dis
plicētia q̄ fuerit amor antea qn̄ vo
luptas ē trāsacta illa si debeat dici
voluptas plus manet de tristitia.
Uolo dicere q̄ postq̄ pctz sic pōde
rat ꝛ gerit tantā penā debem⁹ illud
relīq̄re. Q꜠ stipēdiū pctī ē taxatū, q꜠
est mors eťna ꝛ oppo^m sallariū gr̄e
ē vita. hoc est qd̄ psuadē volo. Juxta
v̄ba thēatis pāssūpti. sn̄ia icerta ꝛc.

Scđa pars quã habemus tractare
est de gratia dei quã nobis cõcedere
dignet. Habetis bonũ animũ. Pa
ter quid placet dicere de gratia dei
Dixi mane ꝙ gratia est signũ salua
toris Iesu xp̃i signũ per quod di
uisi sunt saluati ⁊ dãpnati. Et gr̃a
dei est in aĩa: sicut tunica ornãs ⁊ lu
cerna illuĩans. Sꝫ frater placet di
cere quantũ hãc debemꝰ desiderare
Petatis sapienti pƀo. Super salutẽ
⁊ oẽm pulchritudinẽ dilexi eam qm̃
omne aurũ in ꝯpatione illius arena
est exigua: ⁊ tanq̃ lutũ extimabitur
argentũ in cõspectu illius. In hoc
mũdo habemus tria bona: tẽporalia
naturalia: ⁊ spũalia. Bona tp̃alia
sunt honores/diuicie/⁊ luxurie. Au
dite quid de istis dicit Aristoteles
primo ethicoꝝ. Tales vidẽtur besti
ales: vitã pecudũ eligẽtes. Et si hec
dixerit paganus de luxuriosis: quid
debet dicere xp̃ianus sub tp̃alibus
igitur bonis potest poni luxuria. Et
super hec oĩa bona tp̃alia debemus
gratiã dei diligere ⁊ querẽ. Unde di
cit petrus. Ecce nos reliquimꝰ oĩa
⁊ sequuti sumꝰ te. ⁊ Paulus hanc
diligebat. Unde ad philippeñ. 5. ca.
Oĩa detrimentũ feci ⁊ arbitratus
sum vt stercora: vt xp̃m lucrifacerẽ
Detrimentũ venit de tero teris. Oĩa
tp̃alia bona nichil reputaui. Dicit
paulus pro habẽda gratia dei ⁊ xp̃ꝫ
in manibus meis ⁊c̃. Scđo hẽmus
bona naturalia. Estis bene pollite si
lie: nonne vestre sunt specula luxu
rie? Et vos caute femine habetis pul
chros frontes. loquimĩ de oĩbꝰ his
bonis. plus valet gratia dei ⁊ super
ista debet desiderare. hoc oñdit xp̃s
sufficiẽter qñ dicit. Nolite timẽ eos
qui occidũt corpꝰ ⁊c̃. quẽ ergo time
bunt eũ timete qui potest corpus ⁊
aĩam ⁊c̃. Ponamꝰ hic oẽs sanctos

⁊ sanctas. Agataꝫ q̃ ꝑdidit mamel
las. Appolloniã que ꝑdidit dentes.
Et sanctã Katherinã filiã prudẽtẽ
Et sanctũ Franciscũ se ponentẽ in
niue. Et dñicũ qui nichil habebat in
ꝓprio volentẽ viuere. Scđm formã
aploꝝ ⁊ regẽ Ludouicũ qui erat no
bilis. plus timebãt ꝑdere gr̃am dei
q̃ bona naturalia q̃ corpora ꝓpria.
Alia sunt bona spũalia Uidete ma
gistri reuerẽdi habuistis bonũ q̃dra
gesimale. lucrati estis centũ frãcos
cõgregastis multũ. vos reddetis cõpo
tum. Cogitastis ne ad licẽtias pro
habẽdo bonũ locũ. Utinã tantũ co
gitaretis ad habendũ bonũ locũ in
gloria sunt bona spũalia bene loqui
bene scribere: bene sermones facere:
ꝓpositionẽ in ꝑlamẽto: ⁊ habere do
na sapiẽtie ⁊ sciẽcie sicut ponere si
gna originis que reprobat Grego.
de hermino. Contẽplari habere sci
entiã ẽaturaꝝ ⁊ habere magnã fidẽ
sicut videtis ꝙ iste mulieres habent
que vidẽt capere ymagies ꝑ pedes
sunt bõa spũalia. an plus debeamꝰ
illa diligere q̃ gratiã dei? nõ. Unde
prime corin. 13 caplõ. Si liguis ho
minũ loquar ⁊ angeloꝝ ⁊c̃. Chari
tatẽ non habeã factus sum velut es
sonans ⁊c̃. ⁊ si habuero ꝓphiam ⁊
noueri misteria oĩa ⁊ oĩnẽ scientiã:
⁊ si habuero oẽꝫ fidem ita vt scꝫ mõ
tes trãsferã: ⁊ si distribuero in cibos
paupeꝝ ⁊c̃. Loq̃mĩ de oĩbus rebus
q̃ratis quicq̃d volueritis nisi habeatis
gr̃aꝫ dei nichil est. Cui prĩo loquar
dñi ecclesiastici estis hic qui habetis
curas alibi: ⁊ habetis mercenarios
qui nesciũt declinare pater. Audite
quod vobis carius est: aut studiũ ⁊
ꝯfessiones: vel missas dicere ꝓpter
argentũ ⁊ aurũ: q̃ gratiã dei. Estis
hic dñi qui emitis officia. Hoc ꝓhi
bet lex ad legem iuliã. C. de ambitu

Officia nemini liceat prece vel p̄cio vel āmbicione tradere. Et de re militari legē aliā habetis nō ambicione vel precio sȝ virtute ad honores perueniēdum est. Et vos dn̄e estis pate ꝛ bene ornate ad recipiēdum grām dei? nō vere: sȝ ad decipiendū mūdū Uos mercatores q̄d exposuistis pro grā dei habēda? O bn̄dicte saluator quid sentitis de populo isto? Audi sentētiam Luce. 16. ca. Laudauit dn̄s vilicū iniq̄tatis: qm̄ filii huius seculi prudētiores sunt filii lucis in gn̄atione sua. Quid plus diligitis dicatis paule an plus diligatis grāȝ dei q̄ bona tēporalia ꝛ naturalia? Qui cū deū cognouissent(Ad ro. in principio)nō sicut deū glorificauerūt sed quid fecerūt: euanuerūt in cogitationib⁹ suis ꝓpter qd̄ deus tradidit illos in reprobū sensum. ¶ Audite si placet dn̄i ꝛ scholares ꝛ dn̄e si ꝓpter deū faceretis q̄ facitis pro dyabolo. Dn̄i ecclesiastici qui tot habetis bn̄ficia: si tantā caperetis solicitudinē pro grā dei habenda essetis iam sancti. Audiuistis loqui de vno sancto viro in vitas patrū q̄ cecidit dū vidit quādā mulierē deābulantē in vico foderatā: quē leuātes socii ꝛ querentes huius causam dixit. Tu ignosce michi dn̄e deus(finge vocē) Ignosce michi dn̄e deus ignosce m̄ qm̄ hui⁹ peccatricis cura vni⁹ diei totā solicitudinē salutis mee supauit. Et in iudicio presentabit ꝛ dicetur nobis improperatiue. Ite maledicti ite: qꝛ non tm̄ seruimus creatori vt saluaremur: q̄tum illa dyabolo vt dānaretur. O mater dei(dixit ille bonus vir)parce mihi: qꝛ solicitudo huius mulieris michi pudorē affert qꝛ nō tm̄ cogitaui nec assumpsi laborem vt regnū haberem q̄tum hec capit vt dānaretur. Prouideatis de aīabus vestris pauperes pctōres: ꝛ ad deū accedatis. Benedictio dei maneat vobiscū Amen.

¶ Sermo tertius

STipēdia peccati mors. grā aūt dei vita eterna. Ad romanos sexto caplo Nichil me iudicaui scire inter vos nisi Jesum xp̄m ꝛ hunc crucifixū. Prime ad cor. 2. capitulo ¶ Dn̄i ꝛ pauperes pctōres si vos retinuistis doctrinā heri tactā michi videt ꝙ anim⁹ dȝ esse ponēdi manū ad opus ꝛ facere aliq̄d ꝓ salute sua Dicebā heri ꝙ beatus Paulus suadebat in epistola: ꝙ penā poneremus vt sicut tp̄e preterito dedimus corpus ꝛ aīam ad seruiēdū dyabolo: sic mō ponamus penā seruire deo. Infert correlariū. Stipēdium pcti ē mors salariū grē est vita etna. Uaditis pedes aut eques: facite qd̄ voletis salariū pcti est dānatio. verte foliū. Hec duo pūcta naturali via nō possumus cognoscē: sed solū reuelatiōe ꝛ nullum euidētius signū est ad cognoscēdum q̄ mors xp̄i. Ideo paulus postq̄ studuit in fonte theologie post raptū: ꝛ venit ad fratres suos dt Nichil me iudicaui melius scire q̄ hunc crucifixū. Unde verū dixit ꝙ loq̄mur sciam inter pfectos: sapientiā vero nō huius seculi neq̄ principū huius seculi q̄ destruūtur. sed loq̄mur dei sapiētiam in ministerio q̄ abscōdita est: quā p̄destinauit de⁹ añ secula in gloriā nostrā quā nemo principū hui⁹ seculi cognouit. Uolo dicē ꝙ ad cognoscendū malū ꝛ grauitatē pcti: ꝛ bonū grē dei vadam⁹ ad librū crucis: ꝛ q̄d videbim⁹ ibi? dicebamus heri figurā daniel. Uidebā ꝛ ecce i medio tre arbor magna alta

nimis ꝛ forꝫ sūmitas eius ꝯstringēs celū ꝛ oīs carovescebāt fructu eius Daniel dicebat. Ecce vidi arborē in medio tre ꝛ erat ita alta ꝙ sūmitas tāgebat celū ꝛ fructus eius dulcioꝛ oī fructu ꝛ aues faciebāt nidū in ar boꝛe. ꝛ gn̄aliter oīs creatura nutri ebat fructu arboꝛis. vtinā possem⁹ hūc fructū degustare. Dn̄i mūdani ꝛ vos domicelle appetitū bonos moꝛ sus: sed vere nihil melius hͦ fructu est. Dicebam⁹ heri tanꝙ̄ cōe meritū gaudiū ꝛ exēplum. Restat ꝙ arboꝛ est magna triplici rōne.
Rōne magnitudinis oppꝛobꝛii
Rōne magnitudinis mysterii.
Rōne magnitudinis signi.
Ille loq̄batur de pꝛīo qui dicebat. Morte turpissima ꝯdēpnemus eū. De scd̄o loquiꝶ saluatoꝛ. Luce. 19. caplo. Ecce ascēdimus hierosolimā ꝛ ꝯsūmētur oīa que scripta sunt de filio hoīs Rabi salomō dicit: ꝙ oēs ꝓphetie veteris testamēti habuerūt respectū ad xp̄ꝫ sub triplici respectu quā dignitatē in cruce tenuit scꝫ Magisterii. Sacerdotii. ꝛ Judicis Magisteriū tenuit cū ꝓtulit septē v̄ba. Sacerdotiū cū seip̄m in sacri ficiū obtulit. Judiciū cū vni latroni padisū: alteri īfernū ꝯtulit. De ma/ gnitudīe signi loquiꝶ Jo. Nolite no cere tre ꝛ mari quousq; signemus fuos dei nr̄i in frōtib⁹ eoꝝ. Leuate spūs: hētis ne coloꝛes: dn̄e venite ad crucē xp̄i: q̄ dr̄ magna rōne magni oppꝛobꝛii. qꝺ crux hēbat. 15. pedes altitudīs. Dn̄i nūquid est magnū oppꝛobꝛiū hr̄e hic caput scissū: Sed loq̄mini de oībus ꝯfusionib⁹ ꝛ oīb⁹ vilib⁹ moꝛtib⁹. certe fact⁹ est ꝓ nob̄ patiēs. vt dr̄ Paulus. ꝛ nun q̄ fuit ei in oppꝛobꝛio filiis. ecce arborē ma gnā. Scd̄o ē magna rōne mysterii. Inuenistis ne aliq̄ū figurā rectā re cte linee q̄ ꝯpꝛehēderet totū circulū: Crux fuit figura recte linee q̄ ꝯpꝛe/ hēdit totū circulū capacitatē. s. vtri usq; nature. Bonauē. dr̄. Cōsidera crucē: eleua aīm tuū ad eā ꝛ vidēdo eā subueniat ē ꝙ xp̄s pendēs in ea est in triplici statu.
Pꝛimo vt doctoꝛ ꝓ pꝛedicādo.
Scd̄o vt ep̄s pꝛo sacrificādo.
Tertio sicut iudex ꝓ iudicādo.
Erat vt p̄dicatoꝛ qn̄ ipse ꝓtulit septē verba. Pat ignosce illis ꝛc. Scd̄o erat sicut sacēdos in altari ꝓ sacrifi cando qn̄ obtulit se deo pr̄i in sacri ficiū cū lachꝛimis ꝛ clamoꝛe valido ꝛ obtulit ꝓ oībus. Una eī oblatiōe (ad hebꝛe. 10. ca.) ꝯsūmauit inetnū sctīficatos Ibi cātauit magnā missā ꝛ habuit mitrā. i. coꝛonam spineā ꝛ clauos vꝫ in manib⁹ ꝛ in pedibus. ꝛ ibi exposuit ꝛ obtulit coꝛpus ꝛ sā guinē. Tertio fuit iudex ꝶribilis qn̄ iudicauit dismas ꝛ gesmas: dando vni gloꝛiā ꝛ alteri infernū. Tertio erat grandis arboꝛ hn̄. ibus signum Thau. scꝫ crucē dabaꝶ moꝛe. vt hr̄ ezech. 9. ca. Trāsi ꝑ mediā ciuitatē in medio hierusalē ꝛ signa thau suꝑ frōtes viroꝝ gementiū ꝛ dolētium. omnē eni super quē videritis signū thau ne occidatꝭ. Dn̄i mēdicātes re/ tinete audact ꝛ poꝛtate birros colo ratos ꝛ crines lōguos: Uos astute mulieres si non sitis signate signo thau: scꝫ crucis nō saluabimini. hec oīa liber vite ꝛ testamentū altissimi nō sic faciebat btūs frācisꝯcus. Qꝺ remediū: volo dicere ꝙ postꝙ̄ pctm̄ tot dāna infert ꝛ xp̄s tm̄ passus est vt illud destrueret: reuertam?, q: sa lariū est taxatū: scꝫ moꝛs etna. sala rium vero gr̄e vita etna. Hoc est qꝺ ꝑsuadet paulus iuxta thema pꝛeas/ sumptū sub sciētia incerta: videlicet Stipēdia peccati moꝛs ꝛc.

¶ Pro fundamēto mouet questio a Bona. di. 46. sniaꝝ. Dicebā heri mane ꝙ stipēdiū pcti mortal'ē mors etna. ⁊ post prādiū il ny a ce si ne k ꝙ nulla pōt sctōꝝ pdesse oro nec via torū. q2 lege posita si aliqs sit ꝯdēp natus eternalit nulla erit mitigatio postea. Tāgit bonauē. aliā q̄stionē: si suffragiis nō mitigatur pena hoc supposito mime ꝯtinebit dn̄s in ira sua mias suas. Utrum ex pietate dina apud dāpnatos fiet mitigatio aliq̄. Bonauētura dr: ꝙ mitigatio pene dānatoꝝ pōt itelligi duplr.
Uno° an̄ inflictionē vel ꝯdēnationē
Alio° post īflictionē seu ꝯdēnatōēz
Ante nunq̄ꝙ deus ex mia sua semp pueniēte vel cōcomitāte ꝯtēpnat ad tantā penā q̄ꝙtam meruit s̄m rigorē dine iustitie. iō punit citra ꝯdignū. Sed inflictiōe ⁊ ꝯdēpnatione facta ⁊ pena inflicta nulla fiet mitigatio. sed fumus tormētoꝝ illoꝝ ascendet in scla scloꝝ ⁊ non habebūt requiē die ac nocte. ¶ Leuate spūs hēbim⁹ padisum: deus nobis ꝯcedē dignet. Quare dānarem²? dicebā heri mane ꝙ homicida intficiēs corpus dign⁹ est morte. hō p maliciā occidit aiam suā. Inferebā ḡ est dignus morte. Dicebā post prandiū: ꝙ nō solū ille qui tangit aliquē ense vel gladio est dign⁹ morte: sed etiā ille qui pugno ense vel gladio voluit aliquē tāgere qn̄ capit in facto Is qui cū cultello ad legē corneliā de cicariis. C. Applicabā moralit capl'z. Mis iniq̄tas de pe. di. i. Licet facto non occidas volūtate tn̄ occidisti. Plures faciūt banq̄ta ⁊ vadūt ad ortos in vmbra dicētes nō cogitam⁹ malū. sz ceteris paribus tales peiores sunt meretricibus prostibuli. Dicebā ꝙ nō solū pctm̄ operis nos obligat ad dānationē. sed pctm̄ mortale volūtate solū nō solū qui faciūt sed q̄ ꝯsentiūt facientibus siles fiant illis q̄ faciūt ea. Dicetis frater est nobis extraneū ꝙ p vno solo pctō dānem². Si dedero vobis persuasionē sufficientē nō sit vobis graue. Hētis vnū textū legis lex est. ff. Ad legē iuliā maiestatis lege. i. vbi textus. Fauorē subsidiū auxiliū vel ꝯsiliū conferēs aduersariis pricipis lege iulie maiestatis veīt plectēd⁹ ⁊ crimē legi iulie maiestatis īcurrit. Uerū est tn̄ ꝙ Bartholus q̄ est flos doctoꝝ iuriscon. le. q̄ incipit in furti. ff. de furtis. Declarat de q̄ fauore de quo auxilio hēat intelligi. Uos hētis casum vr̄m notatū in decretali libro. 6. ca. Felicis recordationis de penis ⁊ eodē titulo de penis clemētina pria. Audiuistis loqui de rege hyspanie quō fecit guerrā ꝯtra regē. Capiam⁹ casum ꝙ tpē illius guerre normani mādassent regi aragonie. Dn̄i securi āmbuletis sup mare dabimus vobis īgressum in regnū. Per vestrā fidē quid debet fieri talibus? Imperator eni dicit. Declaramus: ꝙ quilibet dans fauorē inimicis sui principis: morte moriatur ⁊ cōmittit crimē lese maiestatis.
Uenit papa consequēter: qui refert casum ⁊ approbat. Deū exoro ꝙ imperator ⁊ summus pōtifex: scz xp̄s nō sic agat nobiscū. nec nobis illud agatur sicut fuit dictum Josaphat secundi paralipo. 19. Impio prebes auxiliū: ⁊ his qui oderunt dominū amicitia iungens. Idcirco iram domini merebaris. Hoc tāgit omnes prelatos officiarios qui prebent fauorem vel auxiliū malis aduocatis officiariis ⁊ multis aliis similibus Hoc etiā tangit p̄latos ⁊ superiores religionū: qui permittunt subditos suos male ⁊ peruerse cū eis viuere.

Hoc tangit pr̄es ꝛ matres. hoc tangit ḡnaliter oēs qui ore opere p̄bent auxiliū vt cōmittat̄ peccatū. Scitis regē vestrū dn̄i? certe ipse est maior Ludouico ꝛ rege Karolo: q2 rex regum ꝛ dn̄s dominātiū. Et si fauorē detis suo aduersario sc3 dyabolo potestis bn̄ dicere ꝙ estis digni morte S3 vere hodie manutenet̄ ab oībus in quocūqꝫ statu. Hoc tāgit vos que depingitis facies vr̄as ꝛ q̄ portatis colores. nunq̄ꝫ mulier ꝓba hoc facit Hoc tangit dicētes. bach bach non est credēdum oībus q̄ dicunt predicatores. Et si aliq̄s sit qui bn̄ viuat in religione dicit̄ ab aliis ypocrita. De his bernard⁹ ꝯquerit̄ in quodā sermone de cōuersione sancti Pauli O bone xp̄e tota christianitas aduersum te videt̄ coniurasse: ꝛ illi in ꝑsecutione tua sunt primi q̄ videntur te diligere ꝛ hn̄t principatū. O bone Jesu videt̄ ꝙ totus mūdus fecit sacramētum ꝛ iurauit te offendē ꝛ seruire dyabolo. Dn̄i qd̄ salariū habebitis? Nunq̄ꝫ aduersarius qui dedit ingressum īimicis sui principis fuit tm̄ dignus morte sicut vos. Qd̄ remediū? Conuertimini ꝛc.

¶ Quantū ad primā partē declarandā postq̄ꝫ tetigi heri mane ꝙ salariū pcti est mors naturalis, spūalis, ꝛ gehēnalis: a qua p̄seruet nos deus. post prandiū incepi ꝑsuadere ꝙ mlt̄e sunt miserie in pctō mortali ideo op3 illud detestari. Sicut videm̄ in hoīe moriēte ꝙ multe sunt alterationes ꝛ infiniti dolores ꝛ lāgores: sic q̄n nō esset alius infernus q̄ꝫ esse in pctō adhuc illud deberem⁹ dimittere. Et vt melius incōueniētia dent̄ memorie declaraui ſm ordinē lr̄aꝝ alphabeti. Pctm̄ mortale est ꝯsciē amaricatiuū. Fuistis in schola: scitiſ a. b. c. Restat pctm̄ mortale ē bestialitatis introductiuū. Habem⁹ textū figurā ꝛ rōnem. Textus est Dauid ꝓphete. Hō cū in honore esset nō intellexit: cōparatus est iumētis ꝛc. Anselm⁹ in libro de silitudinib⁹ dr̄ Peius est ꝯparari iumētis q̄ꝫ esse iumētum. esse cōuenit alicui ꝯditione nature. ꝯparari vero iumēto nō nisi ex malicia culpe. vt q̄d peruersitate deserta v̄tat̄ in beluā. Tertio dixi de filiis hoīm: vt siles essent bestiis tre. Hētis figurā in duob⁹ passib⁹: Prim⁹ est dan̄. 4. Ecce eiiciā te a cōsortio hoīm: ꝛ cū bestiis feris qꝫ eris hītatio tua: ꝛ fenū ꝛ paleas vt bos comedes. Scd̄s text⁹ habet̄ dan̄. 7. vbi dr̄ de Nabugodonosor. Videbā in visione mea ꝛ ecce. 4: vēti pugnabāt in mari magno: ꝛ. 4. bestie grādes ascēdebant ꝛ exibāt de mari. Prima silis leene. Scd̄a silis vrso Tertia silis pardo Et quarta bestia ferox ꝛ tribilis dissilis cet̄is bestiis O quas viderā an̄. Si queras qd̄ ē mare: est illud de quo dr̄. Cor īpii quasi mare feruēs. Ratio est bona. Dic ꝑue artista quō differunt hō ꝛ brutū? differunt drīa ꝓpria ꝑ rōnale ꝛ irrōnale. Peccās mortalit̄ agit ꝯ rōnem: ꝰ assimilat̄ ei q̄ est sine rōne ¶ Leuate corda audite vellet̄ incedē q̄ttuor pedibus vt canes ꝛ capre. O vos domicelle velletis ire sicut equi Erubesce o aīa diuinam naturā in pecudū silitudinē cōmutasse. Dicit ber. sup cātica. Nūq̄ꝫ casus fuit ita vilis vidē ābulare domicellā q̄ttuor pedib⁹ sic̄ vile ē videre aīa3 in pctō Placet audire ferā nabugo. q̄ erat ī aula sua cū suis gētibus ꝛ dicebat nōne hec ē cīitas babilō magna quā edificaui. Et subito venit vox. Ecce eiiciā te hodie a ꝯsortio hoīm: vel in ꝑuo tp̄e ꝓiiciā te ꝛ eris cū bestiis tre ꝛ cōedes herbā sic̄ bos. Quid ē dicē

esse positū cū bestiis terre. Hētis ne de filio ꝓdigo q̄ cupiebat īplere vētrē de silicis porcoꝝ. misit illū in villā suā pascē porcos Hētis aliā figurā quā dat daniel. Vidi (dixit ipse) ex irevnā bestiā de mari magno ꝛ erat silis leene hñs alas magnas aqlle. Scda erat silis vrso ꝛ tres ordines erant in ore eius ꝛ in dētibus eius. Alia erat silis leopdo ꝛ hēbat q̄tuor alas. Quarta erat bestia tribilis: ꝛ hēbat dētes ferreos q̄ oīa cōminuebat. Sed qđ est hoc mare vñ exeunt aīalia: vere nō opꝫ exire villā ad īueniendū has bestias ꝛ mare. Mare amarū est cor ipii, nā nichil amari⁹ q̄ ꝯscia in mortali exñs. Et de conscia exit prīo leena: scꝫ dña supbia. Scdo vrsus parui grāma. vrsus de vrgeo gcs. Estis hic venatores: ite ꝛ currite post oēs bestias mūdi: nulla est q̄ hēat ꝓprietatē vrsi. lup⁹ aliqñ capit agnum inter dētes suos: ꝛ qñ audit canes reliquit. sꝫ si vrsus hꝫ bestiā tenet eā inter q̄ttuor dētes: ꝛ dimittet sibi citius frāgere tibias ꝛ totū corpus anteq̄ reliquat predā. O magni fures estis nechic q̄ hētis male acq̄sita. O dñi ecclesiastici q̄ tot hētis bñficia nō reddetis nisi frāgant tibie. i. nisi veiat mors. Tertia bestia ē leopdus coloratus diuersis colorib⁹. vñ vadit aliqñ ad videndū leenā qñ leo ē extra. est luxuria. ꝛ ceteris parib⁹ a morte xp̄i nunq̄ fuit ita publica sicut est mō Inueniri ne posset ille q̄ manutenet matrē ꝛ ducit filiā in spōsam. īueniret ne ille sacerdos q̄ a decēnio hꝫ meretricē ꝛ in dies mīstrat sacramēta: Hoc est notoriū. Vñ licet tolerāde sint meretrices: nō tñ sequit ꝙ debeāt recipe corpus xp̄i. ꝛ sacerdotes q̄ eas hñt nec cōicare nec alia sacramēta ministrare deberēt. Quarta bestia ē crudelis ꝛ trribilis. Daniel nō dicit cui assilatur ꝛ sigāt petm̄ īuidie. Nam īuidus qñqꜫ tristat de bono ꝓximi. qñqꜫ gaudet de dāno proximi. ꝛ hoc cū dētibus lacerat oīa ꝛ ea q̄ non pt lacerare āplectit cū pedib⁹ ꝛ ꝯterit An nō inueniūtur tales bestie parisius: qđ erit salariū dñi: an velletis sic hr̄e pedes: Si nō vultis eē vrsus vel leo q̄re ducitis vitā vrsi vel leōis Si nō vultis eē leopdus q̄re facitis opa leopdi. Qđ remediū volo dicere ꝙ caueatis a pctō ne cū bestiis īferni ꝯputemini ꝛ ponatis penā emēdandi vitā. si ñ opꝫ hr̄e salariū pauprimū ꝛ stipendiū petī: scꝫ mors etna.

¶ Restat loqui de gr̄a dei quā nobis dare dignet. diximus de dāno petī mō loq̄mur de gr̄a dei. Dixim⁹ heri ꝙ gr̄a dei ē signū distinctiuū bonoꝝ a malis ꝛ plus diligere eā debemus q̄ bona nālia spūalia ꝛ corporalia: Postq̄ est sic desiderāda dicatis q̄ bona facit in aīa: Boñ. in. 2. di. 26. ꝛ in breuilōq̄o parte. 4. sequēdo magistrū suū alexādrū de hallis in. 1. scđe declarat ꝙ mlti sunt effect⁹ gr̄e Purgat. Illuiat. Cōsumit ꝛ pficit. Viuificat. Recreat. Assilat Stabilit Cū deo vnit. Acceptabilē deo reddit Filiā pr̄is etni ꝯstituit. Reddit spōsam xp̄i. Aiam efficit tēplū. sī. Dicemus de tribus. primus in hoc simone. Credo ꝙ ille volebat primū qñ dicebat de gr̄a sub noīe aque dicebat. Effundā sup vos aquā mūdā Credo ꝙ ille q̄rebat eā vt illuīaret q̄ dicebat. Emitte lucē tuā ꝛc. Ille volebat eam habere vt cōsummaret Estote ḡ ꝛ vos parati. Et in orōne dr̄. vt sicut vnū sum⁹: ita ꝛ vnū fuit Dñe placet scire q̄d facit gr̄a in aīa vr̄a: habetis bonos maritos: estis ne male assignate ꝛ tribus ebdomadis en hāsalles ꝛ toto tpe en repētalles

¶ Dñi veniat mors/pestis/fames/ꝛ oĩa alia incõmoda ḡratis gr̃am dei sufficiat ẽ gr̃a mea Primũ qđ facit in aĩa est q: mũdat ꝯsciam. xp̃s eĩ dicebat. Dabo vobis aquã mundã ꝛ mũdabimini Utrũ expulsio culpe ꝛ infusio gr̃e sint vnus ꝛ idẽ motus Scotus dt di.16.q̃rti ꝙ nõ. ꝛ rõ est multiplex. Quecũq; aliq̃ sic se hñt ꝙ vnũ multiplicat: reliquũ vero nõ. ce terũ qñ vnũ põt esse sine altero illa nõ sunt eadẽ. sed sic ẽ ꝙ infusio gr̃e est vnica ꝛ remissio culpe nõ. ꝛ põt infundi gr̃a sine remissiõe culpe de ptã absoluta istar nature lapse. Ecce ḡ primũ effectũ gr̃e q: purgat. q: nõ est possibile lege posita esse in pctõ ꝛ hr̃e gr̃am dei. Scđo est lux ad illuminandũ. ꝛ sic ẽ forma ad ꝑficiẽdũ ꝛ ꝯsummẽdum q̃cunq; q̃rimus. O mgr̃i reuerẽdi laborastis ad hñdum gr̃az dei? Si xp̃s eẽt hic ip̃e faceret rubescere frontẽ si vellet loq̃. Dixit saluator. Lux venit in mũdũ ꝛ dilexerũt hoĩes magis tenebras ꝙ lucẽ Cã est. Erãt enĩ opa eoꝝ mala. Dicã vobis meli⁹ eẽt aliq̃bus ꝙ mr̃es eoꝝ int̃ fecissẽt eos invẽtre. An velit hoĩes hr̃e gr̃az dei? Dicit xp̃s. Lux fuit oñsa pctõrib⁹ s; plus dilexerũt te ꝛc. Reuertimi ad dñm ꝛc.

¶ Sermo quartus

S Tipẽdia pctĩ mors ꝛc. Pau. ĩ ep̃la suadet fugire deo. si nõ Sallariũ pctĩ est dãpnari gr̃e saluari. Ad fugiẽdũ pctm̃ ꝛ ad acq̃rẽdũ gratiam cepi verbũ. 2. allegatũ. Nichil fuerit meli⁹ ꝙ si studeat̃ ĩ cruce. pr̃ q̃d studebim⁹ in ea: ꝛ q̃d poterimus cogitare. Daniel dicebat dñica ꝙ viderat arborẽ in medio terre magnã. Et post dt fortẽ ꝛ ꝓceritas ei⁹ ꝯtingens celũ. qđ dedit Dani. in figurã Abacuth expm̃it, ꝛ Dauid. Postꝙ dixim⁹ heri ꝙ est magna oꝫ dicere ꝙ est fortis. Or dauid dt. Cõfregit potẽtias. arcũ diuine iustitie.
Scutũ ꝓprie malicie.
Gladiũ hostilis ĩimicitie.
Bellũ vniuerse creature.
Dñi dẽtis ĩtelligere ꝙ pro pctõ mortali qđ ĩcurrim⁹ hẽmus respõdere .4. ꝑsonis eleuatis ꝯ nos ꝛ tota potẽtia creature de lege posita nõ potuisset resistẽ il̃ nisi fuiss; meritũ xp̃i Et q̃ sunt iste. prima ꝑsona q̃ sum⁹ in pctõ est iustitia dei. Uadit̃ pedes aut eques ꝛ sitis securi ꝙ de oĩbus ꝛ mortalib⁹ ꝛ venialib⁹ nõ ꝑerit ita parnũ ꝙ iustitia nõ puniat. ingrediamur ꝑadisũ. Delas q̃s soluet emẽdam: q̃s satisfaciet iustitie non exhibitis hñc. Dñi ecc̃iastici. dñi iustitie ꝛ q̃ hẽtis onus aiaꝝ nõ videbitis faciem meã donec veiat fr̃ vr̃ Beniamin. Certe dñi rectores ꝛ curati q̃ dimittit̃ mori paupes aĩas nũꝙ intrabitis in regnũ nec dyabol⁹ ꝑmittet vos donec adduxeritis fr̃ez vr̃z puulũ hoc est aĩas. O deus q̃ satisfaciet t̃li ꝑsone rigorose ibi ꝯfregit potẽtias. Dauid dt. Nisi ꝯuersi fuerit̃ ꝛc̃. Uere hẽtis satisfacere in cruce. Ad colo. 2. Delẽs qđ aduersus nos erat cyrogr̃phũ diuine potẽtie sup̃dicte qđ erat cõtrariũ nobis ꝛ ip̃z tulit de mũdo affigẽs illũ cruci. Retiete verbum. Nullũ est mortale pctm̃ in mũdo ꝓ quo nõ debeat iniũgi pñia septẽnis ꝛ aliq̃n decẽnis vt sacerdoti q̃ ꝯmisit adulteriũ. 22. q. 2. ca. p̃dicãdũ hoĩ renegãti deũ blasphẽati. 7. ãnis Quis soluet totã emẽdã. Uñ ansel. ꝯfortat nos dicẽs. Gutta vo preciosi sanguis nõ solũ ꝓ vniuersis petis: s; ꝓ infinit̃ mũdũ si fuissẽt, suffecisset Hubertin⁹ libro de arbore crucifixi Dom⁹. a tp̃e quo ꝑ’io adã peccauit ꝑñtauit meritũ sue passiõis ꝓ oĩbus

pctis que sunt erūt ꝛ fuerūt. Ecce
q̄d dicetis vos qui cupitis recipe me
ritū passiōis xp̄i. video p̄r op̄ms nec
mori nō possē satisfacē ꝓ pctis meis
p̄nto vobis sanguinē filii vr̄i. Scd̄a
p̄sona q̄ facit guerrā cōtra est ꝓp̄a
malicia. Arguet em̄ te Hieremie. 2.
malicia tua. Et iō vide q̄ amax sit
te dereliq̄sse dn̄z deū tuū. Dicit ĝ hie
remias. Pctm̄ tuū te arguet ꝛ oꝛ ꝙ
xp̄s destruat potētiā l̄ ꝙ dāpnemur
vbi ĝ h̄ebim⁹ ꝓp̄ie malicie victorie
Ibi cōfregit potētias. arcū scutum
Ut̄ pctā dyaboli Job. 42. Formida
corp⁹ illi⁹. i. cōsortia maloꝝ q̄si scu
ta fusilia ꝯpactū scamis se p̄menti
b⁹. vna vni ꝯiungr̄ vnū alteri adhe
rebit. Uidistis ne armigeros tp̄e p̄
terito portabāt scuta ad defendēdū
se ꝛ ad recipiēdū ictū ꝛ nunq̄ sic
fuit scutū armigeri fctm̄ ad recipiē
dū ictum: sic pctā sūt scuta dyaboli
ad pugnādū ꝯ nos. Sed q̄uo h̄ebi
m⁹ victoriā: q̄uo vincem⁹ illū. La
uit nos a pctis nr̄is in sanguie dn̄o
mine h̄ētis ne aliq̄n remorsus ꝯscie
pctō ꝑpetrato. Quis delebit? Uēite
ad arborē fortē. Est illa q̄ potest re
morsus se mouere a ꝯscia. tertiū p̄
sonagiū ē dyabol⁹ q̄ bellat ꝯtinue ꝯ
nos. Gladi⁹ eorū intret in corda ip
sorū. Iste est ille creditor de q̄ quar
ti regū. 4. vēit creditor vt tollat du
os filios vidue. Et si heliseus nō de
disset oleū eos deportasset. Creditor
est dyabol⁹ querēs iusticiā vn̄ dicit
aug. p̄sto erit dyabol⁹ vel aduersari
us obiciēs horā ꝛ locū vbi pctm̄ cū
simus hora mortis et exit⁹ erit p̄ns
dyabol⁹ ꝓp̄itans pctā et locū. et q̄s
satisfaciet isti creditori. Ibi confre
git potētias arcū scutū ꝛ gladium
Nūc p̄iceps hui⁹ mūdi eicietur fo
ras ꝓ h̄ndo victoriā sit in vita sit in
morte oportz vēire ad xp̄m. Ego si
exaltat⁹ fuero oīa trahā ad me ip̄z.
4. p̄sonagiū eaciēs guerrā q̄ nos ē
bellū vniuerse creature. Et iste n̄ po
terat pacificari. De isto loq̄tur sapi
ens pugnabit ꝓ eo orbis terrarū ꝯ
isensatos. Oēs creatur̄ pugnabūt ꝯ
pctōrem. Et q̄s resister̄ poterit. In
veritate arbor fortis h̄uit victoriam
vn̄ in signū hui⁹ q̄n xp̄s fuit mortu
us dic̄ Jero. Oīs creatura xp̄o mo
riēti ꝯpatimur sol⁹ hō nō ꝯpatitur
ꝓ quo solomō mouer̄. Q̄d remediuz
volo suadere ꝙ si ꝓ vero mortali in
curram⁹ tale incōueniēs debem⁹ di
ligere arborē hāc q̄ a rigore dīne iu
sticie nos eripuit cui ponam⁹ satisfa
cer̄: ꝛ ꝓp̄ie malicie remediar̄: ꝛ dya
bolū nobis aduersariū superare ptā
tem oīs creature mediāte arbore po
nam⁹ vicere hoc est ꝙ volo p̄suader̄
in vobis ꝛc. ¶ Pro fundamēto mo
uet q̄stio a bonenētura. 46. di. 4. lo
quēdo q̄uo pctm̄ ducit nos ad mor
tē dicebat heri bonauētura esto ꝙ de
us sit plen⁹ mīa tn̄ q̄n aīe sūt iā in
pena eterna pena talib⁹ taxata per
iusticiā diuinā nūq̄ minuetur q̄diu
deus erit lz in taxatione hora cōdēp
nationis se repiat mīa sil̄ cū iusticia
sic ꝙ nō dāpnar ad tantā penaz nec
dat tantam q̄tam meruimus ideo
horrendū ē incidere in manu dei vi
uētis restat. Uerū misericordi⁹ agat
cū vero q̄ cū altero gloriosus bon̄.
dicit ꝛ bn̄ misericordi⁹ deū agere cū
vero q̄ cū alio pōt ītelligi tribus mo
dis habitū actu: effectu. Si loqua
mur de hītu ꝛ actu. si habit⁹ debeat
pōi in deo nec actu nec hītu miseri
cordi⁹ agit̄ cū vno q̄ cū altero. Sed
vniuoca simplicissima volūtate vel
volitione determinat vnicuiq̄ iuxta
meritū ꝛ demeritū. Si effectu loq̄
mur cū effect⁹ miserie sit relaxari a
miseria nō ē dubiū qui misericordi

ūs agat ꝑm vnā q̄litatē absolutam. Ceterū misericordi⁹ agit in p̄nti se- culo q̄ꝫ in futuro q꞉ q̄ꝫ ꝙ nūc agit ē act⁹ mīe ⁊ act⁹ iusticie ānex⁹. Jn fu turo aut sec⁹ est. Quid dicit̄ dn̄i ha betis ꝑadisū vos deo mgr̄i domus Mūq̄d a dn̄o vr̄o habet̄ stipēdia ✓e sic a deo stipēdiabimini frat̄ quia sic dampnaremur dicebat heri .l.c. pita ꝙ dās fauorē inimicis sui prin cipis ē dign⁹ morte ad legē iuliam maiestat̄. Applicabam moral̄r. Jm pio p̄bes auxiliū: ⁊ si ille q̄ dat au- xiliū sit ē dign⁹ morte q̄ꝫtomagis q̄ dat auxiliū dyabolo dign⁹ ē damp nari dicet̄ frat̄ sum⁹ oēs pctōres n̄ videt̄ nobis ꝙ sic dēam⁹ dampnari maxīe cū de⁹ sit ita misericors nec videt̄ ꝙ capiat nos ī tali rigore dn̄i si dedero vobis aliā ꝑsuasionē facio vos hui⁹ iudices. hētis aliū textū de de incēdiariis ramā ⁊ naufragiū passū. ff. lex incipit q̄ edes. l. domus incēdiū magnū faciēs ī ciuitate si ī feriorū ꝯditiōis fuerit ✓berib⁹ sub act⁹ igne necari dꝫ. Si eminēt̄ sta t⁹ gladio venit plectēd⁹ hētis duos text⁹. Jn decretal. in āntiq̄s. ca. tua nos Et. c. q̄sti de snīa excōicatōis vbi dꝫ īcēdiarii locoꝝ sacroꝝ sūt ex cōicati ⁊ si denūciati fuerīt asolutio sūmo pōtifice sunt absoluādi. Estis h̄ dn̄e q̄ estis locate ī vico tali ⁊ tali vēiat vn⁹ īcēdiari⁹ ⁊ pōat ignē ī vno latere ville ⁊ ī eccl̄ia tali ꝑ fidē vr̄aꝫ q̄d dꝫ fieri illi īcēdiario dicit īꝑator Nos ordīam⁹ ꝙ oīs tal̄ ponēs ignē in cītate sicut īferioris ꝯditionis sit ✓berib⁹ effect⁹ ꝑ vicos ville postea ✓o ꝙ ꝯburat̄ igni: ⁊ si fuerit status eminentis gladio venit plectendus Et ꝑꝑ ꝙ oīs tal̄ q̄ incēdit ⁊ ꝯburit tēplū dei volum⁹ ꝑ sctītatē n̄ram ꝙ sit excōicat⁹ ⁊ volum⁹ ꝙ a nullo nisi a nobis absoluat̄. Et q̄d d̄ illq̄ die no

ctuq̄ꝫ ponūt ignē ī corꝑib⁹ ⁊ aīalib⁹ suis dispdet illū de⁹ Jeremi. 7. filii colligūt ligna ⁊ patres succendunt ignem ⁊c. Estis hic domine volu- ptuosi ⁊ alt̄ itores. Et vos religiosi q̄ datis malū exēplū ꝑuulis vr̄is. me lius vobis fuisset mori in vētre mr̄is q꞉ pctm̄ mortale est ignis q̄ oīa ꝯbu rit. Et nūq̄ꝫ ille q̄ incēdit ciuitatē ⁊ tēplū dei fuit tantū dign⁹ morte sic ille q̄ peccat ⁊ ceteros īducit ad pec catū he(admirādo) si de vno ꝙ oīa ꝯburit tāta exigit̄ rō q̄d de mil̄. Uo lo ꝑsuadere ꝙ si tp̄e p̄terito īcende- rimus citatē aīe igne ꝯcupiscētie ⁊ pcti extigam⁹ ignē plorādo. sicut ⁊ vi detis ꝙ ignis extigit̄ aq̄. q꞉ si q̄ nō snīa est gnal̄. Q꞉ stipendiū pcti est dāpnari. Juxta verba themat̄ ⁊c.

¶ Quo ad priaꝫ ꝑtē ponit̄ p̄serua tio a pctō. deus vellet p̄seruare ⁊ pur gare nos oēs. Uolui suadere ꝙ q̄n nō eēt alius īfern⁹. nichillomin⁹ ad huc ꝑꝑt turpitudinē pcti deberem⁹ fugē pctm̄. Dicebam⁹ dn̄ica ꝙ dat amaritudinē. ⁊ post ꝙ ītroducit be stialitatē homo cū in honore eēt ⁊c. Tertio seq̄t̄ alia l fa. f.c pctm̄ mor tale est charitat̄ dissolutiꝫ seu anul- latiꝫ. Ad cui⁹ itellectūe oꝫ noīare ꝙ charitas ē q̄ nos nectit cū deo ⁊ oīa mēbra xp̄i adīuicē. Pau. hoc nō ig norabat ad Ephe. 4. Sollicti sitis ꝑuare charitatē seu vnitatē sp̄ūs in vinclo pacis. Vitatē aūt faciēt cres camus in illo ꝑ oīa q̄ est caput xp̄s. Ex q̄ totū corpus ꝯpactū ⁊ ꝯnexū ꝑ oēꝫ iūcturā sn̄ ministro ill̄ ꝑm opati onem in mēsurā vniuscuiusq̄ꝫ mēbri augmētū corꝑis facit in edificatiōe sui in charitate. Quod sit ita hēmus textū figurā ⁊ rōneꝫ. Textus est ad Ro. 8. Si quis sp̄m dei nō hꝫ h̄ est ei⁹. Peccās mortal̄r nō hꝫ sp̄m dei q꞉ n̄ hꝫ gr̄aꝫ hoc ē ḡtūfaciētē q꞉ hoc

christus declarat Luce. 11. Qui non est mecū cōtra me est: τ q̄ nō colligit mecū dispgit. Uos habetis figurā Leui. 14. q̄ valet suū pōdus auri de illo q̄ ad arbitriū sacerdotis ɔdempnat⁹ erat tanq̄ lepros⁹ ꝓiciet extra castra hēbit vestimēta dissuta: caput nudū: os veste ɔtectū cōtaminatū ac sordidū se clamabit omni tpe. Leuate spiritus placʒ scire quid fiebat leprosus moysi. quādo sacerdos videbat leprā ī cute τ pillos in albū mutatos colorē ad arbitriū suum mittebatur extra societatē oīm. Et prio deponebat ei capuciū τ ponabatur vnū bendellū super os eius: τ capiebatur tunica τ dissuebat τ sic mittebatur extra cītatē. Sed frat quis est leprosus sepatus. Locus leprosorum est societas dyabolo℞ τ habere caput discoopertū. Caput viri xp̄s est animā separata a xp̄o. Et bendā super os habere non oēs qui descendunt in infernū ɔfitebūtur tibi. Nō mortui laudabūt te dn̄e. Dn̄i quādo eritis semel in loco lepros℞ in īferno tunc habebitis os coopt̄ū τ clausum τ nunq̄ ɔfitebimī pct̄m vestrū deo pro habenda remissiōe: sed bene ꝑ ɔfusione vr̄a dicēdo mledicta hora τ dies qua non custodiui statū meū τ regulā: etiā τ qua non dedi elemosinā. Sed frater q̄d est dicere ꝙ habebat tunicā dissutā. Dicatis primo quid est tunica. Uere est illa de qua Johānes in apo. Beatus qui custodit vestimēta sua ne nudus ābulet. Et ecclesiastic⁹. Omni tpe vestimēta tua sint cādida. Dn̄i sicut videtis ꝙ tunica coopit corp⁹: sic bone opatiōes τ virtutes ligāt τ iungūt simł Unde aug. de Ci. dei. Timor p̄cedit sicut ceta: τ remanet amor sicut filū Estis nec hic sutrices. habetis acū qui an̄cedit suendo pannū aliquē τ filū remanet qui iūgit duos pānos simł. Timor dei p̄cedit ē acus τ id qd iūgit est voluntas viri ɔformās cū volūtate dīna τ filū auri qd reddit acceptabiles deo est charitas Et cōmittendo se pctō totum est dissutū Per peccatū enī pditur gratia gratū faciens vniens τ ligās: τ sic miser remanet nudus nō restat nisi ꝙ maneat ī societate demonū. faciam⁹ correlariū. Si vnū solū peccatū reddit sic ꝑsonam vilē τ caput discoopertū os veste ɔtectū quid de centū de mill. Hic posset moueri questio. Dicas puule in gynasio tuo qualit opponūtur pct̄ʒ τ charitas ɔrie vel ɔdictorie aut priuatiue quo genere oppoīs. Scot⁹ hoc tāgit τ ratio ei⁹ militat ꝙ charitas non opponitur formalit pctō quia hoc . Nā adueniente prio peccato destruit totalit charias. Cui ergo opponit mortale formaliter opponitur recterationi nō que inest: sed que debuit inesse in actu scdo τ opponit demeritorie charitati esse disgare. Un̄ hoc qui decreuit de⁹ lege posita neminē esse simł in odio: τ in amore: τ in peccato: τ in charitate Uolo igitur dicere τ retinete ꝙ postq̄ peccatū ducit ad tlē incōueniēs ꝙ totū bonū factū īmediate destruit τ ligamē quo xp̄o ligabamur τ vniebamur dissoluit τ tunicā dissuit per quod non restat nisi in societate demonū. Uolo dicere ꝙ bene Paulus nos admonet vt sicut fuim⁹ in pctō τ seruiuim⁹ dyabolo huānā dico ꝑpter fragilitatē charitatis vestre. sicut exhibuistis mēbra vestra seruire īiquitati τ īmunditie sic exhibeam⁹ creatori in sanctitate seu scīficatiōe virtutes bonas eliciendo si nō: Sallariū pcti est mors Restat frater bn̄ dicit magna incōueniētia ꝓcedētia a pctō p̄ruet nos

deus a pctō. dicetis si placz ꝙ bonū sit habere gratiā dei: quid facit gratia in aīa Bonauētura post alex. in breuiloquio poīt plures effect⁹ gratie grātū facienū. Prim⁹ purgat/illuīat/pficit/ꝛ ꝯsūmat/recreat/viuificat/assimilat/Reqrebat eccle. Spm̄ tuū ꝛ. c. ꝛc. Jo. scd̄z Jo. 10. ꝓpħa nō ignorabat pctm̄ qn̄ ego veniui vitā habeat. Paulus tertiū cognouit p̄īe ad co. 15. Prim⁹ homo de terra terrenus. Scd̄s homo de celo celestis qualis terren⁹: tales ꝛ terreni. qualis celestis: tales ꝛ celestes. Et seqt̄ ad ꝓpositū nostrū. Sicē portauim⁹ ymaginē. i. silitudinē hoīs t̄reni portemus ꝛ ymaginē. i. silitudinē celestis. Dn̄i vidisti ne alias aliquā pulchrā filiā. o x̄istis ne vtinā essem ita pulchra sicē illa Leuate spūs. si habetis desideriū essendi pulchra ꝛ hn̄di oē bonū: diligatis habere gratiā dei Quā ipsa est recreatia viuificatia ꝛ assimilatia. Sz q̄d est dicere creatura vl' creare. In scriptura creare tm̄ sonat de nichilo formare. In p̄ici. creauit deus celū ꝛ terrā. Scd̄o tm̄ sonat reformare. Hoc dep̄catur Dauid in p̄s. Cor mūdū crea ī me de⁹. i. reforma. Tertio sicē ordīare. Ego deus faciēs bonū ꝛ creās. i. ordinās malū dicit Esaias. Dixim⁹ ꝙ q̄s vadit ad ꝯfessionē ꝛ celauerit aliq̄d pctm̄ ꝛ non faciebat ꝯscientiā qn̄ debebat ꝛ vbi sicut alias dixi. sunt aliq̄ aliqn̄ pugnātes adīuicē ꝛ vn⁹ illoꝝ est in sacris vel ambo vel vnus habet tōsurā faciūt apūctuamētū siml' sicut religiosi ī suis dormitoriis ducēdo puellā per brachia. vnus dicit hēbo illā: alter nec ego nec tu hēbimus. veniret vn⁹ illoꝝ ad ꝯfessionē dicet mea culpa ꝛ nō cōfitet' verberasse sociū suū ꝛ post recipit ordinē sacerdocii ille est excoīcatus ꝛ si attēptet celebrare vel mīstrare sacmēta est irregularis ꝛ a nullo absolui p̄t nisi a papa nisi religionē īgrediatur ꝛ null⁹ aliomō p̄t dispēsare. c. cū illoꝝ de sen̄. exco. in antiq̄s. Per fidē vr̄az si iste veniat ad s̄monē audit se esse excoīcatū ꝯficet' pctm̄ suū peīteт illū peccasse. nūq̄d hoc est recreare. nā prius erat in mortali: nūc aūt in gr̄a. Un̄ ergo aliq̄d dicit' creare de nichilo nā sn̄ ipso fctm̄ est nichil. i. pctm̄. Scd̄o gratia dei viuificat: dat vitā dicebā altera die ꝙ peccatū mortl'e in aīa īducit mortē peccatū cū ꝯsūmatū fuerit gn̄at mortē Ueniat gratia in aīa dat vitā. sicē si haberet filiū mortuū nō āmbulat nec mouet'. sic qn̄ aīa est in pctō non p̄t meritorie agere. sz si deus restitueret aīaz puero incipit tūc āmburare. Sic aīa habens gratiā dei potest meritorie agere. Tertio cupiq̄ esse pulchri Trenoꝝ. 4. Deturpata est facies. Nūq̄ȝ facies leprosi fuit ita vilis sicē aīa que est in pctō. Uerte foliū si habeas gratiā dei eris deo similis. Et si in tp̄e p̄terito dicit Paulus portauim⁹ similitudinē hoīs terreni amō portemus silitudinē dei. Certe non curatis habere gr̄az. vos domicelle curatis ne de pulchritudīe corpis ꝛ non de gr̄a. Uos mercatores curatiq̄ de pecunia ꝛ non de gr̄a. Si hiere. esset hic faceret rubesceꝛ frontē. Dic hieremi. Duo mala fecit ppl's meus ꝛ que mala me dereliquūt fontē aq̄ viue. Et quid fecerūt. foderūt sibi cisternas ꝛ an īueniāt mlt'a bona in eis dissipatas cū cōtinere nō valent aquas. Dn̄e vtinā tantū desideriū haberetiq̄ ponēdi ꝛ p̄parādi aīas vr̄as sicut hētis ad disponendū corpus. Uolo suadere ꝙ si viximus in pctō amodo nitamur desiderare gr̄az.

¶ Sermo quintus

Stipendia pecti vt supra. A primo sermone ego te tigi quod sctus Paulus monet nos si tpe pterito fuiuim⁹ dyabolo nuc deo fuiamus ac oportebit recipe sallariu pcti q̄ e mors nalis ⁊ spualis. Ad cognoscedum incouenies pcti Pau. adducit i memoria ꝙ no possum⁹ meli⁹ cognoscere q̄ coram nris oclis adducere mortē xpi. Credimus ⁊ no dubitamus xpm ꝓ nobis mortuu fuisse ⁊ ꝓ destruedo pctm ⁊ dando gra3. Jo ad hndu gra3 nichil melius q̄ cogitare in cruce. Fr qd placet dicere de ista cruce. Dicit dani. qui vidit arborē magna in medio terre fortē sequitur in textu ⁊ ꝓceritas eius cotingēs celu. Dixi ttio smoe ꝙ erat magna roe magni opprobrii: ⁊ roe magni signi: ⁊ roe magni misterii Qrto smoe dixi ꝙ erat fortis q2 supauit .4. ꝑsonas qbus tota natura hūana no potuiss3 satisfacē: ⁊ satisfecit pro omi creatura placuit ira diuina. remorsus ꝯscie supaīt dyabolu ⁊ inimicu creaturaꝝ. Restat ꝙ tangit celum. Certe bndictu est ꝙ tagit celu ⁊ hui⁹ est triplex efficatia sc3.

Collatio gratie.

Acceptatio nre fragilitates ⁊ misie

Apertio glorie.

¶ De pria Jo. 1. De pleitudie ei⁹ os accepim⁹ gra3 ꝓ gra. De. 2. loquit Pau. ad he. 13. Per ip3 g̃ offeram⁹ hostia laudis. i. fructu labioꝝ nroꝝ De. 3. ad hebre. 10. Hntes fiducia in itroitu sctoꝝ in sanguie xpi qua initiauit nobis via noua ⁊ viuentē p velamē. i. p carnē sua accedam⁹ cu vero corde i pleitudie fidei aspsi corda a ꝯscia mala ⁊ abluti corp⁹ aq̄ muda teneam⁹ spei nre ꝯfessionē indeclisabilē. Et vos dne q̄ facit bacqta in ortis vris q̄ facitis bonu foru de carne recēti. Uos mudai dni schola res mgri reuerēdi habetis desideriu vos saluadi: ita bene fr. vbi est padisus. Credim⁹ ꝙ est superius. an sit possibile ascēdē sine scala no nisi haberet allas. S3 quo erit possibile ascēdē. Geni. 28. Uidit iacob scala ⁊c. Si iacob esset hic ⁊ Moyses q̄ scripsit hystoria q̄rerē libent eis qd sigt hec scala. Certe hec reputat crucē in qua xps pepēdit. Et no est miru si tagit celu ⁊ si ponat supra. Ego si exaltat⁹ fuero oia traha ad meipm de gnibus singuloꝝ boquēdo. io no bt oes s3 oia: de platis aliqs: de ꝯtinētibus aliqs: de vxoratis aliqs: de religiosis aliqs placeat bo nos retrahet. Q2 sic est veru ⁊ fide tenemus ꝙ ꝓlatis vbis sacmētalibus corp⁹ xpi est in altari. ita est veru ꝙ dicit arta est via padisi ⁊ lata via iferni q̄ ducit ad pditionē ⁊ multi igrediunt p ea. Scala g̃ est crux xpi. Et qd est dicē ꝙ tagit vsq3 ad celu. vere tagit celu. ꝓpt effect⁹ qs h3. Prim⁹ est effusio gre gtuficiētis Dne qn vaditis ad eccliā3 videt ne ꝙ deus est mltu vobis obligat⁹. vaditis ad carturiēses ⁊ ad fres pdicatores q̄ non sut ꝓprietarii nec comedut carnes ⁊ no hnt mulieres i suis cameris dormitoriis. Capite oes dolores q̄ fiut sup terra ⁊ veite vsq3 ad martiria Laurē. Bartho. ⁊c. hec oia sil' iucta no possut mereri de potētia ordiata vnu gradu gre gtificatis si mto xpi Tertio qn vadim⁹ ad mortē speramus ꝙ aia ibit ad padisu: p quē locum ascēdet p eu q̄ iciait nobis via noua per velamē. i. p carnē sua teneamus spei nre ꝯfessionē ideclinabilē Jacob vidit xpm in scala. qn veniet hora morti merito suo trahet nos ad celu. Inferam⁹ correlariu. Si cas⁹ sit talis ꝙ merito sue passiois offerē gra voluntarie peccatib⁹ nobis post acceptā notitia no relinquit. Ad he.

O peccãtores cõgregate ꝛ accumulate ꝛ tacite de vestris quantũ volueritis. Scolares currite per villam ꝛ publica spectacula. O astute mulieres portate colores qꝛ sitis secure ꝙ si nihil aliud habuerim⁹ debem⁹ cogitare in morte dolorosa xp̄i qꝛ satis est ad vitandũ pctm̃ mortale: qꝛ nõ nisi per eã pctm̃ mortale ĩdulget Q̃d si in pctõ vixerim⁹ tpe p̄terito: modo reuertamur ad deũ: vel certe habebim⁹ sallariũ pctī scꝫ mortem eternã. Quia stipẽdia pctī mors ꝛc.

¶ Pro fundamẽto mouetur q̃stio a Bona. di. 4. 6 q̃rti deducẽdo materiam quam aperui. Bonauẽtura dicebat hesterno sermõe si deus faciat magis misericordiã vni ꝙ̃ alteri qd̃ potest ĩtelligi tribus mõis. Primo per habituationẽ. Scd̃a per actualẽ volitionẽ. Tertio per opationẽ per habituationẽ creatori ĩherentẽ aut p actũ voluntariũ diuine essentie inherentẽ non facit plus miam vni ꝙ̃ alteri quia est volũtas vna sine dĩone

Quantũ vero ad opationẽ que est liberare a pena: plus vni ꝙ̃ alteri facit miaꝫ. Si q̃ramus cui miseret ꝛ cui non. Paulus ostẽdit post moysem. Exo. 3[illegible]. ad. Roma. 9. Non volẽtis neqꝫ currẽtis sed miserẽtis est dei. Al[illegible] isereboꝛ cui misertus sum: ꝛ miaꝫ prestabo cui misereboꝛ. Unde augustin⁹ super Jo. Quare hũc trahat ꝛ hunc retrahat nolli velle iudicare si nõ vis dissud. cari Conf ipse dat ꝯsolationẽ si nõ retraheꝶ ora vt traharis. Restat nũc alia questio de dãpnatis. Certũ est ꝙ quidã magis dãpnãtur ꝙ̃ alii. ꝛ xp̄us aliquos retrahit: aliquos nõ qꝛ hoc facit quia plus. Dicit augustin⁹. Et si sis in pctõ ꝛ deus non te vocet roga eũ vt te trahat. Questio ẽ formata. Utrũ iustius puniat vnũ ꝙ̃ alterũ. Dicit bõauẽtura ꝛ verũ dicit. Justius aliquẽ punire p̄t intelligi dupl'r. Uno modo ſm qualitatẽ absolutã. Alio modo ſm ordinẽ ꝛ ꝓportionẽ. Si de q̃litate absoluta loq̃mur ꝑunire iustius ꝛ seuerius. Non dubiũ quĩ iustius ꝛ seuerius puniãtur qui ꝓfundius peccauerũt. Si loq̃mur de iustitia ſm ꝓportionẽ demeriti ad supliciũ: nõ iustius ſm equalitatẽ: nõ scd̃m ꝓportionẽ arismeticã sed geometricã qui peccauit duob⁹ pctĩs duobus gradibus pene qui decẽ peccatis: 10. gradibus: pena affligatur. Dñi leuat: spiritus. vos qui estis in ꝓcessibus opꝫ ꝙ iuuetis ad bibendũ aduocatis ꝛ domicelle habebũt tunicas. Timetis dãpnari. frat quare ꝛc̃. Estis hic receptores habetis ne sallariũ vestri officii: sic stipẽdabimĩ pro sallario pctĩ. Dicebã heri per legem ciuilẽ ꝙ incẽdiari⁹ qui ĩcenderet ciuitatẽ dignus est morte. Silr qui incẽdit templũ dñi est excoĩcat⁹ Applicabã moraliter. deus animã plus diligit ꝙ̃ corpus que ergo eã cõburit vel incẽdit igne pctĩ: dign⁹ ẽ enim dãpnari ꝛ excoĩcari. de qua dicitur. Jte in ignẽ eternũ. Restat q̃d dicetis mẽdicãtibus: dñis iustitie: ecclesiasticis ꝛc̃. Dicẽt forte tales. frater si peccẽ aliq̃n fragilitate aliqua non videtur michi ꝙ sic debeã dãpnari. bene dicitis sed non totũ. Nã habetis vnã legẽ ciuilẽ que scribitur. ff. de custodia ꝛ exhibitiõe reoꝝ lex incipit miles. Alia scribitur. C. de custodia reoꝝ ꝛ incipit ad cõmentarienses vbi dicũt tex. ꝯformiter. Cõmẽtarieñ habens vincl'atos in carcẽ negligit sua vel culpa ꝛ lata p̄lens simili pena venit plectẽdus qua obnoxius plecti debebat. Similit̃ habetis duos textus in iure cano. pri⁹ est in antiquis. ca. ea que contra ꝛ

scribit de officio archidiaconi vbi dr̄ Custos eccl'ie hn̄s vasa sacra in sui custodia ꝛ dilapidari ꝑmittēs tanq̄ grāmaticus scelere venit puniēdus. Aliud ca. est. Cū ad monasteriū in fine. c. l'. cc. prelat⁹ negligēs iubet deponī. Dn̄i iudices hētis ne aliq̄s in carcere: Utinā adhuc multi alii essent. videtis ne riblatores per villā capiat̄ eos ad mūdandū villā vr̄am. Capio casum q̄ aliq̄s miles sit accusatus apud regē de aliq̄ crimine ꝛ rex misit eū parisius ad curiam dicet alicui alteri militi: q̄ datur ei in custodia. Iste miles vadit ad videndū dn̄as ad faciēdum banqueta ꝛ sic eundo iste miles exit carcerem q̄d debet fieri militi custodienti illū Imperator dt̄ ꝛ ordinauit sunt mille an̄. Ordinam⁹ q̄ quotiēscūq̄ miles custodiēs incarceratū per suam negligētiam lata culpa dimittet ire īcarceratū de tali pena puniat̄ qua obnoxi⁹ debebat puniri. Papa cui⁹ nō est cura de gladio venit cum sua decretali ꝛ dicit. Si aliq̄s archidiaconus habeat vasa sacra ꝛ ꝑmittit sua negligētia furari vel vastari volumus q̄ talis puniat̄ acriter. Precor q̄ īperator q̄ est sup̄ius ꝛ papa xp̄s nō sic nobis faciat. Dn̄i scitis q̄ sunt incarcerati: est ille de quo dicitur gen̄. 4. Sub te erit appetitus tuus ꝛ dn̄aberis illi⁹. Dn̄e dimittit̄ ne aliq̄n vos deosculari ꝛ tangere: vere tactus īhonestus est cā facti. dicitis nō cogito malū. ecce incarceratos. Oculus meus dep̄datus est aīam meā digiti aures manus os oculi sunt latrones. ꝛ capitane⁹ est dn̄a ratio. Spūs ergo dꝫ habere custodiā supra manū tuā ꝛ supra appetitū sensitiuū. ꝛ si capitaneus vadat ad vidēdum ꝛc. vere est dignus morte si vadat ad videndū dn̄as ꝛc.

Uis audire textū quid fiet illi. 3. regū vltimo: Custodi virū istum: q̄m si lapsus fuerit aīam illius redimā de manib⁹ tuis. Hoc tāgit vos patres ꝛ matres q̄ filiis prebetis exēplum mali: ꝛ aliq̄n facitis eos peccare. magis obligami eos seruare a pctō q̄ a morte tp̄ali. Estis hic dn̄i hn̄tes seruos ꝛ receptores: hec oīa sunt in manibus vestris: q̄ si dimittatis captiuū ire scꝫ corpus contra equitatē ꝛ rōnem spūs qui dꝫ hr̄e dominiū habebitis salariū peccati Quod remediū dn̄i postq̄ talis est casus: q̄ habemus custodire sensus nr̄os velimus nolimus si exeant ꝛ male agāt habebim⁹ stipendiū pctī scꝫ mortē. Iuxta v̄ba thematis.

¶ Quo ad primā partē. bene debemus timere peccare mortalit̄ ꝛ q̄ nō timet nō est sapiēs: q2 peccare ꝛ cōtinuare est eē dānatū dicamus infernū ꝛ penā alteri⁹ mūdi: q2 si nō esset nisi pena q̄ est in hoc mūdo peccādo adhuc deberem⁹ cauere. Habemus in hoc sermōe tractare quartū incōueniēs. Prīo dat amaritudinē Sequit̄ quartū pctm̄ ꝛ est demonū letificatiuū. Si dederis aīe tue ꝯcupiscētias suas dabit te in gaudium īimicis tuis. Figura habet̄. 2. regū prīo vbi dauid dt̄. Nolite ānūciare in geth: neq̄ ānuncietis in cōpitis ascalonis ne forte letētur filie philistini ne exultēt filie incircūcisorum. Ratio vero est bona demones ꝛ hostes infernales toto n.su p̄curāt dānationē per pctm̄. praua docent. turpibus gaudēt. nō est mirum si delectātur q̄n hoīes ad malū prouocāt. Habetis ne hic magnos viros quos vxores faciunt cornutos: p̄les sunt tales. Uñ dic quō cātilena du cocu venit vsq̄ ad curiā pape. Pone ergo q̄ sit hic aliq̄s magnus hō presidēs

vel cõsiliariꝰ thesaurarius ⁊c̃. ⁊ di
cat illi. Dñe vere, vxor vr̃a fecit tale
q̃d ip̃a supposuit se alteri. pone etiã
ꝙ iste presidens habeat aliquẽ dñm
magnũ qui sit eius inimicꝰ formal'
per fidẽ vestrã quis est ille qui timet
magis qui sciat casũ quẽ fecit vxor
eius. nũquid ille est aduersariꝰ eius
ipse dicet. nõ dicaꝗ istud aduersario
meo nã ip̃e traheret liguã supra me
publicaret casũ meũ super oĩa ꝙ il
le nesciat incõueniẽs meũ. Dñi vul
tis peccare. Nũꝗ̃ aduersariꝰ se tm̃
delectauit ad diffamandũ sicut dy/
abolus delectat̃ ponere aĩas in pctõ
Ideo si non esset aliud in pctõ ꝗ̃ le
tificare domones aduersarios nr̃os
adhuc satis esset ad nos deponendũ
Placet audire textũ audi iuuenis.
Si des aĩe tue hoc est appetitui vo/
luptates ⁊ carnalitates ponẽt i gau
dium inimicoꝝ tuoꝝ. Hoc cognouit
Dauid rex quãdo audit a quodã ꝙ
Saul ⁊ Jonathas essent mortui dt
O nolite ãnũciare in Geth vbi erãt
infideles ⁊ sup oĩa nẽ dicat̃ in cõpitꝭ
Ascaloĩs ne Philistini derideãt po
pulũ dei. Audiatꝭ dñi hoc tãgit eos
q̃ ponũt iuuenes ⁊ iuuẽclas ad ma/
lum. Estis hic maq̃relle ⁊ vos recto
res q̃ ducitis scholares vr̃os ad lu
panar. Estis hic eccle. q̃ audiꝭ dñas
de ꝯfessione ⁊ post scitis q̃lis sit de/
betis currere hoc tangit vos q̃ diciꝭ
faciam sibi malũ in capite. Vultis
audire ad hoc Gregoriũ. Refert in
dyalogo ꝙ erat quidam iudeus qui
ibat per campos nox cepit eũ ⁊ in/
uenit se prope vnum templũ in quo
ydola adorabantur. dixit vbi potero
locari non est hic domus vel hospi
cium ⁊ in isto templo habitant de/
mones tamen melius est hic locari
pro hac nocte ꝗ̃ in campis manere

Et qñ fuit itro dixit. nõ sum hic bñ
si dyaboli veniant ego ero male. Qd
remediũ ꝫ xp̃iani hñt credulitatẽ ꝙ
faciẽdo signũ crucis se signãdo dya
bolus non p̃t eis nocere. se signauit
signo crucis ⁊ posuit se in ãgulo ca
pelle ⁊ dorminit. dt ꝙ hora. 12. vide/
bat̃ ei ꝙ aliq̃s appꝛauit vnã magnã
cathedrã ⁊ erat in illa quidã capita
neus ⁊ credidit ille iudeꝰ mori. Ue
nit p̃io vnus dyabolꝰ q̃ fecit ei ma
gnã reuerẽtiã ⁊ q̃siuit vñ venis veio
de nuptiis bñ opatus sũ: feci cõmit
tere pctã ĩfinita. Dñe vaditis ne ad
stuphas ⁊ ponitis manũ vbi scitisꝫ
Uere vos hr̃bitis alias stuphas. Et
dñi mẽdicãtes bñ se reperiũt. Dixi
alias ꝙ oĩs religiosus possidẽs aut
mẽdicãs dimittẽs habitũ ꝑ eundo
ad scortũ est excõicatꝰ maiori excõi
catiõe. c. ne clerici vel monachi rebꝰ
secularibꝰ se ĩmisceãt. ⁊. c. vt piclosa
Ad ꝓpositũ dt dyabolus vñ venisꝫ
venio de nuptiis: ⁊ posui iurgia int̃
virum ⁊ vxorẽ ⁊ pl̃es sunt mortui.
q̃t diebꝰ fuistiꝫ nouẽ diebus. ⁊ dixit
capite eũ ⁊ v̾berate fortit̃ ⁊ nõ fecit
nisi hoc. Uenit ⁊ alius vñ venisꝫ de
mari ⁊ feci tẽpestates ⁊ mortui sunt
pl̃es q̃t fuistiꝫ 30. diebꝰ. V̾berate eũ
fortit̃. Uenit ⁊ alius q̃ posuit se ge/
nibus flexis corã eo. vñ venisꝫ venio
de domo talis ep̃i qui hꝫ vnã iuuen
culã in domo sua ⁊ est sctũs: tñ non
potui venire ad itentũ. sed nunc est
tactus de ea. ego laboraui bene ista
nocte ꝙ est ꝑcussus de ea. quot ãnis
fuistiꝫ 9. ãnis. bñ opatus es: reuertẽ
adhuc. Et q̃ erat in cathedra vidit
illũ iudeũ ⁊ q̃siuit q̃s ille q̃ nos au/
ditꝫ ⁊ dixerũt vas vacuũ eit: sꝫ cruce
signatũ. ⁊ nõ potuerũt eum tãgere.
Tunc cognouit letitiã quam hñt de
mones qñ sumus in pctis. O pp̃le
q̃d p̃nt dicere demões de hac ciuitate

Ber. dt. O bone iesu vniũsitas ppli xp̄iani vr̄ ꝯ te cõiurasse ⁊c. Uolo di cere, ꝙ saluator nr̄ nunꝙ tm̄ fuit de relict⁹ in cruciatib⁹ in die passionis ꝙ̄tum hodie traditores xp̄iani cruci ant̄. Quare volo dicẽ ꝙ qñ nõ esset alius infern⁹ ꝙ̄ ꝙ īimici nr̄i letant̄ ⁊ nos deridẽt adhuc in pctõ non de beremus stare. ¶ Restat fr̄ si placet dicetis postꝙ̄ tã graue est pctm̄ (cõ mutere ꝓseruet deus) ꝙ bonũ ẽ hr̄e gr̄am dei: quã nobis ꝯcedat deus. Diximꝰ ꝙ pl'a bona facit. purgat illuiat ⁊c. Adhuc sunt sex effectus gr̄e. Aīam stabilit. Cum deo vnit. Acceptabilẽ deo reddit. ¶ Credo ꝙ primũ euidẽter se mõstrat si ponde rem⁹ ãtitesim. Hie. Pctm̄ peccauit hierusalẽ ꝓptea instabilis facta est opposito mõ de illis q̃ erant in statu gr̄e. Manete in me ⁊ ego in vobis. ⁊ si mãseritis in me bñ estis qdcũqꝫ volueritis petetis. Et q̃ adheret deo vnus spũs est cũ illo. Ad ro. 8. Hoc vero Salomõ volebat declarare in cãticis. Dilectus meus m̄ ⁊ ad me cõuersio eius. ¶ Leuate spũs dñi vi distis ne, tp̄e regis ludouici magnos viros hñtes le bruit vbi sunt modo? nunq̃d ceciderũt? Boetius de ꝯsola. Qui cecidit stabili nõ erat ille gdu. q2 fundamentũ nõ erat supra firmã petrã. Uñ aliq̃ hñt nunc s3 nõ ꝑ sp. Sed q̃d q̃rere debem⁹ vt simus sta biles? vere gr̄am dei. Nam qui ẽ in gr̄a est firm⁹ ⁊ stabilis sicut pilare Math. 7. Qui audit v̄ba mea ⁊ fa cit ea simil' est hoī sapienti q̃ edifica uit domũ suã supra petrã ⁊ descẽdit pluuia ⁊ veniũt flumīa ⁊ flauerũt venti ⁊ irruerũt in domũ illã ⁊ non cecidit: q2 fundata ⁊ sr̄ firmã petrã Retinete ꝙ oīs qui est in pctõ nõ est securus. Ad oppositũ si aliq̃s sit in gr̄a nichil timet; q2 fundata est sup petrã. Hoc dt xp̄s. Qui audit verba mea ⁊c. Sed ad oppositũ si edificet domũ supra arenã nichil v3. Alius est effect⁹ cũ deo vnit. Dñe q̃d plus debem⁹ diligere ꝙ̄ vniri cũ xp̄o q̃ ẽ in gr̄a h3 spm̄ cũ deo. dt Pau. q̃ h3 gr̄am dei h3 esse cũ deo. Terti⁹ effe ctus ẽ q2 acceptabilẽ reddit. Habe m⁹ de abel geñ. 4. Respexit ad abel dñs ⁊c. Quererẽ libẽter de q̃ magis sitis soliciti an de gr̄a dei vel de pctõ perpetrãdo. Uos dñi mẽdicãtes de portãdo indulgẽtias vel de gr̄a dei. Uos dñe de eundo ad stuphas. ⁊ qñ ibitis capite exẽplum ad susannã. Queratis Job dic amice. Cucurrit aduersus deũ erecto collo ⁊ pingui ceruice armat⁹ est ꝯ eũ. dicunt deo recede a nobis ⁊c. Dñi cogitetis: q2 si nõ hẽatis gr̄am dei hẽbitis stipe dium peti sc3 dãnationẽ.

¶ Sermo sextus.

STipẽdia peti mors ⁊c. Paulus in ep'la dñice ꝑ suadet ꝑ cognoscẽdo hec duo pũcta: sc3 grauitatẽ peti ⁊ dignitatẽ gr̄e dei. nõ hẽmus mediũ efficaci⁹ ꝙ̄ iprimẽ in cordib⁹ passionẽ xp̄i. Daniel dat crucẽ misti ce ⁊ spũalr̄ in figura arboris in me dio terre. Dicebã heri ꝙ merito xp̄i gr̄a nobis dat̄ est scala iacob. Hoc itelligit̄ in hoc ꝙ ãgeli ascẽdebant ⁊ bonum qd fecim⁹ est deo acceptũ merito xp̄i. ⁊ ãgeli descẽdebãt. seq̃t̄ Et aspect⁹ eius ad terios vniuerse tre. Daniel dt. arbor de q̃ loq̃r erat ita lata ꝙ rami extẽdebant vsqꝫ ad q̃ttuor terios tre. q̃ sunt rami? certe q̃ttuor brachia in cruce sunt q̃ttuor ptes mundi. Aristo. libro de celo ⁊ mundo declarat oriens esse dexterã partẽ celi. occidẽs partẽ sinistram. Et si poneret̄ homo in polo ãtartico

⁊ haberet pedē ad polū articum: ⁊ manū dexterā ad orientē: ⁊ sinistrā ad occidentē euidēter pateret vel dt ꝙ mūdus dimētionat᷑.4.pōnibus. scꝫ oriēs/occidēs/meridies/⁊ aqllō siue septētrio.⁊ repñtant.4.genera hoim.oriēs iuuētutem.occidēs ātiquitatē.meridies ꝓsperitatē.aqllon aduersitatē ¶ Leuate spūs capiatis in cordib⁹ vr̄is si videretis ibi xp̄m in cruce ⁊ hr̄et caput in oriēte ad vocandū iuuenes: ⁊ pedes in occidēte advocandū antiqs.⁊ manū dexterā in meridie illos q̄ sunt in ꝓsperitate ne sint decepti per ꝓsperitates.manum sinistrā in aqlone ad vocādum illos q̄ sunt ī adūsitate ne succūbāt Primis pōt dici illud ad ephe.5. Surge qui dormis ⁊ exurge a mortu'is ⁊ illumīabit te xp̄s.Scd̄is pōt dici illud qd̄ d᷑ Jone.1. qd̄ dixit ei āgelus. Surge īuoca dn̄m deū tuū Tertiis pōt dici illud Mathxi.11. Uenite ad me q̄ laboratis ⁊c. Quartis Si quis sitit veniat ad me ⁊ bibat. Jo.7. Dn̄i audiuistis ne alias dici quot vicib⁹ xp̄s fuit in pīculo mortis Estis hic dn̄i qui hētis libros amorum ⁊ ponitis in vr̄is litteris.le tout vr̄e mieulx ayme. Audite vos qui estis scripti in libro dānatorum qui tenetis banqtos. Audite vos alii mgr̄i reuerēdi venite ad librū vite ⁊ si sitis saluati scribite ꝙ p̄cio sanguīs estis redēpti ⁊ nō sine pena.Scitis quot vicibus xp̄s fuit in pīculo mortis:ter euasit:sed q̄rta occisus ē. Prīa fuit tp̄e īnocentū qn̄ herodes maledict⁹ prīceps oēs pueros occidit īfra etatem.2.ānorum ⁊ in tota prīa nō remāsit vnus.⁊ si xp̄s inuētus fuisset occisus fuisset ab eis si potētia sua nō remediasset. Scd̄a vice fuit ꝑm qd̄ scribit᷑ Lu.4. Duxerūt illū vsq͂ ad supciliū mōtis, Cōsūmata oī tēptatione recessit in galileā ⁊ docebat in synagogis eorum ⁊ magnificabat᷑ ab oībus ⁊ venit die sabbati ꝑm suā cōsuetudinē in synagogā ⁊ traditus ē illi liber ⁊ dixit illis. In ħitate sple ta est hec scriptura hodie ī auribus vestris ⁊ habebāt eū tunc in magnū honorē ⁊ mirabat᷑ in verbis gratie que ꝓcedebāt de ore eius.Quādo autem incepit redarguere peccata scribarū ⁊ phariseorum repleti sunt ira. Tunc duxerūt illū in montē ⁊ crediderunt illū pcicere deorsū ⁊ nisi vsus fuisset sua potētia infinita mortuus fuisset. Landulph⁹ vult ꝙ rupis se apuit.Tertiū vice fuit decīa die decēbris facta sunt ēcenia in hierusalē ⁊ fuit illo anno quo mortu⁹ est in marcio sequēti ⁊ venerunt ad templū salomoīs ⁊ circuebāt saluatorē sicut lupi agnū dicētes.Dic nobis veritatē an sis saluator noster. Et quilibꝫ hēbat lapidē in maībus Dic nobis veritatē quia tenes nos dubios.Franciscus quidē doctor in libro angelorum dicit ꝙ realiter vnus tetigit eū in facie ⁊ hoc videt᷑ text⁹ īnuere cū dicit multa bona opa ore .s.verbi ꝓpter qd̄ me lapidatis. non dicit vultis lapidare.Dn̄i quid feci vobis:quia me lapidatis.⁊ sicut se crediderūt cernere simul cōtra eū se reddidit īuisibilē.O popule in q̄rta vice remāsit oblatus est quia ip̄e voluit.acceptus est ꝓpter iniqtates nostras ⁊ fuit occisus ꝓpter nr̄as iniqtates.Et ad oñdendum efficatiā sue passiōis voluit mori in cruce vt nos ad amorē maiorē traheret. Nam si mortuus fuisset cū innocētibus illa mors ⁊ simil'r lapidacōes fuissēt meritoria. sed sic in cruce hn̄te q̄ttuor partes voluit mori vt daret itelligi ꝙ de q̄ttuor modis hoim aliqs vult saluare.Estis hic scholares qui stu

detis dyaletica. vere parum est hoc studē nisi aliō studeat. Uidi quēdā magnū pricipē qui hēbat vnū filiū q̄ttuor ānoꝝ q̄ dederat eū ad docēdū cuidā mgr̄o licētiato: cui dixit. mgr̄ reuerēde ecce filiū meū non discatis eū ludere nec diligere mulieres: q2 satis sciet ꝛ filia nimis sciet d̄ illis Sꝫ docete illū in fide xp̄iana ꝛ quō dꝫ deo seruire. Estis hic mgr̄i reuerēdi qui hētis scholares: docete eos bonos mores magis q̄ dyaletica ꝛ nec ad iueniēdum mediū de baroco ꝛ de barbara. oportuit hec facere: illa vero nō omittere. xp̄s in cruce hꝫ caput in oriēte vocat oēs iuuenes. surgite aīca mea: surge amice religiose Et hꝫ pedes in occidēte ꝛ vocat senes. surge iueterate iuoca dn̄m tuū Loquit̄ cū manu dextera existibus in aduersitate in aqlone dicēs. sustinete pro me ꝛ liberabo vos. Quarto cū manu sinistra p̄sperīs loquit̄. venite ad me non ꝯfidatis in p̄speritatibus q̄ sunt cā p̄ditionis. Si q̄s sitit dabo grām meā vt possit ad celū ascēdere. Q̄d remediū dormiem⁹ in pctīs nr̄is vel grām hēbimus? Pr̄ postq̄ casus ē talis q̄ xp̄s tm̄ indurauit ꝛ nos appellat opꝫ dimittere pctm̄ ꝛ accipere grām dei vt possimus peruenire ad paradisum.

¶ Pro fundamēto mouet̄ questio a bon. di. 46. quarti. dixi q̄ salariū pcti est dānari. Bon. dicebat in alia q̄stione an aliq̄ plus puniātur q̄ alii Dicebat q̄ si loq̄mur de punitōe absoluta casus est patēs q̄ q̄ plus peccat plus punit̄. sicut q̄ plus bn̄ egit plus p̄miabit̄. si loq̄mur p̄portiōalr̄ ecce hōīeꝫ q̄ cōmisit duo: alt̄ cōmisit q̄tuor. si nos ꝯparem⁹ pctm̄ ꝛ penā deus tm̄ punit illū qui cōmisit duo: s̄m demeritū sicut aliū qui fecit. 4 s̄m exigētiam. 4. Casus est patēs in iustitiā distributiā: Dn̄i hētis ne officiarios q̄ se faciūt diuites Hētis seruū vnū mgr̄m domus ꝛ ancillā camere. Mgr̄ domus hꝫ per annū 10. frācos. ācilla hꝫ. 30. ꝛ dicit s̄m statū tm̄ habeo sicut iste. Et vere cōparādo statū statui officiū officio tm̄ hꝫ sicut ꝛ magr̄ dom⁹. Dicetis aliq̄d de mīa dīna cū mīa superexaltat iudiciū. Utrum in oī dīno ope ꝯcurrāt sil̄ mīa ꝛ iustitia. R̄ndet bonauētura ꝛ d̄t q̄ mīa ꝛ iustitia in dīnis capiūt̄ tripl̄r. Uno° cōissime. ꝛ sic mīa dicit dīne bonitatis affluētiam. ꝛ iustitia dīne maiestatis ꝯdescentiā: Scd̄o capiunt̄ cōiter. ꝛ sic mīa d̄t largitatē in superogatione bonoꝝ. ꝛ iustitia d̄t liberalitatē in retributōe p̄mioꝝ. Tertio capiunt̄ p̄prie. ꝛ sic mīa d̄t pietatē in subleuatōe maloꝝ ꝛ iustitia seueritatē i punitōe īpioꝝ Eritis boni theologi dn̄i: vtinā deū bn̄ diligatis. O fr̄ iuuētus est difficilis p̄teriri deus miserebit̄. vere cū hoc opꝫ ponere manū. Nā dicit lex q̄ qn̄ capitaneus hꝫ incarceratos ꝛ sua negligētia dimittit abire dꝫ puniri sicut icarcerati. Hēmus appetitū, linguā, os, man⁹, oculos corp⁹. q̄ debēt rōni subici si euadāt nō solnem⁹ reliq̄: Dicetis forte videt̄ m̄ q̄ sensus mei nō fugiūt a me ꝛ nemo vnq̄ carnē suā odio habuit. Estis h̄ le bō dn̄e q̄ in eccl̄a facitis pctā vr̄a cū dn̄a: si ista pillaria possent loqui dn̄s scit q̄d dicerēt. Fr̄ dicatis quicq̄d volueritis nō vr̄ nobis q̄ sic debeam⁹ dānari. Uos dn̄i iuriste hētis legē ciuilē. ff. lex icipit cuiusq3 ad legem iuliā maiestatis. vbi tn̄ hꝫ inducēs citatē patriā vel gentē ad rebellādū regi vel pricipi cām lese maiestatis icurrit. Uos canoniste hētis clemētinā d̄ snīa ꝛ re iudicata. c. pastoral Audiuistis ne loq̄ de mōte deherp:

Capiamꝰ casum ꝙ aliquis caperet
in capite suo vt iret ad talē locū vel
talem ad britaniā vel ad burgundiā
supiorē ⁊ inciperet vnā rebellionē ƺ
regē ⁊ daret ꝯsiliū ƺ principē suū:
quid debeꝛ fieri illi? Si duceret ad
dños parlamēti certe credo ꝙ statī
esset finis ꝓcessus. Vñ papa refert ⁊
loquiꝛ de rege. siľr canoniste ⁊ iuri-
ste volūt ꝙ oīs inducēs ciuitatē pa
triā aut terrā ad faciēdū rebellionē
pricipi talis est dignus morte. Pre
cor ꝙ princeps nr̄ xp̄s ⁊ papa qui ē
supius nobis siľe nō faciat. Dñe vos
parate corpus vestrū ⁊ speculamī.
Et vos mercatores acq̄ritis possessi
ones iiuste. facite quicq̄d volueritis
q2 ille qui ƺ regē facit rebellionē nō
fuit tm̄ dignus morte sicut vos. Vñ
paulus ad galla. 5. Caro ꝯcupiscit
aduersus spm̄: spūs adūsus carnē
hec sibiīuicē aduersanꝛ. Et q̄d cōsu
litis. Curā carnis ne feceritis atra
bati Et quare paule: q2 si ꝫm carnē
vixeritis moriemī. Certe burgundi
qui erāt atrabati nunq̄ voluerūt se
tm̄ rebellare ƺ regē Ludouicū sicut
hoc corpus vult se rebellare ipsi aīe
Audite paulū dicentē. Caro concu-
piscit aduersus spm̄. Cauete ne ipsi
carni obediatis: q2 si facitis nunq̄
homicida ꝓuocauit ⁊ ꝓmeruit iram
sui pricipis sicut ꝓuocatis iram dei
pricipis vestri ⁊ estis digni morte.
Estis hic dñe q̄ vaditis ad bāqueta
⁊ hētis tapeta ⁊ zonas argēteas de
ponite hec oīa. Estis hic q̄ violatis
filias: nescio quō poteritis reparare
Leuate corda ⁊ retinete ꝙ nunq̄ ho
micida ē ita dignus morte sicut vos:
Et postq̄ casus ē talis ꝙ premiū ⁊
salariū pctī est mors ponamꝰ penā
relinquēdi talē vitā ⁊ habēdi grām
de q̄ est sermo in ꝓpōne ꝑassumpta.
Stipēdia pctī mors ⁊c.

¶ Quo ad primā ꝑtem declarādā di
mittamus pctm̄ dñi ⁊ pp̄le vere de
bemꝰ bñ dimittere pctm̄ q2 stipēdiū
est pena q2 si nō esset alius infernꝰ
q̄ rabies q̄ est in pctō adhuc debere
mus dimittere. Jā habuimꝰ. 4. dā
pna seq̄tur. 5. s. pctm̄ mortale ē mē-
tis execatiuū hēmus textū figuram
⁊ rōnē. Textꝰ sapīe. 2. execauit eos
malitia eorū. Alius textꝰ ē ad ephe.
4. Ambulāt in vanitate sensus sui
obscuratū hñtes ītellectū ꝑ ignoran
tiam q̄ est in illis ꝓpter cecitatē cor
dis eorū alienati a via dñi: ꝓpter qđ
desperantes tradiderūt semetipsos
impudicitie in operatione in auari-
tia. Figura habetur iudic. 16. ⁊. 7
ꝙ Sāson captus adaleda alii dicūt
dalida traditꝰ est philisteis q̄ tenen-
tes eū et vinciētes execarūt oculos
eius. Rō tangiꝛ in. 4. adoptionibus
18. di. ꝙ pctm̄ mortale obscurat in-
tellectū. Et doctor subtilis in. 3. in
ꝯnexione prudētie cū ceteris virtuti
bus dicit volūtas mala execat intel
lectū priuatiue ⁊ positiue: ꝑuatiue ꝑ
sistēdo vel nō ꝑmittēdo intellectū si
stere in recto dictamīe: positiue que
rendo media ad finez malū Leuate
spūs: per fidē vrām de oībus sensibꝰ
quos hētis quē magis timetī perde
re. declarat aristo. ꝙ sensus visus ē
nobilior inter oēs sensus. 1. methaꝑ.
q2 plures rerū differētias ōndit vide
tis ꝙ qñ cecus aliq̄s efficiꝛ pauꝑ et
petit elemosinā tota rō ꝓpter quā pe
tit elemosinā allegatiue dicit detis
huic pauꝑrimo hōi q̄ amisit oē gau
diū huiꝰ mūdi. Nos timemus effici
ceci corpore vtinā tm̄ timeremꝰ esse
cecos mēte qđ facit ꝫ pctm̄ vere exe
cat: dñi audiuistis loqui de sansone
forti qui erat ita fortis ꝙ nullus hō
viuēs poterat nocere quī interficie-
bat mille q̄d accidit sibi. Jpse fuit

captus a muliere vedit eũ philiste-
is qui raserũt sibi crines ⁊ perdidit
virtutẽ suã ⁊ execauerũt oculos ei⁹
⁊ molen eũ fecerũt: hoc tãgit vos mẽ
dicãtes ⁊ vos qui cõgregatis domũ
domui ⁊ agrũ agro qñ faciti acq̃si-
tiones ad priuandũ heredes ⁊ faciti
retrahi. veniet aliq̃s de aicis vris q̃
dabit. 10. frãcos ⁊ faciet retrahẽ nõ
ꝓ se sed ꝓ alio ꝯcessus hereditarius
est ꝙ nõ exeat lineã id si alter faciat
fraudat legẽ q̃r nollet sibi fieri ideo
nõ dꝫ exaudiri. Estis h̄ dñe q̃ est cã
oĩum malorũ certe cecitas inter oĩa
pctã nullꝫ est quod magis excecat
q̃ luxuria. Sãson fuit capt⁹ a mu-
liere: mulier est luxuria: sed q̃d ẽ di-
cere ꝙ capilli radũtur sũt septẽ do-
na spũssancti ⁊ dat philisteis. i. po-
tiõe cadẽtes qui bibũt sanguinẽ et
faciũt peccare pctõres ⁊ graui⁹ ⁊ a
crius dãpnabũtur. Et mollẽ fecerũt
virtutẽ. In circuitu impii ãbulant.
Ille nõ recte vadit q̃ circuit sic pctõ
res ñ recte ãbulãt sꝫ ꝯtinue circuiũt
in vanitatibus mũdanis ⁊ nõ cessa-
bũt circũire vsq̃quo moriãmur do-
nec fodiat illis fouea. O pctõres fa
ciam⁹ correlariũ si solũ mortale ho
faciat q̃d de. 10 vel. 20. et. ysa. 6.
Execa cor ppli hui⁹ ⁊ aures eius a-
graua. Et q̃re. Ne forte videat ocul
suis: ⁊ auribus suis audiat. Dñi
auditis ne loqui de ceco qui dicebat
xp̃o filii dauid miserere mei xp̃s q̃-
siuit quis est dixerũt dñe vn⁹ cecus
nõ vos stetis illi qui cũ dicit adduci
te eũ ad me: ⁊ cum veniebat santus
marcus dicit loquere audacter ami
ce loquer audacter cũ mgr̃o magister
reuerẽdus vocat te dicit illi xp̃s tu
q̃siuisti mihi tantũ elemosinã q̃d vis
vt faciã tibi: nõ habeo argentũ. In
telligitis mgr̃i reuerẽdi iudas habe
bat pecuniã volucres celi nidos vul
pes foueas hñt ⁊c. q̃d faciã tibi non
habeo argentuꝫ si ille habeat datũ ẽ
nobis sũt elemosine dicit dñe vt vi-
deã lumẽ vtinã ꝙ sic essem⁹ illumĩa
ti: dñe p̃cor vt videã. Es hic q̃ manu
tenes ꝯmatrẽ tuã ⁊ cognatã vxoris
tue (nomĩabo te) ⁊ tu sacerdos q̃ sub
vmbra ꝯfessiõis facis mirabilia ⁊c.
O deus eterne qd̃ remediũ qñ q̃libꝫ
dñica ãni videbitis in festiuitatibus
p̃ciosum corp⁹ xp̃i inter manus sa
cerdotũ sitĩ memores ⁊ dicite dñe au
diui dici ꝙ cecus q̃siuit vobis elemo
sinã ⁊ dedistis visũ. O bñdicte sal-
uator rogo ꝙ detis mihi visũ grẽ et
possim cognoscere mũdi vãitatẽ pec
catũ meũ ⁊ dampnũ qd̃ incurri ⁊c.
¶ Restat postq̃ꝫ pctm̃ facit tot mala
⁊ dãpna de⁹ det illud fugere ⁊ suaꝫ
grãm desiderare: frater qd̃ bonũ fa
cit in aĩa grã dei. Iã diximus cuꝫ ef
fectus purgat illuiat ꝑficit ⁊ consu
mat viuificat recreat assimulat ⁊ ẽt
diximus ꝙ stabilit vnit ⁊ acceptabilẽ
deo reddit. Sũt ahuc. 3. effect⁹ grã
aĩaꝫ pr̃is eterni efficit filiã: aĩaꝫ red
dit xp̃i sponsã: aĩam cõstituit spũs
scti tẽplũ vel eccl̃iam de pr̃ia in pñ
ti sermõe de duab⁹ in sequẽti Leua
te sp̃s. Excepte optinẽ ꝑadisũ ⁊ vi
dere deuꝫ vel in hoc mũdo meli⁹ q̃ꝫ
hr̃e dei grãm. Et facit grã dei ĩ no-
bis. Estis h̄ paupes q̃ non hẽtis pa
nẽ ad comedendũ: vbi estis male as
signate desiderate grãm dei qñ red
dit vos filiã pr̃is eterni hẽmus enĩ
tex. rõem: ⁊ euidẽtiaꝫ si fides debeat
dici euidentia vñ pau. ad ro. 8. Ip̃e
enĩ sp̃s testimoniũ ꝑhibet ꝙ sum⁹ fi
lii dei si aũt filii ⁊ heredes ⁊ io. non
ignorauit in euãgelio suo q̃ tq̃t aũt
receperũt eũ dedit eis ꝑtestatem fi
lios dei fieri. Nos omnes boni ⁊ ma
li dicimus pater noster qui es ⁊c.
O pctõres desiderate grãm dei q̃r

nūꝙ delphin⁹ successit in regnū ita
digne sicut vna creatura que est in
grā a succedit in regnū celi. Unde
paulus.ss.existēs in aīa dat testimo
niū ꝙ sum⁹ filii dei⁊ coheredes xpi
in glīa eterna. Certe si hēam⁹ gra
tiam dei:filii sumus si filii ergo opa
eius faciam⁹. Estis hic qui iuratis
per sanguinē.⁊ vos mendicātes.⁊
vos filie q̄ ostēditis mamellas estis
vos solicite habere patrē eternū ꝑfe
cto ostendā vobis prēm vr̄m Jo.8.
Uos ex pr̄e dyabolo estis deus pre
seruet ⁊c̄. Dixit xp̄s iudeis. Nō di
catis ꝙ estis filii dei nec vos habere
patrē deum vos estis filii dyaboli.
Dñi estis dyaboli sicut videatis opa
vr̄a ⁊ cogitetis qm̄ sic maledictus sit
dies natitatis vr̄e. Dicatis pr̄ nr̄ ⁊c̄.

¶ Sermo septimus

STipēdia pcti mors ⁊c̄.
Pro declarādo persuasi
onem Pau. volui dicere
ꝙ n̄ habem⁹ aliud mediuȝ
melius q̄ ponere in cordib⁹ no
stris passionē saluatoris.⁊ ꝓ cogno
scēdo dedi figurā Dani. in.4. dicit
Uidi arborē fortē magnā in medio
terre ⁊c̄.⁊ q̄ttuor brachia erāt extē
sa ad q̄ttuor terminos terre. Arbor
erat crux magna rōne decoris forꝫ
q2 supauit q̄ttuor ꝑsonagia irā diui
nam placauit:supauit maliciā nr̄aȝ
ptātē dyabolicā destruxit ⁊ tangit
celū hoc est dat ꝑadisū antiq̄s iuue
nibus ⁊c̄.sequit̄ in textu. Folia ei⁹
pulcherrīa ⁊ fructus eius nimius.
Ista arbor d̄ qua loquimur. Habe
bat pulchra folia ⁊hēbat fructū abo
abūdantē ꝙ nō posset exp̄mere. Sȝ
frater q̄d signant folia in scriptura
vel foliū. Psal. oñdit cū dicit ps.1.
Et. oliū eius nō defluet.i. verbū ⁊
Mat.22. Querēs fructū ⁊ nō inue
niēs sed solū folia,i. verba pulcher
rima d̄t nūꝙ ⁊c̄. Sȝ frater que sūt
hec verba. Sūt illa q̄ scribūtur.2.
regū.23. Hec sūt verba nouissima q̄
locutus ē Dauid fili⁹ fuerūt verba
pulcherrīa que dicit xp̄s in arbore
crucis legimus in scriptura de rege
Dauid q̄ ita bene ludebat de cytara
Ecce vltimū verbū qd̄ ꝓtulit bonus
cythared⁹ xp̄s ⁊ sitis securi ꝙ xp̄s
nūꝙ ꝓtulit verbū qui fuerit valoris
⁊ pōderis. Sȝ illa que locutus est
vltimo maxīe qn̄ erat cytharisans
in arbore crucis. Nūquid hoc pote
rit seruire nobis ad grauitatē pcti
cognoscendā. Dñe fuistis ne aliqn̄
ad visitandū īfirmos vel dominas.
Anteꝙ perdat loquelā:vultis scire
maius malū ꝙ sustinet hoc erit ha
ha ha. dicit dn̄a quid magis plangi
tis vbi erit maior dolor:primuȝ erit
verbū. A caput facit michi malū.
Uidete ⁊ retinete. placet scire maio
rem dolorē quem passus est. Nulla
lingua posset exprimere dolores cor
porales. sed an bene dicat dolor tri
sticia est in anima ⁊ dolor in appeti
tu sensitiuo s̄m ꝙ declarat Scotus
distīctione.15.3. Redēptor noster vo
lūtate creata sūme tristatus est de
morte sua. cōdicionalr̄ vt si deo pla
cuisset alit̄ disposuisse sic̄ mercator
cōdicionalr̄ ꝓicit merces in mare tri
stat̄ dicēdo.oȝ ꝙ ꝑdā has merces.
Audite ⁊ retine ⁊ sitis securi ꝙ nul
lus vnꝙ obiit ita īuitus loquēdo ab
solute sic̄ xp̄s hūit de morte sua ꝯdi
tionalr̄ ⁊ ꝑdere vitā suā. Sic̄ patet
in mercatore exn̄te in naui q̄ cū dicit
patron⁹ nauis. Sum⁹ mortui nisi
ꝓiciatis m̄ces in mari. O dicet mer
cator oȝ ꝑdere istā mercātiā. bn̄ volo
sed est īuitus. Certe d̄r doctor subti
lis nō erretis dn̄i ꝙ diligebat ⁊ama
bat corp⁹ suū ⁊ videbat eū eē dignū
diligi ⁊ sit̄ videbat bonā vitā ⁊ scīaȝ

ideo nūq̄ mercator tantū habuit re-
gret ꝑdendo merces suas sicut xp̄s
conditionalr̄ habuit sicut si diceret
heu ⁊ si esset possibile nō ꝑdere vitā
ꝓpter talē pctm̄ ⁊ si pater non ordi
nasset bn̄ vellē vitā meā fiat bn̄ ⁊c.
Et adhuc bn̄ ibi nō fuit dolor sum-
mus ⁊ principalis sed fuit qn̄ ꝓtulit
primū foliū qn̄. s. eleuat⁹ fuit in cru
ce nō qn̄ sudauit sanguinē ⁊ qn̄ fuit
verberatus vbi habuit. 5. millia pla
gas ⁊ ampli⁹ dicit Bon̄. Nō qn̄ ha
buit coronā spinarū: sed qn̄ voluerūt
eū ponere in cruce vbi dicit de medio
lano qn̄ voluerūt eū clauare et erat
cōclauatus iam in manibus vt nō ex
irent manus: ligauerūt brachia sua
cū duab⁹ cordis ligno crucis eleuan
do tractū fuit residuū corporis ⁊ dis
soluebant̄ nerui ⁊ iūcture bn̄dict⁹ sal
uator tūc dicit vbi erat summus do
lor. O deus pater cū lacrimis ⁊ cla
more validi indulge illis ac si dice-
ret: habeo dolores nimios et corpus
nimis patit̄ silr̄ ⁊ aīa; Et q̄to ama
ra sūt pctā tanto plus patit̄. O po-
pule vides nūc q̄d sit facere peccatū
mortale talias i. xl. Dedi colores fo
liorū scz nigrū: rubeū: ⁊ blaueū. Et
est dolor: amor: ⁊ vigor. vn̄ Bern̄. di-
cit vide opa q̄ posuit dn̄s ꝓdigia su
per terrā xp̄s flagellis cesus clauis
cōfixus ⁊c. In hiis oībus verbū ma
ledictionis nō ꝓtulit nec os ad male
dicendū aperuit quin poti⁹ verbum
a seculis inauditū dicit: pater igno-
sce illis q̄ nesciūt q̄d faciūt. Audite
Leuate cap̄. vbi sunt illi q̄ dicūt dya
bol⁹ habeat ꝑtem ⁊ mala morte mo
riar ꝓ toto auro mūdi nō deberes ho
dicere dicit Ber. aīa mea respice mi
rabilia q̄ xp̄s fecit sup terrā xp̄s fu
it cesus verberat⁹ ⁊c. ⁊ verbū male
dictionis nō ꝓtulit sed solū verbuz
bn̄dictiōis est foliū arborū: pat̄ igno
sce illis ⁊c. Inferamus pctōres in-
feram⁹ correlariū cū ansel. in libro
de similitudinib⁹. Si huic peti feto
rem ⁊ illinc inferni horrorē cernerē
⁊ vni illorum necessario mergi ha-
berem potius in inferni fetorē des-
cenderē q̄ in pcti fetorē cōsentirem
estis hic mūdani pctōres. Audite fi
lie nōne penitet vos esse in religionē
Nō inueni meliores q̄ q̄ in religione
ꝓfecerunt. c. q̄ l3. 47. di. appeto nō
inueni deteriores. Audite dicit An-
sel. qn̄ viderem infernum apertum et
ignē inferni ⁊ de alio latere viderez
pulcherrimā mulierē ⁊ daret̄ mihi
optio vel me ponere in inferno vel q̄
illā cōcupiscerē ad peccandū: ꝓmit
to deo q̄ me citius in inferno proice
rem q̄ peccare mortalit̄ secluso pec
cato ponam⁹ hic beatā margaretaz
q̄ fuit verberata pectinibus ferreis
vsq̧ ad viscaz vt viderēt̄ ossa quare
hec fecit vt nō peccaret mortaliter.
Nihil inueni melius nisi xp̄m cruci
fixuz ad cognoscendū pctm̄ ratione
cui⁹ oportebit illū mortē subire. Do
remediū postq̄ pctm̄ est ita magnū
malū ⁊ salariū ē ita tristabile ⁊ do
lorosum ip̄m pctm̄ relinquam⁹ ⁊ g̃
tiā dei queramus q̄ est vita eterna
iuxta verba thematis snīa interna
atq̧ ꝑincerta; Pro fundamento mo
uetur questio a Bon̄. dicebat vbi in
alia questione loquendo q̄ pro pecca
to mortali oportet ire ad mortē infer
ni q̄ mīa ⁊ iusticia nō separatur ta
liter q̄ qn̄ deus aliquē cōdempnat
nunq̄ punit quin faciat illi; miam
⁊ non tm̄ punit sicut meruit restat
verū in remissione culpe solū locuz
habeat mīa vel etiam ibi reperiatur
actus iusticie: dicit Bon̄. q̄ in remis
sione culpe ambe cōcurrūt sed alio
⁊ alio ⁊ respectu. Cōcurrit mīa re-
mitēdo reatū ⁊ offensā diuinā ⁊ rea

tum ad penam ꝛ obligationē. Con-
currit iusticia obligando ꝛ exigēdo
pro satisfactione penā temporalē. Et
ibi recte cecinit ille miām ꝛ iudiciū
cantabo tibi dñe. Bñ veruʒ est ꝙ q̄
tūc est tempus mie. Tūc autēʒ erit
tp̄us iusticie ꝛ q̄ nō fuit cognit⁹ mi
sericordiā querēs. cognoscet tūc iu
ditia faciēs Leuate sp̄us o dñi reli
giosi dicatis eritis dāpnati. Paupe
res sorores nō sufficit habere clami
dem ꝛ cordā grossaʒ. sed oportet bñ
agere. Et vos dñi mendicātes quid
vobis videt̄ dixi in alio sermone ꝙ il
le⁹ qui puacat ꝛ incitat regnū patriā
vel ciuitatē ad se rebellandū princi
pi est dign⁹ morte dedi legē ciuileʒ
quā applicabā moraliter. Juuenes
q̄ nutritis corpora vr̄a vt scitis vos
mulieres q̄ sinitis vos tāgere deoscu
lari q̄ datis signa oculorū vos q̄ da
tis eis dona. volo dicere ꝙ quicunq̄
sit hō l' mulier q̄ pōit suū amorē in
ordinate in delicus ꝛ diuitiis q̄ pro
uocat alios ad maluʒ facit rebellio-
nem regi celesti et talis est dignus
morte. Quō remediū cōdicitis de fra
gili nr̄a iuuētute qui poterim⁹ face
re ad obuiādū istis: hētis malos bri
gatores in ista ciuitate p fidē si eēt
vn⁹ l' plīres custodiētes it ꝛ iuenirētfu
rādo mercatores q̄d faciendū ē illis
Uultis scire intentionem legit̄ lege
capitaliū. §. famosos. Et scribit̄. ff.
de penis vbi text⁹ famosos latrones
cū pluribus placuit furta fore sus-
pendēdos. Et decretal' eodem titulo
extra de penis. c. tene iuncta glosa.
Famosi latrones detrudēdi sūt in ar
to monasterio ꝛ si pmoti fuerint d
bent deponi ꝛ ibi adagendū pniām
perpetuā detrudi. dñi scitis q̄d debʒ
fieri cicariis dicit impator. Si qui
tales inueniatur ponatis eos ī pa
tibulo dicit papa q̄ nō portat cordā
oportet pōner̄ eos ī monasterio stri
cte cū pane ꝛ aqua q̄diu vixerint su
per terrā. Applicem⁹ h̄ textus diui
nū ꝛ dimittam⁹ ius ciuile. Jlle vo
lebat suspēdere illos in furcā q̄d dice
bat ad gal'. 6. Qui eñ xp̄i sunt car
nem suā crucifixerūt cū viciis ꝛ cō
cupiscētiis. Et ad collo. Frēs g̃ mor
tificate mēbra vr̄a q̄ sunt sup terrā
Audite dñi nō hētur gr̄a in banque
tis sitis securi q̄ habet̄ in dormien
do ꝛ comedēdo splēdida cibaria nec
in vanitatib⁹ inuenit̄ sed oportet cru
cifigere illos p̄dones sed q̄ sunt isti
fere. declarat vnū istorū in suis la-
mētationibus. Oculus meus depre
datus est aīam meā. Et iob pepigi
fed⁹ cū oculis meis ne vnq̄ cogita
rem de virgine: duo eñ sūt eorū due
aures. Silr due man⁹ ꝛ lingua est
mal⁹ p̄do oportet eū suspēdere: dñi
legistis ne figurā q̄ habet̄ in biblia
nr̄a qñ iosue laborabat vt ingredere
tur terraʒ pmissionis erāt. 5. reges
qui aduersus eū pugnabāt cepit il-
los ꝛ posuit in camera sua vsq̄ ad
noctē ꝛ de sero fecit eos suspēdi an
teq̄ iret ad dormiendū. Qui xp̄i sūt
carnē ꝛc. sctā margareta sūt mille
centū anni ꝛ. l. q̄bus ingressa est pa
sum quair intrauit vere crucifixit
illos malos p̄dones. Jntelligite ōs
q̄ pie volūt viuere in xp̄o pseuerare
patiūt̄. Juuenis dña religiosa opor
tet mortificare mēbra ꝛ crucifigere
hoc ē dictū appetit⁹ sensualitates ꝛ
inordinatos ꝛ sic poteritis gr̄am ha
bere ꝛ nisi sic sallariū pcti habebit
qd̄ est mors etna iuxta themat̄ Vba
stipendia pcti mors ꝛc. Quo ad pri
mā ptem q̄ est de pcti detastāte me-
rito mouemur ꝛ si nō esset ali⁹ infer
nus q̄ mala q̄ hic facit ad hec non
deberemus ꝯmittere pctm̄. Seq̄tur
8. lr̄a ꝛ. 6. incōmodū seu dampnū

qd facit pctm. f. pctm e fatuitatis inductiuu. nos hemus figura et roem. Text ad ro. pmo dicetes se ee sapientes stulti facti sunt. Nos hemus Salo. qui clamat puer. prio. Et tm fuit captus vsqquo puuli diligis in stoiētia τ stulti ea q sibi nociua sunt Sz an sint mlti. ɔcludit idē eccli. 12 Stultoꝝ īfinit est numer. Hēm figurā vel hystoriā. 3. re. 11. Cū esset senex Salomō: dprauatū est cor ei ppter mulieres τābulauit post deos alienos ita vt adoraret deos vxorū suaꝝ τ nō fuit pctm cor eius coram dño. Ratio est bona si casus est talis si pro qz sic dixim q pctm execat Et sicut dixim q bestiis assimilat. Restat q infatuat qz hoīes alienati a via dei. restat q sūt fatuati τ stulti. Audite dñi magni mgri si reperi etis aliquē q dīet vobis vel vni dño de plamento ite stulte vos pdidistis sensū que est res magis a nobis desiderat pfecto est reputari sapiētes Uerte foliū nihil est sup terrā q tm reddat psonā stultā τ bestialē sicut vita pcti. ponam Salomonē corā oclis nīs qui hūit sapientiā τ deus magnificauit opa sua ita q oēs cupiebant illū videre. τ est ille de quo regina sabba. 3. regū. 10. dicit. Multa audierā de te in pīa mea τ nō poteram credere vsqquo veni visū an verum esset. Ego testificor q non audierā tertiā partē de his q mō video fuit sic sapiēs Uerte foliū. Salomō nō mltū post dedit est pctō quo facto cepit eē bestial cucurrit post mulieres τ adorauit ydola bestias τ lapides pctm est ihonestū qz dissit creatorem suū. Heu pctōres est ne fatuitas magna esse ita brutal. pōamus hic añ oclos nōs vitā q ducit amodernis. Dñi ecclīastici qd dicitis. Audite qd dicit sapi. Malitia vni hore multa mala fecit. Estis bō q p vero albo estis ɔteati dāpnari mercatores latrones fures placet videre stulticiam vrām. Capiat aliquē h societatis τ iuuenes filias pulcriores sit ille deditissim voluptati et luxurie q sit b. Et adducat vnū similē iudicē sic erat tristan heremite: τ dicat illi ego pmitto tibi vt capias pulciorem inter istas τ facias ad volūtatē tuā: τ postea faciā te suspēdi vos q de filiab vrīs facitis donū lenonibus τ ruffianis si diceret vobis facite qd placuerit τ imediate post eritis ɔbusta si illā caperetis nunq̄ essetis stulte. heu heu τ nūq̄ sum stultiores q prouna sola volūtate fordinata sum ɔtenti in igne inferni ɔburi Juuenes religiose dicite pōnā manū ad op me penitet male vixisse. Et vos mūdani dicite mūdauisset q voluit qm nō offendā āpli deū si q nō silariū pcti taxatū τc. ¶ Restat qz hodie est scta margareta oportet aliqd dīe de ea τ plures sūt q vocāt hoc nomie vtinā tales sint sicut illa Retinete gra hz adhuc duos effect Reddit aīam sponsam christi.

Templum vel ecclesiā spūs sancti. ¶ Audite sorores religiose si estis in gra ne tieatis disciplinā nec dormire sup stramia τ ābulare nudis pedib τ nō cōedere carnes qm p graz aīa est spōsa xpi τ aīa ē templū sps scti placet audire textū q sit spōsa xpi despōsabo te mihi i fide iusticia τ miserationib multis oze. 2. τ. 2. ad coll. 2. despōdi eniz vos vni viro virginē castā exibē xpo. Et q sit tēplū qram pau. i. 1. ad co. 3. Tēplū dei sctū zē q estis vos paupes femine τ sorores estis bñ ɔfesse. aīce velles ne cogitare de anima tua habez grāz spūsanti. Jta bñ pat velle eē i bono statu. Jta ve tūc eris spōsa xpi

Sicut videtis qñ aliquis iuuenis q̃
duxit vnã filiã ⁊ eam cepit in vxorẽ
ducit ad domũ suã ⁊ eam ꝯstituit do
minã domꝰ ⁊ manebit cũ ea vsq̧ ad
mortẽ. Sic ẽtis securi ꝙ si nõ pec
ceris eritis spõse xp̃i vsq̧ ad mortẽ
in porta eccl'ie spõsus veniet ⁊ in do
mo sua ducet hoc est in gloria intra
in gaudiũ dñi tui Math.15. Tertio
est templũ:lectꝰ:⁊ camerã spiritus
sancti. Unde paulus. Fratres cor
pora vestra templũ sũt spũs sancti
hoc est verũ gñalit de oĩbus in gra
tia existẽtibꝰ in quolibet statu ꝺ ma
ritis de viduis ⁊ ꝟginibus ⁊c̃. sed
pĩcipalit ⁊ ꝑticularit de ꝟginibꝰ.
Nemo poterat dicere tantũ nisi illa
.c.q̃drag'ita q̃ttuor millia. Apo.7.
Hi sequũtur agnũ ⁊c̃. Esto ꝙ oẽs
aĩe in statu gratie sint sponse tamẽ
principal'r virgines digne dicũtur
dei spõse. Sꝫ frat an sit ita magnũ
bonũ habere vel seruare virgĩtatẽ.
Si sctã Margareta esset hic ⁊ ab
ea q̃reret: voluissetis vxorari ⁊ spon
sus vester fuisset saluatus ⁊.10.filii
quos habuissetis ⁊ vos sil'r. Audeo
dicere ꝙ pro habẽdo hec oĩa noluis
set vxorari. Sꝫ frater allegate rõnẽ
Nã erubescimꝰ sine lege loq̃ dicunt
legiste. Audi augustinũ libro de vir
ginitate fructũ aliq̃d fecit centesiꝫ.
Matthei.13. Aliud sexagesim q̃tũ
differt cẽtesimꝰ a.30.tanta est diffe
rẽtia de virgĩtate bene seruata. Nã
vnus ꝑdit bene virgĩtatẽ suã solus
similit due filie sil'r. Igitur tãta est
dr̃a virgĩtatis a matrimonio. Uñ
augustinꝰ. Nulla fecũditas mr̃imo
nialis eq̃parãda est ĩtegritati virgi
nalis. O traditores que puellã inci
tastis ad malũ poteritis vnq̃ recu
perare. Et vos macq̃relle que dedi
stis occasionẽ. Utinã oẽs tales sco
riarẽtur viue ⁊ q̃ eas per pecias di

uideret adhuc non satis esset. O dic
Joh. vidi.c.xl.4.milia. Et que sũt
virgines eñ sunt ⁊ nemo poterat di
cere canticum quod est istud canti
cum nouuꝫ: vere est aureola hoc tan
git vos iuuenes filie. que facitis vo
ta vos habetis vicariũ vr̃m cui cõ
fitemini. habebatis 15 annos cũ pro
misistis deo virginitatem venitis ad
cõfessionem dño iacobo ⁊ queritis an
debeatis reddere votuꝫ dicit o fili vos
eratis nimis iuuenis nõ tenemini si
tis audacter maritate filie amice nõ
sic faciatis vota si deus ad statuꝫ il
lum vos vocat nõ refutetis si ĩuenia
tis ianuã apertã. Sed frater si sim
coniuncta viro an sit verũ matrimo
nium ita vere: sed peccatis cũ imple
tis. Et vltra non potestis querere a
marito. Sed frater quid oportet fa
cere vt bñ custodiatur vidistis floreꝫ
lilium. quot sunt folia. sex. vbi sunt
grana auri: sunt sex que custodiunt
⁊ seruant virginitatem scilicet.

Pudicus aspectus
Prudens auditus.
Sobrius gustus.
Mundus tactus.
Labor moderatus.
Honestus coniuctus.

¶ Uultis esse caste oportet primo ꝙ
aspectus ⁊ pudicus .2. nihil audire
inhonestũ.3.oportꝫ habere sobriũ os
4.mũdus factus nõ ꝑmittere se tã
gi nec ponere manũ in sinu ⁊c. Ua
ditis ne ad banqueta deus videt oĩa
hoc oportet scire laborẽ moderatum
⁊ non ociosum esse. 6.habere bonaꝫ
societatem: vaditis ne supra gremiũ
vestri amatoris. Audiuistis loq̃ de
cio scd̃o pr̃i nostri frãcisci fuit frat
egidius: dicit ꝙ vidit semel vnã pul
cherrimam filiam cuiusdam militis
⁊ habebat vnã baguaꝫ preciosissimã
⁊ nihil mũdi aliud habebat hec filia

debetesse aīa nostra. hec habebat. v.
fratres q̄ volebāt habere istā gēmā
Uenit primꝰ dicēs. soror mea date
michi illā gēmam. ⁊ frater quid da
bitis m̄ ? Dixit ille. ego dabo vobis
de meo misterio. sum pictor. dabo vo
bis ymaginē quaȝ protrahā. Dixit
illa. dū dederitis michi ⁊ videro nō
ero melior. ite nō habebitis. Uenit
scd̄s. vidistis ne illos deceptores. s.
mimos ⁊ lusores de omībus instru
mētis musicalibꝰ: dixit sorori. date
mihi istā baguā dabo vobis de meo
misterio. sum mimus dabo vobis de
quo placuerit Cui dixit. cū audiero
sonū nō ero melior. ite nō habebitis
Dixerūt alii tres hēbimus si possu-
mus. Uenit tertius qui petiit istam
baguā. cui dixit quid dabitis michi
dabo vobis de meo misterio iste erat
appothecarius ⁊ portabat secū odo-
res. dabo vobis du muglias. Dixit
ipsa. postꝙ̄ odorauero nō ero melior
ite nō habebitis. Tandē venit q̄rtus
⁊ erat coquus: cui dixit. dabo vobis
du saupiquet sum coquus. dt ipsa.
dū gustauero de quo ero melior vos
nō habebitis. Demū venit quintus
⁊ rusticior aliis quattuor qui dixit.
mea erit illa bagua date mihi. dixit
illa. quid dabitis m̄ ? dabo vobis de
meo ministerio habeo in domo mea
mḡros reuerēdos scholares. similit
sunt aliqui de curia. Ego sum leno
⁊ maquarellus. Dixit illa. rustice ⁊
turpissime ite nō dabo vobis: nunꝙ̄
deo placeat ꝙ vnus maq̄rellus ha-
beat illā preciosam gēmam. Tandē
⁊ finalit̄ venit filius regis q̄ dulcis
erat ⁊ honestus ⁊ dixit. date m̄ illā
gēmā. quid dabitis michi. cui dixit
amica mea non promitto vobis nisi
meipm̄. Et tunc illa extēdit manū
⁊ ei dedit. ponatis hic margaritā.
Margarita tantū valet dicere sicut
lapis preciosus. ⁊ vocat̄ margareta
q̄ erat pulchra sicut vna margarita
Facta est xp̄iana. xv. āno ⁊ pater no
lebat eā plus videre. Quadā die dū
custodiret oues prepositus vrbis ha
buit transitū ⁊ q̄siuit illi q̄d est no
men vr̄m: margareta. Certe bn̄ estis
appellata margareta. ⁊ de quo statu
sum xp̄iana amica Jesu xp̄i. Tunc
p̄positus fecit eā capere ⁊ ducere ad
citatē: quā posuit in carcerē ⁊ fecit
eā verberare vsq; ad intestina de pe-
ctinis ferreis. Et flebāt amarissime
eā aspiciētes. Ipsa nocte dyabolus
apparuit ei in carcere ⁊ posuit pedē
supra. Sed q̄ est lapis p̄ciosus? Cu-
stodite aīas vestras: aīa vr̄a est lapis
p̄ciosus: ⁊ nichil hētis preciosius.
Quinq; fratres sunt qui eam querūt
Primus ē respectꝰ. sunt ille vel illi
qui cupiūt videri est ymago pictoris
Scd̄s sunt aures. ⁊ propter hoc an
sitis meliores q̄ auditis noua de ve-
stris amatoribꝰ ? Tertius ē odoratꝰ
Quartus ē gula. Quītus ē luxuria
⁊ voluptas carnis. Dn̄i postꝙ̄ oīa
ista cōpleuistis quo meliores estis?
Sexto venit filius regis ⁊ est dulcis
Jesus dilectꝰ meus m̄ ⁊ ego illi. Et
quid dabitis m̄? dabo vobis gemmā
Certe ero illoꝝ deus amica dt xp̄s
virgini ⁊ dabo meipsum vobis. O
bn̄dicta gr̄a dei. Dn̄i estis ne soliciti
vultis esse spōse xp̄i? Si hieremias
eēt hic diceret. Tu aūt fornicata es
cū amatoribꝰ multis. Heu heu aīe
peccatrices videtis ne ymaginē cru
cifixi? si deberetis cōburi in campo
aliquo vel suspēdi in patibulo credo
ꝙ nō habetis virum qui vellet mori
ꝓ vobis: ⁊ tn̄ saluator hoc feci. ratio
est ꝙ detis sibi aīam ⁊ dabit vobis
gr̄am. Quā nobis ꝯcedat Amen.

¶ Sermo octauus

STipēdia peti mors vrā. Dñi ꝛ pauperes pctōres ad cognoſcēdum peccati grauitatē ꝛ grē excellentiā nō oſtendā vobis materiā vtiliorē ꝙ dulcē ieſum crucifixū. Dicebā in vno ſermone ꝙ rami extēdebant ſe vſqꝫ ad quattuor termīos terre: ꝛ in alio ꝙ folia erāt pulcherrīa. ꝛ ſunt ꝟba xp̄i in cruce pēdētis. Et primū eſt ſufficiēs ad oñdendū ꝙtum peccatum diſplicet deo. qꝛ qñ infirmus plāgit ſe ꝛc. Sic dolor in cruce pendētis fuit ineſtimabilis ꝛ⁹ nulla lingua exprimē poſſet. ſed maior erat triſtitia in ītellectu ſeu dolor offenſe vel ꝯpaſſionis ꝙ paſſionis: Ideo ꝟt primū verbū. Pater ignoſce illis. Qui vellet declarare hec ſeptē ꝟba Bonauētura in quodā tractatu hec declarat vbi ꝟt totū vniuerſum contineri in ſeptēnario: qꝛ ſeptēnarius ponitur a principio creationis. ꝛ in ſeptēnario numero repītat ſeptēnarius virtutū ſacramētoꝝ donoꝝ beatitudinū pctōrum ꝛ dotū. de oībus iſtis alias diximꝰ. Sequit in textu nr̄o. Et fructus eius nimius. Dñi hētis ne arbores de capēdu gallice Loqmī de oībus nō eſt ſilis fructui arboris crucis. O dicit daniel vere fructus erat nimiꝰ. Et quō bñdicte daniel dicaſ nobis. Quid vr̄ vobis Dñi habetis beatū paulū in q̄ hītat plenitudo diuinitaſ corporalit. vere paule vos eſtis mirabil̄ pb̄s q̄ datis trinā dimēſionē trinitaſ. Diuinitas in xp̄o habitat tribus modis

Primo mō gñali quēadmodū eſt in oībus creaturis p̄ eſſentiā ꝛ potētiā

Scd̄o mō ſpāli grātificādo ſicut eſt in iuſtis ꝛ ſanctis per grām.

Tertio ſinglari p̄ vnionē ypoſtaticā Sicut corpꝰ hꝫ trinā dimēſionē: ſic dinitas in q̄ oēs theſauri grē ꝛ ſapientie ſunt abſcōditi. Loquor ꝟt paulus de xp̄o crucifixo q̄ p̄ nobis reſperſit ſuū ſanguinē in q̄ dīnitas hītat corporalit. nō ꝙ dinitas hēat corpꝰ ſꝫ vocamꝰ corpus illud qd̄ eſt lōgū latū ꝛ pfundū. ꝛ qꝛ dīnitas ē in eo mō gñali per eſſentiā ꝛ potētiam.

Scd̄o modo ſpāli p̄ grām ꝛ gloriā.

Tertio mō ſingulari p̄ vnionē ypoſtaticā. Dicit paulus In q̄ oēs theſauri grē ꝛ ſcīe ſunt abſcōditi. Vñ lꝫ fructus ſint multiplices in illo ſunt tres q̄ originalit ſunt in capite ꝛ redundāt in q̄libet mēbro ſub ipſo.

Reſurrectio

Aſcenſio

Cōfeſſio.

De p̄rio p̄s. Tu cognouiſti ſeſſionē meā in cruce cognoſti notitia approbatōis. i. approbaſti. ꝛ reſurrectionē meā: qꝛ xp̄s indirecte me vnit p̄ ſuā reſurrectionē/aſcēſionē/ ꝛ ꝯfeſſionē Propter a capite ī mēbris redūdat prīe ad the. 4. Si enī credimus ꝙ Jeſus mortuꝰ eſt ꝛ reſurrexit: ita ꝛ deus eos qui dormierūt p̄ ieſum adducet cū eo. Et licet fructus ſit ita magnus ꝙ nulla lingua poſſet exp̄merē: tñ ſunt tres. Primus ē in xp̄i hūanitate redūdās in oībus electis Ille ē p̄ oī paſſione quā xp̄s paſſus eſt. oportuit xp̄m pati. decreuerat eñ pr̄ ꝙ nunꝙ corpus eēt glorioſum in p̄te īferiori: nec aīa in p̄te ſenſitiua: niſi moreret. Primus fructus fuit eius reſurrectio. ꝛ illa redūdat non ſolū in hūanitate eius: ſꝫ ꝛ in oībus electis. Vñ hūc fructū dd̄ declarat loquēdo in p̄ſona filiꝫ ad prēꝫ. Deus pr̄ tu cognouiſti reſurrectionē. i. approbaſti. Et paulus. Si credidimꝰ ꝙ eſt ſuſcitatꝰ credimꝰ ꝙ oēs faciet reſurgē cū eo. O dñe opꝫ mori. Dñi mēdicātes q̄d dicitis: vnꝰ eſt interitꝰ hoim ꝛ iumētoꝝ. Si nō habuimus

fructū crucis sumus de mala hora nati. Scḋs est ascēsio. Assumpt⁹ est ḋt marcus ⁊ sedet a dexteris dei. ⁊ q̄d est qḋ ascēdit ad ephe.4. nisi qr descēdit p̄mū in iferiores ptes terre q̄ descēdit ipse ē ⁊ q̄ ascēdit sup oēs celos vt adīpleret oīa. Dn̄e sperantis ire ad padisum: ita. q̄ merito: postq̄ fuit resuscitat⁹ assūptus ē in celū. dicit pau. Ille q̄ ascēdit ille primo descēdit vt adimpleret oīa ⁊ vt facerꝫ electos suos ire ad padisum. Terti⁹ est ꝯfessio. la sessiō lassiete gallice. in celo sedet ad dexterā dei patris. Vn̄ albert⁹ in suo ꝯpēdio dicit: ꝙ dr̄ia ē inter sedere/assistere/⁊ esse. Sedere soli filio conuenit. Assistere virgini. Esse vero oībus electis. Sedere ḋt equalitatē. Assistere eminētiā. Esse glorie pticipationē. ¶ Leuate spūs dr̄ia est inter ⁊c. Redēptor nō est sedens. Si loq̄mur de diuinitate est sic equalis patri. si vero de humanitate iuncta diuinitati. Sicut in processione pars nobilior ⁊ honorabilior est manus dextera. Sic nobiliorē locū tenet aīa christi. Assistere vero conuenit beate ⁊ gloriose virgini marie que assistit singulariter iuxta filiū. Esse autem prope dexterā conuenit oībus sanctis. Domini de quibus erimus: veniet pastor semel ⁊ faciet duas partes. oues ponet a dextris. hedos aūt a sinistris. ⁊ per qḋ meritum erimus oues: fructus eius nimius. In baculo meo dicit Jacob transiui iordanē istum. Pastor cū baculo ⁊ cū cane seruat oues suas: ⁊ ducit eas ad pastum. Ego sum pastor bonus(⁊ voire) nemo rapiet eas de manu mea. Unde christus in merito passionis a lupo inferni nos liberauit ⁊ meruit indirecte de non debito debitū facere. ⁊ oīa que habuit ratione vnionis debebantur illi. sed sufferēdo mortē distinctione .13.xiii. Deposuit obstaculū ipediēs eum hec habere. Et sic meruit habere hanc resurrectionē ascentionē ⁊ cōfessionē ⁊ in merito sue passionis possumus assistere vel esse in padisū heu postq̄ fact⁹ est ita magn⁹ manebim⁹ ieiuni. Estis h dn̄e q̄ dicitis missā dn̄i q̄re ḋ vobis missa i festiuitatibus ⁊ aliis diebus. Hoc est vt de ipo memoriā habeatis ⁊ suarū quas pro vobis passus est penalitatū q̄ q̄n iuit ad paciendū ꝓ vobis dicit subueniat vobis de me. Si esset aliq̄ mulier q̄ occidisset virū suū ⁊ filiū veniret quidā dicens. Ista est filia mea vel soror: scio ꝙ meruit ꝯburi vl suspēdi sed illa nō cōburetur volo ꝓ ea ꝯburi: ⁊ hēret vnū anulū quē daret illi dicēs. Subueniat vobis de me vado mori ꝓ vobis. Memoria memor ero. vn̄ bonū ē hic studere. Quicq̄d ibi legero nisi legero ibi iesum: ⁊ quicquid scripsero non mihi sapit. Amici mei debebam⁹ ꝯburi in igne inferni. Sꝫ vt non dānaremur dulcis iesus voluit ꝯburi ꝓ nobis igne amoris ne ꝯbureremur igne inferni ꝓpter nimiā caritatē ⁊c. Et eūdo ad patibulū dedit anulū vt illius haberemus memoriā: hoc est corpus meū hoc facite in meā ꝯmemorationem. Postq̄ ergo in arbore est tantus bonus fructus: ⁊ per peccatum sum⁹ illo priuati relinquamus peccatum ⁊ gratiam dei queramus aliter salariuꝫ peccati habebimus scilicꝫ dānationem iuxta sententiam infernā ¶ Pro fundamento mouetur questio a doctore copioso richardo de media villa di.15.4. Aliq̄n loq̄ndo ḋ sallario pctī dixi est taxata solutio et ꝙ salarium est mors eterna: dixit Bonauētura ꝙ posito ꝙ christus indulgeat hic mortale fit hoc cū miseria

Restat q̃ iustitia est ⁊ mĩa indulget
⁊ cõmutat ẜm presentẽ iustitiã ad
penam tp̃alem. Utrũ mortale aliqđ
actuale possit remitti sine aliq̃ satis=
factione. Richardus hec tractãs bñ
dicit de remissione mortal' possum⁹
tribus modis loqui. Uno° ẜm legẽ
gñalẽ a deo p̱ scripturã ordinatã ⁊
per potentiã dei ordinatã. Alio° ẜm
legẽ spãlem p̃uilegiatã ⁊ potẽtiam
dei absolutã. Si loq̃mur de lege ge
nerali tradita in scriptura; sine satis
factione p̃ma virtuali vel formali vł
equiualẽti ẜm scotũ eadẽ di. vbi lo=
quit̃ de feruore charitatis q̃ virtualr̃
includit pniam. Si aũt loquamur
de lege p̃uilegiata ⁊ spãli gr̃a potest
deus. Sed quid dicetis si remaneat
pctm̃ sine punitione remanet aliqđ
inordinatũ. Dicit richardus p̃io q̃
q̃libet pctm̃ hꝫ penã sibi annexã.
Scđo saluator nr̃ soluit penã nõ so
lum debitã pro originali sed ꝓ mor
talibus culpis. Et sic pctm̃ põt re=
mitti sine satisfactõe de ptã absoluta
siue sine pena accepta inflicta vel as
sumpta. Dicam⁹ habetis desideriũ
hñdi padisum? Sed q̃d debemus fa
cere ad hñdum? Dixi alias q̃ illi q̃
tactis illicitis ⁊ inhonestis sunt de=
diti pctis isti sunt digni suspẽdi in
furcis. Applicabã moralit̃ p̱ aures
odores ⁊c. Isti sẽsus sunt latrones
qui debẽt suspẽdi. Hoc fecit sancta
Margareta q̃ ꝓ xp̃o multa voluit
pati. Et oẽs qui vultis saluari dẽtis
ponere penã domare corpus vestrũ
Dicatis frater an videtur vobis q̃
per visum male egero ⁊ sum dign⁹
morte. Uere hẽtis duos textus in
legibus vr̃is. Una est. ff. altera sub
eodẽ titulo rubrica ad legẽ flauiã de
plagiariis. Et sunt ãbe lege vltima
vbi dr̃ que furatus fuerit hoĩem si
fuerit seruus vel libertus bestiis su
biicitur. Si ingenus ĩnobilis tamẽ
gladio plectitur si fuerit ingenus et
nobilis ⁊c. Habetis vnam decreta=
lem de furtis in antiq̃s. c. 1. ⁊ alle=
gatur text⁹ moysi in exodo. Qui fu
rat⁹ fuerit hoĩem ꝯuictus noxe mor
te moriatur dñi rogo q̃ xp̃s impera
tor summ⁹ ⁊ papa magnus non sic
agat nobiscũ. Quis est hic q̃ recipi=
et primũ discũ. Estis ꝟ dñi iusticie
qui sustinetis lenones ⁊ nihil dicit̃
illis q₂ vobis seruiũt restetis cõpu=
tum: dicit impator oĩs homo q̃ ven
didit hoĩem ⁊ est seruilis ꝯditionis
volo q̃ tradat̃ leonibus ad deuoran=
dum. Si autẽ eminentis status ⁊ in
nobilis scindat̃ illi caput. Si autẽ
sit nobilis ꝓiciatur extra villã. Et
ad idem papa q̃ moysem ꝓ clipio ca
pit dicit q̃ alterũ vendiderit sine mi
sericordia morit̃. O pctõres audiui=
stis ne Dauid vendidisti pplm̃ tuuꝫ
sine precio. Et illud q̃ dictũ fuit a
caph. Ecce venũdatus est vt faceres
malũ. Et ansel'. O ĩfelix pctõr qui
te pro tã breui voluptate dyabolo vẽ
didisti. O maq̃relle estis hic. O pat
vere matres sũt maquerelle suaꝝ fi
liarũ. Retinete prẽs hoc tangit vos q̃
nõ corrigitis filios ⁊ estis aliq̃n cau
sa mali. Estis ꝟ falsarii testamẽtoꝝ
ac aliarũ litterarũ rasores: hoc tan
git gñaliter oẽs qui peccãt mortalit̃
dicit ancel. tociens quociens peccas
mortaliter: aĩam tuã redemptã san
guine xp̃i vẽdis dyabolo. Heu q̃s ꝓ
q̃si pro albo suspẽditur. Quid igitur
erit de hiis q̃ vendũt aĩas ⁊ furant̃
xp̃o. Addo eas dyabolo. Sũt hic p̃
lati qui ludũt au glic cũ dñabus: qđ
remediũ si casus sit talis q̃ p̱ pctm̃
vendimus aĩas dyabolo ⁊ furamur
eas xp̃o. Hãc ꝑ vitã dimittamus vł
solariũ peccati habebimus scꝫ mor=
tem eternã iuxta themate vba ⁊c.

¶ Quo ad primã partẽ declarandam diximus: q̄ posito q̄ non esset alius infernus et nullũ aliud malũ q̄ miseria que habet in hoc mundo pro pctō adhuc nō deberem⁹ facere peccatũ. Sed q̄ miseria frater pctī est fatuitatis inductiuũ. Sequitur aliud incōmodũ super lrã: q̄ pctm̄ est egestatis gñatiuum. Huius enĩ habemus textũ/parabolã/figurã/et rōnem. Textus est in epistola nrã: in qua est thema nostrũ ad ro. sexto Quẽ fructũ huistis etc. nullũ supple Quid tibi in via egypti Hieremie. 2. vt bibas aquã turbidã. Figura est Jo. 4. Ois qui biberit ex aqua hac sitiet iterũ. Qui aũt biberit ex aqua quã ego dedero illi nō sitiet ineternũ Parabola est Luce. 15. Misit illũ in regionẽ suã pascere porcos et cepit egere. Estis hic mali acq̄sitores et deceptores lusistis ne cũ episcopis et religiosis qui sic exponũt bona religionis. Dicetis si lusimus ego et vnus alter q̄ nos inuicẽ intelligebamus cum filiis huiusville et p vna nocte habuim⁹ centũ scuta. Unus ẽ thesaurari⁹. alius filius familias. Heu heu estis ditiores in morte? Isti dñi grossi qui emũt beneficia p suis nepotibus q̄si veniet mors vtrũ erũt in morte pinguiores. Estis hic dñe Johãnes q̄ habetis tres vel quatuor missas in die: et dicetis dño iacobo. dñe iacobe amice credo q̄ hodie non habetis missã: dicatis vnã pro me et dabo vobis karolũ pro hñdo cibos et bibẽdo pintã. vos hẽbitis bonũ salarium de vanitate vrã. Et vos dñi mẽdicãtes q̄ viuitis sine obseruãtia vestrarum regularum Uos dñe que hẽtis filios ab alio q̄ a marito quid remanebit in fine? dicatis quid manet de pctō? vere ecce finem. pctm̄ mortale parit egestatẽ et miseriã. Placet audire figurã q̄ millies replicatũ placebit. Dicebat quidã habetis memoriam de samaritana. venit quedã ribalda ad puteũ credebat q̄ esset pba mulier. Sunt ne hic ille publice que recipiũt corpus dñi et dicunt. quare nō ita bñ recipiem⁹ sicut sacerdotes nũc qui celebrãt et hñt suã meretricẽ Uenit igit ad puteũ et christus erat fessus. et ipsa hausit aquã: nec dixit bona dies? sed recedebat et recedẽdo xps dixit ei. mulier da mihi bibere Et aspexit eũ toruis oculis dicens. quõ poscis a me bibere cũ ego etc. Cui xps. Si scires donũ dei et q̄s loquit tecum forsitã tangens liberũ arbitriũ dedisses ei bibere. Et dixit illa. quõ posssetis michi dare non habetis situlã nec chordã ad trahendũ O mulier qui bibit de aqua huius putei iterũ sitiet. qui aũt biberit etc. Et ĩmediate respōdit. Dñe da mihi hanc aquã. Audite pauperes peccatores dicatis michi fratres quẽ fructum habuistis de omnibus malis? O mulier vnde es melior cum dicit tibi. O dña estis vos estis pulchrior huius ciuitatis. Unde augustinus in libro de spiritu et aĩa dicit. Tãte dignitatis cōstituta est humana cōditio vt nullũ preter summũ bonum possit ei etc. Et q̄ capax est beatitudinis in alio obiecto satiari nequit. Postq̄ igitur peccatũ est tante vilitatis omnẽ voluptatẽ peccati dimittamus: et ponamus penã et operam redeundi ad gratiam domini nostri Jesu christi: sc3 quomodo salarium est taxatum. sicut diximus prius Juxta verba thematis preassumpti Stipendia peccati mors. salarium vero gratie vita eterna.

¶ Et hec de prima parte.

¶ Sequitur secũda pars presentis sermonis.

¶ Restat frater dicatis si placet ali-quid de gratia dei. Deus det nobis gratiã dimittẽdi peccata. Dicetis si placet bonũ qđ est habere grãm dei Dicebam in alio sermone ꝙ est filia patris eterni: sponsa xp̃i ⁊ camera spũs sancti. Restat postꝙ̃ venit tm̃ bonum nobis in habendo grãm dei quid debemus facere pro eã hñdo. Scitis quot sunt q̃ legunt habuisse grãm dei: vere sunt quatuor in scri-ptura. Primus est genesis. 6. Noe aũt inuenit gratiã corã deo. Scđus est eiusdẽ. 18. ⁊ est abrahã. Domine si inueni grãm in oculis tuis ⁊c. Tertius ponit geñ. 19. de loth. dñe qꝛ inueni grãm corã te. Quartus ẽ Luce primo. Inuenisti grãm apud dñm. De primo in sermone isto ⁊ sic consequẽter de aliis. De primo volo dicere ꝙ nõ est aliud bonum preter gratiã. Ueniat ignis fames ⁊ tallie ⁊ habeas grãm hoc sufficit. Sed fr̃ quid faciemus pro eã habendo? opꝫ aspicere quid fecerunt isti quattuor pro eã acquirẽdo. Primus vocatur noe qui ĩuenit grãm corã deo. quia fecit oĩa quecunqꝫ precepit illi deus Audi israel ergo mãdata mea dicit moyses deuteronomii quarto. ⁊ ea quasi in libro scribe ⁊ nõ perdes pe-nam tuã: qꝛ dabo tibi terrã fluẽtem lac ⁊ mel. Quedã semel dixit michi pater nichil predicatur nobis noui. nos scimus euangelia ⁊ epistolas ⁊ nõ predicãt nobis aliud. vere est do-ctrina sancta ⁊ nulla melior sed nõ sufficit audire loq̃ de mũdo ⁊ stellis sꝫ opꝫ ponere practice: puta ꝙ hõ sit ꝯsciẽtiosus ⁊ prudẽs in moralibꝰ. ⁊ nõ sufficit hr̃e sciam phie moralis: ꝙ̃uis scotus dicat ꝙ tota theologia ẽ practica. nec sufficit hr̃e sciaꝫ theo-logie ⁊ veritatũ moraliũ. Uñ aristo-teles. 2. ethicoꝝ. ꝑscrutamur de ꝟtu-tibus nõ vt sciamus solũ: sꝫ vt boni simus ⁊ virtuosi fiamus. ⁊ vt q̃s sit prudẽs opꝫ ꝑ frequentiã dictamina applicare ad opus. Ueniamꝰ ad ꝓ-positũ: placet audire q̃d fecit noe? dz moyses. Noe ĩuenit grãm corã deo Et quõ amice: qꝛ fecit oĩa q̃ p̃cepit ei deus. Audi ḡ o israel mãdata dei Dñi(il ny a ne si ne q̃) opꝫ seruare mãdata dei vel esse dãnatũ. An ser-uet lex diña in ista ciuitate? Si ha-berẽ tantam vocẽ ꝙ tota hec ciuitas posset me audire ⁊ ysayas eẽt mecũ diceret ve genti peccatrici semĩ neq̃ filiis sceleratis. Quid fecerũt? dereli-querũt dñm. ⁊ vbi sunt? abalienati sunt retrorsũ. Dñi dicatis veritatẽ. an ĩter vos sint plr̃es qui hñt grãm dei ꝙ̃ pctĩ? casti ⁊ virtuosi ꝙ̃ incesti Et vos patres mẽdicãtes cũ vestris birris ⁊ ꝑuca retro. Uos mercato-res an inter vos sint plures iusti ꝙ̃ auari? vbi sunt q̃ faciunt deceptões in suis mercãtiis? Dñs indulgeat m̃ ⁊ vobis ⁊ benedictio eius maneat vobiscũ Amen.

¶ Sermo nonus.

Stipẽdia pctĩ mors ⁊c. Paulus in epistola sua ad ro. 6. vult ostẽdere ꝙ sicẽ deditũ fuit pctõ ꝙ sic ad seruiẽdum deo. ꝯcludit rõem: qꝛ q̃ viuet in pctĩs hẽbit salariũ pctĩ. ⁊ q̃ laborabit hr̃e grãm dei hẽbit vitã eternã. Et vt ĩtelligamus hoc cepi verbũ. 2. allegatũ ꝙ nihil hẽmus in ecclesia militãte nec hẽbimus q̃ ma-gis possuꝰ cognoscẽ grauitatẽ pctĩ: ꝙ̃ si aspiciamꝰ in cruce xp̃m cruci-fixũ. Uideli ꝙ quidã studẽt in iure canonico. alii in legibꝰ ⁊ ĩ theologia alii in vanitate ⁊ stultitia. Pau. dz ꝙ totũ studiũ suũ erat in cruce xp̃i. Sed fr̃ quid vultis studere in cruce

Jam habuim⁹.7.Primo ꝙ erat in medio terre ⁊c.Sequit.esca vniuersorū in ea. Dñi si haberis appetitū gustādi ⁊ hr̄e epulū pro aiabus.bñ dictus dañ dicit: ꝙ potestis īuenire in cruce.Uñ omnes gentes quotqt sunt in mūdo possunt reduci ad tres status:Unde phūs septimo ethicoꝝ oñdit ꝙ in oī virtute sunt tres ḡdus

Continētia.
Temperantia:
Uirtus heroica:
Sicut in omni vicio est
Incontinentia:
Intemperantia.
Et bestialitas.

Uolo ẜ dicere ꝙ in cruce omēs pñt reperire epulum ad se nutriēdum.
Uñ in mundo tres sunt modi gētiū
Et ideo tres sunt gradus in virtute
Heroycus tm̄ valet sicut diuinus.
Sub aliis verbis clarioribus theologi dicunt ꝙ est grā.Et est triplex

Gratia incipiēs.
Proficiens.
Et perfecta.

Tres sunt modi hoīm. eligatis de quibus estis. Primo sunt pctōres qui habebunt primū discum.Scđo sunt penitētes ⁊ ꝯfessi.Tertio sunt qui in tota vita bñ vixerunt.Uñ nō ꝙ primis venia.scđis grā.⁊ tertiis gloria vel letitia dat.Credo ꝙ Jo. ōñdebat epulū pctōꝝ.1.Jo.2.Filioli mei hec scribo vobis vt nō peccetis Sed ⁊ si quis peccauerit aduocatū hēmus apud patrē iesum xp̄z iustū ⁊ ipse est ꝓpiciatio pro pc̄tis nr̄is. Scribo vobis qm̄ remittūtur vobis pctā vr̄a propter nomē eius.Scđis loquit pau.ad ephe.2. Deus autē q̄ diues ē in mīa ꝓpt nimiā charitatē q̄ dilexit nos viuificauit nos in xp̄o cui⁹ grā saluati estis.Tertiis loqt idē paulus.ad collocen.1.cum dicit Qui dilexit nos ⁊ eripuit nos de potestate tenebrarū ⁊ trāstulit nos in regnū filii dilectionis sue Leua.spiritus.Tres sūt modi gentiū in hoc mūdo.Priō sunt pctōres:⁊ isti sūt in maiori numero ꝙ alii. Alii sūt q̄ licet peccauerint tñ eos penitēt bono corde.Tertii sūt ⁊ pauci qui bene se gubernarūt.Ueniāt pctōres ad crucem sperādo veniā. Et peteret qūo his indulgetur quo medio vēiat hii ad librū crucis.Nā huic oēs ꝓphete testimoniū ꝑhibent remissionē accipere actuū.10.per nomē eius. Et eiusdē.4.Nō est alius nomē sub celo datū hōibus in quo oportеat nos saluos fieri pctōres si sciremus ꝙ graue est peccare mortaliter timere deberemus.Nō est aliqs qui nō timeret cadere inter manus prepositi criminalis ⁊ horrendū est incidere in manus dei viuētis.Magdalena pec cauit sed si arbor non apportassz fructū hoc est dicere si meritū xp̄i nō fuisset de potentia dei ordinata nunꝙ fuisset saluata posito ꝙ fecisset penitentiā.35.ānis quā fecit. Secundo sunt penitentes bene confessi qui volunt corrigere vitam:tales deberent desiderare aliud epuluz scilicet gratiam dei:ad hoc faciendu z remittet pena magna vt velle omnia relinquere propter deum ad habendum gratiam nisi inueniētis eaz:veniatis ad arborem crucis:⁊ deus qui diues ē in misericordia non nostris meritis non non:sed deus qui diues est propter nimiā suaz caritatem dabit nobis caritatē dic pau.Fr̄es de⁹ ꝑ suā mīam dat nobis vitā spūalē in filio suo crucifixo cui⁹ medio ⁊ grā saluabimur.Tertii sūt ⁊ pauci qui semper bene vixerunt. In ꝑsona istorū loquitur pau.Saluatorem expectam⁹ dñm iesuz bona virgo q̄ tota vita

ſua cuſtodiuit virginitatē vidua que
ſe dedicauit ſeruire deo. bonus reli-
gioſus q̄ ponit mundū ſub pede ex
pectās ꝙ deus veniet ꝛ dabit ꝑadiſū
Quis dabit nobis. o frēs dicit pau.
Eripuit nos de poteſtate tenebraꝝ ꝛ
trāſtulit nos in regnū dilectōis filii
ſui. Dn̄i h̄ntes fiduciā in ītroitu ſan
ctoꝝ in ſanguīe eius curramꝰ ad ꝓ
poſitū nobis certamē. teneamꝰ ſpei
nr̄e ꝯfederationē īdeclinabilē. Fidelꝭ
eſt q̄ repromiſit. dn̄i humiliemus nos
corā deo: qꝛ ſi h̄eremꝰ meritū pauli
ꝛ petri ꝛ oīm ſctōꝝ meritū tn̄ appel
lat ſuā formā. Dicamus ḡ ſi habe-
remus oīa opera ex gn̄e que fecerūt
oēs ſancti pe. pau. lau. ſtep. ad ro. 8
Nō ſunt ꝯdigne paſſiones huiꝰ tp̄is
ad futurā gloriam que reuelabit in
nobis. Oēs paſſiones ꝛ opa v̄tuoſa
facta ex gn̄e. hoc eſt dicere ꝙ ex ſua
natura nō ſufficiūt ad h̄ndū gloriā.
Quis igiꝭ dabit nobis ꝫ placeat illi
dare nobis. h̄ntes fiduciā in īroitu
ſctōꝝ in ſanguīe eius accedamꝰ ad
ꝑadiſum. Eſca vniuerſoꝝ ē in ea
arbore. Et mala hora natus eſt qui
illā non deſiderat. vere nō eſt pomū
de capēdu nec aliꝰ fructꝰ ſilis huic
ꝛ poterimꝰ comedere fugiēdo pctm̄
ꝛ capiēdo virtutē ſic ꝙ nō oportebit
h̄re ſalariū peccati ꝛc.

¶ Pro fundamēto moueꝭ queſtio
a ſcoto. 22. di. quarti ad loquēdum
de ſolutione pcti mortalis perſuaſi
ꝙ eſt malū ſalariū: qꝛ opꝫ damnari
Tangebā in alio ſermone vnā que-
ſtionem. An eſſet poſſibile creatori
indulgere peccatū ſine ſatiſfactione
Richardus enī dicebat ꝙ poſſumus
loqui in vno modo de lege generali
ꝛ ſit in hoc mundo ſiue in alio opor-
tet ſoluere emendā. ꝛ ſolutio eſt: qꝛ
neceſſe eſt vt tantum inhereat dolor
q̄tum inhereſerat amor. Unde dicit
Aug. 21. de ciuitate / vos dn̄e feciſtis
banqueta vere oportebit tantū dolo-
rem habere q̄tum poſuiſtis in iſtis
amorem veſtrū. Si autē loquamur
de ſpēali gratia ꝛ priuilegio eſt nihil
deo impoſſibile ꝛ eſt bene in poteſta
te ſua indulgē pctm̄ ſine ſatiſfactio
ne ꝛ ſine pena. Et qn̄ dicit ꝙ iuſti-
cia diuina nihil dimittit inultū ꝛ in
ordinatū: ſed parcens pctm̄ ſine ſa
tiſfactione et pena aliqua eſt hmōi
igitur dicit Richardus ꝙ xp̄s ī cru
ce pēdens ꝓ nobis ſoluit emendam
Reſtat materia ē de pctīs ꝛ de ḡtia
qūo magnalēa fuit ī pctīs ꝛ ī ḡtia.
¶ Queritur igitur. Utrū innocenti
preſeruato fuerit collatū maius do
nū q̄ penitēti iuſtificatio dt ſcotꝰ ꝙ
poſſumꝰ cōꝑere remiſſū ad remiſſū
ſolū vel remiſſum ad donatiuuꝫ. Si
primo verū eſt ꝙ ille cui plura pctā
dimittūꝭ plus ꝛ magis obligaꝭ ce-
teris paribus. Si autem loquamur
ſcd̄o mō puta ꝯꝑando donationē vel
numerus. Jlle cui plura dimittunꝭ
nō plus obligatur ſaltem nō recipit
maius donū hoc mō magdalena nō
recepit tm̄ ſicut v̄go maria cui nō ſūt
pctā dimiſſa. Tho. vo in ſua groſſa
ſcola dicit: ꝛ nō diſcrepat in ſenten
tia poſſumꝰ dicit ille loqui de dono
collato vel de ſuſcipite donū. Si. 1.
animus eſt donū innocentie q̄ donū
inſtitutis gr̄e. Si loquamur de ſuſ-
cipiente donū quia peccator non eſt
dignus pane quo veſcitur pro certo
plus obligatur ille cui pctm̄ dimit-
titur q̄ ille q̄ gr̄a ꝑſeruauit. Timeq̄
dannari q̄d vodis videtur. Eſtis hic
ꝑpoſitus ꝛ locuſtenēs ville: ſi veni-
ret aliquis anglicus ꝛ poneret ar-
ma ſui principis ſupra portas vr̄as
oēs īſurgerent cōtra eum ad deffen-
dendū regē francie: ꝛ nunq̄d plus o
bligamini deo ſeruire q̄ regi dabas

in alio sermone vnā legem.ff. ad le
gem flauiā de plagearū lege.c. fina
lis ⁊ dicebam' ꝙ oīs hō rapiens alte
rnm hominē est dignus morte. Ap-
plicabā moraliter. vēdidisti populuȝ
tuū sine precio: oīs homo qui peccat
mortaliter rapit aīam suam creato
ri dignus est damnari. Restat dicet
aliqs respondendo ꝑsuasioni: frater
per aīam nō videtur mihi ꝙ peccan
do mortaliter rapiam aīam meam
deo. Si dedero vobis aliam persua-
sionem euidentē nunquid credetis:
habetis ne falsarium vel vnū falsū
aurifabrum: ponatis casum ꝙ man
datum regis fuerit apportatū ⁊ qui
dam falsificauit sigilluȝ regis quid
debetur illi fieri habetis legē.c. lex
incipit Paulus.i. responso legis su
pra.ff. ad legem corneliā de falsis.
Faciens sigillū adulterinū vel prici
pis aut regis falsificans sigillū pe-
na legis cornelii de falsis venit puni
endus. Silr ⁊ habetis aliam.l.§.q̄
incipit. Item lex cornelia de falsis
rubrica de publicis. Judiciis insti-
tuta. Et vos dñi canoniste habetis
vnā decre.ī āti. ⁊ incipit ca. ad audi
endū Et scribit de cri. falsi. falsi-
ficans sigillum regis principis vēit
degradendus degradatione verbali
⁊ alicuius sigilli caractere insignie
dus ⁊ in exiliū relegandus: dñi quid
debetur illi fieri. Imperator dicit ꝙ
puniatur punitione posita pro crimi
natoribus. Et papa dicit ꝙ si quis
falsificauerit sigillum regis debȝ de
gradari degradatione verbali ⁊ post
imprimi sigillū in fronte ⁊ post im
pressionem caracteris debet in exili
um mitti: vnde differentia est inter
degradationem verbalem ⁊ realem
ideo dicitur degradatione verbali.
Utinam rex regum ⁊ papa qui est
superius non sic agat nobiscum: pla

cet audire sigillum eius. Siguatuȝ
est super nos lumen. vul.t.d. Unde
Augustinus in libro de trinitate.
Aliomodo ymago est ī filio ⁊ homo
est ymago: verius homo est ad yma
ginem ꝙ̄ sit ymago vt notetur natu
re differentia. Domini nunꝙ̄ aliqua
res fuit sic similis alteri: sicut aīma
nostra habet similē ⁊ caracterē pas
sionis christi qn̄ recipit sacramen-
tum baptismi. Quid fecistis dñi nū
quid deleuistis similitudinē: vos do
mini ecclesiastici qui habetis mere-
trices. Et vos gentes iusticie qui nō
curatis pauperibus: ⁊ vos gentes re
ligionum qui nō custoditis regulas
vestras. Et vos scolares in pedago
giis qui faciū peccata que deus scit
Et vos domine qui habetis filios ⁊
non asponso violastis ne sigilluȝ re-
gis eterni placet audire hominēȝ va
lentem qui dicet vobis. Audite pau.
Qui contaminauerunt gloriaȝ yma
ginis dei. In ymaginē hominis cor
rup. ⁊ quid erit de illis: propterea
tradidit illos deus in reprobū sensū
ad Romanos primo. Audite domini
vultis dicam vobis nunꝙ̄ falsarius
qui falsificauit sigillum regis fuit
dignus ⁊ fecit tantum dedecus aut
iniuriam regi sicut vir vel mulier q̄
habet similitudinem ymaginis dei:
⁊ caracterem in baptismo et capit
caracterem dyaboli: ⁊ si falsificari9
debet degradari: occidi ⁊ exiliari: ra
tio est ꝙ qui perdunt carractereȝ dā
nantur. Et si sic de vno peccato mor
tali quid de millibus: quid de maq-
rella expōite iuuenes filias. De pec
catores quid erit de nobis erim9 dā
nati. Rogo deo ꝙ habeat pietateȝ de
nobis quis alias melistis esset ⁊c.
Est hodie dies primus que falsifica
uerat sigillum regis quod remediuȝ
quando cognouit casum suum ⁊ de

fectum quod fecerat: deus habuit
pietatem de eo sic faciamus ⁊ nos
Bus dabit nobis veniã ⁊ sigillũ erit
integrũ dabit nobis gratiã reparã
di si hoc non habebimus fallarium
peccati: iuxta thematis verba ⁊c.

¶ Quo ad primã ꝑtem declaran
dam que est detestando peccatũ scilꝫ
vbi sumus dñi scriptores. vidimus
a.b.c.d.e.f.g. Ecce incõueniantia
peccati mortalis: volo suadere: dato
ꝙ non esset infernus: mortale tñ pec
catum tanta mala facit ꝙ nullomõ
ↄsentire debemus. Sequitur alia lit
tera.h.⁊ licet nõ sit littera sed aspi-
rationis nota. ideo peccatũ mortale
est honoris destructiuũ. habemꝰ tex
tum. figuram ⁊ ratione. Textus ha
betur ecclesi.47. de Salomone vbi
dicitur potestatẽ habuisti in corpore
tuo posuisti maculaꝫ in gloria tua.
Alius textus habetur eze.14. Abho
minabile fecisti decorẽ tuũ. Et figu
ra habetur.1.regũ.15. de saul cui di
cit samuel: qꝛ abiecisti sermoneꝫ dñi
proiecit ⁊ abiecit te dñs ne sis rex
in israel. Scidit vel abstulit dominus
regnũ israel a te hodie ⁊ tradidit illd
proximo tuo meliori te: ⁊ sic rex Da-
uid succedente tempore suscepit vn-
tionẽ. Ratio est bona. Nam habetis
aristotelem.4. ethicorũ. Honor ẽ ꝑ
mium virtutis honos alit artes di
cit grammaticus honor vel honos si
ergo ita sit ꝙ honor est virtutis ꝑmi
um si hoc fit sine virtute viciosus er
go est sine honore. Ideo dicit sapiẽs
Qui auteꝫ contempnunt deum erũt
ignobiles domini leuate corda. Loq
mini de omnibus rebus: nihil est i
mundo ꝙ amoueat plus honorem a
licuius persone ꝙ̃ peccatum. Est ħ
iuuencula vel iuuenis. Amice quid
super omnia mundi debes desidera-
re vere honorem tuum quia melius
erit tibi. Crudelis est qui fauent fu
am negligit. Excepta puritate con
scientie nihil melius ꝙ̃ bona fama
loquimini de omnibus que sunt su
per terram: loquimini de habentibꝰ
thesauros ⁊ bona mundi: veniat vna
pauper mulier que nihil huiusmodi
habeat ⁊ custodiat oues si honorem
suum preocul' habeat ⁊ puritateꝫ cõ
scientie vere illa est nobil'. Moribus
⁊ vita nobilitatur homo huius habe
mus figuram in libro ecclesiastici.
vbi loquitur filius sirat de salomõ
ħa Salomõ tu aliqñ fuisti dominus
tui corporis: posuisti maculã in glo
ria tua ⁊ inclinasti femora tua mu
lieribus: habemus similem figuraꝫ
Samuel dixit sauli. Cum esses par
uulus capit in tribubus israel fa-
ctus es: vnxitq; te dominus in regẽ
super israel: pro eo auteꝫ ꝙ abiecisti
sermonem domini abiecit te deus qꝛ
noluit credere: fregit preceptum dñi
expulsus fuit a regno ⁊ miser mor
tuus est. Ratio huius est bona honor
enĩ est premium virtutis peccatum
virtuti opponitur igitur ⁊c. Adduca-
mus hic Magdalenam: dicatis ma
gdalena perdidisti ne honorem vr̃m
Lucas dicit in illis diebus mulier
que erat in ciuitate peccatrix vt co-
gnouit ⁊c. Et frater an dicatur mu
lier peccatrix pro compositate certe
dat honorem suum vento ad minus
Sunt aliqui ⁊ fuerunt qui voluerũt
dicere ꝙ non fuit publice peccatrix
⁊ dicunt ꝙ non sunt digni: nõ opor
teret nisi capere illũ q̃ dicit simplicẽ
fornicationẽ non esse peccm̃ mortale
vere ligna ignis sũt nimis cara ⁊ ta
les non ↄburũt. ⁊ sermo eoꝝ serpit
vt cãcer. Aliqui igitur eoꝝ repẽtãt
se inter videtes: ⁊ vere est argumẽtũ
isolubile nec posset solui in vico stra
minis nec in sorbona domo efficacis

neminē discrepēte ꝯsētit tota doctri na theologorum. dist. 33. C. seū. q. prima. 2. 3. 4. 5. vsq; ad capitulum. Si paul⁹ neminē discrepāte ꝙ q̄ñ mulier vel iuuenis filia habuit volū tatē currēdi ⁊ male viuēdi ⁊ dimisit se tāgere ⁊ osculari ⁊ corpus māsit integrū. virginitas a virore. Unde vocatis arborē viridē dūmodo lignis non trāsierit. Sic si corpus mansit integrū ⁊ ignis non trāsiuit. ꝯcupis centia. s. actualis. i. nulla vilitas re mansit: faciat p̄niam ⁊ a cetero pro ponat se beneviuere reuertat̄ ad deū virgītas est reparata moriat̄ i statu gratie coronabitur virgo. Et de ea ecclesia inspirata spiritu sancto ꝙ canoniset̄ fiet ab ecclīa officiū d vna virgine. Subsumam⁹ magdalena fecit vana fuit peccatrix fecit tamē penitentiā: nec est sancta in ꝑadiso De ea facerem⁹ sicut de vna virgīe nisi corpus eius fuisset lapsū in lu- xuriā ⁊ si non cecidisset. Persuasio est euidēs ⁊ sufficiēs. Aliq̄ tñ voluerīt dicere ꝙ erat vna mulier publica in loco publico: sed hoc nō est credendū Est igit̄ opinio mea ⁊ vera: Magda lena carens patre ⁊ matre. soror la zari ⁊ Marthe. Et dicit gregorius allegādo Luc. In ciuitate erat mu lier peccatrix q̄ lucas peccatricē no minauit. De illa Marcus dicit de qua dñs eiecit septē demonia. Et io hānes illā mariā appellat. Unde la zarus erat ex vna parte ihrl'z. Mar tha de bethania et illa de Magda- lon illa plēa pōpositate cecidit a suo honore ⁊ dedita totalit fuit voluptati sicut mō videtis plures sic fatuita- tes. ⁊ quādo transibat per villā ostē debatur digito ⁊ dicebatur. ecce pec catricē. Et super viso ꝙ erat de ma gna domo que fuerunt causa sue cō fusionis: placet scire vere sunt tres.

Formositas.
Ubertas ⁊ Libertas.

¶ Primā tangit Salomō qui dicit ꝓuerbiorꝝ vltio. Fallax gratia ⁊ va na est pulchritudo ⁊ filius syrac. Circulus aureus in naribus suis. mlier fatua ⁊ vana n̄ timēs deū. De secundo loquitur Eze. 16. Hec fuit iniquitas sororis tue ⁊c̄. De tertio tangit eccl'iasticus sapieñ. Si filie tibi sunt firma custodiā super illas Audite dñe habetis filias q̄s mitti- tis penes nutrices. Custodite eas quoniā tres sunt cause perditionis earum. Priā est quādo est pulchra ⁊ pulchrū frontem habet ⁊ principa liter quando matres eas parant ⁊ induūt pōpatice habēt pulchras ca thenas nasū ornatū ⁊ pectus. vere meli⁹ esset esse leprosa. Ha dicit Sa piens illa pulchritudo fallax gratia est ⁊ vana. ⁊ tantū est illi nisi sit sa piens. sicut si poneretur annlus in naso suis que ponit nasum in luto. Secunda est quādo habet vnde ma ter ex vna parte sibi dat pecunias ⁊ similiter maritus: ⁊ habet de quo fa cere cōuiuiū ⁊ banq̄ta. Hec fuit ini quitas sororis tue quia quādo erāt pleni de deo nō curabāt. Tertiū est libertas. Uñ ad oppoᵐ augustinus dicit ꝙ quattuor sunt que deberent custodire ⁊ cohibē mulieres a malo Primū est pena legis que punit cō muniter malefactores.
Secundū est timor ꝯfusionis dede- cus ⁊ pudor.
Tertiū est auctoritas patris vel spō si que dz eras refrenare.
Quartū est bona societas quādo nō frequētat nisi bonā societatē.
Ueniam⁹ ad Magdalenā q̄ fuit causa confusionis vestre. Domina vtinam que vos visitauit dignetur nos oēs visitare ipsa enim habebat

filla tria pulchra. fuit sicut pulchra
dies. Fuistis ne abbamete iuxta ci/
uitatē andegaueñ illic est sua figura
Mag. erat alta: capilli pēdētes vs/
q3 ad pedes: crocei sicut cera. Et hēbat
bona satis: erat filia sue imris pdile
cta. Silr & hēbat libertatē suam &
auctoritatē: q2 defecit ei pater & mr
frater ipediebatur pro agendū ciui
tatis iherusalē: & Martha ifirma/
batur & mag. domicella voluptuosa
erat in banqtis aliqñ vsq3 ad noctē
Vincētius dicit in sua contēplatiōe
& sine temeraria acceptiōe posset sic
dici. Audite dñi vidistis ne mūdanos
q̄ dant se dyabol' si aliqd dicūt post
factū. et dicāt qui non esset amator
vestre pulchritudis nō est platus q̄
non cupiat vos habere. nulla loquit
sicut vos. Vincētius dt q2 quidā pri
mo decepit eā & dicit cuidā alteri qui
venit ad Magdalenā volens eā deci
pere. silr & illa renuēte dicit. He dea
domicella nūquid hō sum vt talis &
nūquid possū habere sicut habuit. bre
uiter cū ea habuerūt societatē talit
q2 honor ipsius fuit datus vento. &
eundo per ciuitatem dicebatur. ecce
peccatricē. O deus eterne si pater &
mater fuissēt in vita qd dixissent vi
dendo tale dedecus in domo eorum. Si/
militer lazarus eius fr poterat ali/
quādo veire cui dicebat: fr mi guber
netis vos sicut vultis: scio qd facio
O stipēdia pcti mors vanitas mūdi
mltos decipit. & qūo est possibile sic
suā aīaz pdē & nō timere deū. Volo
psuadere q2 si Magdalēa nō cogno
uisset casū suū fuisset dānata cū dy
abol'. Reuertamur exēplo eius: cognos
camus casū nr3: si q̄ non mortē etnā
hēbimus. Iuxta vba thematis &c.

¶ Scda pars fr si placz qd faci
emus dicitis q2 est ita magnū malū
esse in statu pcti qd faciemus p viuē
do in statu grē. In scriptura sacra
.4. repiunt q̄ iueneri grā3 dei. Pri
mo noe q2 ipleuit q̄cūq3 preceperat ei
deus. Audi g̃ o isrl mādata dei. Se
cūdus fuit Abrahā geñ. 18. & qd fe
cit ille. vere fecit q̄ttuor. scribit eius
.12. Egredere de tra tua: & de cgre
gatōe tua & c̄. Et si iueni grā3 i ocu
lis tuis si p q2 grā dei vita etna.
Ibi dicit q2 apparuerit Abrahe tres
viri pegrināces & erat in ostio sui ta
bernacli & qñ vidit eos posuit se ge
nibus flexis & dt illis. Dñi & si iueni
grā3 corā vobis faciatis m illū hono
rē vt descatis i domo mea. Quid abra
hā adostiū. Di cio. s pechano p triū
ctuberniū viror spectat dū triū dif
ferētiū idifferēs diuū adorās ptestat
Abrahā vidēs tres hoies erat fides
sanctor patrū q̄ credebāt trinitatē &
vnū solū deū. O pple si tm possemus
facere q2 maneret nobiscū eēmus fe
lices. s3 qd fecit. Scriptura dt q2 di
misit terrā suā & domū pris & iuit
ad terrā q̄ ondit illi creator. Ecce
statū religionis bñ seruate. Vos pa
tres & matres q̄ ponitis filios vros
in religione male seruata. rñdebitis
&c. Reliquere terrā suā est votū ca/
stitatis. Et domū pris ē votū obediētie
& op3 ire in terrā aliā est votū paup
tatis. Vos alii reliquatis terrā vra3
hoc ē pentellā & carnalitatē. dittatis
domū pris hoc est supbiā. & hēbitis
dei gratiam. Veniamus ad Magda
lenā. dña stetisti sp in terra tua. nō
vere. reliq eā & me disposui ad hñdū
grā3. Sequitur i euāgelio. Vt cogno/
uit o bñdicta cognitō lacrimis cepit
rigare pedes vt diximus. & qūo potuit
cognoscere pctm suū. Certe medio
illius de quo scribit q2 oēm hominē
illuiat hoc fuit inspiratione & auxi/
lio speciali saluatoris qui facit so/
lem suū puri super bonos & cetera

Sed quomodo conuersa est
Cognouit vanitatē mundi
Grauitatem peccati
Gaudia paradisi
Penas inferni
Abusus ꝛ deceptiones ꝛ qñ cognoscit remediauit. Sꝫ qño cognouit: dicūt doctores ꝙ mulieres q̄ sequebāt euꝫ plangebāt ꝛ habetis textū Luc.23. Et nō est modernū ꝙ mulieres secū tur sermones qm̄ tpe xp̄i multe seq̄ bantur eū. Uincentius vult dicere ꝙ multe dn̄e de hierusalē potuerūt sic cōuenire ꝛ loqui vna cū altera ꝛ dicebant vere est magna pietas illam pulcherrimā filiā sic esse perditā dicit vna faciamus ꝙ veniat ad s̄mo nem tali die p̄dicabit magnus predi cator ꝛ magnus doctor poterit forte effici melior. Et venerūt ad eā due vel tres dicēdo illi vultis ne venire ad ih'rl'm ad sermonem vos audietis mirabilia ꝛ nō possetis videre predi catorē ꝙ nō diligētis: est pulchrior t re. et dixit ipa: an ibi misti sint. Ita dñe O bn̄ dixit ipa volo ire ad videndum eū ꝛ duxerūt eam. Cū fuit ibi Ecce bn̄dictū dulcē xp̄m qui videba tur versus insaniā ꝛ in furorē ignitum eloquium tuum vehemēter. Et penetrabilior omni gladio ancipiti. Magdalena erat ibi corā eo: ꝛ ecce bn̄dictū xp̄m qui per virtutē diuinā tangit corda hominū: ꝛ quasi versus ad eā dicit vel dicere potuit. O peccatores vel peccatrices scripti in libro dampnatorū quid in hora mortis respōdebit qd̄ erit de mundo de vanitatibus pōpis ꝛ choreis de q̄ eritis meliores in fine o infelix peccatrix habebat in pricipio frōtē eleuatū ꝛ i cepit sudare ꝛ deprimere frontem ꝛ vultū: ꝛ videbat ꝙ illi soli loquebatur ꝛ tandē verba rigorosa v̄tit i dulcedinē: dicēs reuertere suāmittis i. captiua: reuertere reuertere ꝛ ego suscipeā te. De peccatrix reuertere ꝛ potuit dicere emoliēdo verbū suum he misera creatura reuertere ad me sum saluator sū ille qui pctā indulgeo ꝛ penitētes ad miam recipio: vt cognouit vtinā cognoscam⁹ casū no strū: tūc xp̄s pfecit sermonē suū et post sermonē q̄dam phariseus roga uit eū vt iret pransū in domū suā bn̄ dixit xp̄s ego ibo. Tūc venerūt mūdani ꝛ voluptuosi ad Magdalenā vt prius faciebāt ꝛ volebāt eā ducere p sup brachia. O magdalēa. vtinā sic tangit corda nr̄a. Non vero dt ipsa nō capiatis me: ꝛ dicebāt. Et q̄d ha betis. Estis iā mutata p vero verbo istius p̄dicatoris qūo arestatis vos ad verba: ꝛ dicit dimittatis me. De dn̄a habebimus ludos ꝛ coreas post prādium: venite vēite ad domū vr̄aꝫ dimittatis me potuit dicē nimis risi Et ecce illā pauperrimā filiā q̄si desperatam dicit: o ego suꝫ dāpnata et causa multorū malorū. Heu heu q̄ modo r̄ndebo: de oibus ꝛ venit ꝛ nō potuit facere aliud nisi vt cognouit ꝙ iesus acubuit q̄siuit vbi est p̄dicator quo abijt dilect⁹: dixerūt iuit in prādiū in tali domo dicit ipa licꝫ lo quatur rigorose tn̄ est dulcis hō pmissit in sermone suo hr̄e pietatē de peccatoribus. Illa hēbat phialas vngētorꝫ ꝛ aq̄rū ꝛ cepit alabaustrū vnguēti: ꝛ sic dicit nō ponā me an̄ eū. sed in pedib⁹ suis ꝛ nihil dicā. Tūc ingressa ē ꝛ erat in mēsa: ꝛ sic pctōrum sua penitētia remissionē ipetra uit ꝛ grām meruit diuinā quā nobis pcedat q̄ est bn̄dictus in secula.

Sermo decimus

STipendia pctī morꝫ ꝛc.

¶ Nihil iudicaui ⁊c. dñi vos audiui
stis in alio sermone q̲ breuiter ꝑ pec
catũ ꝑditur hõr sicut patuit ĩ mag̃.
nã su⁹ hõr fuit datus vento ⁊ cuȝ di
gito ondebat ⁊ ad cognoscendũ gra
uitatem pctĩ nichil melius q̃ respice
re ⁊ cogitare in cruce. Et ad iungẽ
dũ materiã p̃cedenteȝ huic p̃nti dico
cõtinuẽdo q̲ Pau. fuit corã magno
doctore. s. corã trinitate in effectu dr̃
ip̃e nihil iudicaui ⁊c. Quid vultis di
cere dixi q̲ in arbore est epulũ bonũ
ꝓ omni statu hoim d'rio ẽ epulũ pro
pctõribus ⁊ est remissio suorũ pctõꝝ
2. ꝓ penitẽtibus gratia ⁊ ꝯsolatio. 3.
pro ꝑfectis ⁊ bñ viuẽtibus gloria ⁊
bñdictio. Cõiter dr ab aduersariis ꝓ
tectio. Jõ dicit Dañ. 4. Subter eaȝ
habitabãt aĩalia ⁊ bestie terre, Sub
arbore illa dr̃ dañ. req̃escebãt aĩalia
⁊ bestie dñi vos nõ hẽtis galicuȝ de
de hoc noĩe aĩal ⁊ brito hȝ ⁊ dicit.
Silr ⁊ flamigus: diximꝰ de aĩalibꝰ
rationalibꝰ q̲ sunt aĩalia ⁊ tñ nõ di
cimus q̲ sũt bestie. Tñ textꝰ noster
dicit: q̲ sub arbore req̃escebãt aĩalia
⁊ bestie terre. Audite dñi vos debet̃
intelligere q̲ in mũdo sũt duo modi
gentiũ. Quidaȝ sũt q̃ viuũt in pctõ
⁊ tales sunt bestie. Alii sunt q̃ viuũt
in gr̃a ⁊ sunt aĩalia in statu gratie.
Credo q̲ illa aĩalia de q̃bus dr aĩa
lia tua habitabũt ĩ ea. Et bestie sũt
ille q̃ noĩantur noĩe iumẽtoꝝ. ꝑs hõ
cũ in honore esset ⁊c. Aĩalia igitur ⁊
bestie q̃ supple sunt in pctõ mortali
⁊ in gr̃a sub cruce se debẽt q̃escere
q2 ꝯsiderata vita ⁊ malicia ĩtellecta
quã dyaboli habẽt cõtra nos nõ pos
sumus naturalr hic stare ⁊ viuere
nisi esset meritũ xp̃i: q2 ab illis suffo
caremꝰ. Qđ sit ita q̲ dyaboli nobis
sint fortiores. Job nõ ignorat cũ dr̃
Ip̃e est rex sup̲ oẽs filios sup̲bie et
nõ ẽ p̃tãs sup̲ terrã q̃ valeat ei ꝯpari
Job. 4. Et q̃ cõtra faciat belluȝ nõ
ignorauit pau. ad ephẽ. qñ dicit. Nõ
ẽ nobis colluctaº aduersꝰ carnẽ ⁊ sa
luteẽ ⁊c. Et q̲ nos velit accidẽ pe. in.
1. ca. declarat. Ffr̃es vigilate q2 ad
uersarius vr̃ dyabolꝰ vnq̃ canis fu
riosus vel lupus famelicꝰ nec leo ha
buit tantũ desideriũ deuorãdi bestiã
sicut dyabolꝰ hȝ ꝯtra nos ⁊ q̃s nos
custodit vere oportet ire ad crucẽ. In
illa die erit vmbraculũ ab estu ⁊ plu
uia. Et in alio loco assur ꝑcussus v̄
ga pauebit a facie eius. Audite dñi
qñ vaditis ad lectũ (cui loquor) estis
hic blasphematores ⁊ vos dñi curie
quãdo vaditis de sero ad dormiendũ
timetis ne q̲ dyabolus vos strãgu
let. Frater nisi quiescemꝰ sub arbore
qñ vaditis ad lectũ potestis bñ dice
re. Nescio si cras surgã. Ite ad ar
borem ⁊ req̃rite q̲ xp̃s vos custodi
at si sitis in mortali pctõ ⁊ si estis i
gr̃a petatis xp̃o q̲ dignet vos p̃ser
uare. Et qñ surgetis ꝓderetis ire ad
crucẽ ⁊ sic hẽbitis victoriã. Reuerte
bãt septuaginta. 2. discipuli dicentes
dñe ⁊ in noĩe tuo demonia eiciemus
Venerũt igit discipuli ad xp̃m dicẽ
tes. Dñe immediate q̲ loquimur de
vobis oẽs dyaboli fugiunt: dñi vos
quiescatis sub arbore crucis si q̃ nõ
y nya ne si ne lr. salariũ pctĩ hẽbitis
Iuxta thematis verba ⁊c.
¶ Pro fundamẽto mouetur questio
decisa a Bonauẽtura di. 14. 4. Di
cebat nobis euãgeliũ nostruȝ. q̲ ille
cui plus fuit datũ plus recepit ma
gdalena fecit multa pctã ⁊ oĩa fue
runt ei dimissa. Que per fidem plus
recepit maria q̃ nũq̃ peccauit quia
preseruata vel magdalena que fecit
multa peccata ⁊ omnia fuerunt illi
dimissa hẽtis ne meretrices q̃ vadũt
ad bãqueta. Ponite hic duas mulie
res sorores vnã q̃ nũq̃ peccauit aliã

q̃ mlta scelera ꝑpetrauit nihilomin⁹
tñ reuertat̃ ad deũ. Cui si placet il-
larum deus facit maius donũ Dice
bat⁹ Scot⁹ in doctrina sua subtili.
Si essent duo homines quibus dñs
remisit vni cẽtũ pctã alteri. 30. Ue
ille cui dimisit centũ: hꝫ maius donũ.
Leuate capita. Qñ videbis cognatã
tuã diffamatã non leuas sꝫ sũmittis
frontẽ. Unde augu. sup luc. sup illo
verbo. Pharise⁹ aũt intra semetipꝫ
dicebat. Non est pctõr sup terrã cui
alius non foret sibi filius nisi pctõrũ
euacuator ab illo pctõ eũ ꝓseruaret
Dñe sunt due mulieres in hac ciui-
tate vna est mala ꝛ publica. si deus
sua boitate non ꝓsernasset aliã: forte
fuissꝫ peior. Capiatis duos orthos
vnũ plenũ floribus: ꝛ aliũ plenũ vr
ticis: ꝛ incultũ ꝛ possent loqui ꝛ di
ceret vnus. s. pulcher orthus alteri.
Uade vilis ꝛ ĩfamis qui non affers
pulchras herbas sicẽ ego. Alius pos
setrñdere. Uicine vicine non loq̃ris
de me nã sumus de eadẽ terra: qui
nõ coluisset vos plusq̃ me essetis si-
cut ego sũ. Hocmõ vult dicere Sco
tus. Uñ quidã antiqu⁹ doctor dicit
q̃ plures sunt gratie ꝑuatiue nobis
collate q̃ positiẽ. Unde oĩa pctã que
ꝯmisit Cayin ꝛ dãnati ꝛ oĩa que
cõmittũtur hodie. Dico tibi carissie
q̃ si ꝓseruat⁹ es ab illis ꝓseruatões
illaꝝ gratiaꝝ sunt priuatiẽ. Thõas
ꝯñter loquitur in schola. vos q̃ritis
dicit quod est maius donũ ꝓseruari
vel post peccatũ reparari ꝛ habere
remissionẽ. Si loq̃mur vt cõparem⁹
donũ dono mai⁹ est ꝓseruari a pctõ
ꝛ sic virgo maria que nũq̃ peccait
nec fuit maculata nec purgata licet
si non fuisset ꝓseruata cecidisset. Ip
sa est magis obligata dõ. Si loqua
mur respectu ꝑsone recipiẽtis donũ
cũ pctõr nõ sit dign⁹ in illa q̃litate

Pctõr cui deus ĩdulget est magis
deo obligatus. Restat cũ non sit ali
quis super terrã qui nõ peccet ꝛ sit
dignus morte. Querer̃ vtrũ sic possu
mus penitere q̃ ad gradũ ꝛ statum
ꝓstinũ possim⁹ resurgere. Bona.
facit dr̃aꝫ inter statũ/gradũ/ꝛ cha
ritatẽ/Si de charitate ꝛ g̃du. Cha
ritatis hõ per pñiam potest ꝑtĩgere
ad charitatẽ amissã eq̃lem maiorez
vel minorẽ scd̃m equalẽ maiorẽ cõ
natũ. Si aũt loq̃mur de statu aliud
est hocmõ q̃tũcunq̃ hõ peniteat nõ
ꝑt repare. Unde hẽtis in maiori vo-
. 32. q. 5. ca. si paulus. Et sunt v̾ba
Jhero. ad eusto Cetera cum possit
deus virginẽ post lapsũ non ꝑt repa
rare ꝛ q̃tũcũq̃ pñia fuerit magna
nũq̃ potest resurgere ad innocentiã
Leuate spirit⁹ dãnabimĩ pctõres ꝛ
q̃re frater vdi suasionẽ legis ad legẽ
corneliã de falsis ꝛ decretalẽ de cri
mine falsi in anti. Estis seruus ali
cui⁹ pricipis habẽtis sigillũ ꝛ illo
male vtimĩ. Dicit ĩperator q̃ omis
falsarius est criminos⁹. Et ideo di
cit papa q̃ tali debet inpmi caract
in fronte ꝛ dꝫ esse exul ꝛ si sit ꝯstitu
tus in ecc̃liastica digñitate dꝫ degra
dari. Moralr̃ dicitur q̃ hẽmus si-
gillũ dei ĩ aĩa ꝛ carecterẽ baptisma
lem impssũ ꝛ peccãdo facim⁹ sigil
lum adulteriũ ꝛ sic fłificãdo digni
sum⁹ morte. Qui cõmutauerũt, simi
litudinẽ dei in similitudinẽ corruptibi
lis hoĩs ad ro. 1. Restat estis hic ad-
uocati latrones ꝛ notarii q̃ dicitis q̃
papa nõ hꝫ auctoritatẽ ꝛ t̃al electio
non debet hr̃e locũ dixistis fr̃ dicet
aliq̃e q̃ deposuim⁹ caracterẽ ab aĩa
nr̃a. Aĩa est ĩmortal' caracter est in
delebilis videt̃ q̃ irrideatis nos vi
detur ergo q̃ non simus digni dã-
nari vere est alius casus qui reddit
ꝑsonã dignã crĩmie ꝛ excoĩcatione

Habetis logē corneliā de falsis. C. et incipit lex maiorē. Unde dt text⁹ Falsificās litteras pricipis pene legis cornelie de falsis venit plectēd⁹ q in seruo est vltimū suppliciū in libero autē deportatio in exiliū. Vos canoīste hebetis. textus in canone Prim⁹ si ad falsarioꝝ. Et secūdus lz ad regimē et scribūtur decrimīe falsi. falsarii litteraꝝ aplicarum si clerici sint et ꝯsentiētes et pticipātes sunt excoīcati. Si vero de clericis sint degradādi sunt et veniūt degradandi et iustitie seculari tradendi et beneficio debēt priuari. Quibus aūt modis falsificētur littere declarātur ad regimē aīarū eodem titulo. Dñi capiam⁹ casū q rex mittat aliquā litterā cū sigillo suo: est quidā qui habet bonā manū qui radit litterā regis et ponit aliqđ falsū in littera quid debetur illi fieri. dicit imperator Rasorē istrumētivl' mādati declaramus criminosū. et si sit seruil' cōditionis volum⁹ q sit dignus morte: si non sed sit liber. volum⁹ q in exiliū deportetur. Et dicit papa qui nō portat ensem si sit aliquis qui bullā raddat vel addat vnum punctū aut dīnuat' volum⁹ q talis sit excoīcatus et reſuam⁹ nobis absoluere. Et vltra si sint clerici p̄uamus eos suis bñficiis. volum⁹ q degradet et dāt in manu secl'ari vt sint cōbusti. Utinam papa qui est supius et supmus imperator non nobis sic faciat. Placet audire litterā regis et que est bulla. Vos habetis textū formalē. 2. ad .co. 3. Epl'a xp̄i estis mīstrata a nobis et scripta non actramēto sed spū dei viui non in tabulis lapideis: sed in tabulis cordis. Vultis audire et videre falsariū cui⁹ est ymago hec et supscriptio. M dt Judas machabeus libros legis in iherusalē ꝯbusserunt igni et destruxerūt eos igne et cōcupiscētia peccati. Dñi vnq̄ mandatum regiū aut littera fuit scripta manu regis illa nobiliter sicut aīe nostre fuerūt signate p̄cioso sanguiē xp̄i. Cuius est ymago hec et supscriptio. Quero tibi popule dic veritatē quid in litteris scripsisti: an possit dici de aīa tua hec oīa liber vite et testamentū altissimi habetis scriptū. Humilitatē vginitatē etc. Quid habetis scriptū dicatis veritatē: pmitto vobis q h ē liber gñationis filiorū adam. Si queratis si sit liber vite. vere in litteris tuis nō īuenietur nisi mendacia adulteria/luxrie/ tactus īmudi/verba īhonesta/et sic de aliis Heu pctōres si ille ponatur morti q falsificauit mandatū regis. quid de illis q falsificāt signaturā dei eťni Volo psuadere q si scripserim⁹ litteras nostras cū pugillari peccatis expectam⁹ mortē tunc eñi iudicabūtur mortui secundū scripturā repertam. In illis rogo deponam⁹ viciū et radendo illud et scribam⁹ litteras nostras rubeas de meōria passionis hoc est miniū charitatis: vel si aliter fallariū peccati etc.

¶ Quoad primā partem que est de peccati detestatiōe. Volo psuadē q caueam⁹ a peccato qnia excepto dampnari nulla vesania maior propter mala q̄ facit in hoc mūdo. Jā vidim⁹ octo incōmoda et dāna scdm octo lr̄as. Seqtur littera J Pctm est idignatiōis diuine puocatiuū. Habem⁹ textū figurā et ratione. Text⁹ est Ezechielis nono. Iniqtas iuda et iherusalē magna est valde. Id circo non pcet oculus meus neq; miserebor Et deutero. dicitur. Si aūt ābulaueritis ex aduerso corā me egestate cōficiā vos et omni mlēdictione que sequitur. Figura seu hystoria q̄tū ad

indignationē diuinā. Capite a. 2. ca. Judicū vsq ad vltimū. ꝛ primū. 2. tertiū ꝛ. 4. regū oēs illi libri ꝓbati sunt. In libro iudicū dr Addiderūt filii israel facere malū coram dño ꝛ misit illis ꝛc. Et rursum misit illis gepte ꝛ nō cessauerūt vsq ad vltimū. 4. regū vltimo. Ratio est bona. Et casus est patēs. Quid dr pau. 1. ad thi. Deus verax est: ꝫ cū iustus sit displicet ei oē malum. Ideo maloꝝ multiplicatio ē diue iustitie indignationis ꝓuocatiua. Ideo geñ. 8. vidēs deus multitudinē maloꝝ dr. peñitet me fecisse hoīem. Uolo dicere ꝙ debemus relinqre statū peti ꝛ nō īmerito: qm est ire diue ꝓuocatiuū. Habemus textū quō creator ondit eze. pctā enormia ciuitatꝭ ihrl'ꝫ cui dixit Iniquitas iuda ꝛ ihrlm magna est valde: pctm est nimis grande. Et iō nō parcet oculꝰ meꝰ neq miserebor qui faciā iustitiā. aliqn creator dr. Penitet me creasse hominē. Precor Jesu xp̄o ꝙ ñ peniteat eū redemisse nos. Relinqmus vetus testamētum accedamꝰ ad nouū. queramꝰ grāz qꝛ īstituit ꝛ ordinauit letitiā sine defectu fuit ꝓpter indignationē saluatoris ꝓpter nr̄a pctā. Ueniamꝰ ad magdalenā ꝛ petamꝰ ei. dña fuistis peccatrix? si mansissetis in pctō quid fuisset de vobis. vel potuisset dicere. Odiosi sunt deo īpius ꝛ īpietas eiꝰ Et de pe. di. 3. sunt plēs. Scio dñm īimicū esse oī criminoso. Ideo vt cognouit magnitudinē, turpitudinē, ꝛ multitudinē: cucurrit ad mīe fontē. Uñ dicit sapiens: ꝙ pctōres ꝛ pctā sunt in irā diuinā sunt in odiū dei. ꝓpterea vt magdalena cognouit multitudinē ꝛ turpitudinē pctōꝝ suorū iuit ad mīe fontem. Quid vocatis magnitudinē peti. Sunt hic mille qui nō pñt ꝓferre verbū nisi dicunt dyabolus hēat partē ꝛc. An sit magnus casus? Tho. i sūma ꝫ gētiles referēdo dictū Senece pagani in cathalogo Senecam nō mirarē nisi a paulo legisse: ꝛ sic nescio si paganꝰ sit. Tho. dr post eū. Non ē possibile oīa pctā fore eqlia: qꝛ nō oēs v̄tutes sunt eqles. iō qñq vna ē potior: alia aūt eqlis. ꝛ sic opꝫ ꝙ pctm virtuti potiori ꝫrīū sit execrabiliꝰ ꝛ malus ꝛ sic vnū dr malus ꝛ aliud paruū. hoc tñ posito nullū est sic paruū qn ducat ad mortē. Sunt ne hic maqrelle ꝛ mulieres honorisq̄ hñt filios ꝛ nō a suis spōsis ꝛ aliqn ꝓturierūt abortiuū? an nunc querūt vindictā? an hoc sit magnū pctm? vere ita. ꝛ quō cognoscit? Si vna esset mulier q̄ ꝯburi deberet diceret ꝙ non fecit paruū casum postq̄ mors sequitur. Sic vt cognouit ꝙ pctm suum erat ita magnū ꝛ īdignatio xp̄i erga eā ꝛ ꝙ oportuit xp̄m mori ꝓpter pctm tunc cucurrit ad fontē mīe vbi lauit se. Quod remediū volo ꝑsuadere ꝙ postq̄ pctm ꝓuocat irā dei dimittamus illud. Dñi mei domꝰ burgūdie fuit destructa. silr ꝛ britanie. Rogo deū ꝙ nō sic agat de regno isto. Est vna ensis ꝓpe nos. Uñ in apoca. dr Mitte falcē in terrā quia veniet tp̄s falcādi. Et sicut videtꝭ ꝙ qñ messor venit cum falce oīa capit ꝛ radit excepta vna pua herba q̄ plicat se. ꝛ sic euadit ictū. Sic pctā nr̄a q̄runt vindictā corā deo. Dñi aduocati relīquatis malā cām. Et vos gētes religionis emēdate vos si q̄ non habebitis salariū peti. Juxta thema.

¶ Restat venire ad scd̄am partē. frater monetis dimittē pctm ꝛ acqrere grām dei. quō faciemꝰ vt grāz possimus recuperare? Quattuor persone inuenerūt grām dei. Primo Noe qꝛ fecit oīa q̄ precepit ei deus. Scd̄o

Abrahā qꝛ dimisit terrā ꝛ domum patris sui. Tertius loth gen̄.19. cui dixit āgelus. Egredē ꝛ salua aīam tuā in mōte saluū te fac. Et dt loth āgelo. repn̄ta te creatorē. egredere ꝛ in mōte saluū te fac. Ha ha dt loth dn̄e mi qꝛ īuenit seruus tuus grām corā te nō possum in monte saluari ne forte apprehēdat me malū ꝛ moriar. Est ciuitas hic iuxta: ad quam possum fugere pua ꝛ saluabor in ea Loth erat in sodoma que corruit in abyssum cū alijs q̄ttuor ciuitatibus Angelus dt illi. Festina fuge extra ciuitatē ꝛ vade vsq; ad montē ꝛ caueas ne respicias post tergū: sed ascende in montē. Ha dt loth heu dn̄e qꝛ inueni grām corā te si nō possum ascēdere montē saltē ꝙ sim saluatꝰ in illo puo villagio. vade vltra. Et ecce repētinum fulgur: ꝛ pluit sup sodomā ꝛ gomorrā sulphur ꝛ ignē a dn̄o de celo ꝛ venit magnum tonitruū ꝛ fulguratio ꝛ totū corruit in abyssum. Et mulier ibat post loth. cui dicebat venite pperate precor. ꝛ qn̄ ipsa fuit supra mōtē aspexit post tergum ꝛ versa est in statuā salis. Vultis saluari dn̄i: hoc tangit vos mendicātes si nō viuatis fm tenorē regule. ꝛ tāgit scholares/ ꝛ dn̄as facientes banq̄ta. ꝛ gn̄aliter oēs. ¶ Dn̄i vultis hr̄e grām: vere opꝫ exire ciuitatē sodomoꝝ. i. opꝫ dimittere occasiones. Ambro. bn̄ ponit. 24. q. 1. ca. nō turbat. Et saps in puer. Qui cū sapiētibus gradit sapiēs est. amicꝰ aūt stultoꝝ silis illis efficiet. Ambro. Non turbat nauis in q̄ erat petrus turbat nauis in q̄ erat iudas. Fugiamus iudā frēs fugiamus pditorē ne forte cū illo subiugamur Vultis hr̄e grām dei: fugite malos. Iuuenis religiose aīce vis saluari: dimitte ꝯuentū in q̄ vita pctī ducit. Non īueni meliores nec expertus sum decē ores. Dicatis dn̄a magdalena quō habuistis grām dei: certe īueni illā pctā fugiēdo ꝛ loca relinquēdo. Si haberē linguā gregorii dicētis excusando se. Cogitāti m̄ de marie pn̄ia flere magis libet ꝙ aliquid dicere. Cuiꝰ enī vel saxeū pectus ille huiꝰ peccatricis lachrime ad exm penitēdi nō emolliāt: Cōsiderauit enī quid fecit ꝛ noluit moderari q̄d faceret. Discite q̄ dolore ardet: q̄ flere inter epulas nō erubescit. Si haberē linguā hiero. q̄ sciebat totā scripturā ꝛ origenis totā doctrinā: nihil possē melius exp̄mere ad fugiendū pctm̄ nisi facere pn̄iam. Veniat magda. ꝛ dicat q̄d fecit ad hn̄dum grām.

Primū est satisfactio

Scōm est eleuatio

Vn̄ septē sacrificatōes fecit magdalena q̄ notātur in euāgelio.

Pr̄a est pctm̄ declināndo stans.

Scōa erubescēdo retro

Tertia se hūiliādo secus pedes dn̄i

Quarta dolēdo lachrīs cepit rigare

Quīta capillis ad tersionē exhibēdo

Sexta osculabat pedes dn̄i.

Septimū vnguentū effundēdo ꝛ vnguēto vngebat. ꝛ effudit sup caput.

¶ Audite dn̄i dt Grego. Cogitāti m̄ de marie magda. pn̄ia ꝛc. O deus etne quid ḡ dꝫ dimittē pctōr: fuistis pctōres: reuertimī ad deū ꝛ dicite. mō tu es ita bonꝰ sicut tu eras tūc Et q̄d fecit magda: fecit. 7. q̄ vtinā faceremus. qꝛ nunq̄ psona q̄ hec faciet a deo sepabit. Prio stans. post sermonē erat stās ꝛ firma ī pposito Venerūt mūdani q̄ credebāt eā ducere ad domū. dixit ill'. dimittatis. He dn̄a p vno sermone estis iā sic mutata. Dicit grego. Discite quo dolore ardet ꝛc. Audito ꝙ xp̄s erat in domo pharisei venit cū erāt in mēsa

⁊ ingressa iecit se ad pedes xp̄i retro ⁊ stās cepit lachrimis rigare pedes eius ⁊ videbat ꝙ eēnt duo riui fonꝗ viso ꝙ pedes lutosi erāt tp̄e hyemis Et q̄d tunc poterat dicē: an pr̄ nr̄ vl' miserē mei deus: nō nō: sed nihil dicebat sed lauit (d̄t āb̄ro. de pe. di. i.) lachrie delictū qd̄ voce pudor est ꝯfiteri. Et poterat dicere in corde suo. O dulcis saluator tu dixisti ore ꝓprio ꝙ venisti ad saluādum pctōres ⁊ ego sum maxia peccatx fac mecū ꝓcor mīaz: nō sum digna loqui tecū p̄nto tibi corpus meū ⁊ aīam. O q̄t habuit in se oblectamēta: tot obtulit de se holocausta: Et dicebat symon in corde suo. Hic si eēt ꝓpheta ⁊c. Cui xp̄s. Symō volo tibi aliq̄d dicē dic ꝓcessū illū. recte iudicasti vides hāc mulierē intraui in domū tuā ⁊ nō dedisti michi aquā ⁊c. Hoc tangit vos mēdicantes: qui nunꝙ habuistis perfectā contritionē. recepistis christū ⁊ non mundastis pedes illius. Hoc etiā tangit mūdanos ⁊ mulieres dissolutas. Ingressus sum domū tuā ⁊ nō dedisti michi osculū Ex quo autē ingressa est hec nō cessat osculari pedes meos. Similiter lestoie las ⁊ altere ⁊ nō dedisti mihi aquā pour moy recōforter. Hec lachrimis ⁊c: Et tunc xp̄s dixit bonū verbum. vtinā de nobis dicatur sic Remittūtur tibi peccata tua vade in pace. Dn̄i requestax eitis hic: Uos dn̄e mūdane nunꝙ ingrediemini paradisum donec vobis illud dicatur. Uertit se ad magdalena dicens ei. Magdalena dimittūtur vobis peccata vr̄a ⁊c. Uidetis quō non perdidit penā: nec aspexit retro: q: non offendit post Ecce quō reliquit sodomā ⁊ cū sancto loth inuenit grām. Quam nobis concedat qui sine fine viuit ⁊ regnat. Amen

¶ Sermo vndecimus

STipendia pcti mors ⁊c. In epistola dn̄ice precedenti pau. volebat ꝑsuadere ꝙ dimitteremꝰ pctā si que nō salariū taxatū est. s. mors eterna ⁊ si queramus grām dei nō ꝑdemꝰ penā nr̄az. Et ad hec cognoscendū duo puncta. grauitatē pcti ⁊ excellētiaz gr̄e dei dicit pau. ꝙ nihil melius q̄ꝫ cognoscere saluatorē crucifixum. Frater q̄d placet vltra dicere de illo crucifixo: dedimus cū dan. arborē in medio terre. positā magnā fortem cuius sūmitas tāgebat celuz rami ⁊ folia pulcherrima fructꝰ erat habundātissimus valde. Et bestie ⁊ aīalia requiescebāt sub arbore: dicebam hesterno sermone de mane ꝙ ī hoc mundo il ya trois manieres de gēs vt s̄. Dicebā post prādium ꝙ bestie ⁊ aīalia reqescebāt subter arborem: Quid est hoc dicē. Aspicite criminosū. Qn̄ aliq̄s aliqd̄ crimē ꝯmisit ⁊ fecit casū mortis si pōt hēre aliquē ꝓlatū vel pricipē pōit se sub alis illius ⁊ euadit ictū ⁊ mortē sitis securi ⁊ nō dubitetis ꝙ si scapulis suis nō obūbraret tibi ⁊ nisi sub pennis eiꝰ sparemꝰ ⁊ nisi eēt meritū xp̄i talia pctā nō fierent q̄n iusticia dina apponeret manū. Quid hoc custodit introiuit eni in ip̄z celū ad interpellandū ꝓ nobis d̄t pau. Restat ⁊ seq̄t in textu. In ea ꝯuersabāt volucres celi. Et ex ea vescebat ois caro. q̄re rē libēter dan̄. q̄ sūt volucres celi hētis ꝙ d̄t p̄s. Oīa subiecisti sub pedibus eius omnes ⁊ bestie volucres celi. Et vltra. 5. die dixit deus producant aque reptile in genere suo ⁊ aues celi quidaz ascendebant sursuz alii descendebāt inseferius in aquā Debemꝰ itēdere ꝙ in oꝑare hodierne

diei formauit creator ex eadem mã
aues ꝛ pisces. ꝛ fuit die iouis. ꝛ in
hoc appet dĩna iustitia volucres as/
cẽdunt supius pisces manẽt in aq̃.
Bonauẽtura dĩt ꝙ signum est ꝙ oẽs
sumus de eadẽ materia. Aliq̃ volãt
supius. alii vero descẽdunt in infer
nũ. Quid vocatis vos aues q̃ volãt
supius? vere sunt ille de quibꝰ pau.
ad phil. 4. Nostra cõuersatio in celꝰ
est. Aues iste sunt spũs deuoti eccle
siasticoꝝ ꝛ religiosoꝝ bõaꝝ puellaꝝ
ꝛ mulierũ que ꝓ eleuãdo corda deũ
nõ inueniũt efficatius ꝛ melius me
diũ ꝙ meditari in passione xp̃i. Sꝫ
pꝛ qui non hꝫ alas quõ volabit? est
quidã grossus hõ põderosus quõ vo
labit? detis nobis aliqđ documentũ
ꝓ volãdo. Uos habetis in euãgelio
ꝙ si q̃s vult venire post me abneget
semetipm ꝛc. Math. 16. ca. Et luce
Qui nõ accipit crucẽ suã quothidie
nõ est me dignus. Retincte ꝛ subue
niat vobis (q̃l ny a ne si ne q̃) dicit
xp̃s. si quis ꝛc. Non de lapidibus
accipiat crucẽ: q: tunc pauperes nõ
possent eũ seq̃. nõ de auro vel argẽto
q: tunc miores nõ possent eũ sequi.
sed opꝫ hr̃e crucẽ factã de virtutibꝰ
ꝛ qñ habebimꝰ poterimus faciliter
volare in arbore. Et sicut videtis ꝙ
in cruce sunt q̃ttuor brachia: sic opꝫ
hr̃e actionẽ quattuor ꝟtutũ correspõ
dentiũ quattuor brachiis mãlibus.
Primũ est timor supplicii: ꝛ vadit
vsq3 ad infernũ. Dñe nunqd scitis
facere crucẽ ad essendũ virtuosum?
Dicit xp̃s. si hẽatis crucẽ sup vos
ꝛ me seq̃mini saluabimĩ. opꝫ ḡ hr̃e
crucẽ virtutũ. Et primũ brachiũ qđ
est ĩferius in pmo vocaꝛ timor sup
plicii ꝛ vadit vsq3 ad ĩfernum. Uñ
eccle. 1. Timor dñi expellit peccatũ
Et eiusdẽ. 7. Qui timet deũ nichil
negligit. Et eiusdẽ. 14. Timor dñi
fons vite. Et. 25. nihil melius ꝙ tĩor
dei. Et eiusdẽ. 27. Nisi te in tĩore dei
instãter tenueris: cito subuerteꝛ do/
mus tua. Et ysa. leuate oculos vr̃os
ꝛ respicite sursum ꝛ in terra deorsũ
sursuꝫ aspice padisuꝫ ꝛ inferius in/
fernũ. Et si habeaꝛ hoc brachiũ cru
cis scꝫ timorẽ expellat vicia ꝛ depõ
net omnẽ negligentiã ꝛ timor domi
ni est fons. Et qui nõ habet huuc ti
morem. Impossibile est ꝙ pseueret
in bonis operibus. O frater facile ẽ
dictu: vtinã haberemus ita faciliter
sicut dicitis. ¶ Quid vocatis vos tiꝰ
morẽ dei: vere est timor supplicii: ha
betis qđ dicit Job. 7. verebar omĩa
opa mea sciens ꝙ nõ parceres delin
quẽti. Et si is cuius conscietia nõn
reprehẽdit eũ in tota vita sua verbe
ratur de opibus suis: qd faciet ille
q̃ nihil boni egit. Reuertamur ad de
um q: si nõ habeat pietatẽ de nobis
male accidet ꝛ sumus in periculo
ideo Job dicebat q̃ erat vxoratꝰ qui
filios ꝛ filias habebat de illis non
faciebat meretrices ꝛ cõueniebat iu
ste si cũ seruis suis: silr dicebat con
scientia nõ me reprehẽdit in tota vi/
ta mea: ꝛ nõ fecit pctm̃ mortale ĩ to
ta vita: ꝛ hoc nõ obstante verebaꝛ ꝛ
habebat pudorẽ suorũ operũ sciens
ꝙ deus nõ parcet delinquẽti. Uñ di
cit glosator. Si ille habebat pietatẽ
de suis opibꝰ q̃ nñq̃ peccauerat mor
taliter q̃tum debẽt timere illi qui sp
sunt in pctõ. Quid dicitis vos mun/
dani ꝛ vos bñficiati: vos dñi cõsilia
rii q̃ plongatis pcessus ppter dona
aliorum: ꝛ vos dñi pedagogi q̃ expel
litis bonos scolares. Quod remediũ
venire ad arborẽ ꝛ cogitare si mortu
us fuerit ꝓ vobis si ꝓ q: si petieritꝭ
veniã: dabit vobis si non salarium
peccati habetis iuxta thematis ver/
ba et cetera.

¶ Pro fundamēto mouet questio a bonauē. di. 14.4. Narratio meoꝝ sermonū stat in duob⁹ pūctis. puta malū qḋ est eē in pctō. ⁊ bonū qḋ ē hr̄e grām dei. In decisione q̄stionū dixi cū decedet q̄s in pctō nō erit remediū quin dānet. ⁊ lȝ añ ꝓlationē sentētie dñs sua mīa mitiget penam snīa tñ prolata nō erit āplius mitigatio. Dixi ī aliq̄ sermone ꝙ de p̄ui legio speciali deus p̄t remittē pctīn sine emēda. sed de regula ḡnali oportebit reddere ⁊ reliq̄. Ad iungēdum hanc q̄stionē cū ista restat. Utrū sit possibile alicui ꝑsone de ꝓprio pctō satisfacere? Dicit bonauē. ꝙ in pctō mortali sunt duo. Unum est offensa dīna. Scðm ē delectatio īordinata. Si de offensa dīna loq̄mur: nullus p̄t satisfacere nisi in merito passiōis xp̄i. Utrū de pctō quis possit satisfacere? Dico ꝙ ꝑ se nō. Non est aliḋ nomē sub celo datū hoīb⁹. meditare dñt xp̄o qui in nobis operat̄ inq̄tuȝ deus velle ⁊ ꝑficere vtrūq; possimus Et tūc istud meritū cōicat̄ totaliter vt in baptismo. Alii parcialit̄ vt in pñia. ⁊ tunc hō faciēdo qḋ in se est poterit satisfacē. ¶ Leuate corda q̄d dicitis dñi timetis dānari? hoc esset magnū incōueniēs. Sed frater q̄re Dabā legē. c. sermone hesterno ad legē cornelīā de falsis. C. l. maiorē falsificās lr̄as regis ⁊c. Applicabā moralit̄ textū pau. 2. ad co. 3. Uos aūt estis ep̄la xp̄i ꝑ fidē vestrā. Qñ recipim⁹ sacramentū baptismi: vel qñ aliq̄s est debite ꝯfessus. sꝫ. in aīa illi⁹ scribit grām. ꝑ fidē vr̄am ille q̄ fregit mādatū regis dȝ ne grauiter puniri? ⁊ q̄ falsificat bullam pape si sit clericus venit degradādus ⁊ dȝ p̄uari bñficio. Sic q̄ delet grām in aīa peccādo mortalit̄ dignus est priuari bñficio celesti. Sȝ dicetis. frat nō est nobis ꝯueniēs ꝙ oēs q̄ peccāt sic dānant̄. nō est hō sup terrā q̄ nō peccet in fine penitebim⁹ ⁊ sic tandē saluabimur. bñ dicitis sed nō totū. Placet audire duos text⁹. vn⁹ scribit̄ de re iudicata ⁊ ali⁹ de iudiciis. ff. lex de re iudicata incipit. Contumacia. alia de iudiciis īcipit. ⁊ post perēptoriū. vbi dicūt text⁹ ꝙ citat⁹ legittime trib⁹ vicib⁹ aut vna perēptoria ꝓ trib⁹ ⁊ nō ꝯparās corā suo iudice ꝯtumax censet̄. Silr̄ habetis duos text⁹ in antiq̄ ca. corā q̄. aliud incipit Ex lr̄is de dolo ⁊ cōtumacia Facite venire vicariū vr̄ȝ vel curatū dicat missam suā ⁊ hēat citationē ⁊ dicat. ad instātiam p̄posīti cito talē de tali parrochia ad ꝯparandū corā dño officiali hodie qḋ iustū fuerit responsurū. Et talis nō vult ꝯparere Impator dīc ꝙ totiēs quotiēs aliq̄s vna vice ē citatus vel vna ꝑēptoria ꝓ tribus ⁊ nō vult ꝯꝑare talis est ꝯtumax. ⁊ ꝑ ꝯñs est excōicatus. dīt decretal. O dñi q̄tiēs fuistis citati Audiuistis q̄d dīt saluator aliq̄bus ciuitatib⁹ quib⁹ dedit maledictionē Ue ē bethsaida ⁊c. q2 si in tyro ⁊ sidone fctē fuissent v̄tutes q̄ in te fctē sunt fortassis (tāgit liber ar. dīt glo) in cinere ⁊ silicio egissent pñiam. Placet audire citatiōes. pūer. 1. Uocaui ⁊ renuisti. vocaui ꝑ īspirationē extēdi man⁹ meas ꝑ bñficioꝝ collationē ⁊ nō fuit q̄ aspiceret. despexistis oē ꝯsiliū meū ꝑ predicationē ⁊ exhortationē. ⁊ vltra. Increpatiōes quoq; meas neglexistis Quid faciet creator illis? ego quoq; in īteritu vr̄o ridebo. Dñi habetis ne gētes ecclīe tenētes meretrices? habetis ne maq̄rellas? emēdastis vos? dimisistis ne pctā publica? vere nec ꝑ īspiratiōeȝ nec ꝑ p̄dicationē voluistis emēdare. Rogo ꝙ deus nō mittat excōicatiōeȝ

Nunq̃ officialis denūciauit aliquē eē excōicatū sicut faciet dn̄s. Discce dite a me oparii iniq̃tatꝫ nō noui vos Math.7. Fuistis ne admoniti fugē pctm̄: Vos mēdicantes fuistis ne admoniti seruādi statum: Vos dn̄e nō plus portare tunicas dissolutas: Qd remediū: volo suadere q̄ postq̄ totiēs fuimus corā iudice ecīno citati p emēdando vitā nr̄am veniam⁹ ad eum τ doleam⁹ de pctō si nō qui no luerit se corrigere salariū pctī opor tebit portare. erit mors de q̄ dicitur in apo. In illa querēt hoīes mortē τ nō inuenīēt sed fugiet ab eis. Dn̄e timetis mori: vere veniet tp̄s in quo q̄retis mortē τ non inuenietis. Que ramus g̃ grām dei. hoc est qd dr̄ in ppōne pincerta stipēdia pctī τc.

¶ Quo ad primā partem q̄ est de pctī detestatiōe volui dicere q̄ posito q̄ nullus eēt infernus τ nō esset nisi malū τ dānum qd in hoc mūdo ha bem⁹ p pctō adhuc sufficeret p hoc cauēdo. Restat vt melius incōmoda retineatis declaraui illa ɜm ordinē lr̄ap alphabeti. ¶ Sequit̃ k. Petm̄ mortale ē karismatū dinop dissipa tiuū. De hoc hēmus textū figurā τ rōnem. Textus ē hiere. in lamētati onibus. Manū suā misit hostis ad oīa τc. Quare: q: igresse sunt gētes .i. vicia in sanctuariū tuū .i. in con sciētiam tibi dedicatā. Figura est .1. macha. 1. Ascēdit aūt anthioc⁹ hie rosolimā in multitudine graui τ in trauit in scificatione cum supbia τ accepit altare aureū τ cādelabrum lumīs τ vniuersa vasa eius τ mēsaꝫ ppōnis τ libatoria phialas morta riola aurea velū τ coronas ornamē tum aureū qd in facie templi erat: τ cōminuauit oīa τ accepit argētum τ aurū τ vasa ɔcupiscibilia τ sublatꝫ oībus abiit in terrā suam. Ratio est bonā: pctm̄ mortale destruit caritatē τ caritas est forma virtutū donoruꝫ beatitudinū τ oīm operū meritorio rum: forma sublata seu rmota a cor pore remanet corpus mortuū sic re mota caritate remanet aīa mortua Leuate spūs. Dn̄i q̄ estis occupati singulis dieb⁹ q̄ debetis sanctifica re sabbatū qui est dies dn̄ica τ scti ficare est applicar̃ suū corpus τ spi ritū suū deo τ sctis. Et qn̄ estis in ecclesia cogitate si ɔsciencia sit sine mortali: dicēdo fui ne ego in bāquetꝫ in nuptiis habui ne desideriū malū τ inordinatū q: hoc est pctm̄. Nō so lum cōcupiscēre dicit aug. in regu la sed velle ɔcupisci vslq ad crimino sum est. Non recordor a mea vltima cōfessione aliqd pctm̄ in particulari sed de oībus in gn̄ali peto deo veniā dabo penā ad ɔfidendū pcorvt pcatꝫ mihi. Et pat̃ q̄d vultis: qd hoc facia mus dn̄i ponamus casū q̄ nūq̄ de berem⁹ dānari: τ q̄ nō essꝫ ifern⁹ tn̄ charismata dina sunt remota p pec catū charisma tm̄ valet dicē sicut ca rum donuꝫ τ nihil est q̄ dona q̄ dat nobis creator nr̄ vt. 7. dona spūsan cti: τ talia sūt cara digna τ nobilia 7. virtutes τ beatitudīes in aīa sūt cara dona τ spūalia τ p mortale de struuntur: hui⁹ habetis figurā nec ē fabula. Legim⁹ de q̄dā hoīe dānato vocato āthio. 2. math. 9. Erat q̄daꝫ pessim⁹ oīum existētiū s̃ terrā τ nō est bn̄ solutus: orauit ad dn̄m a quo nō erat miām cōsecuturus venit in ihr̄lm cū peditibus τ cuꝫ eq̃tibus et multitudine magna. Et ingredit̃ tē plū τ cepit altare aureū τ ornamē tum auri τ candelabrū aureū τ oīa cepit τ fregit totū: τ cepit argentuꝫ τ thesauros abscōditos τ tullit oīa. O pctōres quicq̄d est scriptuꝫ in te stamēto veteri: τ in figura xp̄us de

clarauit. In pabolis Luc.10. Hō q̄dem descendebat ab ihrl̄m. In ieri- co ꝛc. Et quid fecerūt ei: quidā spo liauerunt eū ꝛ dimiserunt eū nudū sicut venerat de ventre matris. Et adhuc peius fecerunt. qꝛ plagis im positꝭ abierūt semimortuo relicto ꝛ si samaritanus nō venisset illi non re- mansisset. Et q̄s ē anthioc⁹ tēplum dñi: ꝛ quis est qui incidit ꝛc. Jero. dīt ꝙ āthioc⁹ īterp̄tat paup̄ silēs vel silenciū paupertatis est ille q̄ est pau per qui nō loq̄tur anthiochus est di abolus ꝛ venit in ihrl̄m hoc est in aīmaꝫ ihrl̄m que edificatur vt ciuitas ꝛ in templū id ē in locum vbi deus debet locari: ꝛ capit altare hoc ē vo luntatē. Altare de terra facietis mi hi dicitur in exodi. Cādelabrū est in tentio recta lucerna corporis tui ꝛ de bēt esse ibi.7. dōa mortaliolū nisi te rebātur: vnguenta representat con- tricionem ꝛ penitentiā ꝛ aurū ꝛ ar gentum sunt bona opa: veniat pec- catum mortale totū est destructū et dissipatū. Faciamus correlariū. Si pro vno pctō mortali talis fit dissi- pasio ꝛ ruina. quid de centū de mil le ꝛc. Q̄d remediū. Et dicit pau. ad romanos. pmanebimus in peccato. Absit suadeo igitur postq̄ tanta ma la facit. Reiciamus illud ꝓcul a no bis agamus pniām (si que nō p a ne si ne q̄) ꝯportꝫ cū anthio. dānari iux ta thematis verba ꝛc.

¶ Scda pars. frater postq̄ psua detis ꝙ mortale tot mala facit ī aīa q̄d faciem⁹ gratia autē dei vita eter na. Jam vidimus.12. effectus ꝛ ope rationes que facit in aīa. in quo sta tu debemus esse ad recipiendū grāꝫ dei. In scriptura q̄ttuor inueniūtur qui habuerūt hanc gratiaꝫ. Noe fe cit omnia ꝛc. Abrahā qꝛ dimisit ter ram geñ.12. Egredē ꝛc. et loth geñ. 19. qꝛ dimisit sodomam. Dñi autem hec faciatis pro habēdo eā seruetis precepta sicut Noe. dimittamus ter ram sicut abrahā. hoc est alienum ꝛ carnalitatem ꝛ inuidias ꝛ ranco- res: vadamus extra sodomam sicut loth. hoc est dimittantur societates male. An respiciatur retro in pasca te post receptionē corporis xp̄i. Ite rum vaditis illuc supponamus ꝙ q̄ dam dña hec omnia fecerit. alias fu it ꝯfessa: seruat dei precepta nihil ha bet de alieno nec superbiā nec luxu riam ꝛc. vitat malas societates nec se amplius intermiscetur de talib⁹ An oporteat ꝙ habeat ad huc aliq̄d ad habendum gratiam dei. Ita ver luce primo. Inuenisti gratiam apd dñm: quare. quia respexit humilita tem ancille sue: humilem spiritu sus cipiet gloria. vbi est humilitas illi ꝛ sapientia. Deus superbis resistit hu milibus autem dat gratiam. Uulꝭ inuenire gratiaꝫ dei: sic frater. quid faciemus: verenos habemus quar tam personam que inuenit. Quid vl tra faciendūꝫ est: habemus personā que hoc docet nihil post deum in tri nitate ꝛ iesum christum in humani tate est nobis propicius ipsa est vir go gloriosa cui angelus dicit. Aue grā plena d.t. ꝛ addidit. Inuenisti grām apud deū. Sed quō inuenisti an sit ꝓ pmittēdo tāgi in sinu ꝛ por tando bouq̄tū iuxta mamillas. vnd Bern. celi ciuiū in se ꝓuocabat aspe ct⁹ gēmis v̄tutū adornata vt in sui ꝯcupiscentiā regis aīmum inclina- ret ꝛ ad sui salutationeꝫ angelicos cetus inuitaret. Placuit quideꝫ deo per virginitatē ꝛ humilitatē plus tñ per humilitatē nec virginitas placu isset si hūilitas defuisset. Scriptura dicit ꝛ illud denūciat euāgeliū san ctū ꝙ v̄go iuenit grāꝫ ꝛ a pctō fuit

ꝓseruata: nec in pctō originali nūq̄
fuit cōcepta. vnde in reuelatiōibus
q̄s fecit btē Elizabeth virgo maria
supple dr ꝙ dt cognate sue. Amica
dei ⁊ ācilla filii. nō obstāte ꝙ fuerī
ꝓseruata ab oī pctō feci tantā dilīgē
tiam ad fugiendū occasiōes pctī ac
si cadere debuissē. Et si illa q̄ nō po
terat cadere se hocmō ꝑuabat deum
offēdere: quō nos q̄ cothidie eū offen
dim⁹ potimus eē securi. Uñ bernar
dus dt ꝙ celi ciuiū in se ꝓuocabat ⁊
merito ꝯgrui ⁊ digni. Et bona. ī.3.
di.4. Prouocabat filiū dei ad descē
dendū in vterū suū: ⁊ āgelos īuita
bat ad salutandū eā: nō ꝙ se dignā
reputaret ꝑ se sȝ per suā hūilitatē se
reddebat dignā. ⁊ talit ꝙ posito ꝙ
fuisset virgo nō fuisset dō placēs nec
grāȝ īuenisset nisi ꝑ hūilitatē. Unde
hēmus lectionē q̄ est in luca. Cū bñ
ꝑ oīa feceritꝭ q̄ ꝓcepta sunt vobis. di
cite serui īutiles sum⁹. O deus eēne
si serui sunt īutiles vel se reputare
debēt qui ꝑ oīa bñfecerīt quō digni
erūt q̄ nuuq̄ aliq̄d boni egerīt. Estis
hic dñi qñ datis elemosinā videt ne
vobis ꝙ deus vobis teneat. ⁊ quādo
amittitꝭ filiū ꝙ deus vobis faciat in
iuriam. O pple amice hūiliamī sub
potēti manu dei. q̄d vocatꝭ vos hūili
are. Loq̄mi de oībus nihil est seclu
sa grā ḡtūfaciēte. qd dcamus plus
desiderare q̄ hūilitatē. Fratres mei
dt xp̄s cū bene per oīa feceritis ⁊ fu
geretis pctm̄ dicatis. adhuc serui su
mus iutiles. ⁊ si illi se reputare dñt
īutiles q̄ cōtinue bene egerūt: q̄d de
bent facere q̄ nūq̄ bene egerīt. Hūi-
liami pple amice sub potenti manu
dei qȝ horrendū est īcidere in manu
dei viuētis. Hūiliatis vos ⁊ osclate
terrā. Filie regētiamini deo qȝ si pla
cuit retrahere vos a pctō. ⁊ si vide-
atis aliquos q̄ male viuant: dicatis

o domīe nisi ꝓseruassetis fecissem de
teri⁹ vobis creator sit honor. Hoc fa
ciēdo hēbitis verā hūilitatē vobiscū
⁊ grāȝ quā cōcedere dignetur Amē

Sermo duodecim⁹

STipēdia pctī mors ⁊c.
Ad cognoscendū q̄d sit
mortale ⁊ excellētiā gra
tie nichil melius q̄ corā
oculis habere passionē xp̄i. Quid di
cetis ad huc d ea volucres ceteri cō
uersabātur in ea Dañ. quarto. Uti
nam sic affectuose ꝓdicarē ꝙ possē
vos ducere in arborē. Uñ egidius
socius beati Francisci pr̄is nr̄i se-
pius rapiebatur in contēplatiōe. Et
dicebat beatus Frācisc⁹ quilibȝ nō
est auicula advolandū sicut Egidi⁹
Et in veritate non quilibȝ est mgr̄
opȝ ad min⁹ habere desideriū volādi
in ea. Et deus frater quō hītabim⁹
in ista cruce. Audite ⁊ cū eo cruci
fixerūt duos vnū a dextris ⁊ aliū a
sinistris mediū autē iesum Jo.19.
Habemus in nostro euāgelio quādo
iudei crucifixerūt xp̄m erant ⁊ duo
latrones vnū a sinistris. ⁊ iste fuit
dānat⁹. Aspicite dñi quā crucē por
tabitis quia si habuistis crucē mali
latronis dānabimī. Unde hugo de
claustro anime aperuit pro volando
oȝ habere crucē quattuor brachioꝝ
Primū vadit vsq̄ ad infernū ⁊ vo
catur timor. s. dānandi. hic timor de
bet nos tangere quia sicut dt Pau.
ad hebreos sexto. Irritū autē quis
faciēs legē moysi duob⁹ aut tribus
testib⁹ morte moriat. q̄tomagis pu
tatis eū ꝓmereri supplicia qui spiri
tum grē cōtumeliā fecerit: ⁊ sangui
nem testamēti pollutū duxerit. In
lege moysi hēbāt ꝓcise agniclos tur
tures ⁊c. ⁊ qui frangebat legē sine

misericordia pōebatur in mortem q̄ patrē ⁊ matrē irascebat̄ pōebat̄ morti. De dicit pau. si talis occidebatur q̄ deū blasphēabat vl sabbatū violabat qūo xp̄iāis accidet q̄ supplicijs digni sunt qui ponūt xp̄i sanguinem sub pedibus. Scđo ergo loco oportꝫ alteri⁹ ascēdere ⁊ venire ad brachiuꝫ sinistruꝫ. Et est dolor peti: docebat hoc brachiū habere Jere. trenoꝝ .2. deduc q̄si torrentē lacrimat p diem ⁊ noctē nō des requiē tibi neq̄ tace at pupilla oculi tui. Dñi vultis habitare in cruce ⁊ volare cuꝫ auibus: et vñ Bon. libro de arbore vite dicit. O quisquis es qui ad vo:eꝫ ancille impetētis criminis tue vcꝫ xp̄m negasti volūtate vel actu: egredere cū petro foras ⁊ lacrimis te ablue gemi neq̄ amaritudinis inebriarū abscin thio ⁊ dolori te ⁊c. vt expiatus a re atu sceleris respuaris cū eo e sp̄u sanitatis. dñi vultis cognoscere malū vr̄m: habete dolorē de pctō. habēdo dolorem habere memoriā passio. xp̄i crucifixi. Et frater qūo habebimus dolorē de pctīs: facile est dicere Bonauentura tris ostendit in libro suo dat tres vias.

Per viam vnitatis
Per viam compassionis
Per viam assimulationis

¶ Per viaꝫ vnitatis ↄsiderādo eū q̄ pro nobis passus est ⁊ hec ptulit q: fr̄ aīcus. Scđo per viā cōpassionis in ↄparatione ad alios dolores. Tertio p viā assimulatōis tollerādo has penas cū eo. dñi si placet dicatis nū quid conamini flere passionē christi. Certe nō est dignus habere effectuꝫ passionis nisi pticipet in dolore passionis ⁊ qui nō sentit passionē nunq̄ participabit resurrectionis gloriam vñ Bonauētura. Tertia ōndit p̄lu ꝫ oportet habere vnionem illi qui fuit crucifixus dñi si esset aliqua mulier cui si diceretur dña hodie quidā suspendetur in patibulo ⁊ diceret deus det sibi bonā pacientientiā: sed si diceretur ei est maior aīcus quē habeatis ⁊ cū hoc est spōsus vr̄ ⁊ pater ⁊ d: q̄ estis cā sue morti. De pctōres q̄ est mulier cui cor nō emoliretur. heu pctōres ꝑpter scelus pp me⁹ p cussi eū. Audite dñi volate superiu⁹ ⁊ totus quotus videbitis librum crucis: querite q̄s est ille certe scitote q̄ est maximus aīcus vester pulchrior terre: dñs aīarū ⁊ spōsus sapientior mūdi ⁊ pater vester: ⁊ que est cā sue mortis vere possumus dicere q̄ nos pctōres fecimus mori xp̄m. Et si p hoc nō pōt aliud sentire ⁊ habere dolorem de pctō cape illā viam: videas Laurentiū adustū igne ⁊ agathā hñtem māmillas extractas ⁊ omīa martiria: ⁊ vide q̄ oēs passio. sctōrum nō potuerūt adequari passioni xp̄i: ⁊ si non posset aliqd sentire per hāc viā sentias. Per tertiā. s. p viaꝫ assimalatiōis xp̄o passo in carne. 1. pe. 5. ⁊ vos eadem cogitatione armamini. Jstud tertiū est ad habenduꝫ fortius sed ⁊ virtuosius. vñ Bona. dicit cape vnū funiculū cordarū et tange fortiter sup humeros ⁊ adiscatis per hūc dolorē: quē dolorē passus est creator noster flere ergo petīn est scōm brachiū crucis plorate ꝑ pctā vestra plordano aspergite cor vr̄um circa penas xp̄i: tūc querite gratiaꝫ hoc volo suadere iuxta thema ꝙ̄ ꝟba

¶ Pro fundamēto mouet̄ questio a Boñ. di. 36. 2. sen. Dixi in alto s̄mone prouideatis de vr̄o facto si bū videatur vobis: q: scitis securi q̄ peccatū est tm̄ displicēs do q̄ q̄nalicis est in pctō nō possum⁹ sat sfacere ex nobis q: dt Boñ in theologa sua in pctō scđo sūt. Est offensa diuina q̄ ē

infinita obuie ꝛ vna creatura potest impetrare ven:ā nisi essꝫ meritū xp̄i scđo est voluptas inordinata de ista cū merito passiōis faciēdo volūtarie qđ in se est deus indulgebit. Restat Capiamꝰ casū. Ecce vnū malū iuue nem q̄ adiuit lupanar ī quo habuit multas voluptates:an sit ī pctō sine aliq̄ pena. Questio est ī forma. Utrū possibile sit alq̄ pena sn̄ penaꝫ Culpā fore:sine pēa est īpossibile. 3. de cā. Prīa ꝑpter rectitudinē dīne eq̄tatis Scđa propter pulchritudinē mundi alis vniuersitatis

Tertia ꝑpt deformitatē nr̄e peccātꝫ

¶ De prīo eq̄tas est iustissīa rectissīa iō ꝑ momētū n̄ sinit dedecorē culpe sn̄ pēa. 2. pulchritudo vniūsitatꝫ ē tāta ꝙ ꝛc. ꝑpt̄a q̄cūqꝫ ē in culpa ē in pe na. 3. natura creata relinquēs bonū infinitū ꝓuatᷣ eo:ꝛ pena ꝯsistit nedū in inflictione aduersi sꝫ in carētia bo ni debiti. Si ergo tollamur rectitu do iuste in pena q̄ culpa habet cēsetᷣ esse. Quid dicitis dn̄i timetis dānari quare:q2 dicebā post ꝙ qn̄ alius ci tatur ꝛ nō ꝯparet qn̄ nō est cā legiti ma dꝫ esse ꝯtumax. Applicabā mo ralit non solū xp̄s nos citauit vna vice:sed. 2. 3. ꝛ. 4. vicibus insup hu mana ꝛ nō corrigimꝰ pctā q̄d ꝑ īfe rendus:rō est ꝙ sumus excōicati et dānati. dicetis fr̄ de istis citatiōibꝰ audiuimꝰ qn̄ nō vadimus ad p̄dica tiones. ꝛ si aliqn̄ vadamꝰ nō attendi mus ad p̄dicatorē sed aspicimus no stros amatores vel dormimꝰ:ꝛ ar chidyaconi ꝛ dn̄i eccl'ie nō ꝯparēt vi detur ꝙ nos nō sumꝰ sic ꝯtumaces sicut dicitis:bn̄ dicitis sed nō totum q2 hētis duos textus in legibus. l. si dictū ꝛ scribitur. ff. ꝛ rubrica inci pit. Qđ vi aut clā lege. l. in fine. Si milr̄ hētis. 2. textus in iure cāonico ca. qm̄ frequēter. §. porro rubrica vt licte nō cū te in anti. Alius textus in maiori volumīe. quidē. q. 1. Et di cūt cōcordit. Qui dolo maligna vel fraude inpediuit ne citatio ad eū ꝑ ueniret ꝑinde est ac si citatione audi uisset. Audite dn̄i fuit q̄dam clericꝰ ad citandū aliquē ꝛ portauit vnā ci tationē:ille cui dirigebatᷣ abscondit se. Et dicet post nihil audiui:an erit q̄ttus. Dicit impator ꝙ oīs sic faci ens ꝑ maliciā ꝛ astuciā si nō ꝯpeat erit ita bn̄ excōicatꝰ si ꝑ p̄sentiā fuis set citatus. Rogo ꝙ xp̄s non faciat nobis sic:legistis ne p̄s dauid dixit Iniustus vt delinquat in semetipso nō est timor dei an̄ oculos eiꝰ ꝛ ī ore eius iniq̄tas ꝛ dolus. Et noluit itel ligere vt bn̄ ageret. Un̄ glosa impu tatur tibi nō q2 ignoras. Ignorantia nō est culpa:sꝫ ipi est annoxa culpa sed q2 cū scire potuisset addiscere no luisti. dn̄i Leuate capita. Erat q̄daꝫ magnus dn̄s cōciliariꝰ graui infir mitate detētus:apportauerᷣt sibi cor pus xp̄i:ꝛ dixerūt illi. dn̄e cogitate đ aīa ecce corpꝰ xp̄i:ponatᷣ dixit ip̄e in sacco:ꝛ iusticiā faciet ꝛ qđ equitꝫ ꝛ rōnis fuerit. dn̄i dixi ꝛ verū ꝙ qui emūt bn̄ficia nō emūt vt postea faci ant bonū forū. ꝛ vos aduocati q̄ vē ditis līguas rō est ꝙ lingua vr̄a in fine deficiat. Nō erretis verū est ꝙ potestis aliqn̄ accipere salariū qn̄ ē iustū patrociniū. Iustū ꝭm q̄litatē ꝑsone ꝛ quātitatē negocii sic tn̄ ꝙ nō formetis incidēs aliquod impertinēs ad materiā. dn̄e burgen̄. cogitastis ne de aīabus vr̄is: ꝛ vos q̄ estis ma gistri scolarū cogitetis de ꝯscia sco latorū vr̄orū:ꝛ vos dn̄i medicātes q̄ vaditis apđ innocentes uuiđ dicitꝫ. Suadeo ꝙ pōatꝫ manū ad opꝰ:pr̄es discite filiis vr̄is ꝭuire deo:si q̄ non hēbitis sallariū pcti iuxta v̄ba ꝛc.

¶ Quo ad prīam ptē. Itaqꝫ filii

Isrl'hitauerit i medio cananei z ethei z enei z amorrei z phesei z iebusei 3 eos tradidit eos i man⁹ chusaurasa tim regis Mesopotamie z seruierit ei. 8. annis. Ratio est bona z funda ta in dicto·pe. 2ᵃpe. secūdo. A quo quis superatus est seruus factus est peccās mortaliter volūtarie subicit se dyabolo z ab eo supatur ergo vt seruus eius efficitur. ¶ Audite dñi que est maior nobilitas in mūdo. vere loquimi de oībus mūdanis nobi litatibus nulla est nobilior libertate Boetius de ɔsolatōe hoc demōstrat. vsq3 ad aues iclusas in capsella. De tis illis auib⁹ quicqd placuerit: melius eligerēt modicū volare q̄ illic esse. z capite quicqd volueritis semp q̄rim⁹ esse in libertate. Inde est qn vir aliquādo dicit vxori. vxor nolo q̄ plus frequētas cū tali. illa appe tit loqui cū illo licet antea nō loq̄re tur. z sic de filibus quar hoc qz na tura pna est in vetitū qz deffendēdo videtur illi q̄ deponat suā libertatē De dea desparis de me z diffiditis: creditis q̄ veli male agere. Nec huius ops mirari. qz dicit lex. ff. de re. iuris que seruitutē mortalitati fere assimulam⁹. Casus est patēs q̄ ser uitur est mors ciuilis. inde venit q̄ armiger preelegit mori in bello q̄ se reddere alicui hoi vilis cōditiōis Sz loquimi de omi seruitute nulla miserabilior suitute pcti. 12. q. sc ba ca. cū redptor. Tū liberi essetis iu stitie serui facti estis pctō, vnde era mus creati ad ymaginē z redempti xp̄i sanguinē z ad libertatē reducti Jō pau. dicit. Uidete fratres ne li bertatē carni detis. Caueatis dicit Pau. ne sitis ita miseri vt sitis serui pcti. Sz frater qūo sumus puati li bertate. vere xp̄s hoc declarauit iudeis. Si filius dei liberet vos vere li beri eritis. dixerit iudei. Nos n sum⁹ serui: sumus filii Abrahe. Rūdit sal uator vere qui se dat pctō seru⁹ est pcti. Figura hētur in libro iudicum qūo filii israel hitabāt cū amorreis cananeis z etheis. filii isrl ceperūt filias eorū in vxores: z vixerūt vita filii eorum z fecernut malū corā do mīo. iō dedit eos in seruitute de chu saurati q̄ erat rex Mesopotamie z seruierit ei. 8. ānis. Rogo q̄ deus nō det vos in manus suas. Jhero. dt q̄ cusaz tm̄ vz dicere sic tenebrosa iniqtas tm̄ vz dicere sic ille q̄ est ple nus tenebris et iniqtate: z q̄s ē ille nisi dyabol⁹. suꝑbia illoz q̄ te oderit ascēdit super. Et qd est dicere q̄ ser uierūt. 8. annis. Dñi tpe quo sum⁹ p decē ānos in hoc mūdo seruiuim⁹ . 7. ānis deus vellit q̄ nō suiam⁹ in octo. 7. āni sūt in dies: qz septēnario nūero vniuersitas designat z. 7. diebus totū tēpus ɔphenditur. Addu catis hic hoiez q̄ vixerit. l. ānis cer te ille vixit. 7. ānis vel septē dieb⁹ tpe quo sumus hic in mūdo, si serui amus pctō est seruire. 7. ānis z post mortē si decedam⁹ in mortali serui emus in. 8. anno. qz q̄diu deus erit deus erim⁹ in seruitio dyaboli. Sz qd priuat libertatē. Uidete fratres Certe itez eritis in suitute dyaboli Dicite dñi reuersi ne estis ad pristie nam seruitutē. Si pau. eēt hic facret rubescere frontē. Ad ro. prio. dic pau. amice. Seruierit creature poti⁹ q̄ creatori. Si pau. esset hic diceret Perdiderit libertatē: vere plus dili gunt seruire vanitatibus z mūdo q̄ deo. iō tradidit illos in reprobū sensum z deus pmittit eos cadere in ta li statu q̄ nō cōgnoscūt iter neq3 viā qua icedūt vsqueq dānemur. Estis hic dñe cepistis alias tantā penā a i cognoscēdū aīaz sic ad speculād tel

ad mūdandū faciē; Estis hic mūdāl
ꝛ vos thesaurarii posuistis tantam
penā ꝛc̄. Estis hic dn̄i ecclesie qui
estis aduocati ꝛ pr̄ocinatores ꝑ aliq̄
causa ꝛ estis canonici vel curati: an
sit licitum. Habetis decretalē ve-
stram de postulādo capitulo p̄mo de
cet sacerdotib9 ne clerici vel mona-
chi rebus secularibus se īmisceant.
Sacerdotib9 vero pr̄ocinare aut po
stulationem facere minime cōuenire
decernim9 ꝛc̄. Estis hic vos alii cle
ricū. aliquādo habetis cognatā qui
habet aliquā terrā ꝛ cōceditis nomē
vestrū vt alter perdat eā: an habeat̄
hoc ꝓuigelium de herede ꝓsupposito
quia in moralib9 incedendū est via
regia. sed facitis exp̄sse ad habendū
bonū potum vini ꝛ ad vexandū talē
vere eritis excōīcati per verticē ca-
pitis. quod remediū. Uolo ꝑsuadere
ꝙ postq̄ pctm̄ tollit libertatem ad
oppositū poīte penā habēdi eā: si nō
Uos habebitis sallariū peccati que
est mors ꝛ cetera.

¶ Restat venire ad tertiā partē. frat
dicitis ꝙ peccatum tot incōmoda fa
cit: dn̄s ꝓseruet ab illo. quid dēmus
facere ad habendū grāz dī. Diximꝰ
in quttuor ꝰmonibus quō quattuor
ꝑsone inuenerūt gratiā dei. Noe q2
custodiuit ꝓcepta Abrahā quia di-
misit terrā suam. ꝛ hoc est ingredi
religionē bene seruatā ꝛ nihil habe-
re de alieno. Estis hic qui habetis
litteras ꝛ cōtractus ꝛ abscōditis.
Et vos q̄ ī curia sustrahit̄ vnā peciā
ad faciēdū cōmodū ꝓciū alti. Estis
hic falsi testes. Et vos dn̄i bn̄ficiati
qui habetis bn̄ficia ad comedendū
qui debebet̄ solū ītrare per vocatiē
vere opz ꝛ sic dimittere cogitationē
Estis ne hic ille qui manutenēt cō-
sobrinā ꝛ seruiebat domine domi ꝛ
post ea ducit neptā in spōsam. vere
non est m̄rimoniū libro sexto caplo
incipit ex spōsalibus. Tu habuisti
societatē cū dn̄a ꝛ capis suā neptem
Abrahā ergo dimisit terrā. Silr ꝛ
Loth īuenit. ꝛ beata virgo q2 se hūi
liauit coram dn̄o. Restat dicere quō
gratia in nobis ꝓseruatur ꝛ custodit
Quō dicit̄ ibi. Non minor est virt9
querere q̄ parta tueri. In galico di
citis cōe ꝓuerbiū. Ung bon espar-
guelx vault bien vng bon gaigneur
Dn̄e mūdane ꝯgregate multū quia
filius domus plus exponet in vno
mense q̄ habeat̄ in anno. Sicut vi
detis qn̄ aliquis habet bonā fortunā
ꝛ multa acq̄siuit tātus est labor in
custodiēdo sicut in acquirēdo. Et ꝙ
dico de bono tp̄ali ꝙ illud opz solli
cite custodire. Sic dico đ bono spiri
tuali ꝙ si deus dedit tibi gratiā: tm̄
opus est custodire sicͣ p2i9 erat eā ac
q̄rere ꝛ pro custodiēdo dei gratiā oz
quattuor facere scꝫ.

P̄mo oz peccatoꝝ occasiōes euitare
Secūdo sensualitatē mortificare
Tertio mentē opz eleuare.
Quarto opz benigne ꝛ pie dīnū au
xilium implorare.

Credo ꝙ Iheremias p̄im ostendit
cū dicit nono ca. Docete filias vr̄as
planctū: ꝛ vnaq̄q3 mulier luctū ꝛc̄.
Et iō filius Sirac dicit. Qui amat
periculū ꝑibit in illo. Dn̄e confesse
estis vultis custodire in vobis grāz
dei. P̄mū quod dētis facere est fu
gere occasiones pctī per quas pote-
stis iterum labi in pctō. Hoc ihere.
ostendit cū dicit. Quis det fontē la
chrimaꝝ oculis meis ꝛ capiti meo
aquam ꝛ plorabo die ac nocte aīas
quas video ire ad dyabolū quas vi
deo descēdere ad infernum. Docete
plāctū filias vestras quia mors ascē
dit p fenestras vestras. Dn̄i capiat̄
fortiorē villam regni sufficeret vna

porta aperta ad capiēdum eā. ꝛ capitis vnū castrū sufficit de vna pua fenestra aperta ad furādum totum Habes grām: vis illam custodire: vere opꝫ fugē societates malas falsos aspectus ꝛ īpudicos: aliter nō speretis saluari. Scdo opꝫ sensualitatem mortificare. Dicit paulus ad gal. 5. Caro ꝯcupiscit aduersus spiritū: spūs aduersus carnē. hec sibi aduersanť. Ideo dicit. 1. ad cor. 9. Castigo corpus meū ꝛ in seruitutē redigo ꝛc. Respice amice cui loquiť Sunt hic dn̄i ꝯputor: dn̄i cōsiliarii ꝛ cōmissarii: habetis ne duo psonagia in domo vr̄a: ita frater: ancilla est ꝛ domicella. ꝛ ꝑ habēdo pacē in domo scitis quid opꝫ facere: casus est notori⁹ qn̄ vaditis in cōmissionē scitis quid faciūt vxores: flent ꝛ gemunt. ꝛ quedā dicit. vere vos semꝑ vaditis in cōmissionē: melius mihi fuisset nunꝗ̄ vos vidisse. Uere vellet eū iam esse cētum leucis lōge. ꝛ alii dn̄i visitāt eas ꝛ hoc aliqn̄ dn̄o permittēte. qꝛ vos similē vitā ducitis. Hoc est incidēs. Ad ꝓpositū est dn̄a in domo ꝛ ācilla: quid opꝫ facere ꝑ pace habēda: Ber. in meditationib⁹ Nihil ꝯfusibilius ꝙ̄ dn̄am ācillari ꝛ ancillā dn̄ari. Sicut in domo tua habes dn̄am ꝛ verberas illā: habes ꝛ ancillā cui prebes aurē sic ꝙ constituis eā caput domus ꝛ nunꝗ̄ ē pax Sic habemus aīam ꝛ sensualitatē. si vultis hr̄e gratiā dei: opꝫ ponere ancillā sub pede. Ideo paulus dī. Castigo corpus meū ꝛc. vt tandē si in libertate gr̄e veniam⁹ ad antistitē Estis soliciti multū mortificare carnem ꝛ seruādi grāꝫ dei: Si moyses esset hic diceret. Dis quippe caro corrūperat viam suā. Credo ꝙ ab hora qua xp̄s pepēdit in cruce ceteris paribus hoc pctm̄ nō fuit maius.

Quod remediū: custodite aīas vr̄as Relīquatis pctā ꝛ occasiones ꝛ mortificate carnē vestrā. hoc faciēdo habebitis grām. Quā nobis concedat qui sine fine viuit ꝛ regnat. Amen.

¶ Sermo tridecimus.

Stipendia peti mors ꝛc. Paulus vult persuadere ꝙ caueamus a pctō ꝛ desideremus grām dei. ꝛ ꝑ hoc ostendendo volui dicere ꝙ in eccl'ia nichil melius habem⁹ ad cognoscēdum grauitatē peti ꝛ excellētiā gr̄e dei ꝙ̄ recursum hr̄e ad crucē. Ideo paulus cum fuit reuersus a visione beatifica volens inducere Corinthios ad fugiēdum peccatū dixit illis. De oībus rebus nichil reputo scire declarādum nisi xp̄m ꝛ passionē suā. Frater qd placet dicere de illa vltra ea q̄ dicta sunt: Nos heri mālimus super istum punctū: ꝙ volucres celi cōuersabātur in ea ꝛ volitabāt. sua debā ꝙ leuarem⁹ cor nr̄m ad crucē ꝛ passionē xp̄i: quō potest hoc fieri: opꝫ ꝙ habeam⁹ vnā crucē virtutū Jam diximus de duobus brachiis dextro ꝛ sinistro. primū timor supplicii. scd̄ꝫ dolor peti. Uidete crucē dn̄i: respicite sursum: qꝛ q̄ cogitat in passione dꝫ timere mortē eternā qn̄ ꝯsiderat ꝙ pctō debeť dānatio ꝛ qn̄ ꝯsiderat ꝙ ꝑ destruēdo pctm̄ xp̄us talē sustulit passionē ꝛ aīaduersionē hꝫ cor durū si nō doleat. Tertiū brachium qd̄ est in dextra parte vocať amor dei. Jo. volebat hoc brachium hr̄e qn̄ dicebat. Fratres diligamus eū. ꝛ quare: qꝛ ipse prior dilexit nos Dr̄ cōiter: que lune bonte demande lautre ꝛ vng amour requiert lautre Et corda vr̄a sunt nimis dura nisi per amorē emoliātur. Un̄ bernard⁹

libꝛo de discẽdo deum. Si amare te
deat: reamare nõ pigeat. Ideo dixit
diligamꝰ eum: qꝛ prius dilexit nos
Audiuistis ne aliqñ loqui de amore
mũdanoꝝ vere nullus amoꝛ similis
amoꝛi chꝛisti. Unde quattuoꝛ sunt
amoꝛes honoꝛabiles.
Pꝛimus est amoꝛ socialis.
Scđs est amoꝛ cõiugalis
Tertius est amoꝛ maternalis
Quartus est amoꝛ naturalis.
Uñ amoꝛ xp̃i trãscẽdit hos amoꝛes
De pꝛio Jo. 15. Maioꝛẽ charitatẽ
nemo hꝫ vt aĩam suã ponat quis ꝓ
amicis suis. sed maioꝛ fuit dilectio
tua xp̃e. qꝛ non tm̃ ꝓ amicis: sed ꝓ
inimicis aĩam tuã posuisti. Ber. De
scđo hiero. 2. Uulgo dr̄ si mulier di
miserit virũ suũ ⁊c. nunq̃d reuertet̃
ad eũ vltra. Tu aũt foꝛnicata es cũ
amatoꝛibꝰ multis: reuertere ⁊ ego
suscipiã te. Hiere. 3. De t̃tio hẽmus
ꝑ ysa. Nũquid nõ põt obliuisci mu-
lier ĩfantẽ vteri sui ⁊ si oblita fuerit
ego ñ obliuiscar te. in manibꝰ meis
descripsi te. De q̃rto ꝑ hiere. Reliq̃
domũ meã ⁊ dedi aĩam meã in ma
nibus ĩimicoꝝ meoꝝ. Diligatis deũ
dñi. vbi est mã diligẽdi eũ: vere ẽ in
crũce. Retinete g̃ ꝙ. 4. sunt amoꝛes
in hoc mũdo: scꝫ socialis/ ꝯiugalis/
mat̃nalis/ ⁊ nãlis. Pꝛimꝰ est bonꝰ
hẽtis amicos cognatos ⁊ parentes
vere nõ oẽs sunt amici veri. Si essetis
in carcẽ habetis ne amicũ qui vellet
tenere carcerẽ ꝓ vobis: vix. Et si de
beretis suspẽdi hẽtis amicũ q̇ vellet
moꝛtẽ sustinere ꝓ vobis: vere frater
req̃nerem hic. Chꝛistus dt in cena
ff̃res maioꝛẽ caritatẽ nesciret demõ
strari q̃ ponere aĩam ꝓ amicis. Et
ber. venit q̇ hoc magis auget dicẽs.
Dñe vt oñderetis amoꝛẽ circa nos
nõ solũ ꝓ amicis sꝫ inimicis voluisti
moꝛi. Scđs amoꝛ ẽ ꝯiugal̃. Relinq̃t
hõ patrẽ ⁊ matrẽ ⁊ adherebit vxoꝛi
sue. pulchꝛa despõsabit̃ reliquet do
mũ pr̄is ⁊ ibit cũ viro suo. vere qñ
sũt boni mutuo se diligũt. ⁊ nõ dñt
diligere carnẽ sicut canis ⁊ canina.
sꝫ q̇libet salutẽ suã ⁊ sue vxoꝛi ⁊ eꝫ
Ueniat medicꝰ ad visitãdũ mulierẽ
infirmã ⁊ dicat. vere amica mea vos
estis moꝛtua: ⁊ sub assellis inuenit pe
stem. dña (dicet ille) nõ est remediũ
nisi vir vester velit ꝑmittere ꝙ tra-
hat̃ sanguis de latere eius ⁊ subito
ponat̃ sup moꝛbũ vr̄m. Dñe habetis
virũ: si ꝑmitteret apire latus suum
vere tunc possetis eũ vocare amicũ.
Dilexit nos ⁊ lauit nos a pctis nr̄is
in spũ suo. Nos habebamꝰ pestẽ ⁊
tota nã hũana nõ potuisset satisfacẽ
nisi xp̃s suũ latus apuisset. Tertiꝰ
amoꝛ vocat̃ maternal̃. ysa. dt. Nũq̃
põt mulier obliuisci infantẽ vteri sui
aliqñ maritus dimittit vxoꝛẽ: ⁊ pat̃
aliqñ expellit filiũ a domo. sed mat̃
hꝫ coꝛ tenerũ nõ potest obliuisci eũ.
Credetis qđ dicã. In manibꝰ meis
descripsi te. nulla est mr̄ cuiꝰ si filiꝰ
iret ad curiã regis vel ad guerrã q̃
ꝓ habendo memoꝛiã de eo ꝑmitteret
perfodi manus suas. Ha dt creatoꝛ
ꝙ qñ mulier obliuisceretur filii sui ad
huc nõ obliuiscar vr̄m. qꝛ descripsi
vos in manibꝰ meis in grossa lr̄a ⁊
rubeo coloꝛe: adhuc hẽo hodie lr̄as.
Quartus est amoꝛ nãlis ⁊ est maioꝛ
sed posset esse ꝯparatio: qꝛ ꝯparatio
ſm philosophũ dꝫ esse int̃ illa q̃ sunt
eiusdẽ spẽi. Placet audire q̇ sit ma-
ioꝛ amoꝛ qui põt esse in mundo. vir
diligit vxoꝛẽ suã si sit bonus. ⁊ mr̄
diligit filiũ. sꝫ maioꝛ amoꝛ int̃ istos
est amoꝛ nãlis qui est int̃ coꝛpus ⁊
aĩam. Dñe dimittitis patrẽ ⁊ mr̄eꝫ
vt adhereatis spõsis vr̄is. sed vultis
separare aĩam a coꝛpoꝛe: vere est ma
trimoniũ mirabile qñ dꝫ exire. Reti

nete verbū. Reliq̄ domū meā (dicit hieremias) dedi aīam meam dilectā in manus īimicoꝝ meoꝝ. Heu pau peres pctōres qūo amamꝰ plus ser uire dyabolo q̄ xp̄o qui tāto amore nos dilexit ⁊ amor fuit ita magnus ꝙ in vna qualitate transcēdit amorē naturalē. hoc est dicē ꝙ plus diligit q̄ aīa sua separet a corpore q̄ nos separemur ab eo. O quā recōpēsam faciemus deo? O hō cogita quāta ⁊ qualia ꝓ te feci. dicit augu. in libro ꝯ hereses. Cū nō esses creaui te: cū oberrares q̄siui te: ⁊ humeris meis portaui te. caput spinis coronā per/ misi. manus ⁊ pedes pforaui vt te cōiungerē m̄ ⁊ tū tu diuideris ame. Audite dn̄i. xp̄s p os augu. se plāgit de nobis. ⁊ q̄d fecimus ei? O pctōr ꝯsidera q̄ feci ꝓ te: nichil eras ⁊ cre aui te: debebas dānari ⁊ redemi te. errabas ⁊ q̄siui te: credidi te querere ⁊ dare te deo prī meo: sed tu dimitti me ⁊ das te aduersario meo. An hᵒ sit verum? O pctōres qd̄ remediū? ducite vitā quam: volueritis vel di/ mitteris vitā peccati vel eritis dam nati. per oppositū grām dei deside/ rate ⁊ non perdetis penā: q̄ vitam eternā habebitis. Hoc volo psuadere Iuxta thematis verba ⁊c.

¶ Pro fundamēto mouet questio decisa a bonauē. di. 36. 2. Dixi semp ꝙ posito ꝙ nō esset infernus nunq̄ aliq̄s est in pctō qui sit ī pena. ⁊ tū dn̄e qn̄ estis in banq̄tis ⁊ hētis vo/ luptates vr̄as nō reputatis vos esse in pena sed tanto peius. Nam hō q̄ est leprosus in leprosaria totalit̄ fe tidus nō pcipit fetorē vn̄ sibi peius est. nā signū est ꝙ est totus īfectus Sed q̄ exn̄s in pctō est in pena est triplex rō. Prima ē iusticia diuina: q̄ est ita rectissima ꝙ nō dʒ dimittē per momētum ꝙ talis nō puniatur Quādo aliq̄s ruit in peccatū habet īfernū ⁊ pe nā. Scd̄o in vniuerso ni hil debet esse inordinatū. sʒ si pctm̄ esset sine pena aliq̄d esset īordinatū: ergo iure semp pctm̄ punit̄. Tertio ille qui se dat peccato pro parua re dimittit maiꝰ. ⁊ ideo quia sic est ꝙ q̄s punit̄ de malo detētiuo: sic ⁊ de bono a quo priuat̄. Ideo quicūq̧ est in pctō non potest esse quin sit in pe na. Restat dicet aliquis pater nos vi demus ꝙ meliores cūctis. aliquādo habent dolores ⁊ penas plusq̄ alii ⁊ peccatū non est sine pena. ¶ Utrū pena potest esse in aliquo sine culpa Respōdet Bonauētura ꝙ penā fore sine culpa potest ītelligi duobus mo dis. Unomō sine culpa illiꝰ qui pa titur p̄terita p̄nti vel futura. hocmō bene repitur pena sine culpa. pʒ in xp̄o qui pctm̄ nō fecit. Hoc appebit in virgīe maria cuiꝰ sāctissimā aiaʒ ptrāsiuit gladiꝰ. Aliomō penā fore sine culpa patiētis vel alteriꝰ pro q̄ patit̄. ⁊ tūc dico ꝙ nūq̄ culpa nec erit hoc est nūq̄ pena fuisset in p̄nti seculo nisi p̄mitus intuenisset culpa. Dicebā hesterno sermōe ꝙ pctm̄ red dit aīaʒ seruā ⁊ in statu seruituti di cet aliq̄s seruil̄ cōditiōis. pt̄ īuenio panē ita bonū sic ⁊ ille q̄ est in liber tate de his nō timemꝰ. vere debetis curare de libertate q̄ seruil̄ ꝯditōis exn̄s priuat̄ plurībꝰ p̄rogatiis illis qui liberi sunt ꝯuenīētibus. Uos ha betis. 3. tex. in iure ciuili vna. l. inci pit seruꝰ. ff. de iudiciis. Et alia eod̄ titulo ⁊ libro. lex incipit cū pretor. ⁊ dicūt ille leges ꝙ seruus vel vir ser uilis ꝯditōis iudex eē neq̄t nec aduo catꝰ nec p̄rociator nec ꝓcurator ne q̧ q̄buscūq̧ officiis fūgi cilibꝰ. Idē scribit̄ in maiori vo. ca. infamis per sōa. 3. q. 6. Leuate corda. Uadatis ad q̄rendū vnū hominē vel seruum

est sic priuatus φ nō potest hr̄e nec exercere officia ciuilia. Nā non pōt eē iudex nec aduocat⁹ nec ꝓcurator nec testis regulari͛t dꝫ intelligi iure sed ꝛ nec facere actus legitimos sicͣ ille qui est in libertate. Frater quid vultis vel q̄d placet applicare quid videt͛ vobis Pau. dicere desiderabat φ essemus extra seruitutē pctī. Infelix ego hō quis me liberabit ꝺ corpore mortis hui⁹. Nunc autē liberi a pctō: serui vero facti deo. Sūt ne hic aduocati ꝛ iudices? Ad roma. 2. Tu q̄s es qui alienū seruū iudicas In quo enī aliū iudicas teipm̄ condēnas. Et vos dn̄i aduocati audite q̄d dicet vobis de aduocatione vr̄a. ꝛ patrocinio. Mathei. 7. Non noui vos: discedite a me opari iniq̄tatis. Dicetis in illa die dn̄e in noīe tuo ꝓphetauim⁹. dicet tunc nō noui vos Hoc tāgit ingr̄os reuerēdos: ꝛ gn̄aliter quālibet personā particularē. Hō seruilis ꝯditionis nō potest esse iudex nec aduocat⁹. O deus eterne ꝛ q̄s est seruus nisi qui pctm̄ facit? Hoc tangit sacerdotes pctōres quō dicitis alteri φ dimittat meretricē: ꝛ habetis vnā in camera? Adulter quō dicis filie tue φ nō sit dissoluta ꝛ publica viso φ ondis sibi exēpluꝫ essendi meretricē. Uos alii qui ieiunatis die sabbati ad honorē virgis ꝛ estis in pctō qꝛ estis serui non potestis patrocinare: hoc est opera q̄ facitis in pctō nō pn̄t vos saluare nec īpetrare iubilum vel gaudiū gr̄e ad būdum padisum. Heu ꝛ postq̄ talis est casus ꝛ ita miser esse in peccato nunc aūt liberari queram⁹ ꝛ seruiamus deo ꝛ petamus gr̄am ꝛ peccatorum remissionē. si nō habebimus salariū peccati: scꝫ mortē eternam. a qua preseruet nos deus oīpotens. Iuxta verba thematis preassumpti.

¶ Quoad primam partē ꝛc̄. Uolui psuadere in meis sermoībus φ posito φ nō esset īfern⁹ adhec nō deberemus peccare ꝓpter mala ꝛc̄. qꝛ tot ꝛ tanta mala facit peccatū φ nullus intellectus secluso intellectu dīno posset declarare. Dicebam⁹ heri φ tollit libertatē. Seq̄tur littera .iii. peccatū mortale est maledictōis dīne ꝓmeritiuū siue demeritiuū. Hēmus textū figurā ꝛ rationē. Textus eccle. 41. Ue vobis īpii qui dereliq̄sti legē altissimi qm̄ si nati fueritis in maledictōe erit pars vestra Figura habetur gen̄ tertio vbi locutus est dn̄s homini qn̄ tenuit primā iuridictionē. Quia audiuisti vocē vxoris tue ꝛ nō obediuisti voci mee in sudore vultus tui vesce. p. tuo ꝙ puluis es ꝛ in cinerē reuerteris. Aliam habes deutero. 28. vbi dicit͛. Uenient super te bn̄dictiōes iste. Benedictus tu in domo tua. Bn̄dictus in cītate Bn̄dictus in cāpo. Bn̄dictū sit horreum tuū φ si nolueris me audire. sequitur. Maledictus tu ī domo tua Maledictus in ciuitate. Maledictus in cāpo. Et maledictū sit horreū tuū Et mlēdictus tu in oībus operibus tuis. Ratio est bona. Opa meritoria merētur gloriā: ergo operatio mortaliter viciosa demeret͛ penā per locū ab oppositis. Si oppositū ī opposito ꝛ ꝓpositū in ꝓposito. Et per argumentū a cōtrario sensu in iure. Domini mei vaditis lusum. Et vos alii capiatis audacter bonū tēpus. Et gentes religionis audacter faciatis de vr̄is qm̄ sallariū erit pauprimū quia peccatū vestrū ad mlēdictionē dei vos ducet. Placet audire textū Filius syrac dt. Ue vobis viri impii maledicti sitis: qm̄ si nati fueritis in maledictiōe nascemini: ꝛ si mortui fueritis: in maledictiōe erit pars vr̄a

quare: q2 dereliquistis legē altissimi ꝛ in hora mortis in maledictiōe moriemini. O eterne deus nolite velle nos sic mori. O bone iesu vtinā non sumus illi. Sum securus ꝙ pctm̄ mortale non dimittet dānatū ꝛ ideo maledictū est. De frater quid est de maledictionib? istis: quid est dicere maledicē in scripturas: Tho.2.scdē dt ꝙ maledicere capit trib? modis.
Aliqn̄ maledicē capit indicatiue
Aliqn̄ imperatiue.
Aliqn̄ optatiue.
Maledicere idicatiue est detrahere
Imperatiue est malū precipere.
Optatiue est malū desiderare.
Et ideo oīa ista pñt esse pctā mortalia si malū sit notabile ꝛ cā vidicte ꝛ odii mortalis ꝛ illud sic optet vel desideret. Uos bone dn̄e dicitis ne ācillis vr̄is: videtis ne istam ineptā febres quarte possint vos tenere. O pt sunt maledictiões pue. dicitis ne dyabolus pt me asportare: q̄d dicis ibi male assignate qn̄ maritus venit de sero est ebrius ꝛ perdidit tota die pecunīā suā ꝛ verberat vos: nūquid dicitis maledict? sis ꝛ dyabolus te iportet ꝛc. an sit pctm̄ mortale: dico ꝙ sic: neqꝫ maledicti regnū dei possi debūt. Nullus priuatur regno nisi ꝑpter mortale. isti priuāt regno dei ḡ ꝑpter mortale. Maledicere capit tripl̄r. Uno° sicut malum dicere de alio p aīaꝫ dr̄ ꝙ talis dn̄a est ꝑgnās ex alio q̄ꝫ a marito. si ponas casū ad vētum ꝑ diffamādo ipam est mortl̄e si p te inuenisti. sꝫ si audiuisti dici ꝛ reiteras idē nō ꝯfusionē illius intendēdo. dico ꝙ nō est mortale: sꝫ hoc ē ꝑiculosum. Scdo maledicere tm̄ vꝫ sicut ꝯmēdare malū cape baculū ꝛ verbera talē vade ad q̄rendū iuuculā ꝛc. hec sunt mortalia. Tertia maledictio ē si dicis dyabolus te iportet si dicis corde sicut ore tūc ē mortale Quarto in iure de maleficiis statuimus in anti. Maledicere capit ꝑ blaphemia sicut dicēdo p corpus p carnē ꝛc. Ad ꝑpositū quid vocatis vos maledictionē dei icurrē p pctm̄ mortale: est ꝙ aliquis sit in peccato mortali tunc est in ira diuina. ¶ De hoc autem tota scriptura est plena. Primo habetis textū genesis tertio quādo domin? descendit post meridiem ꝛ venit in paradisum terrestrē ꝛ dixit ade. vbi es: adam ꝛ eua erāt honestiores vobis dn̄e O domine me abscondi: quia eram nudus. audiui vocē tuam ꝛ vidi ꝙ nudus essem ꝛ me abscondi. O adā quis tibi dixit ꝙ nudus esses: tu comedisti pomū contra voluntatē meā. Tunc adam respōdit. Da domine mulier quam dedisti michi dedit pomū: ꝛ comedi ex eo ꝛ ego dedi illi. Similit quādo quidā reprehēduntur dicunt nos nō sumus soli. ꝛ alia dicet. nolite loqui de me: cum ego fuero ita senex sicut vos faciā bene. Hoc modo dixit adā Mulier quā dedisti mihi dedit ꝛc. Et tu eua quare comedisti de pomo Dixit illa. serpens decepit me ꝛc. Similiter quidā sunt quādo habēt puerū in ventre dicunt. fui decepta: sed tarde dicunt. Dixit tunc deus serpēti. q2 hoc fecisti comedes terrā cunctis diebus: ꝛ super pectus tuū gradieris: ꝛ inimicitias ponā inter te ꝛ mulierē. ipsa cōteret caput tuū. Ipsa fuit beatissima virgo maria. Quia nō obediuisti voci mee multiplicabo penas tuas: ꝛ parturies in labore filios tuos ꝛ in dolore. Tu adā q2 obediuisti mulieri. i. sensualitati ideo maledicta terra in ope tuo Sed q̄ est t̄ra nisi illa de qua p̄s loquit. Aīa mea sicut terra sine aqua tibi. Terra ḡ tua. i. aīa erit maledi

cta ꝛ nõ germĩabit tibi nisi tribulos
hoc est pctã mortalia donec reuerte
ris in terrã tenebrarũ. O de⁹ verax
est ne pulchra vita stare in pctõ mor
tali? Et si ꝑ vno incurrit indignatio
diuina ꝛ maledictio: q̃d de tot scele/
ribus? Quid dicitis dñi mẽdicantes
qui celebratis in pctõ si nõ habetis
ꝓpositũ deliberatũ vos emẽdandi ꝛ
corrigẽdi vitã totiens quotiẽs audit
ꝯfessiones peccatis nouo pctõ. Quid
dicis dñe iohãnes q̃ tenes meretricẽ
a pain ꝛ a pot gallice si ꝑ vno pctõ
ĩcurrat maledictio diña: q̃d ꝑ centũ
Quo remediũ? he pauperes pctõres
diligitis plus hr̃e maledictionem q̃
bñdictionẽ. Il ny a ne si ne q̃. si pec
catũ non dimittatis ꝛ grãm nõ que
ratis salariũ pctĩ habebitis. quare
grãm de cetero q̃ramus. Hoc volo
ꝑsuadere. Juxta themamatis v̄ba.
Stipẽdia peccati mors ꝛc.

¶ Quãtum ad secundã partem.
frat si placet vos loq̃mini nobis de
illa grã dei quam nobis det: postq̃
loquut⁹ estis de mortali pctõ a quo
nos ꝓseruet dñs: vidim⁹ bona q̃ grã
facit in aĩa. ꝛ q̃d opꝫ facere ad hñdũ
eã? Restat q̃d poterim⁹ facẽ ꝑ custo
diẽdo eã. Estis in bono statu? fuistis
bñ ꝯfesse? veniat mors: nichil debet
dubitare. Secura mens quasi iuge
cõuiuiũ. Jam dixi q̃ opꝫ q̃ttuor ad
custodiẽdam gratiã. ꝛ dedi duo: scꝫ
occasionũ euitatio ꝛ sensualitat mor
tificatio. Opꝫ fugere occasiones ꝛ
claudere fenestras: fugere ĩpudicos
respectus ꝛ domare sensualitatẽ.
Restat declarare tertiũ ꝛ quartũ ad
hñdum grãm: Pro primo dicit pau
lus prime ad corin. x. Qui stat vi/
deat ne cadat. Videat dicit paulus
Et q̃d videre poterit? Non minor est
virtus querere q̃ parta tueri. Estis
hic qui habetis bona plurima? sitis
securi q̃ tantus est labor in eorũ cu
stodia sicut in eorũ acquisitione: si de
us dedit grãm essendi in bono statu
oportet bene seruare eã ne perdatur
ꝛ industria custodiendi req̃ritur. O
deus q̃d debemus facere postq̃ fugi
mus occasiones oportet respicere et
vigilare ꝛ nõ dormire. O dicit pau
lus ille qui stat custodiat se ne cadat
vñ Bern̄ dicit q̃ castruꝫ anime no/
stre in terra inimicorũ nostrorũ sitũ
est ꝛ vndiq̧ oppugnatur inferius su
perius interius et exterius⁹ vñ beato
Anthonio ostensus fuit mũdus laq̃
is plenus. Et cũ quesisset quis eua/
dere posset responsum est q̃ sola hũi
litas: dñi vidistis ne aliquãdo villã
circũdatã inimicis. Si ãglici essent
in foribus vestris nõ dormiretis: pu
to vere oporteret facere excubias. O
peccatores facite ex cubias propter
deum quia oportet animã habentem
gratiam vigilare ꝛ cognoscere gra
tiaꝫ ꝛ donũ dei quod fecit illi cogno
scendo pericula in quibus versabat
ꝛ fragilitatem ꝛ grãm quã deus fe
cit ei ponendo eam extra hoc tangit
omnes gentes quibus dñs dedit gra
tiam vel bonũ propositũ relinquẽdi
vanitates: Quartũ per quod custodi
tur gratia est feruens oratio: scitis
ne horas vestras dñe dicitis nisi do/
minus edificauerit domũ in vanuꝫ
laborauerunt ꝛc. Et nisi dñs custo/
dierit ciuitatẽ frustra vigilat qui ꝛc.
Certe ponatis maiorem laborẽ possi
bileꝫ in ciuitate si aduersarii sint an
te: nisi dñs custodierit illam vix po/
terit preseruari ab inimicis. vere do
mini non potestis custodire ciuitateꝫ
anime nisi christus vos ab aduersa
riis preseruet: ꝛ qualiter preseruabit
Audite augustinum libro de ecclesi
asticis dogmatibus credimus nemi
nem sine diuina vocatione posse sal

uarii. Credimus neminem vocatum sine dei auxilio posse salutem operari. Credimus neminem dei auxilio dignum nisi qui humiliter postulauerit. Estis vos multum soliciti habere gratiam dei. veniamus ad antitesis audite peccatores quid dicit Jeremias. Turtur et irondo cognouerunt tempus suum populus autem meus oblitus est mei diebus innumeris vos estis pingues et pleni omnium bonorum creator conqueritur de vobis videtur dicit quod obliti sunt mei ac si non indigerent de me. Reuertamini ad deum pauperes peccatores obsecrando et postulando gratiam quam si dederit custodite etc.

¶ Sermo quartusdecimus.

Stipendium peccati mors etc. Domini et pauperes peccatores retinuistis materiam quam tangebam hesterno sermone mihi videtur quod sit conueniens facere aliquid pro habendo paradisum. ¶ Sanctus Paulus in epistola sua dicit: quod salarium peccati est mors eterna: bonum vero procedens ex gratia dei est vita eterna. Et pro deducendo hec duo puncta: dixi quod nihil melius et nullum habemus medium efficatius quam meditari in passione et in cruce. Frater quid meditabimur proposui figuram danielis quarto qui vidit arborem magnam: et venimus vsque ad hoc quod volucres celi conuersabantur in ea. Et per aues celi intelligimus deuotas et contemplatiuas conscientias clamantes in arbore contemplatione et meditatione que in arbore debent quiescere sed quomodo volabunt dixi quod oportet habere cruces saluatoris. Et habet quattuor brachia. Primum est timor pene eterne dolor peccati et amor dei. Et restat. 4. est spes premii scilicet spes gaudii eterni. Paulus ad hebreos. 6. volebat quod hoc brachium haberemus fortissimum solacium habeamus qui confugimus ad tenendam spem nobis propositam quam sicut anchoram habemus anime tutam ac firmam et incedentem vsque ad interiora velaminis. Et paulus dat rationem ad romanos. 8. capitulo. Qui christo filio non pepercit sed pro nobis omnibus tradidit illum quomodo etiam cum illo nobis omnia donabit. Leuate capita et dicatis veritatem quando estis in morte alicuius domine vel domini creditis ne quod timeant damnari. Ve frater quis est ille qui non timeret. Celi non sunt mundi in conspectu eius Job. 15. capitulo quanto magis homo qui quasi aquam bibit iniquitatem. Et benedictus Job dicit celi non sunt mundi et qui sunt celi nisi de quibus psal. dicit. Celi enarrant gloriam dei. vere sunt homines virtuosi. Et ideo euangelista dicit in sua canonica. Si dixerimus quod non sumus peccatores nos sumus mendaces. O deus eterne. Si ille qui bonam ducit vitam Si homines iusti et sancti timent in morte quid facient peccatores. Miseri vbi parebunt: vere tria sunt que tunc dabunt desperationem peccatoribus. Primum est peccatorum magnitudo. Secundum est multitudo Tertium est peccatorum turpitudo Que desperantes semetipsos tradiderunt in pudicicitiis in operationem carnis in auaritias ad ephesios. 9. propterea tradidit illos deus in reprobum sensum seruos quando veniet hora mortis quando presentabunt

tur coram oculis vestris multitudo
ꝛ magnitudo peccatorum vestrorū
vsqꝫ ad minimū veniale corā anima
tunc reducetur turpitudo ꝛ dedecus
quod fecit creatori peccando morta
liter. Quis est illa hora qui nō tīet
desperare . Dn̄e sitis secure ꝙ illa
hora nō erit tūc xp̄ūs facere banq̄ta
Et ff an oportebit desꝑare non vere
deꝰ nos velit p̄seruare. vn̄ Ber. De
ficiēte iusta succūbēte opatione nō
desperabo sed quid faciā. Per quīqꝫ
riuos mihi (dicit ipse) fluit mīa.

¶ Leuate spiritus. dicite in cordibꝰ
vestris. Postq̄ christus fuit pro me
expositus morti pro destruendo pec
catum. vere debeo multū timere: sed
habeo brachiū crucis. faciet miseri-
cordiā dicente Pau. solaciū firmissi
mum habeamus qui christo filio (di
cit Paulꝰ) non pepercit. sed pro no
bis illū morti tradidit. Si enim tan
tum nos dilexit qui se liure. ꝛ dat
pro nobis in manibus īimicoꝝ. nos
debemus sperare ꝙ quicq̄d petieri-
mus ꝓpter filium suū dabit nobis.
Audiuistis missam dn̄i. vidistis cor-
pus christi inter manus cappellani
Filiꝰ datus est nobis (dicit Bernar
dus) Vtamur ergo illa esca ad vtili
tatem nostram. Sicut videtis ꝙ si
esset alius prelatus magnꝰ. vel ali
quis presidens vel electus, qui cōmi
sisset aliquod crimē lese maiestatis
Et pro sua absolutiōe rex dedisset ei
vnam baguā pro vtendo ad suā ne-
cessitatē. posset dicere regi. Domine
presento vobis illam baguā que pre
ualet morte mea, placꝫ vobis m̄ par
cere. Volo dicere ꝙ quādo estis in
missa rememorentes horam qua pe
p̄dit in cruce cū magna spe. Certe
potestis dicē deo patri. Dn̄e oipotēs
ecce mortē ꝛ passionē filii tui: ꝛ corpꝰ
adustū ꝛ cōbustū duobus ignibꝰ in
ara crucis. igne videlicet dolore . ꝛ
igne charitatis ꝛ amore. Dn̄e deus
ecce p̄ciosum sanguinē filii tui ꝛ vna
gutta erat sufficiens ad redimendū
mille mūdos. Vos dedistis eū mihi
Similiter ꝛ seipsum dat mihi. pre-
sento vobis eum pro satisfactiōe ꝛ a
bolitione. De nūquid ꝑsona que hac
spe procedit in qua est volūtas deli
berata īponere finem peccato dicēs
apud se qđ factū est: est factum. q̄ro
deo veniam. sed hac spe persona pre
sentat mortem christi ꝛ passionē be-
atel trinitati fecerit illa si sit adhuc
viatrix. certe pōt esse secura ꝙ deus
est presto daret sibi veniam. O bene
dicte sunt aues ꝛ volucres celi que
volant in ea. hac de re ꝛ de causa fu
erunt festa instituta: non ad se inebri
andum nec ad eundum ad choreas
nec pro faciendo banqueta: sed vt fe
sta illorum que habemꝰ. vt beati Ja
cobi que fuit nepos virginis glori-
ose vt in q̄to eorum vitam īmitando
ꝛ vestigia ꝛ exemplum desideremꝰ
ꝑadisum. ꝛ meritis nostris non pos
sumus venire. Volo dicere ꝙ volu
cres celi habitant in ea. Similiter
volabimus in cruce. illi volunt vola
re qui peccata relinquūt ꝛ christū
mutantur. Sic non y nya ne sy ne
lia. Nisi peccatum relinquamꝰ sal
larium peccati habebimꝰ scilicet dā
nationem eternam. Quod volo ꝑsua
dere. Juxta verba thematis preas-
sumpti.

¶ Pro fundamēto mouetur que-
stio a doctore Bonauen. distinctione
.36. secundi sententiarum in dedu
cendo ꝛ loquendo de statu pecccati
Dicebā in alio sermone ꝙ non possu
mus esse in peccato qui sumus ī pe
na. heri querebamus an aliquis pos
sit habere penam sine peccato Penā
dicit doctor Bonauentura, Reperi-

ri sine culpa potest intelligi vnomō sine illo qui peccauit ⁊ sic multi portant penam ⁊ nō habent peccatum. Et istomodo creator omniū ⁊ saluator noster q̄ passus est pro nobis mortem ⁊ non meruerat pati. Similiter ⁊ piissima eius mater. Nolo tñ negare quin penalitates humane remanserunt in ea sed hec fuit ad augmentum meriti. Si scđo loq̄mur de peccato ⁊ pena queritur: an possit eē in aliquo peccatū sine pena: Jam diximus ꝙ non. Et si nunq̄ fuisset peccatum nunq̄ fuiss; pena hic certe verum est: restat. sicut maluz culpe repugnat voluntati: sic malū pene repugnat nature. Verumq̄ admodū culpa nō est adeo. veruz pena possit esse adeo: Bonauen. dicit ꝙ differentia est inter malū ⁊ penam: malum puram dicit carentiaz atq̄ deffectū rei negatiue. Pena vero dicit ordinē ⁊ dispositionē: licet ergo malū inq̄tum malum nō sit adeo: pena tamē inq̄tum pena cū dicat ordinez: quia ordo ⁊ dispositio sunt adeo: ideo aliqua pena est adeo. Et quid respondebitis ad motiuū sicut malum culpe repugnat ⁊ etiā verū est. Sed similitudo non currit quattuor pedibus culpa repugnat volūtati: culpabilr ⁊ vituperabiliter. Pena autē licet disconueniat nature q̄ non est culpabiliter sed ordinabiliter Leuate spirit⁹ habebitis padisum precor deū vt illum optineatis. Frater vadimus ad ecclesias damus ⁊ elemosinas frequētamus predicationes nō videtis pulchrā vitam qua viuimus. Nunquid videtur vobis ꝙ opa nostra dāt testimoniū ꝙ sum⁹ digni habere padisum: vere hec non sufficit. Naz habetis. 4. text⁹. Un⁹ est in iure ciuili alii sūt in iure cāonico p̄m⁹ text⁹ habetur; ⁊ est lex de testibus capitulo ⁊ incipit liberi testes. Alius textus habetur de probationib⁹. ff. Et incipit lex cū probatio. Tertius habet ⁊ est vestra decretalis de verborū significationibus .c. forus tibi testes Alius textus est in volumine. 4. q. 3. c. Si testes; Et dicunt textus isti cōcorditer ꝙ seruus vel hō seruilis ꝯditionis testis esse non pōt. Et propterea dicit capitulū forus. Attendit in testibus: cōditio: natura: ⁊ qualitas: cōditio si sit seru⁹ vel nō ⁊ etas pono casum ꝙ habetis aliquē casuz in ducatu aurelianensi vel in comitatu pictaueñ. capitis vnū cōmissarium ad faciendū inquestas ⁊ facitis venire aliquos de archiepātu bituriceñ. qui sūt seruilis ꝯditionis: silr in sancto paulo in britania: vt ferāt testimoniū illius rei: an debeant⁹ tales recipi. Impator dicit ⁊ papa vult ⁊ ratio consentit ꝙ regulariter ꝙ nullus hō seruilis ꝯditionis nō sit sufficiens ad portandū testimoniū. Audite dñi: audite nō ius ciuile sed ius diuinum ⁊ xp̄m in cruce pendentē fratrem beati Jacobi apoc. 3. Nomen habes ꝙ viuas ⁊ mortuus es. Nō eñi inuenio opa tua plana: penitētiā age sin autē hora qūa nescis veniaz ad te. Placet scire q̄ sunt testes qui portabūt testimoniū ꝙ debeam⁹ habere padisuz. Joh. 10; Opera q̄ ego facio testimoniū perhibēt de me. Mrsa habemus testes sufficiētes vides bene venim⁹ ad ecclesiā audiuimus missam ⁊ minus ad indulgentias q̄ pōt portare testimoniū ꝙ sumus digni gloria vere nisi simus seruilis cōditionis q̄ est hec seruitus. A quo eñi quis supatus est ⁊ eius seruus factus est. Nomē habes ꝙ viuas. videtur ꝙ hēatis opera viua ⁊ estis mortui hoc est dicere sicut seruus nō potest portare testimoniū sufficiēs ī ali

qua causa: sic opa facta in mortali
peccato non sunt sufficientia portare
testimoniū ad habendū padisum.
Suadeo ergo ꝙ habeam⁹ testes nō
senilis conditionis: aspiciētes si aīa
sit in peccato: ⁊ si sit aliquid de ali-
eno ⁊ si plus vēdidistis ꝙ̄ oporteat
Uos cāpsores si dedistis pecunias
vt lucrū reportaretis excessiuū qm̄
est vsura. videat quilibet suam infa
miā ⁊ malā vitam. vnusquisqꝫ mū
det scelus suū sic nō il ny a ne si ne
lra ꝙ sallariū peccati est mors. Ju
xta verba thematis ⁊c̄.

¶ Quo ad primā partē hēmus vi
dere. 13. litterā alphabeti nostri. Di-
ximus heri ꝙ posito ꝙ in alio mun
do non esset alius īfernus: peccatū
tamē in hoc mūdo tot ⁊ tanta mala
facit ꝙ in illo nullus deberet cōsen
tire. nam ꝓuocat maledictionē dei.
Et oīs homo qui est in peccato mor
tali est deo maledictus. Restat. Pec
catū mortale est nature lesiuū siue
vulneratiuū. Nos hēmus textū figu
ram ⁊ rationē. Textus est Jsaye. 1.
Uulnus ⁊ liuor ⁊ plaga tumēs nō
est circūligata neqꝫ fota oleo. Et be
nedicte Jsaye: an sint multe gentes
sic lese. Omē caput languidū ⁊ oē
cor merens. a planta pedis vsqꝫ ad
verticē non est in eo sanitas. Figura
est. 3. regū vltio de dānato Achaph
qui cū esset in bello: quidā arcum te
tendit ⁊ casu sagittā iaciēs inter sto
machū ⁊ pulmonē vulnerauit regē
⁊ mortuus est. Ratio est bona. Nam
naturalis īclinatio ad bonū per pec
catū distrahit̄ ⁊ īpeditur non solum
autē id qđ spectat ad nature essentiā
dicitur essentiale sed ꝯñs ad naturā
in mediate. Cū ergo tal' natura vul-
nerat̄ cū debilitat̄ natura debilitata
cēsetur. Et habetur textus in euāge
lio de hoīe illo q̄ incidit in latrones
Audite dñi placet scire magnuz ma
lum qđ facit peccatum in anima.
Scitis securi ꝙ nunꝙ̄ ille qui per-
cutit aliquem cū ense corpore in tibi
is ⁊ aliis membris tantum eum sic
lesit: sicut peccatū animā ledit Hoc
saluator declarauit ꝙ ille qui descen
debat incidit in latrones spoliauer̄t
eum tunica sua ⁊ verberauerūt eum
⁊ dimiserunt eum semimortuū. Et
nunꝙ̄ euasisset nisi quidā samarita
nus transiuisset ibi. Sed frater qño
sumus lesi. Scotus in secūdo distin
ctione. 35. Quid corrūpit peccatum
mortale. Utrū aliquid naturale pro
prie: naturale non formalit̄ sed vul
nerat in nālibus. Unde dicit scot⁹
ꝙ ꝓprie vulnus est diuisio cōtinui ⁊
nihil auffert. sꝫ ponit diuisionē inter
ebulesim ⁊ helysim. inter sinderesin
⁊ voluntatē liberā. sinderesis dictat
ad bonū. ⁊ volūtas libera ad malū
⁊ sic sunt distincta. Thoma prima
scđe dicit ꝙ naturale in homine est
triplex. Primū est essentia anime et
illud nō corrumpitur ⁊ sub essentia
ꝯprehendūtur potentie. Scđm natu
rale est quod est iudiciū a principio
nature vt pctm̄ originaale sed istud
nō corrūpitur ꝑ pctm̄ actuale. Ter-
tium naturale est inclinatio ad bene
operandū: ⁊ istud corrumpitur quia
impeditur ne transeat in operatōnē
suā. Leuate spūs. Nunꝙ̄ ille qui ca
dit ⁊ incidit inter manus latronum
sic fuit les⁹: sicut anima vulneratur
⁊ leditur peccato'. Quid dicitis fra
ter hoc difficulter pōt comprehēdi ī
natura nec videm⁹ vulnera vere hoc
possumus cōprehēdere si ꝯseruaueri
mus ordinem graduum peccatoruz
quos assignat beatus Bern̄. igitur
cōmuni prouerbio (y nia que la pre-
mere pinte chere) Capiatis in omni
statu ⁊ in omnibus personis a spici

te iuuenculã que perdidit virginita/tem suam vel aliquã que soluit ma trimoniũ suũ falsum aduocatũ vel sacerdotẽ aut religiosum vel aliquẽ ecclesiasticũ qui primo incipit hinc secũ meretricẽ. Capite hominẽ con/silii qui semper bene vixerit ꝛ labũ tur primo in peccatũ vere pctm̃ in ꝑ mo gradu est importabile. In scdo graue. In.3.leue. In.4.insensibile In.5.delectabile. In.6.desiderabi le: In.7.non restat nisi ruere in ĩfer num est indefensabile. Capiatis per sonam quã volueritis accipite iuue nem filiam q̃ primo iuit ad banque/ta ꝛ cõmisit peccatũ. Dicet paterve re illa hora semper flebam ꝛ habeba tur vnus dolor in corde meo. Secũ/do qñ reddebam de domo talis cano nici bene habebam remorsum consci entie:sed nõ sicut in primo cuȝ erat mihi ĩportabile. Tertio nõ plus sen tiebã erat tunc mihi leue. In quar/to nõ habebã remorsum. In quinto delectabar. In sexto desideraba ꝛ eram tristis ꝙ nõ faciebã plus. Et septimo dicebã basse non est possibi/le ꝙ qui sic faciunt sic dãnentur vt dicunt predicatores. Iuuenes mẽdi cantes habuistis ne vnꝙ noticiã sta tus vestri ꝛ vẽit aliqñ remorsus cõ scientie ego dãnor: bene video ꝙ nõ obſuo statũ meũ. video tamẽ docto/res ꝛ litteratos:si esset verũ ꝙ dici tis credo ꝙ nõ facerent. In p̃so pec cato dicebat cõscientia hoc est male factũ sic offendere deũ. Similiter di cebat mercator male factũ est sic vẽ dere ꝛ sic de aliis. Similiter ꝛ ad/uocatus male factũ est sic capere a dextris ꝛ a sinistris:sed si ego refuta uero aliquis alter capiet: propterea melius est mihi accipere:videtis er/go ꝙ sicut spiritus dictabat tu ma le agis quomodo nũc dicunt non est necesse ꝙ sit verũ quod dicunt predi catores. Hoc tangit Augusti. in en cheridiõ. Peccata q̃uis magna ꝛ e/normia ꝛ q̃uis horrenda cũ in ꝯsue tudine venerũt aut nulla aut parua reputantur. Audite dñi inde est dic̃ Augu. que les peches posito ꝙ sint enormia ꝛ horribilia ꝛ execrabilia q̃ in principio habebantur remorsus terribiles:nihilominus per cõsuetu dinem veniunt peccatores ad talem vesaniam ꝙ dicunt ꝙ non est pctm̃ vel ꝙ est paruum. O popule nos ha bemus figuram in biblia. Ioab ꝛ q̃ dam tetendit arcũ ꝛ misit sagittam inter pulmonẽ ꝛ stomachũ regis et mortuus est. Quid vocatis vos sto machum in quo debet recipi ꝛ reser uari ita vere stomachus est volũtas que debet desiderare bene agere. Et pulmo est executio boni. Et sic esse lesum inter stomachum ꝛ pulmonẽ est tenere voluntatẽ in peccato: ꝛ ni hic restat nisi mors eterna. Sed an sint multi? Omne caput languiduȝ hic tãgit patres ꝛ matres guberna tores vrbium ꝛ gñaliter omẽs aucto ritatem habentes. Et omne cor me rens ergo tangit religiosos qui pro populo deberent orare. A planta pe dis.i.in nullo statu nõ est in eo sani tas. Certe hodie de generibus singu lorum in ecclesia: ꝛ in iusticia ciuili omnes sunt lesi. Quod remediũ vo lo concludere ꝛ monere ꝙ si tempo re preterito anime nostre fuerint lese peccato:ponamus penam venire ad medicum quia samaritanus appro pians obligauit vulnera eius infun dens vinum ꝛ oleum ꝛ imponẽs eũ in iumẽto suo.i. in humanitate pec cata nostra ipẽ portauit super lignũ crucis in corpore suo: dñi congitate nescio si vnꝙ videbitis hoc festum sed scitote nisi emalita fuerũt corda

vino sue misericordie ⁊ sanata vulne
ra oleo vere habebitis salarium pec
cati scilicet mortem eternam iuxta
thematis verba. Stipendiū pctī ⁊c.

¶ Frater bene dicitis de sallario
peccati a quo deus nos velit purga
re ⁊ preseruare. Quid placet dicere
de grā. Dixi heri vobis: subueniat
gens ecclesiastica ⁊ religiosa ⁊ bre
uiter cuiuscunqꝫ status. Et ostendi
quomodo nos possumus seruarē gra
tiaꝫ si simus in bono statu ꝙ si dn̄s
dedit gratiā ⁊ magnū habuistis de
siderium exeundi a pctō ⁊ penitenti
am magnam fecistis vt deus remit
tet illud vobis. Non minorē oportet
habere sollicitudinē ad custodiendā
grām. Non minor est virtus quererē
ꝙ̄ parta tueri: bonus custos tm̄ va
let sicut bonꝰ acqsitor. Similiter di
cebam ꝙ ad custodiendā grām opor
tet fugere occasiones pctōrum. Se
cundo oportet mortificare sensuali
tatem. si sint due in domo ancilla ⁊
dn̄a: si ancilla dn̄etur vere nūꝙ̄ erit
pax in domo. Tertio oportet eleuarē
spm̄ in deum cognoscendo fragilita
tem propriā ⁊ grām quā deus fecit
dicemus alias cōditiones. Oportet
videre qualiter grā augetē. libro. 6.
principiorū habetur de augmēto for
marum: dic pue in vico straminis q̄
liter augmētantur forme. Certe pa
ter noīales bene dicent ⁊ scola cōis
Nā noīales dicunt ꝙ augmētantur
per maiorem vel minorē radicatioēꝫ
in subiecto. Alia est oppinio ꝙ aug-
mentantur per maiorem permixtio
nem in contrario. ⁊ videtur enim ꝙ
aristoteles declinet ad istum. Alius
est qđ nigro est impermixtius. Et
si aliqua forma reperiretur que nō
haberet contrarium quomodo susci
peret maius vel minus an illa radi
catio sit forma abiecta vel non prop
terea. dicit Scotus ⁊ bene vt credo
Benauctura cōcordat primi senten
tiarum distinctiōe. 17. ꝙ non solum
forme corporales ⁊ spirituales sicut
charitas vel gratia. Verūetiam for
me quecūqꝫ susceptibiles magis ⁊ mi
nus sicut ī quātitate corpali augmē
tum fit per appositionē ꝗtitatis no
ue vel per additamentū noue ꝗtita-
tis. Ita etiam in spiritualibus per
appositionem noui gradus. Non est
materia pro mulieribꝰ. Estis in bo
no statu domine. fuistis heri cōfesse
vere sic pater. sed an debeamus sic
manere non quia amor dei non est
ociosus: operatur enī magna si est.
Si non est renuit opera. dicit Gre-
gorius ⁊ Augustinꝰ ad Bonifaciū
Charitas meretur augeri. vt aucta
mereatur ⁊ perfici. Domine sicut vi
detis iuuenē mercatorē incipientem
suam mercantiā qui fuit in nūdina
in indicto vel alibi ⁊ tunc lucratꝰ est
decem francos. Vere si velit nutrire
filios suos ⁊ vxorē: non sistet ibi: nec
quiescet: sed ibit ad nūdinas lugdu
nensis ⁊ ad fonteneieñ ⁊c. ⁊ non est
contētus solum lucrari in vna nun
dina. Sic ad ꝓpositū dico cū Ber
nardo in epistola. In via dei nō pro
gredi regredi est. Volo dicere ꝙ opꝫ
conari ⁊ laborare pro augmentādo
dei gratiam. Et fit duobus modis.
Nam primo augmētatur per operū
meritorioꝝ mltiplicationē. Secūdo
augmētatur gratia per sacramētoꝝ
dignam frequētationē ¶ Audite dn̄i
pro augmentāda dei gratia oportet
duo facere. Primo bonorū operum
mltiplicatio. Secundo sacramētoꝝ
digna frequētatio pondereris hoc ⁊
quoniā quidā forte celebrauit in pec
cato: ⁊ nulli sūt peiores istis. Sed an
oporteat facere bona opa ad augmē
tandū gratiam. Dicit petrus secūdi

petri primo. Satagite fratres satis agite. satis aūt. i. valde. Conamini ꝛ laborate per bona opera. certā faciatis vocationē vestrā. Conamini multiplicare bona opa vsqꝫquo fueritis securi saluari. Queramus Jacobo maiori si habuerit paradisum ꝓ suā cognationē. vbi sūt ille matres q̄ impediūt suos filios ne ingrediāt religionē? Audite accessit ad Jesum mater filioꝝ zebedei maria salome soror virginis gloriose ꝛ filia sancte āne. Et vocabat salome: qꝛ marit⁹ eius sic vocabat. ꝛ fuit coniuncta cū illo qui vocabat zebedee a q̄ habuit duos filios. ꝛ ante dn̄icam de passione dn̄ica in ramis palmarū xp̄s ibat in hierusalē ꝛ dixit discipulis suis. O ca fratres mei videtis honorē michi impēsum: sed q̄cquid sit occidēt me isti ꝛ tertia die resurgā: ꝛ liberabo a morte ꝛ ingrediar regnum meū. Tunc dixerunt duo filii matri que presens erat: qꝛ auūcula saluatoris dn̄a audistis quomō ip̄e dixit ꝙ morieꝛ ꝛ tertia die resurget ingressurus regnū suum. Uos estis auūcula sua nō audemus aliq̄d petere per nosipsos: qꝛ increparemur de audacia. vos estis mat. si casus nō sit bonus excusabimi rōe sexus Et sic dn̄a ꝓ nobis petatis ꝙ ponat vnū ad dexterā suam ꝛc. ꝛ illa nō defecit. nā venit ad saluatorē dicēs Dn̄e ꝛ magister reuerēde nepos mi facio vobis vnā supplicationē. Et quid vultis dn̄a? Ecce duos filios meos cognatos vr̄os qui dimiserūt patrē ꝛ me matrē reliquerūt prosequēdo vos. Uobis subueniat de illis ꝛ q̄n eritis in regno vr̄o ponite vnū ad dexterā: aliū vero ad sinistrā. O pctōres audite. Caro ꝛ sanguis regnū dei non possidebūt. Estis hic q̄ datis bn̄ficia vr̄is nepotibus? Conuersus xp̄s ad cognatos dixit. Nescitis q̄d petatis. Uos petitis poni ad sinistrā ꝛ ad dextrā. vere nullus ingredit paradisū ꝓ cognationē. potestis bibere calicē quē ego bibitur⁹ sum. potestis pati mortē quā sū passurus. Dixerūt ei. possum⁹ nos sumus parati. Et bn̄ dixit illis. Tu iacobe hēbis caput abscisum. Et tu Johānes eris positus in dolio olei. Hēbitis paradisū. vere nō est meū dare fm affectionē carnalē: sed solū illis quib⁹ preuisū est ꝙ habebūt ꝓ opa meritoria. Uultis audire greg. Cum cōsidero iohannē in heremo: Petrū crucifixū: Jacobū decolatū herodis gladio. ꝛ si tm̄ deus punit quos diligit: q̄d faciet illis quos in eternū reprobat ꝛ odit. Rogo ꝙ nobiscū faciat miām. Cū ꝯsidero ꝛc. Helas si sancti amici sic fuerīt puniti ꝛ tantum chare vēdiderit illis gloriā: quid faciet malignis peccatoribus q̄ passim eū offendūt? Uos debetis ibi cogitare. Utinā augeat grām ꝛ essetis ita diligētes ad vos disponēdum sicut estis ad vos speculandū ꝛ ornādum. Uos dn̄e cogitetis ꝛ desideretis esse in grā. Quā nobis ꝯcedat oipotens dn̄s. Amen.

¶ Sermo quidecimus.

Stipendia pcti mors ꝛc. Nihil me iudicaui meli⁹ scire inter vos ꝛc. ¶ Dn̄i ꝛ pauperes pctōres si retinuistis materiā quā vobis hodie declaraui q̄libet dꝫ conari ꝛ desiderare facere aliq̄d pro hn̄do paradisū Paulus declarat in deductione nr̄e materie ꝙ salariū peccati mortalis est dānatio. bonū vero gratie dei formaliter obiectiue ꝛ causatiue est saluatio eterna. Et ꝓ cognoscēdo hec

duo puncta dixi ꝙ nichil melius ꝙ̄
memoria mortis ⁊ recordatio passi=
onis xp̄i ⁊ crucis. Frater q̄d placet
vltra dicē: Restat adhuc dicere vnā
materiā in fine nostri textus nostre
figure dan̄. 4. Ex ea vescebatur oīs
caro. Arbor quā vidi (dicit daniel)
erat in medio terre ⁊ fortis magna:
⁊ esca vniuersoꝝ in ea oīs creatura
nutriebat fructu illius arboris. Et
nunc dicit. ex ea vescebat oīs caro
Uidetur ꝙ sit nugatio ⁊ repetitio.
Esca vniuersoꝝ in ea pro p̄nti vita
⁊ ex ea vescebat oīs caro ꝑ futura.
Uescor vesceris tantū valet dicere
sicut fructu refici. et beatitudo quā
speramus est in fruitione dt schola
nostra. Ideo ex eo vescebat oīs caro
tam āgelica ꝙ̄ humana vescebatur
⁊ fruitur illo fructu qui erat in ar=
bore positus. Oīs natura nutriebat
illo fructu. sed q̄ est illa oīs natura
Uere natura oīs que p̄t beatificari
in duabus diuidit: scʒ in angelicā ⁊
humanā. ⁊ quelibet haꝝ illo fructu
nutritur ⁊ reficitur. Nos habemus
textū formaliter. Jo. 17. Hec ē vita
eterna: vt cognoscāt te deū verum
cognitione practica dicit scotus. Et
quem misisti Jesum xp̄m. Audite
vita eterna quā speramus deus det
nobis illā: est ꝙ habeamꝰ fruitionē
beatificā. Quid vocatis vos fruitionē
Fruitio venit de fruor ⁊ de fructu.
Uis videre arborē floridam in orto:
nundū est fructus videns in manu
tenes in archa nundū est fructus.
neqꝫ qn̄ colligitur nec qn̄ ponitur ī
horreo adhuc nō est fructus. Sʒ qn̄
comedit tunc ē fructus. Audiuistis
loqui de amorosa fruitione: vel de
fructu amoris. Quando quis habet
pomū ⁊ diuidit per partes ⁊ ponit
in ore suo tūc habet saporē in gustu
⁊ odorē in olofactu tunc vere habet
fruitionē fructus ⁊ delectamētum.
Sic spiritualiter fructus in arbore
est christus qui pependit in ea: qui
ꝙ̄tum ad humanitatē ⁊ diuinitatē
speramus vt nos satiat ⁊ nos oēs
nutriet. Sʒ frater quō satiabit nos
⁊ reficiet diuinitas ipsa? Uos ha=
betis figurā tertii regum: decimo.
Uidens autē regina sabba sapien=
tiam salomonis ⁊ domū quam edi
ficauerat ⁊ ordines ministrantium
⁊ habitacula seruoꝝ ⁊ olocausta que
offerebat in domo domini. non habe
bat vltra spiritū. Tunc dixit ad re
gem salomonē. Beatus es ⁊ beati
serui tui qui stant corā te ⁊ audiūt
sapiētiam tuā. verus est sermo quē
audiui in t̄ra nostra super sapiētia
tua ⁊ nō credebā narrantibus mihi
donec ipsa veni ⁊ vidi oculis meis:
¶ Leuate corda vestra dn̄i desideratis
ne ire ad paradisum vos mundani
⁊ gaudisseris? In bona fide si deus
dimitteret vos in vestris pulchris
ornamētis sericis de satirio ⁊ velu=
tio. Uos pulchre mulieres nūquid
essetis contente quittare paradisum
⁊ illā dimittere deo ⁊ manere in bā
quetis in isto mundo. Quid dicitis
dn̄i mendicātes ⁊ magistri reuerēdi
Audite anselmū libro de similibus
ibi ponit possibile. Et si esset textus
euāgelii tangit vsqꝫ ad sanguinem:
Tantū desideriū debet incē homini
pertingēdi ad bonum propter quod
factus est tātusqꝫ dolor. qꝛ ibi nō est
tantusqꝫ timor ꝙ ibi nō perueniat.
qd nihil in presenti ipsum delectari
debeat: nisi ꝙ ad illud pertingendi
iuuare poterit ⁊ illuc nemo perueniet
nisi qui ardenter ⁊ frequēter deside
rauerit. Audite signum euidens est
nullus ingreditur regnum qui non
habet voluntatē perueniēdi. Et vltra
retinete ꝙ si homo aliquis eēt ⁊ ha

beret spiritũ bonum ꝛ ĩtellectũ quĩ voluntate deliberata diceret. Essem contẽtus hic in presenti semper ma nere ꝛ ꝙ deus custodiret suũ paradisum. hoc ẽ spreto bono incõmuta bili bono cõmutabili adherẽ. Dicit augustinus: hoc est peccatũ mortale ꝛ satis est pro habendo dãnationem eternã. Unde dicit ãselmus: ꝙ quilibet dꝫ habere desideriũ ita magnũ ꝛc. Expone predictã auctoritatẽ btĩ anselmi. ¶ Estis ne de parẽtela alicuius magni dñi qui gubernat regẽ ꝛ scitis ꝙ medio eius dabit̃ bñficiũ si eatis ad curiã. Nunquid debetis desiderare puenire ad hũdum bonũ beneficiũ: et quid faciem⁹? Legim⁹ in libris regũ: ꝙ regina Sabba audiens sapiẽtiã Salomonis venit in hierusalẽ: ꝛ qñ vidit domũ regis ꝛ tẽplum dñi ꝛ escam que comedebat̃ in mẽsa sua ꝛ palaciũ regis ꝛ ministros ꝛ sapiẽtiã: mirabat̃ ꝛ nõ erat in ea vltra spũs ꝛ nõ poterat loqui. Postea dicit regi postꝙ sibi datus ẽ sermo. Beatus es ꝛ beati serui tui quivobiscũ sunt in mẽsa vr̃a. Certe fateor ꝙ in patria nr̃a multa dicebãtur michi devobis ꝛ de sapientia vr̃a. ideo veni ad vos: sed nõ dixerũt michi mediã partem illius qđ video corã oculis meis. Habemus textũ Jo.x. Ego sum ostiũ: ꝑ me si quis intrierit pascua inueniet. Ego sum per me ꝛc. Et ad quid faciẽdum. Oculus nõ vidit: nec auris audiuit nec in cor hoĩs ascẽdit q̃ preparauit deus diligẽtibus se. Festinemus ĝ ĩgredi in illã requiẽ. Regina sabba repñtat aĩam deuotã que die sancti Jacobi die dñica ꝛ festiuitatib⁹ dꝫ ire in hierusalẽ ꝛ spiritum debet eleuare in contẽplationem. Rex vero Salomon est christus in hũanitate ꝛ diuinitate. Templũ aũt est humanitas. Domus est celum ꝛ regnũ celeste. Habitacula seruorũ sunt mansiones sanctorꝝ. Esca celi est gaudiũ sẽpiternũ ꝛ sapientia illius est btĩfica fruitõ. Et q̃le ẽ gaudiũ. Ocul⁹ nõ vidit: nec auris audiuit. ꝛ nemo scit nisi qui accipit. Comedistis ne mel Dicitur ꝙ nihil est dulci⁹ melle. sed nõ ẽ cõparatio. Uultis experiri dulcedinẽ fructus crucis: gustate ꝛ videte. Eleuate spiritus vestros ꝛ desiderate nutriri ex hoc fructu. Et propter hoc oportet vos purgare a pctõ ꝛ querere gratiã dei. ꝛ cogitatis qꝛ si non. il nya ne sy ne lra Sallarium peccati habebitis. ꝛ finaliter dãnationem eternam. Juxta verba the⁹matis preassumpti.

¶ Pro fundamẽto mouetur questio a Bonauẽtura distinctione.36. secundi sententiaꝝ. Domini retinete Dicebã mane ꝙ ꝗuis malum pene in ꝗtum malum sit a deo. Unde ordinate malum non est adeo qꝛ deus non dat nisi bona: ꝛ malum ĩportat defectũ. Et pena aliud dicit. quia dicit ꝙ ille qui sic punitur sit ordĩatus ad penam. Restat vtrum ex quo aliqua pena est a deo. Utrũ omnis pena sit ab ipso deo. Dicit bonauentura ꝙ pena potest referri ad tria. Primo scꝫ ad nociuũ. Secundo ad illum qui patitur nociuũ. Et tertio ad defectũ ex nociuo generatũ ꝛ addit ꝛ dicit ꝯsequenter ꝙ pena potest ꝯsiderari duobus modis. Unomodo inquantũ pena. Aliomodo secundũ illud qđ est pena. Et pena quodcũꝫ modo consideretur inꝗtum pena est a deo ordĩate influente vel pmittẽte. Et sic ĩtelligit̃ illa auctoritas amos ꝓphete. Nõ est malũ in ciũtate qđ nõ fecerit dñs. Nõ est pena vł punitio quam deus non permiserit si sit priuatiuum vel non fecerit si sit posi

riuū. Timetis dānari ⁊ quare frat
Dixi ⁊ volebam ꝯfirmare ꝙ posito
ꝙ faciamus opera bona ex grē non
sunt sufficientia pro allegando testi-
moniū pro nobis vt possim⁹ habere
paradisum. quia allegabam. l. ff. de
probationibus ⁊. c. de testibus. Et
decretalē. c. forus ꝙ homo seruilis
conditionis non recipitur in testimo
nium. Nomen habes quod viuas ⁊
mortuus est. Applicabā moraliter
Uos estis vocati serui: ⁊ estis serui-
lis cōditionis. venitis ad ecclesiam
dicitis horas vestras. datis aliqñ
elemosinā: ⁊ creditis esse in statu vi
te ⁊ estis mortui spiritualiter. ⁊ sic
non liberi sȝ in seruicio dyaboli. Nō
non estis digni habere gloriā. Frat
dicetis dimittam⁹ istos testes ⁊ o-
pera. Si deus misereatur nostri in
morte sufficit nobis. Deus non fecit
nos pro dānando. in fine nos peni-
tentiā faciemus sic saluabimur. Ue
re dico ꝙ non sufficit ⁊ quid sequit
Nam habemus tres textus in iure
Et incipit lex de pupillo. Et habet
alia lex eodem titulo. Et incipit in
ꝓuinciali. Dicūt hi textus ⁊ hoc est
notandū maxime ab alexādro de in
mola. seruis seruitute manēte ciuis
alicui⁹ ciuitatis effici non potest. Et
casus est patens in canone in maio
ri volumine. C. cum redemptor. 12.
questione scd̄o vbi papa dicit. Duo
erant: scilicet vnus vocabatur mōta
nus: alter Thomas. Qui vt ciues
efficerētur romane ciuitatꝭ. De gra
tia speciali manumittebantur ob re
uerentiā iesu christi qui vt nos cele
stes liberatur. ¶ Leuate spirit⁹ per
fidem. Domini vultis habere aliquē
seruum qui efficiatur ciuis huius
ville: vere non debet esse de domo vil
li. Et si voluerit esse ciuis oportet pri
mo ꝙ ponatur extra captiuitatem

⁊ ponāt in sua libertate. Leuate ca
pita ⁊ audite Isayā. Solue vincla
colli tui. ⁊ quare quia dicit Ihere.
in lamētationib⁹. Migrauit iuda.
propter afflictōem seruitutis habita
uit inter gentes ⁊ non īuenit requiē
Dn̄i vos debetis conari extrahere a
ꝯuitute ⁊ captiuitate dyaboli vt sitis
ciues regni. Estis hic blasphēatores
noīs dei. Dn̄i ecclesie gētes de iusti-
tia: iuuenes scholares. O frater nō
solum loquamī de istis. qꝛ omnes
fere deum blasphemāt. vbi sunt adul
teri qui manutenēt vxores vicinorū
Quot sunt religiosi ꝓprietarii. Mo
nachus habēs obolū non habet obo
lum. pecunia tua tecum sit in perdi-
tionē sicut cū ad monasteriū. vultis
ergo effici ciues paradisi. Migrauit
iudas. i. ꝯfitens pro maledictiōe pec
cati. Judas confitens fidem christi
pro captiuitate seruitutꝭ peccati. Ha
bitam⁹ inter gentes. i. paganos. ⁊
non īuenit requiē in ciuitate parad.
Et remediū. Solue vincla colli tui
Solue vinculū peccati. Uidete in
cōsciētiis vestris si sit aliquod malū
Et dimittatis deceptiōes. Uos apo
tecarii candelarii ⁊ alii mercatores
q̄ vēditis hoc quod nō valet duplicē
aliqñ duodenū. Et remediū de hono
rādi vos apctō depoīte illud onus ⁊
q̄rite graȝ. sic nō. Habebitis salla
rium peccati scilicet dānationem.
Juxta verba thematis preassūpti.
¶ Quantū ad primum. Domini
vbi mansim⁹ in nostro alphabeto.
Jam habuim⁹. 13. incōmoda pecca
ti mortalis. ⁊ diximus ꝙ posito ꝙ
non esset alius īfernus ⁊c̄. Dixim⁹
ꝙ est nature lesiuū. Restat. 14. litte
ra scilicȝ peccatū mortale est oppug
natiuū meriti christi. Nos habem⁹
textum figuram ⁊ rationē. Textus
ad hebreos sexto. Impossibile est eos

q̃ semel sunt illuminati gustauerũt
etiã donũ celeste ⁊ participes facti
sunt spũs seculi: gustauerũt nichilo
minus bonũ dei verbum: virtutesq̃
seculi venturi. ⁊ ꝓlapsi sunt rursus
renouari ad penitẽtiam. Rursuȝ cru
cifigẽtes sibimet filiũ dei ⁊ ostentui
habẽtes ⁊c. Figura est exodi quĩto.
vbi textus dicit. Steterũt ergo moyses
⁊ aaron corã pharaon dicentes. Di
mitte populũ meũ vt sacrificet mihi
in deserto. Respondit. dñm nescio ⁊
israel non dimittã. Quis est dñs vt
audiã verbũ eius? fiet ⁊ vos ad onera
vestra. Ratio est bona. meritum xp̃i
nõ proficit nisi volẽtibus illud susci
pere. sed peccãs mortaliter diuertit
se a xp̃o ⁊ auertit. Luce. xi. Qui nõ
colligit mecũ dispergit. ⁊ quare: q̄
pctm̃ mortale est oppugnatiuũ me-
riti xp̃i. Dñi mei nos speram⁹ oẽs
saluari in merito xp̃i. Audite ergo.
oĩs homo qui peccat mortaliter tm̃
facit sicut si diceret deo patri. deus
pater voluisti filiũ tuum pati pro re
dimẽdo a pctõ ⁊ michi dando para
disum. ego renuo hoc ⁊ nolo vt illud
michi ꝓficiat: sed ego volo obligari
perpetue dãnationi. Audite bernar
dum in sermone. ⁊ Philippũ q̃ fuit
cancellarius insignis vniuersitatis
parisiẽsis in quadã prosa. Audite
augustinũ in libro ad virgines. Dic
bernarde. nũquid satis afflict⁹ sum
Nũquid pro me afflictus sum vt q̃d
afflicto das afflictionẽ. plus me gra
uant vulnera pctĩ tui q̃ vulnera cor
poris mei. Audite philippũ in ꝓsa
sua. Dic philippe amice. Vide o hõ
que pro te patior. non est dolor sicut
quo crucior: ad te clamo q̄ ꝓ te mo
rior. cerne clauos quibus confodior
dolor cum sit tantus exterior. intus
tamẽ est planctus grauior cũ te tm̃
ingratũ experior. Augustine dic q̃d

super hoc sentias. Inspice o anima
vulnera pendẽtis sanguinẽ redem-
ptoris preciũ morientis. Hec quãta
sunt cogitate ⁊ in statera cordis vr̃i
appendite: vobisq̃ totus figatur in
corde qui pro vobis totus fixus est
in cruce. O virgines sacre cur illum
depellistis qui mortem pertulit pro
aĩabus vestris. Ponamus exẽplum
familiare ⁊ euidens. An hic sit ali
quis nõ solutus? Capiamus casum
q̄ esset aliquis dñs qui non est vxo
ratus qui circuierit omnẽ hanc pa-
triam vt inueniat aliquã pulchram
filiã vt ducat in vxorẽ ⁊ querit per
oẽs partes deãbulando hinc ⁊ inde
Ipse reperit filiã custodiẽtem oues
in periculo luporũ qui volunt eam
comedere ⁊ eam liberat a lupis. ita
q̄ lupi eum momorderũt. Finaliter
euadit ⁊ ille ducit eam in vxorem ⁊
facit eam dñam bonoꝝ suorum. Et
positis his oĩbus bonis ⁊ laborib⁹
a quibus ille eã redemit: ipsa tamẽ
se dat leprosis in prostibulo. an hec
esset digna recipi? Helas o pctõres
quid dicitis. Audite paulũ. rursus
crucifigẽtes sibimetipsis filium dei
O dicit bernardus. Ve michi infe-
lici si talẽtum sanguinis xp̃i non cu
stodiero. si tale depositũ non serua-
uero si sanguinẽ eius preciosum cõ
culcauero. Audite dñi. creditis ne q̄
xp̃s venerit super terram? ita. sȝ in
quo statu? Nunq̃ filia i gula luporꝝ
fuit in tanto periculo sicuti eram⁹
⁊ sumus qñ christus venit sup terrã
Ideo ipse dixit. Nunquid sustinui
plagas? Vide hõ ⁊ respice hoc qd
habeo pro te ⁊ porto man⁹ a pedes
perforatos clauis: caput spinis coro
natũ. Et posito q̄ dolor meus mag
nus sit extra: maior tñ sine cõpara-
tione est intra qñ video tuã ingrati-
tudinẽ. Sanctus bernardus in vno

fermone dicit in persona xp̄i. Heu
popule nunquid satis passus sum?
nūquid pro me passus sum? nō vere
plus me grauas ꝙ̄ vulnera mei cor
poris. Placet audire figurā scriptā
in exodo? ¶ Legimus ꝙ bonus ille
Moyses venit ad regē pharaonē ⁊
dixit. O dn̄e: dominus meus misit
me ad vos: vt dimittatis populum
suū. Et quis est dn̄s (dixit pharaō)
vt audiā vocē eius. dn̄m nescio ⁊ po
pulū non dimittā. per meū ydolum
(dicit pharaon) nō dimittā populū
Et quis est pharao qui non vult di
mittere populū? Pharao tm̄ valet
dicere sicut nudauit virū. Et q̄s est
qui nudauit virū? Dicebā in aliquo
sermone ꝙ peccatū spoliat. Pharao
tm̄ valet dicere sicut ille qui nudat
maritū suū hoc est pctm̄. Moyses
assumptus ex aquis est xp̄s qui li
berauit populū. Pharao est pctm̄:
q̄ renuit seruire deo ⁊ obedire prece
pt̄is eius. Dn̄i cui istoꝝ scꝫ xp̄o vel
dyabolo plus seruitis ⁊ melius?
Unde crisostomus super matheum
Legēdum est ⁊ vere legendū p̄n̄tis
vite tēpus in quo tantā multoꝝ labē
tantasqꝫ flagitia ⁊ vicia videmus cu
mulari. que si velis considerare per
singula nūꝙ̄ te poteris a lachrimis
continere. etenim infidelis si adesset
euidēter posset cōcludere nos facere
nichil omniū illoꝝ que in baptismo
spopōdimus obseruare. Dn̄i dicatis
in conscientia vr̄a an sint in maiori
nūero qui seruiāt xp̄o ⁊ sunt in gr̄a
ꝙ̄ seruiētes pctō? Certe stultoꝝ infi
nitus est numer⁹. Habuistis ne ho
die dn̄e iacobe missaꝫ? q̄d dedit vobis
vicarius? dixit dn̄s iohānes teneatis
vnū duodenū pro hn̄do pintā. Que
rerē vobis libēter q̄ūo lucrami resi
duū. Et vos mercatores q̄ venditis
duobus scutis id qd valet vnū q̄ūo
debetis h̄re residuū: verum est tn̄ ꝙ̄ si
essēt cā iusta ⁊ diceres in ꝯscīa tua
ꝙ alit referres dāmū: q̄ nō recipio
pecunias meas. tūc licite posses ali
quid capere. Sed si aspicias solum
ꝓ vendendo tp̄s peccas mortaliter.
O quot sunt hodie viuētes in talib⁹
scelerib⁹/luxuriis/fraudib⁹/ decep
tionibus/adulationib⁹ ⁊ detractio
nibus? Certe īfinitus est numerus.
Uere vitā talē ducētes tm̄ est dicere
sicut dicē. Dn̄e deus tu misisti filiū
tuū ꝑ patiēdo ꝓ nobis ⁊ redimēdo
nos a pctō. sed nichil nobis illa: q̄
irridem⁹ cum q̄ volum⁹ manere in
pctō. Legistis qd scriptū ē luce. 9.
Qui me erubuerit corā hoībus eru
bescā eum corā patre meo ⁊ āgelis
eius. Plures sunt q̄ bene agerēt ⁊
bene facerēt nisi eēt irrisio. q̄ dr̄ de
bonis. est vn⁹ ypocrita vnus bigot⁹
Sed notate ⁊ date memorie dt sal
uator. Qui erubuerit me ⁊ meos ser
mones ⁊c. ꝓmitto ei ꝙ ī morte sua
ostendā illi erubescētiam suā: ⁊ corā
nō audebit apparere. Helas postꝙ̄
pctm̄ facit nobis tanta mala relin
q̄mus illud ⁊ q̄ramus gr̄am. Hoc
est qd volo ꝑsuadere in propōne p̄e
incerta. Stipēdia pcti mors ⁊c.
¶ Scd̄a pars de augmētatione gr̄e
Restat venire ad scd̄m. Fr̄ q̄d vultis
nobis dicē de gr̄a dei? Postꝙ̄ locuti
fuim⁹ de. 12. bonis q̄ facit in aīa ⁊
quibus mediis īuenit ⁊ q̄ūo q̄ttuor
mediis custodiri p̄t. Jam incepim⁹
dicē quid opꝫ facere ꝓ augmētatiōe
ipsius. Incepistis mercātiam vr̄aꝫ
sic fr̄ ⁊ dn̄ lucratus fui decē frācos
isto āno. vere opꝫ adhuc lōgius ꝓtra
here. ⁊ si lucrati estis hoc āno decē
ponite penā ad lucrandū. 15. āno fu
turo. Uolui silr̄ dicere ꝙ si habeatis
. 12. gradus gr̄e debetis ꝓcedere de
virtute in virtutē vt valeatis eā aug

mētare. Et q̄d faciemus? dicebã in
p̄cedēti sermone ꝙ augmētatꝛ ꝑ opa
meritoria. Satagite bonis opibus.
dicit pe. Scdo augmētatꝛ ꝑ sacroꝝ
dignã frequētationē. Hēmus textū
in eccl. Altissimus de terra creauit
medicinã ad purgandū pctã supple
⁊ vir prudēs nõ abhorrebit eã. appo
thecarius ↄficiet medicinã sanitatis
Dñi sitis securi ꝙ pro nobis dandã
grãm venit magnꝰ appothecarius
de sup q̄ dedit nobis drogas. ⁊ ꝓ re
cipiēdo suū cyropū sanitatꝫ nõ solū
dabitꝛ nobis sanitas: verūetiã aug-
mentabitꝛ. vnguēta sunt sacramēta
Dñi bachalarii dicatis quã dr̃iam
ponitis int actū virtutꝫ meritoriū ⁊
int actū sacramēti digne perceptū:
Ite ad richardū di .17.1. vbi facit
q̄stionē. Utrū in quolꝫ actu virtutis
augmētetꝛ grã. Dicit ꝙ nõ nisi actꝰ
ille sit intēsus. Tho. in.1. scde. q. c.
.17. vel. 19. q̄rit vtrū in q̄libet actu
virtutis meritorio augmētetꝛ. Dicit
ꝙ nõ vt sicut videmꝰ ꝙ nõ quilibet
augmētatꝛ comestione vel nutritione
vt cū ꝑuenit ad etatē ⁊ certū ꝑiodū
sic in quolꝫ virtuoso nõ augmentatꝛ
grã scꝫ qñ ꝑuenit ad actū virtutis.
Nisi eēt actꝰ itēsus (dt richar.) vl
nisi essent plēs equalētes vni intēso
Uñ dr .1. di. 4. ꝙ ĩ hoc dr̃nt sacrã
nr̃e legis a sacris veteris. qꝛ sacrã
nr̃e legis ex ope opato ↄferūt grãm
dūmõ non sit obex in suscipiēte. vñ
aliq̃ ↄferunt primã grãm sicut bap
tismꝰ ⁊ pñia. aliq̃ ↄferūt augmētū
Unde aliqua sunt que requirūt pri
mam gratiã. ⁊ sic omnis actus sa-
cramēti nouiter recepti semꝑ nouã
gratiã confert. Audite si placet dñi
vultis augmētare in vobis gratiã?
opꝫ ꝙ sitis in bono statu ⁊ ꝙ hēatis
bonã voluntatē in illo perseuerare.
⁊ eliciendo bona opera pro augmen
tando gratiam ⁊ nihil melius q̄ fre
quētare sacramēta digne. posito q̄
non habeatis remorsum de aliquo
mortali. sed solum veniali ⁊ confite
mini recipitis nouū gradum gratie
O bone ecclesiastice si fueris in bo-
no statu. ⁊ tu celebres augmētatur
in te gratia recipiendo nouū gradū
gratie. Similiter tu qui recipis cõ
firmationē in bono statu penitet vos
peccatorū vestrorū. sic frater si reci
pitis sacramēta gratia augmētatur
Iuuenes religiosi qui vaditis ad or
dines. si fueritis in bono statu reci
piendo ordines: gratia augmētabitꝛ
Nos ydoneos fecunde ad corinthe.
tertio. Dominꝰ eligit mĩstros. Hic
trahunt doctores ꝙ deus nunq̄ eli-
git aliquē ad aliquem statum quin
cõferat omnia necessaria ad consecu
tionē illius status. Et frater quare
dicitis digne. ¶ Audite cui primo
loquar an mendicantibꝰ: aut sacer
dotibus: vel mercenariis qui dicunt
missas: an confessoribus? De conse
cratione distinctione secunda qui sce
lerate viuunt ⁊ peccare non desinūt
putantes se tali cõione dicente pro
pheta. Quid est ꝙ dilectꝰ meus ope
ratus est ĩ domo mea scelera multa
Domini ꝓ augmētando gratiam in
nobis nihil melius q̄ frequētari di
gne sacramēta. Sed vertamꝰ foliū
pro essendo similis iude ⁊ corruendo
ĩ fornacē ignis cū dyabolis ceteris
rebꝰ nulliū aliõ mediū foret ita ꝑicu
losū q̄ male vti sacmētꝫ q̄ dedit no
bis creator ꝓ nr̃a vtilitate. O deꝰ et
ne q̄d ē q̄ d regno frãcie. ⁊ q̄d de vi
ta sceleratoꝝ xp̃anoꝝ. dicitꝫ in dicē
do missã vr̃aꝫ. Dñe iacobe mea clpa
⁊ sic de aliis. Uere aqua maris nõ
sufficeret ad mūdandū illas. Audi-
te quidã iuit ad predicandū aliq̃ die
in vna parochia ⁊ dixit ꝙ curatus

nõ debebat dare corpus dñi publice
meretricib⁹. Uenit in festo pasche
vna meretrix que se p̃sentauit corã
eo ⁊ quesiuit sibi dari corpus dñi.
Curatus vero non ĩmemor dicti pre
dicatoris dixit. Recedite amica. Et
dixit illa. dñe ego sum cõfessa. Sur
gite dixit ille: q² nõ dabo vobis com
munionẽ. Dea dñe quare nõ? Dixit
curatus. Amica mea habes ne am
plius propositum recidiuãdi? Dixit
illa. ita vere: q² per hoc acquiro vitã
Dixit ꝗ ille. surgite ⁊ recedite: q²
nõ dabo vobis. Tunc surgẽdo dixit
Quare nõ recipio deũ meũ ita bene
sicut faciũt p̃dicatores ⁊ sacerdotes
qui celebrãt confitẽtur ⁊ habent sin
gulis diebus meretrices suas? qd ẽ
maius malũ. Uere curatus fuit sa
piens ⁊ dixit illi. dña: illi non sunt
in subiectione mea. Dico ad ꝓpositũ
audiuistis loqui de mãna qd in pre-
sentia ignis durescebat ⁊ corã sole ⁊
in calore solis liquefiebat. Ignis q̃
facit durescere ⁊ caminũ nigrũ est
voluptas. Calor vero solis qui liq̃-
facit est gr̃a dei q̃ disponit aĩas ad
maius augmẽtum gr̃e dei. Uertaq̃
foliũ ceteris parib⁹: nichil peius q̃
induratũ esse in pctõ. Leuate sp̃us
q̃ratis beato Jacobo q̃uo habuit ꝑa
disum. Ipse fuit sacerdos ⁊ p̃latus
⁊ religiosus. ⁊ si habuerit ducendo
vitã quã ducitis. Ipse erat cognat⁹
xp̃i frat iohãnis euãgeliste cognat⁹
iacobi minoris ⁊ symonis et iude ⁊
ioseph iusti ⁊ nepos v̾ginis marie.
Uere respõderet ꝙ habuit ꝑadisum
ꝑ actionẽ virtuosã ⁊ susceptionẽ de
bitã sacramẽtorum. Inter ceteros
apostolos iste erat xp̃o familiaris.
Nã iste fuit in resuscitatione puelle
similiter ⁊ in trãsfiguratiõe similit
qñ ingressus est ortum erat presens
qñ dixit dulcis Jesus. Fratres mei
sustinete mecũ modicũ q² non pos-
sum amplius citra mortẽ. Tristis
est anima mea vsq̃ ad mortẽ. Intẽ
tiue. Similit qñ apparuit discipul
suis post resurrectionẽ vndecim di-
scipulis ille erat vnus: similiter qñ
se manifestauit illis ad mare thibe-
riadũ. Jacobus erat vnus ⁊ inter
omnes apostolos fuit primus q̃ mor
tuus est pro xp̃o ⁊ venit in hispaniã
vbi adhuc modo honoratur a cũctis
viuentibus ⁊ ibi conuertit ad deum
multos ⁊ multis coruscat mirabilis
Et quis eũ tantũ exaltauit quo me-
dio obtinuit gloriã vere bona oꝑa ⁊ sa
cramentorũ digna frequẽtatio: volo
suadere ꝙ sic placeat facere ⁊ quã-
do volueritis vxorari ⁊ vxorẽ duce-
re sitis digne confessi ⁊ ante percep
tionem oĩum sacramentorũ ⁊ digne
percipietis ⁊ finaliter eternã gloriã
quã nobis concedat qui sine fine vi
uit ⁊ regnat ⁊c.

¶ Sermo vltimus huius
materie in die sancte An-
ne mr̃is virginis sacre.

STipendia pcti mors ⁊c.
Nihil me iudicaui vbi su
pra. Dñi ⁊ pauperes aĩe
si retinuistis materiam
quã tangebaz in alio sermone: certe
videtur mihi ꝙ nos debemus aliq̃d
facere vt habeamus paradisum de-
ductio semper fuit ꝙ sallariũ pcti
est damnatio. Et nõ ostendi multa ĩ
conueniẽtia ꝓcedentia ex pctõ. Uo-
lui dicere ꝙ ponemus penã meditã
di ⁊ cogitandi in passione saluatoris
frater q̃d placet dicere vltra Daniel
dicebat heri ꝙ ex arbore de qua lo-
cuti sumus vescebatur omnis caro
ꝙ oĩs creatura nutriebat: hec ẽ frui
tio eterna hoc ꝯplementũ oĩum desi

deriorū: frui dicit aug. est alicui⁹ in herere propter se ⁊ summa peruersi tas est vti fruendis ⁊ frui vtendum. vñ qui sunt in gratie statu: ⁊ sūt be ati habent plenitudinē fruitionis vi atores vero nō vñ frui est habere amo rem ⁊ gaudium. Sed frater quomo do nutriet nos hic fructus. Sanct⁹ Johan. hoc declarat. Si q̄s per me introierit ingredietur ⁊ egredietur : ⁊ pascua inueniet. Unde egredietur per contemplationez diuinitatis. Et egredietur per contemplationem hu manitatis: gloriosus Johannes re fert verbum christi dicenſ. Fratres mei. Si qui per me ītroierit ⁊c. Et pascua sunt paradisus in quo est cō templatio diuinitatis: contemplatio diuinitatis vt dicebam heri fuit fi gurata per hoc q̄ dixit regina sab ba salomoni: beati serui tui ⁊ beat⁹ es ⁊c. Et contemplatio humanitatis datur ītelligi per fructū comeditis ne fructus in prādio dñi. Pro habē do delectatōez in fructu requirūtur tria nam oportet q̄ fructus

Primo sit purus
Secundo mundus
Tertio oportet q̄ sit sapidus.

¶ Mundus quo ad colorem purus quo ad odorem ⁊ sapidus quo ad gu stum ⁊ saporem. Si queratis Salo moni in quanticis qualis sit fruct⁹ dicit dilectus meus rubicundus: cā didus electus ex milibus. Et de pu ritate ⁊ odore in codē libro. In odo rem eius curremus. Et de sapore d clarat idē in canticis. Ascendam in palmam ⁊ apprehendā fructus eius ⁊ sub vmbra illius quē desiderabaz sedi. Et fructus eius dulcis gutturi meo. ¶ Leuate capita: dñe scitis bene vestrū Aue maria bñdicta tu in mu lieribus ⁊ bñdictus fructus vētris tui Jesus; vere nihil hoc fructu dul

cius: vñ Bonauentura dicit q̄ in oī cognitōne tam sensitiua q̄ mechani cha q̄ rationali q̄ naturali pōt repe riri incarnatio verbi ; ⁊ trinitas vel emanatio maxime de scđa persona a patre ⁊ cū hoc reputātur beatifica vnionis inter aīam ⁊ deū. De sensi tiua placet audire aliquid. Ille ē bo nus philosophus qui scit bene redu cere philosophiā ad amorē dei ⁊ oīa refert ad deum . Et opatio moralis reperiri pōt in quolibet sensu morali quilibet seruus negociatur circa p prium obiectū: nō vsurpat alienuz ⁊ refugit nociuū visus circa colorē vel lucem: nō vsurpat sonū neq3 saporē ⁊ refugit nociuū ⁊ colorē inhonestū sic homo viuit bñ cū sapiēter prudē ter ⁊ obtemperāter viuit. Dicit phi losoph⁹ quilibet sensus q̄rit obiectū cū desiderio. Inuenit cū gaudio. Et recipit cū fastidio. ⁊ tunc mens nr̄a cū eleuatur ad sensibile summū deo nr̄o sc3 vt dicit Donysius cum sen sus spirituales eleuantur. Oculus mētalis in sūme lucidū: visus ī ob iectum sūme pulchrū. Tactus men talis ī sūme dulciferū: ⁊ suauissimū Gustus mētalis in summe sapiduz dñe fuistis aliqñ in nuptiis vel ī ali qua alia societate: vidistis ne prādiū regis. Capiatis casum q̄ in ista vr be sint aliqui triūphi oculus delecta tur vidēdo illas delectatur etiā quā do inuenit obiectū cō ueniens ⁊ reci pit illud sine tedio: hec dicit Bona. nos debent reducere ⁊ spiritū nr̄uz ad deū: vere si volueritis aliq̄d vide re pulcri q̄ratis videre deū in huma nitate. Et hec potestis ɔprehendere in beato petro in trāsfiguratōne: qui nō vidit gloriā aīe nec diuinitatis s3 solum corporis sed trāsitorie. Et ta liter fuit illa delectatione pcussus q̄ dicit bonū est nos hic esse. Nō nō d

morémur hic contéplemur dicit Au gust. in solliloquiis petrus sintilam eterne dulcedinis degustauit ⁊ oīuz est oblitus bonū est nos hic esse. Et quid putes dixisset si abissū illū in terne dulcedinis quā preparauit di ligentibus se: degustasset si vidissz di uinā essentiā ⁊ aīam xpi ⁊ abissum illā dulcedinis interne qd dixisset. dn̄e habebs bonum vinum in domo vestra. Si qs efficeretur ebrius bibē do quartā quid si biberit totū quod est in dolio. Hic est igitur fruct⁹ ex quo reficitur oīs caro ⁊ vere est pul cher fructus ⁊ boni coloris ⁊ maxi me delectationis: dilectus meus cā didus ⁊ rubicundus. Et nunq̄ sol fuit ita clarus sicut corp⁹ xpi ⁊ sua humanitas ad contēplanduz ⁊ cum hoc fuit rubicundus qn̄ apuit san guis: vis sentire bonū vinū in odorē vnguētorū tuorū currimus. Et an habeat bonū saporē fructus ei⁹ dul cis gutturi meo paradisus est tottali ter illo fructu repletus ⁊ loqmini de oībus rebus mūdi dulcioribus habe bitis dulcius super mel ⁊ fauū post q̄ in cruce est talis sapor ⁊ q̄ omēs nutriūtur ex eo ⁊ illi sunt contrarii qui sunt in peccato: suadeo ⁊ admo neo q̄ debemus dimittere pctm̄ ⁊ q̄ rere dei grām ⁊ desiderare vt possu mus gustare fructuz illius arboris si q̄ no habebimus fallariū pcti iux ta thematis verba ⁊c.

¶ Pro fundamēto mouetur que stio a Bonauen. di. 30. scdi sentētia rum: dicebā hesterno sermone: custo diat se ⁊ puidiat sibi qui se diligit ⁊ sue anime: quia nulla facimus ma la nec labimur in miseriis ⁊ pugni tionibus quin deus hoc pmittat. Sz ibi est questio esse secū ⁊ obstinatum sunt magna incōuenientia corporis ⁊ aīe qn̄ quis est obstinatus ⁊ non curat de salute aīe sue. Utrū illa pe na sit adeo. Bonauētura dicebat vt retuli in alio sermone q̄ de pena pos sum⁹ loqui dupl'r. Uno mō inq̄ntum est pena vel pugnitio ⁊ sic hoc modo permittitur a deo. Quia deus euz dimittit q̄ elongat se ab illo. Sz q̄libet per pctm̄ elongat se a deo. Re stat. Utrū vnū pctm̄ sit pena alte rius pcti. Rn̄det Bon̄. ⁊ allegat il lud qd scribitur apoc. vltio. Qui in sordibus est sordescat adhuc q̄ vnū est pena alterius: sed vtrū essentiali ter vel concōitanter est varius mo dus dicendi tn̄ magister ⁊ Bon̄. di cunt q̄ essentialiter. Beat⁹ vero tho mas loquitur aptius ⁊ magis ma nifeste ⁊ dicit q̄ vnū pctm̄ esse cām alterius pōt intelligi in triplici gn̄e cause eodēmodo quo preuaricatiōes hn̄t causam efficientē naturalē ⁊ fi nalem in gn̄e cause efficientis q̄r hō peccās demeretur q̄ de⁹ substrahat grām: ⁊ gratia substracta necesse ē cadere in aliā culpā: sicut fracto fre no equus pronus est ad cursū ⁊ fra ta naui nauta est impericulo. Simi liter ⁊ in gn̄e cause materialis quia vnū pctm̄ mīstrat materiā alteri vt pctm̄ gule ministrat materiaz pctō luxurie. In gn̄e cause finalis q̄r de us pmittit aliqn̄ ⁊ sepenumero ali quē cadere in pctō publico vt punia tur de secreto. Quid dicitis dn̄i time tis dānari: ibitis ad infernū: vtinaz vos possem ducere viuētes: vt nō ire tis postea morientes. Et bene descen dant viuētes: dicit bernardus vt nō descendāt post ea morientes. Frat di cetis non videtur nobis q̄ sic debea mus dānari. Nam altera die habui mus festū magdalenes q̄ fuit pecca trix nūc regnat in celo orabit p no bis. Silr est hodie sancta Anna ma ter virginis ibimus ad eā orabit pro nobis. nā ipsa gubernabat tronū pa radisi ibi eīn est ⁊ ioachim sponsus

ẽtis τ sponsus sunt tres filie iã sũt quinqꝫ. Silr ibi est maria cleophe τ maria salome silr ibi virgo maria τ redẽptor noster filius eius. Sanctꝰ simon τ sctũs Judas Jacobus minor τ Joseph iustus. Johãnes euãgelista τ Jacobus maior oĩs illa societas orabit ꝑ nobis τ sic tandẽ speramus saluari. Certe non video maiorez xp̃o maria sancta ãna τ aliis ĩ celo qbus maior debeat dari fides ſꝫ nõ obstãtibus ꝑcibꝰ eorũ: nisi ponatꝭ manũ ad opꝰ adimplẽdo dei ꝑcepta nũꝗ habebitis padisuꝫ. Et q̃re: Mr audiatis legistis ne legeꝫ ciuilẽ pulchrã. ff. de fide iussoribꝰ. lex incipit si a reo. §. id qꝺ vulgo. In cã criminali cõdẽpnatꝰ si fidei iussores cõstituere voluerit in executionẽ suã non vẽit audiẽdus. hoc veruꝫ est si cã sit crĩalis si crĩaliter ħẽret puniri secꝰ est si ciuilit dicit alia lex. Silr ħẽt decretalẽ li. 6. de snĩa excõicatõnis c. si clericos. Mr audite capiamꝰ casum ꝙ aliqs dñs sit accusatus corã rege ꝺ aliq̃ crĩe lese maiestatꝭ sit ille thasaurariꝰ vel gñalis τc. mãdabit rex curie plamẽti capiatꝭ ĩn talẽ τ talem facite ꝓcessũ eorũ sit reꝰ crĩe lese maiestatis ꝓcessus ẽ factus τ datꝭ snĩa: q̃ro pple ã postꝗ datꝭ snĩa possit dare fidei iussorẽ qui rñdebit ꝑ eo dicit lgator q̃tiẽscũqꝫ aliqs accusatꝭ de tali crĩe τ ꝯuicitur τ datꝭ snĩa nõ põt talis vnũ ponẽ loco sui sed oportet ꝙ rñdeat ĩ ꝓpria psona ꝑcor deũ ꝙ nõ sic agat nobis. Ezechielis. 14. scribitur. Terra cũ peccauerit ĩn vt ꝑuaricetꝭ ꝑuaricãs. Extẽdã manuꝫ meã τ ꝯterã ꝟgã pãis eiꝰ τ ĩmittaꝫ in eũ famẽ τ interficiã de ea τc. Et si fuerĩt. 3. viri isti ĩ medio gñatiõis noe daniel τ iob ipi iusti. s. l. a. s. τc.

¶ Audite verbũ pauperes pctõres. Ego assero vobis si in morte estis capti in peccato mortali τ de potentia dei absoluta Anna τ Maria τ magdalena τ omnes electi descenderẽt iterum passuri τ flerent: τ tantũ dolerent de dãnatione vestra sicut virgo habuit de morte filii sui: non possent vos ꝑseruare a dãnatione. Audite creatorẽ per Ezechielẽ. Si terra peccauerit τc̃. Dicit paulus. Horrẽdum est incidere in manu dei viuentis. Et si in medio huius gñationis fuerint Noe qui fuit electus a deo ad regendũ Archam per quem intelliguntꝭ prelati. τ Daniel que fuit virgo intelligũtur continentes. τ Job sunt actiui τ steterunt in medio eoꝝ isti. Per suam iusticiã saluabũtur ſꝫ non eoꝝ filii τc. Et remediũ ponitꝭ ne in pileo vr̃o sanctũ. Christoforũ Christoforũ videas post ea tutꝰ eas τ speratis saluari precibus sanctoꝝ Uerum est ꝙ bonũ est illis seruire sed si vultis ꝙ iuuant ab illis. oportet dimittere peccata. Sic non habebitis fallariũ peccati scilicet dãnationem eternam. Juxta verba τc̃.

¶ Quo ad primã partem sermõis que est de peccati destatione. Uolui in decursu materie istorum sermonũ dicere ꝙ posito ꝙ non esset infernus adhuc deberemus fugere peccatum ꝓpter magna incõmoda τ mala que facit peccatũ in hoc mũdo. Jam vidimus quatuordecĩ.

Pctm̃ mortale est ꝯsciẽtie amaricatiuum. Bestialitatis introductiuũ. Charitatis dissipatiuũ. Demonũ letificatiuũ. Mẽtis excecatiuũ. Fatuitatis ĩductiuũ. Egestatꝭ generatiuũ Honoris ãnulatiuũ. Indignatiõis diuine ꝑ meritiuũ. Karismatũ diuinoꝝ dissipatiuũ et maledictõis ĩc ursiuũ Nature lesiuũ meriti xp̃i oppugnatiuũ. Dicebã altero sermõe ꝙ ledit Qui ꝑcuteret vos gladio vel ense. Diceretis non possum michi succurrere nec sustinere. Uere adhuc peius est

q̄n estis in petō. Nam petm̄ grauit
vulnerat aīam. Restat peccatū mor-
tale est pn̄e sacramētalis fustrati-
uum. Nos habemus textum figurā
⁊ ra ionem. Textus habetur a filio
Syrac in ecclesiastico. Qui bapti-
satur amorticinio ⁊ iterum tangit
mortuū. quid prodest locio eius q̄si
diceret nihil. Et secūdus textus se-
cunde petri secundo. Melius erat
ei viam iustitie non cognoscere: quā
post agnitionē retrorsū conuerti. ⁊c̄.
Cōtingit enim eis illud veri prouer
bii. Canis reuersus ad vomitum. ⁊
suus in volutabro luti. Et habeō fi-
guram tertii regū secūdo. Vocauit
autē Salomō semei ad se. ⁊ ait illi
Noui quid egisti contra patrē meū
Dauid cuius cōscium est cor tuum
tibi. Edifica ergo tibi domū in ihe-
rusalem ⁊ habita ibi. Quacunqꝫ au
tem die egressus fueris ⁊ transieris
torrentē scito te interficiendū. Respō
dit Semei. Bonus est sermo regis
Habitauit ergo Semei in iherusalē
diebus multis. ⁊ sequitur. Factum
est autē vt post annos tres surrexit
Semei ⁊ iuit ad Achis in geth ad
requirendū seruos suos. Nunciatū
est autem regi Salomoī q̄ isset Se
mei de iherusalē. Et mictēs vocauit
eum. Nonne predixerā tibi quocūqꝫ
die egressus fueris: huc ⁊ illuc scito
te eē moriturū. ⁊ respondisti. Bonꝰ
est sermo regis. Jussit itaqꝫ rex Ba
naie filio Joiade qui agressus ꝑcus
sit eum: ⁊ mortuus est. Racio est bo
na ⁊ fundatur. si iustitia sua. i. peni
tentia sacmentalis ꝯfert grāꝫ petm̄
mortale aduenīēs tollit gratiā: fru-
stratur ergo penitentia suo effectu fi-
nali. Audite domini theologi vani
qui disputatis de lergo. q̄n loquor
de la theologie de lergo. non loquor
de illa que est disputabilis per quā
ꝯfundūtur hereses. Et bene cōcedo
q̄ qui nesciret hanc theologiā hereti
cam non ꝯfunderit saltem euidenter
⁊ ibi prauitatē requiritur de lergo.
sed loquor aliquibꝰ vanis theologis
q̄ sic ponūt sua studia in vanitatibꝰ
⁊ sophismatibus. relicto sacre scri
pture textu cōtra quos iuehit de ba
chone nisi suam theologicā applicēt
ad mores. Vere loquimi de oībus
rebus. nullū est aliud bonū q̄ que-
rere deum ⁊ scire se abstinere a pec
cato. ⁊ nunq̄ iuuenis scholaris po
terit sane scripturā itelligere nisi sit
mūdus. In aīam maliuolā non in-
troibit sapiētia: nec in corpore īmun
do subditis peccatis. ⁊ nunq̄ spiri-
tus quicūqꝫ sit ille intelligeret scri
pturam nisi fuerit mundus ⁊ consci
entiā habuerit mundā. Quilibꝫ ergo
conetur mundare conscientiā ⁊ fu
gere peccatū. ⁊ quid facit malum.
vere tale est incōmodū. quia quādo
aliquis est confessus secundū quod
declarat Augustinus de penitentia
distinctione. 7. Si moriatur ⁊ dece
dat in tali statu ibit ad ꝑadisum. sꝫ
ex opposito quando quis reuertitur
ad peccatū destruitur totum bonum
precedēs ⁊ perditur gratia et effectꝰ
sacramenti penitentie est frustratus
ecce incōmodum quod facit peccatū
Placet audire textum. Qui baptisa
tur a morticino ⁊ iterum tangit mor
ticiniū. quid prodest ⁊ cetera. Beatꝰ
vero petrus dulcius loquitur ⁊ dicit
Melius fuisset multis nō cognouis
se veritatem ⁊ fidem quam cognoue
runt. Et quare quia cōtigit eis illud
veri prouerbii. Canis reuersus ad
vomitū ⁊ cetera. Figura habetur in
scdo libro regū q̄ q̄n Absalon perse
quebat patrem Dauid q̄n nunciatū
fuit Dauid q̄ Absalō volebat eū int
ficere, recessit ipse Dauid ⁊ redeūdo

capite cooperto ⁊ facie velata quidē qui vocabatur semei qui cepit lapides ⁊ veniebat in vale ⁊ iniuriabat ipsi David dicens illi. Ascende vir belial vir sanguinū: ⁊ proiciebat lapides: et david flebat. Et cuȝ eo erat Joab qui dicebat ei. Va domine debemus pati ista. Et david: dimittatis eū facere: debeo habere maiora. Fortassis tū deus me aspiciet oculo misericordie ⁊ recedit finaliter mortuo Absalon regnavit david ⁊ in fine dierū suorū vocavit Salomoneȝ filium suum dicitq͡ȝ ei. Tu eris rex post: ⁊ erat memor de semei. Si memor probrorū ⁊ iniurie quā fecit mihi semei: nolui facere punitionē per meipsum nec pecii vindictam rege david mortuo: ⁊ postq̄ Salomō regnavit pacifice misit ad q̄renduȝ semei ⁊ ait illi: nunquid recorderis opprobrii q̄d fecisti patri meo david. Cui dicit semei dn̄e quero veniam si placet bene dicit rex postq̄ cognovistis culpam tuā indulgeo. Do tibi vitaȝ habita in hierusalē ⁊ fac domum in ea ⁊ nunq̄ exeas civitatem quacunq͡ȝ die exieris tu eris occisus. Posuit se coram rege genibus flexis ⁊ dicit bonus est sermo regis seq̄tur post. 3 annos ivit post servos suos qui ierāt ad regem achis in geth ⁊ reducit eos nūciatū est regi ꝙ ivisset ⁊ redisset. Certe dn̄i hoc nō est movste que rere indulgentiā ⁊ non facere ꝓmissum. Tunc homines dixerunt regi domine vere est semei in campis dicit rex ostendam illi ꝙ mihi displicet veni dicit a semei: nō recordaris ꝙ dixi tibi ꝙ maneres in civitate et si exires ꝙ scīdetur tibi caput. Tūc iussit eū occidi ⁊ sic mortuus ē. Precor deum ꝙ Salomon ihesus nō sic agat nobiscū. Quid est dicere david qui persequitur ab absalon filio suo quid est dicere ꝙ recedit plorans pedibus nudis ⁊ velata facie: ⁊ filius proicit eū extra civitatem vere est iesus christus qui ivit pro nobis mori extra civitatem: absalon est populus iudaicus qui persecutus est eum semei qui proicit illi lapides sunt peccatores ⁊ mali christiani qui quotidie peccando proiciūt ei lapides. Supra dorsum meū fabricaverunt peccatores. O peccatores quot facitis peccata tot proicitis lapides christo Salomon qui facit iusticiaȝ est xp̄s in benedicta humanitate ⁊ gloriosa cui deus pater potestatē dedit iudiciuȝ facere q͛ filius hominis ē hoc est vere ille est qui nos iudicabit. Et dicit Salomon xp̄s ipi semei indulgeo tibi ⁊ do veniā mane in hierusalem ⁊ nō exeas. Hec est mane in statu gratie q̄tūcunq͡ȝ enī peccatū fuerit magnū indulgebit si redire voluerimus ad eū. Servi vero semei qui eunt ad campos ad regē achis sunt impudici aspectus qui faciunt ī bāquetis ⁊ in ecclesia ⁊ aliis locis inhonestis. Similiter sunt illi qui vadunt ad regeȝ achis pro habendo beneficia ⁊ officia. Vadunt ꝑ fas et nephas: semei post tres annos id est post contritionem ⁊ confessionē labitur in pctm̄: ⁊ sic exiit statum gratie Salomon venit ⁊ dicit certe vos moriemini. Anima que peccaverit ipsa morietur ⁊ sicut quando semei exit est dignus morte ⁊ frustratur venia salomonis: sic qn̄ estis ī mortali peccato: peccatū frustrat effectuȝ sacramenti penitentie. Et ꝑmanebimus ergo in peccato absit dicit paul9: deponentes omne pondus pc̄ti curramus ad propositū nobis certamen ponamus penā deponendi peccatuȝ sic ꝙ non salarium pc̄ti habebimus iuxta thematis verba ⁊c.

¶ Secunda pars de si-
gnis gratie.

¶ Trāseamus vltra : habetis bonum desideriū dñe ita frater. Post q̄ audiuimus loqui de incōmodis peccati loquimur si placꝫ de gr̄a dei. Quid vltra dicetis ꝯ ea; vidim⁹ quō debent desiderari supra bonū naturale spirituale ꝛ temporale sicut diximus declarando. 12. fructus ꝛ effectus quos facit in aīa. Contra in aliis sermonibus: quid oportet facere pro inueniendo eā. Et qñ habetur quid oportet facere ad custodiendūꝫ Et qñ custoditur quid oportet facer̄ pro augmentando eam. diximus ꝙ oportet facere opera meritoria ꝛ frequentare sacramenta digne siue ī recipiendo sacramentum matrimonii siue sacramentū ordinis ne ponatur obex. Restat ostender̄ per que signa gratia in nobis manifestatur ꝛ sūt quattuor.

Primū signū est in affectu
Scđm est in effectu
Tertium est in auditu
Quartū in dicto vel dictu

Creditis ꝙ plures sunt confessi qui recipiunt xp̄m. Et dñs Jacobus celebrat in dies. Estis securi esse ī gratia: humiliemur ꝛ summittamus facies nostras. Audite beatū paulum prime ad corīn. 4. Nihil mihi conscius sum sed non in hoc institutus sū O deus eterne ꝛ si ille qui de quocunq̄ pctō nullū habebat remorsuꝫ conscientie nō reputabat se esse iustificatum q̄d erit de pctōribus plenis omnibus sceleribus. Et pau. possuꝫ dicere ꝙ postq̄ fuit raptus vsq̄ ad tertiū celū qm̄ omnia pctā fuerunt mihi indulta ꝙ nō cōmisi peccatuꝫ mortale ꝛ in hoc tñ nō sum iustificatus. Cōcludit scola nemi discrepante di. 17. primi sententiarꝫ ꝛ di. 8. 4. vbi magister q̄rit quid r̄quiritur ad perceptionē sacramēti eucharistie ꝛ nemo per viā naturalē potest cognoscere se esse in gratia dei seu in charitate q̄d ergo est de nobis. Cōiecturaliter tñ possumus ꝛ de his quattuor signis. Pro affectu est auctoritas ps. Multi dicunt q̄ ostendunt nobis dedisti leticiam in corde meo. Pro effectu est illa auctoritas Joh. 14. Si q̄s diligit me ꝛc. Pro auditu est illa auctoritas eiusdeꝫ: beati q̄ audiunt verbū dei ꝛ custodiūt illud Et qui ex deo ē Jo. 8. verba dei audit. Pro dictū vel dictu ē illa auctoritas Math. 10. Bonus homo ꝺ thesauro cordis sui ꝑfert bona. Audite qui vultis scire coniecturas ad sciendū an sitis in gr̄a vel nō vnuꝫ de signis est effect⁹. Scđꝫ est operatio siue effect⁹. 3. ē auditu ꝛ aliud est dictū siue dict⁹ vñ vna r̄sō ē ī gaudio spiritus qñ non habet affectioneꝫ inordinatam: puta in luxuria in rācore in odio ꝛ sic de aliis pctīs ꝛ facit opa deo placentia ꝛ libenter audit loq̄ de deo. Et nihil videt nec loq̄t̄ in hōēstū nec aliū diffamat. Ista sūt signa q̄ ostēdūt nos esse in gr̄a. Pōamus hic annā ꝛ ioachim vtinam ꝓ cantur ꝓ nobis deū. Legi in quadā historia ꝙ ihesus erat in trāsitu mortis Joachī ꝛ tūc erat duoꝝ annoruꝫ Et qñ erat in illo transitu clausit sibi oculos ꝛ fleuit astantes q̄sierūt cur fletis vos bene scitis ꝙ oīa bene se hñt bñ scio dt verū ē: sꝫ ploꝛo ꝯpaciendo natur̄ humane quia mag̃ pi erat ē ꝙ nā hūana corruit in tali statu ꝙ oportet ita decedere ꝛ sic separari ab inuicem. Tunc erat ibi maria ꝛ Joseph ꝛ ioachim erat mortuus q2 post mortem ioachim anna duos hoies desponsauit. Erant auteꝫ ambo iusti incedētes in mādatis dñi

sine querela et recte ambulabant in mādatis dñi et habebant bona tēporalia: q: descenderant de progenie dauid. Et tertiā partē bonoꝝ dabāt pauperibus peregrinis et templo et nō habebant progeniē: et tunc quia erant steriles maledicte erant et hoc nobis significat q qui in morte non habuit bona opa maledicetur a dño et venit quidā die in tēplo et ioachī postea iuit ad pastores suos et fuerat 15. annis simul et votū fecerunt q si haberent progeniem pmū puerū vel filiam presentarent templo et darent ad seruiendū deo et quadā die igitur apparuit angelus dñi ioachī qui dicit ei. Nascetur tibi filia Tua vxor concipiet et pariet tibi filiā que in conceptu sanctificabitur et vocabitur maria. et tertio anno postea psentauerūt eā in tēplo. affectio ergo in corde in manu operatio in aurib9 audire verbum dei et in ore bonum verbum eloqui sunt quattuor signa An sitis multum solliciti de gratia dei habenda. estis hic studētes et sacerdotes: et vos sicanatores: et pauperes qui estis excōmunicati et nescitis et reperitis excōicationes in ianuis vestris queritis ne grām dei. O moyses loquere huic populo dic veritatē illi. Incrassatus est impinguat9 et recalcitrauit dereliquit deū filium suum redemptorem et ab eo recessit: etc.

¶ Non sic faciatis sed queratis grām: et quesitā custodiatis: et custodiendo illam augmētetis: et sic securi et certi ad gloriā peruenietis eternam: quam nobis concedat qui est benedictus in secula Amen
Deo Laus.

¶ Hec sunt. 15. incōmoda que facit peccatū mortale. et in quindecī supioribus sermōibus declarātur.

Amaricatiuū conscientie.
Bestialitatis introductiuū.
Charitatis dissipatiuū.
Demonis letificatiuū.
Execatiuū mentis.
Fatuitatis inductiuū.
Generatiuū egestatis.
Honoris anullatiuū.
Indignatiōis diuine pmeritiuū.
Karismatū diuinoꝝ dissipatiuū.
Libertatis destructiuū.
Maledictiōis incursiuū.
Nature lesiuum.
Opugnatiuū meriti christi.
Penitētie sacrāmentalis sustractiuū.

tempus pariebat patefaciebat. Et ... loquar lapides ac ...
... modo [illegible] se sibi [illegible] diu morte [illegible]
... [illegible] in flammas ... pene etiam [illegible]
~~[illegible] causam [illegible] autem [illegible]~~
[illegible] oculis lacrimas [illegible]. Tale omnium [illegible]
[illegible] patre tanquam [illegible] ad [illegible]
~~[illegible]~~ et quid [illegible] quod [illegible]
[illegible]
[illegible] sic tamen [illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] humanas
[illegible]. O [illegible]
~~[illegible]~~ [illegible]
~~[illegible]~~ [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] nulla [illegible]
[illegible] omnium [illegible] sua memoria
monumentum. quod [illegible] nulla [illegible] continuerit. [illegible]
[illegible] ad [illegible] laudem [illegible]
languore, [illegible] [illegible] a [illegible]
[illegible] studio et vigilia [illegible] intelligentior [illegible]
[illegible] qui [illegible] studio [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] qui [illegible]
[illegible] [illegible]

Et dederis multa vicini, nec cum nullus sit qui quo se levare possit, porrigat
sit qui blandis singultibus in labris [illegible] quae cum sint [illegible]
infantium [illegible] [illegible] [illegible]
pro [illegible] amisso quem [illegible] [illegible] dolores quod [illegible]
[illegible] sententia [illegible] esse [illegible] potius [illegible]
[illegible] [illegible] sic [illegible] [illegible] lacte [illegible] qui [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
amicum [illegible] [illegible] ignorat se [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] animantibus quam gallina [illegible] [illegible] pullum
[illegible] [illegible] tecto deprehenderit non garriunt amplius
[illegible] quid [illegible] [illegible] [illegible] illos cum
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] angelorum progeniem. Quid denique [illegible]
tui Hummelo amisso tota deserta, [illegible] [illegible] [illegible]
et numquam [illegible] patria quae communis [illegible] [illegible] parentes [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. O deliciae meae, [illegible]
[illegible] quid cum [illegible] quod tibi [illegible] [illegible] aut [illegible] tibi [illegible]
[illegible] [illegible], quod [illegible] amaritudinem [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] qui [illegible] [illegible] multa summaque beneficia [illegible] [illegible]
[illegible] tibi [illegible] qui [illegible] [illegible] crebros [illegible]
[illegible] [illegible] aut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
an [illegible] [illegible] [illegible] an [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] primum [illegible] [illegible] [illegible] humana [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] veluti [illegible] armatus [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] potentia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
quis liberalior [illegible] qui cum quondam bonorum penuria [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] tua [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
non humana [illegible] [illegible] quasi divina [illegible] [illegible]
[illegible] quae [illegible] [illegible] orationis [illegible] [illegible] quae [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] eloquentia, [illegible] [illegible] [illegible] summo
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] anima [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]

Si ab [illegible] [illegible] bone [illegible] congratulari solent ii, qui aliquando
[illegible] [illegible] illa [illegible] [illegible] tempore [illegible]
[illegible] [illegible] duplici [illegible], quanto magis homines rationis participes
in illos qui quondam sibi [illegible] immortali [illegible] [illegible] [illegible]
agros [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
solent arripere. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ingenii [illegible]
[illegible]
[illegible] [illegible] gratia erga illos qui [illegible] [illegible]
beneficijs agglutinarunt, [illegible] [illegible]
liberaliter [illegible] immortalibus beneficijs [illegible] si possemus [illegible].
cum ego [illegible] cum doctrina et ingenio longe sim inferior [illegible]
facundia, sermonisque eligantia [illegible] referende gratie modum remoto
[illegible] [illegible] ingenii mei [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ignorantia,
quo cum quasso, [illegible], [illegible], quo pignore, quam ingenii industria
tibi [illegible] [illegible] [illegible] grandem
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] gemebunda [illegible] insultarem [illegible]
[illegible] namque [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] pelago [illegible]
in infimum [illegible] [illegible] quo [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] autem [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
sua benevolentia [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] humanitate [illegible] [illegible] qui non [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
aliquando [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] liberalitate [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
nunquam [illegible] [illegible] amicitia [illegible] benevolentia [illegible]
[illegible] scintillam [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] nunquam [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

Glosa. magistri [illegible] [illegible] biblie a fratre Gabriele [illegible] [illegible]
diligentia doctrina

